

MVG

En roman om en skola

Delvis baserad på verkliga händelser

En bok om respekt och om att få nog

Författare: Liza Eklundh

1.

Rikard vaknade av att klockan ringde. Med ett stön vände han sig i sängen. Det måste ha varit morsan som ställt klockan,

Det hade blivit sent i natt och slagsmål med svartskallarna på stan. Han fingrade tankfullt på sin spruckna läpp och det igensvullna ögat. Jävla svartskallar! De hade varit fler till antalet än Rikards gäng så slagsmålet hade inneburit förlust och fler skador på hans gäng än på rivalernas.

Rikard kallade sig nationalsocialist och hade varit det sedan högstadiet. Han hade inget till övers för svartskallar. De kunde gott hålla sig hemma i sitt eget land. Sedan en tid var han medlem i föreningen Nationalsocialistisk Front och funderade allvarligt på att bli frontman. Den stora drömmen var att en gång bli ledare för lokalgruppen där han bodde och att aktivt få verka för partiet.

Rikards föräldrar delade inte hans åsikter. Jo, pappa gjorde det förstås delvis, han tyckte inte heller om att svartskallarna kom och tog jobben ifrån svenskarna, eller levde på skattebetalarnas pengar.

Med en djup suck klev han upp och tittade sig i spegeln. Det var ingen grann syn. Han visste att kommentarerna skulle hagla över honom idag, från både lärare och elever, så han hade helst stannat hemma. Men då skulle det bli ett jävla tjat på morsan och han hade redan frånvaro från sitt samhällsvetenskapliga program så det räckte. Det var nära att studiebidraget skulle dras in under en månad och det betydde inga pengar. Pengar behövde Rikard, dessutom tyckte han faktiskt att det var viktigt med utbildning. För att uppnå det ledarskap inom stadens nationalsocialister som hägrade var han tvungen att ge ett påläst intryck. Det gick alltid bättre att argumentera då och ingen svartskalle skulle få visa sig smartare än honom.

Han slet upp schemat ur ryggsäcken och såg att det var matte första timmen. Rikard hade lätt för matte och skulle kunnat hoppa över A-kursen utan problem och bara tenta upp den. Men det gick inte, närvaron var livsviktig och han skulle bli avstängd om han inte infann sig.

Jävla rektorn, han var inte klok på nåt ställe den gubben. Dessutom såg han ut som en svartskalle och hade han inte pratat perfekt svenska så skulle Rikard ha tagit honom för invandrare. Vem vet då vad som kunde ha hänt någon mörk natt? Han log för sig själv vid tanken, tänk att få spöa upp den ärkeskiten! Det skulle ge Rikard både ära och

berömmelse och med all säkerhet ungdomsvårdskola eller liknande. Det var det inte värt, man kunde inte styra kampen lika bra innanför murarna.

Det fick bli en snabb frukost och Rikard var glad att hans föräldrar slapp se hans sönderslagna ansikte redan vid frukostbordet. Det räckte med gnället över den rakade skallen och kängorna.

Höstmorgonen var klar och solen värmdde skönt. Det prasslade lite i löven på gräsmattan och Heinz kom rusande. Heinz var en stor röd hankatt som funnits i Rikards liv så länge han mindes. Han satte sig på huk och kelade med katten. Ibland tänkte han att det bara var katten som tyckte om honom egentligen. Svartskallarna hatade honom, hans föräldrar var ofta besvikna på honom och många av dem som hängde med Rikards gäng var ganska blåsta och bara ute efter att sola sig i glansen från sin ledare. Ett par schysta polare hade han, men det var bara Lasse som gick samma program som honom på gymnasiet.

”Ska du följa mig en bit”, kuttrade han till katten som kelsjukt strök sig mot hans ben.

Vägen till skolan var inte lång men Rikard sinkade sig en extra stund för att röka en cigarett. Han visste att han skulle komma för sent idag men det fanns antagligen ändå ingen lärare där. Deras ordinarie lärare hade sjukskrivit sig hon hade blivit utbränd så henne hade de aldrig träffat. Vikarien hade inte blivit långvarig, hon hade tydligen inte orkat med deras klass men en ny var på gång till nästa vecka sades det.

Undrar hur lång tid vi ska ta på oss att knäcka den nya, tänkte Rikard med ett flin.

Ändå önskade han att läraren skulle vara okey och kul att lyssna på. De skulle ha henne i samhällskunskap och svenska. I början på terminen hade de haft en jättebra lärare i engelska men hon hade bara varit vikarie och tvungen att sluta när tjänsten tillsattes av en behörig lärare. Då hade hela klassen gått till rektorn och krävt att få ha kvar vikarien, men det så kallade elevinflytandet var ju inget värt.

De kan ta sina jävla mötesprotokoll och torka sig i röven med, tänkte han surt.

Erik satt och bläddrade i luntan med papper framför sig. Tankarna var på annat håll, men han var tvungen att läsa på inför mötet med politikerna i eftermiddag.

Erik Andersson var rektor på Hagtorpskolan sedan femton år och var det något han avskydde, förutom personalfrågor, så var det att läsa in sig på en massa skit som han sedan måste verka insatt i. Som det här, proposition 2004:140 Kunskap och kvalitet - elva steg för utveckling av gymnasieskolan, en diger lunta där regeringen lagt fram förslag till förändringar av gymnasieskolan som ska vara klara 2007. I Eriks ögon såg det ut som en tillbakagång, till något som liknade den gymnasieskola som fanns innan 1994, men han hade väl fel. Han suckade djupt och läste vidare.

”Bakgrunden är enligt regeringen att gymnasieskolan behöver utvecklas så att fler elever når de gemensamma målen och därmed får de kunskaper de behöver. Utbildnings- och forskningsminister Thomas Östros ser främst tre områden som måste utvecklas och förändras; mer helhet och fördjupning i gymnasieskolan, kvaliteten på de yrkesförberedande programmen måste stärkas och eleverna på det individuella programmet måste få bättre förutsättningar.”

Nåväl, alltid något, på hans skola hade de i alla fall inget Individuellt program. Men det fanns en hel del saker som skulle ändras och som krävde jobb att utföra. Elva punkter närmare bestämt, och till dessa punkter skulle han ha något som liknade konkreta förslag i eftermiddag när han träffade politikerna. Han blängde ner i papperet och läste vidare men bokstäverna hoppade bara framför ögonen. Det handlade om ämnesbetyg och gymnasieexamen, om historia som nytt kärnämne och något om att kärnämnen skulle präglas av utbildningens inriktning. Vad sjutton menades med det? Skulle esteteleverna måla siffror och bokstäver och bygga samhällen i gips? Han skrattade så magen hoppade vid tanken. Nej, nu fick han skärpa sig, han hade mycket att göra idag. Klockan elva hade de en anställningsintervju med den nya svenska och samhällsläraren, en behörig sådan som omväxling. Men det var bara ett vikariat som var ledigt än så länge, den förra vikarien hade sjukskrivit sig efter bara en och en halv termin.

Erik fattade inte vad det var med dagens lärare, de gnällde och sjukskrev sig för minsta lilla. Utbrända! Ljligt, inte fan blev man utbränd när man hade så mycket ledigt som dagens lärare. Själv jobbade han mycket mer än lärarna, hade bara fem ynka veckors semester och en jäkla massa mer ansvar.

Den ordinarie svenska och samhällsläraren, Eva, hade sjukskrivit sig till förra julen. Kommit in till honom och bölat och sagt att hon hade svåra minnesstörningar och var dödstrött. Han hade varit tvungen att göra en rehabiliteringsutredning med henne efter några veckor för att se om skolan kunde omplacera henne. Då hade hon gnällt och skyllt på skolan, sagt att arbetsbördan var för tung. Tyckte att hennes utmattningsdepression

borde klassas som arbetsskada och härjat om att sluta och begära avgångsvederlag. Nåja, det vore skönt att bli av med henne. Kanske kunde han antyda att det lediga vikariatet skulle bli en fast tjänst snart, det kanske lockade den nya. Behöriga lärare växte inte på träd minsann.

Utbränd var ett modeord enligt Erik. Visst var han glömsk ibland och hade svårt att koncentrera sig och frugan brukade gnälla över att han var på väg att bränna ut sig. Skitsnack, det var bara att bita ihop och använda sin kalender lite bättre. Han kunde inte låta bli att le lite vid minnet av senaste gången frugan hade varit orolig. Så här i efterhand var det ju komiskt. Han hade haft bilen på verkstad under en vecka och åkt buss till skolan. På fredagen hade han haft en besiktningstid som han glömt att avboka, men han hade inte reflekterat över det eftersom bussen gick hela vägen ut till bilprovningen. Det var när han stod där med sin nummerlapp, utan bil, som han insåg sin fadäs. Oturligt nog var frugan hemma när han kom tillbaka och då hade hon börjat oja sig över honom. Men inte sjutton var man utbränd bara för att man råkade vara lite tankspridd.

Visserligen var Erik trött på jobbet, hans stora dröm var att ärva eller vinna en rejäl summa pengar så att han kunde dra till Sydamerika men han visste inte hur han skulle kunna realisera sina drömmar. Att vinna eller ärva var ju knappast något man styrde över själv.

En ilsken ton i snabben väckte honom från funderingarna.

”Vilka har du kallat till anställningsintervjun om en timme”, hördes Johannas röst.

Skit också, han hade totalt glömt att kalla någon. Snabbt letade han i pappershögen där han hade en lapp med dem som borde ha kallats. Där var den.

”Jag fick inte tag i någon, men det är fackliga representanten Allan och ett par andra kärnämneslärare som ska komma, skit samma vilka. Ta dom som kan. Kan du söka upp dom åt mig?”

”Ska försöka”, suckade Johanna och knäppte av så snabbt att hon inte hörde Eriks begäran om kaffe.

”Allt får man göra själv”, suckade han och gick ut i pentryt för att styrka sig med en kopp.

Han njöt av kaffet och blickade ut genom fönstret. Där hade höstens färger börjat måla parkens lövträd i vackra färger. En estetikklass satt där i solen och målade och Erik log lite. Estetläraren på Hagtorp hade varit anställd under många år och verkade vara en lärare som hade både fantasi och förmågan att engagera sina elever. En envis jävel på många sätt som inte drog sig för att höja sin röst på mötena och som envist nekade till

att ta på sig andra uppdrag. Men han var i alla fall en lärare att räkna med till skillnad från många andra. På senare år hade personalomsättningen ökat dramatiskt och långtidssjukskrivningarna likaså. Sådant kostade, i synnerhet idag då arbetsgivaren fick medfinansiera sjukpenningen under hela sjukskrivningsperioden. Skolchefen gnällde och var på Erik om att bromsa den negativa utvecklingen, men hur gjorde man det när skolans sparkrav ständigt stramades åt. Och sparade gjorde man genom att minska på tjänster medan man försökte öka elevantalet. Till och med Erik insåg att den matematiken var svår att få ihop. Då gällde det att nya lärare som anställdes verkade engagerade, inte hade småbarn eller tänkte bli gravida och att de hade rätt inställning till arbete. Ännu en gång avbröts hans tankegångar av snabbtelefonens ettriga signal.

”Jag får bara hit två, dom andra har lektion. Dom kommer om tio minuter”, meddelade Johanna.

Tio minuter, vart hade tiden tagit vägen? Erik grep pennan och prickade för ett par av Skolverkets punkter som skulle planeras. Inte ens politikerna kunde ju begära att han kunde vara helt insatt i frågorna redan nu, men han måste ge sken av att ha läst på och komma med några konkreta förslag. Det var visst något möte under våren som han var kallad till ihop med skolchefen Bert-Göran, även kallad BG, men antagligen blev det som det brukade och inget vettigt skulle bli gjort. Erik suckade igen och bestämde sig för att ljuga fritt kring ämnesbetygen och gymnasieexamen, låtsas ha tänkt genom dessa punkter och svarva ihop något konkret förslag i huvudet. Han visste att han hade talets gåva och förmågan att övertyga. Men ibland blev han så trött!

Lagom när han rafsat undan luntan och hittat den nya vikariens ansökan på skrivbordet knackade det på dörren och Alfhild och Allan klev in. Helvete också, de värsta lärarna, Allan var en envis fan i egenskap av facklig företrädare och Alfhild en jävla skata. Att inte Johanna kunde ha ansträngt sig lite mer. Men Erik log gemytligt och tog de båda i hand.

”Välkomna, bra att ni kunde komma. Det blev visst en miss, Johanna borde kallat er tidigare. Men nu får vi göra det bästa av det här, vi har en behörig sökande som verkar både erfaren och kompetent.”

Erik hade förstås glömt att läsa igenom ansökan, men han utgick från att Johanna hade rätt. Hon hade föreslagit den här sökanden, som dessutom var den enda behöriga. En blick i akten visade Erik att hon hette Stina Falk och var 46 år.

”Vi borde ha fått läsa alla ansökningar i god tid”, muttrade Allan.

”Jo, jag vet, men det blev en miss som sagt. Men ögna igenom den här nu, jag säger till Johanna att uppehålla henne om hon har kommit.”

Stina parkerade på skolans parkering och klev ut i det soliga höstvädret. Skolan låg

onekligen vackert placerad, alldeles intill den lilla stadens lummiga, vidsträckta park. Där stod lövträden redan i höstprakt och den tråkiga skolbyggnaden skymdes delvis av träden. Hon hade inte haft svårt att hitta hit, alla visste var den omtalade Hagtorpskolan låg. Hon hade förstått att det inte var någon drömarbetsplats, men hon behövde ett jobb och hon var lärare.

Stina hade nyss separerat från sin sambo efter många år under samma tak. Hon hade tröttnat på hans svartsjuka och misstänksamhet och förhållandet hade brutit samman med ett brak i våras. I affekt hade hon sagt upp sin gamla lärartjänst, packat sina saker och magasinerat dessa i garaget hos sin bror. Sedan hade hon flyttat runt bland vänner och bekanta under sommaren och hösten medan hon letade nya jobb. Det var inte så lätt som hon hade trott, hennes försök att få något annat än lärarjobb rönt inga framgångar, hon hade inte ens blivit kallad till någon anställningsintervju och hon insåg snart att en kvinna över fyrtio knappast var något högvilt på arbetsmarknaden. Hon var trött på läraryrket, det slet hårt även om hon fortfarande njöt av att umgås med ungdomarna, men till slut fick hon ge upp och söka lärarjobb i stället. Men då var det så dags, de flesta tjänster var redan tillsatta, så nu var hon här femton mil bort. Om hon nu fick tjänsten. Och om hon sedan hittade någonstans att bo. Men hon var behörig för tjänsten och hade många års erfarenhet så hon borde ha en rimlig chans.

Hon tittade på klockan och såg att det bara var ett par minuter kvar så hon gick mot expeditionsbyggnaden, öppnade dörren och klev in. Där satt en kontorist vid ett skrivbord och tuggade tuggummi samtidigt som hon la patiens på datorn. Stina harklade sig och tjejen tittade upp och log.

”Du måste vara Stina förstår jag. Välkommen! Jag heter Johanna och är administrativt ansvarig här på skolan. Rektorn är upptagen en liten stund till men du kan få en kopp kaffe så länge.”

”Ja tack gärna”, log Stina tillbaka.

Johanna passade på att visa lite av lokalerna på väg till pentryt och Stina tyckte att det såg trivsamt ut. Inga stora lokaler, men de verkade välfungerande.

”Hur många elever går det här på skolan”, frågade hon.

”I år har vi sexhundratrettiofem stycken, men vi har plats för åttahundra”, svarade Johanna med en liten suck. ”Elevunderlaget minskar tyvärr, vi har ju konkurrens av de andra gymnasierna i länet som har bredare utbud. Själva kan vi bara erbjuda Samhällsvetenskapsprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet och Estetiska programmet. Vi vill gärna ha fler inriktningar men det verkar som om politikerna bromsar, de vet visst inte om de ska satsa på skolan eller lägga ner.”

Stina drack sitt kaffe och småpratade med Johanna som verkade vara en vaken och

skärpt tjej. Efter en stund hördes det ilska surrandet från en snabbtelefon och Johanna sa:

”Nu är de nog klara att ta emot dig. Lycka till.”

Stina klev in på rektorsexpeditionen och blev mottagen av en kraftigt byggd, reslig man med ett stort leende klistrat i ansiktet. Han grep Stinas båda händer mellan sina och basunerade:

”Välkommen, välkommen, verkligen trevligt att ses. Varsågod och sitt, det här är dina, kanske blivande kollegor Allan och Alfhild.”

Stina slog sig ner och log tillbaka mot rektorn och de förmodade kollegorna. Allan log vänligt men Alfhild bara nickade kort.

”Ja själv heter jag Erik Andersson och är skolans rektor, och du heter Stina Falk har jag noterat”, sa Erik och viftade med hennes akt så att papperen lossnade och spreds över golvet. ”Oj då”, utropade han och alla utom Alfhild kastade sig ner för att samla ihop dokumenten. Erik pustade av ansträngningen, tog bunten och la den på bordet med papperen i en enda röra.

”Det började inte så bra, men då kan det ju bara bli bättre”, skrockade han och blinkade mot Stina. ”En kopp kaffe kanske skulle sitta fint nu medan vi pratar?”

Stina var inte fikasugen men tackade artigt ja. Erik hummade lite och plockade i pappersbunten, lyfte fram ett papper och sa:

”Ser att du har erfarenhet från psykvården, det kan ju passa bra här”

Sedan skrockade han en stund åt sitt skämt medan Stina log ansträngt och tänkte att det antagligen var rektorn själv som kunde dra nytta av hennes vana att umgås med stollar, något hon gjort för länge sedan under ett par år, för att dryga ut studielånet. Hon sneglade på de andra och såg Allans roade blick som sa en hel del om vad han tyckte om sin chef. Det blev tyst en stund tills Allan harklade sig lätt och frågade:

”Hur kommer det sig att du söker det här jobbet?”

Stina hade räknat med den frågan så hon svarade:

”Delvis för att jag har separerat från min kille och behöver miljöombyte, men även för att det lockar mig att arbeta på en mindre gymnasieskola. Jag tror att man kommer närmare eleverna och kollegorna på en liten skola och det ger många spännande och utvecklingsbara möjligheter.”

Hon kunde sina svar, visste vilka frågor som brukade ställas och vilka svar som förväntades på anställningsintervjuer. Så när nästa fråga kom blev hon minst sagt förvånad. Erik lutade sig fram över bordet och sa:

”Kan du börja på måndag?”

Stina hajade till men log mot sin blivande chef trots att han såg ut att vilja äta henne med blicken. Vad menade han, var de så desperata på skolan? Hon dröjde lite med svaret, ville inte verka för angelägen och så hade det inget sagts om lönekravet hon framhållit i ansökan.

”Jaa, kanske. Tar du den lön jag har begärt så kör vi på det”, svarade hon med ett leende. ”Och så måste jag ha en bostad, kan ni hjälpa till med det?”

Erik hade ingen aning om hennes lönekrav, hade inte ens tänkt så långt, så nu bläddrade han ivrig i papperskaoset till han hittade det han sökte. Allan tog tillfället i akt att informera Stina.

”Snittlönen här på skolan ligger på tjugotretusen och det är ganska lågt i jämförelse med övriga landet. Under det ska du inte gå.”

”Jag ser att du har begärt tjugofyra och fem, åt helsike för mycket”, grymtade Erik missnöjt. ”Jag kan gå med på tjugotvå. Högst!”

Stina surnade till, hon hade begärt tjugofyra och fem och kunde möjligtvis tänka sig att krypa någon tusenlapp, inte mer. Dessutom hade hon fått en bra förhandlingsposition till skänks av Eriks snabba förfrågan så hon bara log och sa:

”Nej tack, då får det vara. tjugofyra och fem vill jag ha!”

”Men vad fan”, fräste Erik. ”Du är ny här och vad skulle de andra säga som ligger lägre fast de jobbat här flera år. Och det finns förresten inte pengar till några tjugofyra och fem. Tjugotvå och fem är mitt sista bud!”

Så fan heller att Stina köpte det och en blick mot Allan gav henne rätt. Han log och nickade uppmuntrande.

”Nu ska inte du lägga dig i det här Allan”, fräste Erik när han såg deras blickar.

”Det är just vad jag ska det”, replikerade Allan vasst. ”Jag är hennes fackliga ombud som bekant.”

Stina kände hur styrkan växte i henne. Ilskan över alla de gånger då hon blivit mer eller mindre lurad av slipade arbetsgivare fick henne att släppa sin rädsla och låta sig fyllas av styrka. Så hon bara log kallt mot Erik och sa bestämt:

”Vad de andra har i lön och hur budgeten ser ut är inte mitt problem. Jag är värd tjugofyra och fem och jag ska ha det. Annars får det vara!”

Eriks min fick henne nästan att börja skratta, tydligen var han inte van vid att möta hårt motstånd. Det eggade henne ännu mer, nu kröp hon inte en krona. Egentligen borde hon ha blivit rädd och snabbt tackat ja till den extra femhundringen Erik bjöd, tänkte hon, men hon var trött på att vara rädd och hon njöt av att utmana Erik för att se hur långt det skulle bära. Erik mumlade något och försökte sedan stirra ut henne, få henne att vackla med sin bestämda blick. Men Stina glodde tillbaka med stål i blicken och signalerade med hela sitt kroppsspråk att hon var beredd på en strid där hon aldrig skulle ge sig.

Det var knäpptyst runt bordet men Stina kände Allans leende och förstod att han också njöt av situationen. Till sist gav Erik upp, suckade och sa:

”Okey då, jag gör ett undantag eftersom vi är i desperat behov av en lärare nu. Men då vill jag se att du kommer att vara en plikttrogen och kompetent lärare.”

Stina bara log till svar och sträckte fram handen för ett handslag, som tecken på att de var överens. Hon la huvudet på sned, log och sa ljuvt:

”Då så Erik, då börjar jag på måndag och jag hoppas att jag får ordentlig introduktion under första veckan så jag kan bli den kompetenta lärare du vill ha. Och jag förväntar mig att skolan kan ordna med ett rum tills jag hittar en bostad.”

Allan kunde inte hålla sig, det här var bara för underbart att skåda, så han brast ut i skratt och sa:

”Där fick du nåt att bita i Erik.”

Erik uppskattade varken att förlora slaget eller Allans glädjeyttring, men fann inga ord att ge igen med. Han harklade sig och svarade:

”Det finns ett övernattningsrum här på skolan där du kan sova tills du hittar något. Johanna har nyckeln”

Stina gick långsamt nerför trappan medan Erik stod kvar i dörröppningen, sedan vände hon sig sakta om och log mot sin rektor. Deras ögon möttes och Erik såg Stinas grågröna ögon bli varma och skrattlystna när hon sa:

”Tack för en god kamp Erik. Jag uppskattar raka rör och lite motstånd, bara jag får vinna ibland. Jag hoppas verkligen vi får tillfälle att mötas i närkamp vid fler tillfällen och jag lovar att ge mig ibland.”

Erik stod kvar på trappan och såg henne gå mot sin bil. Det var med blandade känslor han insåg att han just hade anställt henne.

Rikard tände en cigarett. Man fick bara röka i rökrutan 50 meter bort, men det struntade han i. Var de så dumma att de vägrade ställa ut askkoppar på fler ställen fick de skylla sig själva om det låg fimpar på backen. De rökande eleverna hade tjatat om flera askkoppar länge, men det enda svar de fick var att de skulle vara tacksamma över sin rökruta, eftersom skolledningen tyckte att den skulle bort. Frågan hade varit uppe i elevrådet flera gånger sedan han började på skolan, det visste han, men vad man än bad om eller beslutade på de där fåniga elevrådsmötena blev det aldrig något av det. Skendemokrati var precis vad det var, bara för att hålla en fin fasad och kunna skylla på att minsta småsak måste gå den vägen. Sedan hände ändå inget.

”Du vet att det är förbjudet att röka här”, hördes en gäll stämma. ”Släck genast cigaretten!”

Det var Alfild, en av de totalt humorbefriade lärarna som gastade. Givetvis var hon inte rökare och hon hörde till dem som på fullt allvar trodde att eleverna skulle sluta röka om rökförbud infördes på skolans område. Idiot!

Alfild ställde sig framför Rikard med armarna i sidorna och sa med sin gälla röst:

”Släng genast cigaretten!”

Rikard flinade mot henne så det gjorde ont i hans skadade öga och knäppte iväg fimpen åt hennes håll. Alfild tog ett skutt åt sidan för att slippa träffas av den brinnande glöden och skrek att hon skulle berätta för rektorn.

”Du borde bli relegerad så du lär dig din ohyfsade lymmel”, fräste hon högröd i ansiktet.

”Vore onekligen skönt att slippa det här dårhuset”, flinade Rikard till svar.

Han hade avvikit från mattelektionen och satt sig i datasalen så antagligen hade han dragit på sig ännu en timmes frånvaro. Men vad sjutton, matten var så lätt att den var tråkig, på proven skrev han nästan alltid full poäng. Fast nästa lektion tänkte han gå på, de skulle ha sin nya vikarie i samhällskunskap och Rikard hade vissa planer för lektionen. Han såg henne komma gående över skolgården. Resten av SP1C gick pratande in mot salen, men Rikard hade tänt en ny cigarett och stod lugnt kvar utanför och rökte.

Stina passerade Rikard och slängde ett öga på honom.

”Släck ciggen nu”, sa hon vänligt. ”Vi kan gå ut och röka sen. Det verkar som om det bara är du i klassen som röker och jag är ensam om det i lärarkåren. Klokt folk dom andra!”

Han hade tänkt komma instrosande några minuter för sent för att se hennes reaktion, men trotsat rann av honom av pur förvåning och han gick fogligt in och satte sig i sin bänk längst bak. Stina pysslade med pärmen en stund för att ge eleverna tid att sätta sig ner och plocka fram papper och penna, sedan sa hon:

”Hej på er. Jag heter Stina Falk och kommer att ha er i samhällskunskap och svenska som ersättare för Eva så länge hon är sjukskriven. Jag har jobbat i många år som gymnasielärare och trivts bra och ni får nog räkna med att dras med mig ett tag. Idag tänkte jag börja med att försöka lära mig namnen på er, jag är totalt körd på namn så ni får inte ta det personligt om jag inte kommer ihåg vad ni heter förrän om några månader. Vi kan ju börja med ett upprop så jag kan kolla närvaron samtidigt.”

En smal kille med stor röd kalufs satt med fötterna på bänken och lekte med sin telefon medan han flinade lite provokativt mot Stina. Hon suckade och sa:

”Ni får gärna ha telefonen på under mina lektioner om ni väntar något viktigt samtal, inte annars. Vad heter du?”

”Gabriel”, flinade killen till svar men stoppade undan mobilen och frågade ”Får vi frånvaro om vi kommer några minuter för sent till dina lektioner? Eller om vi inte har böcker eller penna med?”

Tydligen var det utfrågning på gång och Stina log lite för sig själv. Det första mötet med nya elever var alltid avgörande och hon gillade dynamiken i att utmana och utmanas.

”Svaret är nej på båda frågorna. Har ni glömt nåt får ni skylla er själva och låna av nån annan. Missar ni något som jag har sagt är det upp till er att fråga kompisarna om vad som gäller. Jag upprepar mig inte och men förutsätter att ni smyger in lite diskret när ni är försenade.”

Det utbröt ett tyst mummel i klassen och Gabriel fortsatte förhöret med:

”Hur ofta har du prov?”

”Aldrig, om ni inte vill det. Jag gillar inte prov själv så därför har jag inga. Men jag kommer att ge er uppgifter som ska göras och lämnas in i tid, som underlag för betygen.”

Mumlandet ökade i styrka och en liten mörk tjej sa upprört:

”Det kan väl inte bli rättvist? Jag vill hellre ha prov.”

”Vad heter du som vill ha prov då”, log Stina.

”Erika”

”Okey Erika, då ska du få dina prov. Nån mer som vill?”

Ingen anmälde sitt intresse så Stina började rabbla ur klasslistan och satte för syns skull ett streck för de frånvarande. Hon bokförde sällan ströfrånvaron, hon ville istället få undervisningen så pass intressant att det resulterade i godtagbar närvaro, och ansåg att gymnasieungdomarna själva borde vara mogna att ta ansvar för sina studier. En åsikt som ofta stötte på patrull i kollegiet och som hon själv tvivlade på ibland. Men på något sätt måste man ju försvara sin lättja. Eller sin tro på mänskligheten.

När hon var klar tog hon upp boken och frågade:

”Hur långt har ni hunnit? Jag har inte pratat med Eva än och fått några direktiv så jag har ingen aning om vad ni håller på med.”

”Vi är klara med boken”, sa Rikard med ett flin.

Stina betraktade hans blåslagna ansikte, hon hade redan hört talas om hans bravader på stan. Vid förmiddagens kafferast hade hon informerats om att han var nazisten nummer ett på skolan, vars agiterande dessutom resulterade i alltfler anhängare. Kollegorna var oroade vilket hon mycket väl förstod, men av någon anledning njöt hon av att utmana folk med extrema åsikter. Hon gillade att tänja på tankebanorna och ifrågasätta, både sina egna åsikter och andras. Kanske fanns det tillfälle till något sådant nu så hon fann sig snabbt och sa:

”Så bra då, jag är imponerad. Har du nåt förslag på vad vi ska göra idag då. Kanske kan du föreslå ett bra samhällsrelaterat diskussionsämne?”

Rikard såg förvånad ut och klassen tystnade, Stina förstod att de med spänning väntade på hur det hela skulle utvecklas. Rikard satt där med ett par av sina trogna supporters och Stina såg att hans ansiktsfärg hade djupnat något. Kumpanerna stirrade ner i bänken medan han själv blängde stint på Stina. Med ett litet leende mötte hon hans blick och nickade mot honom.

”Snacket har gått förstår jag”, sa han med hög röst. ”Jag vet att det pratas skit om mig bland lärarna.”

”Jag vet vad du har för funderingar, eller rättare sagt har jag hört en del, ja”, svarade Stina. ”Det skulle onekligen vara kul att höra lite från dig själv också.”

”Ja, jag står för mina åsikter”, fortsatte Rikard hetsigt. ”Men det brukar inte vara så populärt när jag berättar om dom.”

”Vi får väl höra vad dina kompisar har att säga. Ska vi låta Rikard bestämma diskussionsämnet eller vad tycker ni? Finns det några andra förslag?” Stina såg ut över ungdomarna, noterade ett och annat flin och en del suckande.

”Ja eller nej”, frågade hon efter någon minut.

”Okey, kör invandringen”, sa Gabriel med ett flin mot Rikard.

Stina noterade hur ungdomarna vaknade till, det här var antagligen ett hett ämne. Invandrarfrågan hade diskuterats åtskilliga gånger under åren på skolorna där hon jobbat och hon väjde inte för ämnet.

”Ska du börja då Rikard?”

Men den stora blåslagna killen satt tyst och betraktade sin bänk så det var lilla blyga, osäkra Lena som vågade ta upp diskussionen.

”Ja, jag tycker att man ska ta emot flyktingar och sånt. Alltså såna som hotas till livet där dom bor.”

Sedan tystnade hon förläget och såg rodnande ner i bänken. Hon fattade inte själv att hon hade vågat säga sin mening, men det kändes viktigt att någon sa emot Rikard. Han var inte elak, men Lena avskydde hans brutala framtoning och enkelspåriga åsikter.

”Det är rasistjävlarna som ska ut istället”, flinade Gabriel och gjorde fingret mot Rikard och hans gäng.

Stina betraktade klassen och fick känslan av att Gabriel inte uttryckte sin åsikt utan istället gick in för att reta Rikard.

”Då är det väl bäst att jag också säger vad jag tycker”, fräste Rikard till slut och sträckte på sina nästan två meter där han satt bakom alla andra.

”Jag är medlem i Nationalsocialistisk Front och vi tror inte på den invandringspolitik som förs i Sverige. Samtidigt som svensk ekonomi går allt sämre så har vi slängt ut närmare åttio miljarder om året på en flyktingpolitik som varit ett ekonomiskt fördärv Sverige. Kriminaliteten ökar och invandrarna är överrepresenterade när det gäller brott. Det är oftast dom som är skyldiga till våldtäkter, mord, misshandel, narkotikabrott och smuggling. Dessutom har den stora invandringen gjort att det nordiska rasmaterialet försämrats. Varje ras är unik och att blanda främmande raser med vår nordiska får effekten att kvalitéer och fördelar med folk går förlorade. Att utrota vår ras är ett sätt att slå mänskligheten bakåt flera tusen år.”

Han tystnade efter monologen som verkade tagen direkt ur partiprogrammet och såg sig om i klassen med svarta ögon. Kumpanerna vågade till slut slita blickarna från

bänkskivorna för att understödja sin ledares blickar mot kamraterna. Det viskades lite i klassen och några modiga blängde tillbaka mot nationalsocialisterna.

Sakta tog diskussionen fart och snart sjöd klassrummet av upprörda stämmor. Åsikterna var minst sagt blandade och diskussionen kom att inrikta sig på invandrare och brottslighet. Många elever hade erfarenhet av de kriminella gäng som huserade i staden, inte minst när det gällde drogförsäljning och det var med viss möda Stina styrde över frågan till mer humanitära aspekter av flyktingfrågan där merparten av deltagarna trots allt hade något som liknade empati.

Till sist led timmen mot sitt slut. Stina avrundade med att ge eleverna uppgiften att till nästa gång skriva ner lite tankar runt ett par frågeställningar som kommit upp under diskussionen. Då skulle de fortsätta med invandrarfrågan, och bland annat jobba med några värderingsövningar.

Hennes ord överröstades av Rikards ilska stämma som ondgjorde sig över svartskallejävlarna han träffat på förra veckan.

”Dom kom rakt emot oss och ingen av oss ville väja. Sen brakade vi ihop och dom ser nog nästan lika jävliga ut idag. Det är den där lille svartskallen Emir som alltid är så jävla kaxig. Säljer knark gör han också, så han förtjänar stryk!”

”Men det gör inte du”, frågade Stina med bitt i rösten.

”Jag säljer i alla fall inte knark”, skrek han till svar och slog näven hårt i bänken.

”Tycker du inte invandrare har något berättigande i det här landet överhuvudtaget då, Rikard”, fortsatte Stina provocerande?

Rikard blinkade några gånger och ryckte sedan på axlarna. Sedan flinade han lite och sa:

”Pizza och kebab är ju rätt gott.”

Hela klassen brast ut i skratt och med det var lektionstimmen över.

Stina gick ut i solen och såg att Rikard väntade på henne, så hon log och frågade:

”Är du mera diskussionsugen? Du kanske inte fick tillräckligt med mothugg där inne. Eller ska du med bakom knuten och ta en cig?”

Rikard skrattade och följde med Stina. De rökte under tystnad och njöt av den ännu värmande höstsolen. Det var oktober men ovanligt varmt för årstiden. Om några få

veckor var det höstlov och det kändes skönt att tänka på det trots att hon nyss börjat jobba. I sitt stilla sinne undrade hon vart den där obändiga kraften och entusiasmen tagit

vägen, den hon hade känt de första åren som lärare. De senaste två åren hade varit tunga och hon fick uppbåda all sin kraft för att göra bra ifrån sig som lärare. Det som lyfte henne var mötet med eleverna, de fyllde på hennes batterier. Ändå kändes det som om hon gav ut mer än hon fick tillbaka men hon visste att det inte var ungdomarnas uppgift att fylla på den energi som behövdes. Det var skolledningens ansvar att se till att energibalans rådde hos personalen, men ännu hade Stina aldrig träffat på en ledning som klarade av det. Det var istället så att skolsystemet och dess förespråkare oftare sög ur den lilla kraft som fanns kvar.

Hon betraktade Rikard i smyg där han stod lutad mot väggen och rökte. Den rakade skallen och de svarta kängorna var menade att understödja hans verbala provokationer, men i Stinas ögon såg det malplacerat ut. Rikards framtoning kanske skulle föreställa tuff men det tog inte lång stund att förstå att han var en snäll, kontaktsökande grabb med stort bekräftelsebehov. Precis som alla andra bråkstakar, de som Stina alltid ömmade lite extra för och utan undantag kom bäst överens med. De hon hade svårast med var de tysta små mössen som aldrig klagade eller frågade. Tillsammans med sådana kände hon sig alltid irriterad och otillräcklig. Hon hade inte verktygen att nå fram till dem, vilket brukade sluta med att hon ignorerade dem och sedan skämdes för det. Då var bråkstakarna enklare att hantera, oavsett kön, även om killarna var lättare att tas med. Tjejerna var oftast mer manipulativa och genomskådande, men kunde vara oerhört roliga och träffande med sina vassa kommentarer.

Rikard vände sig mot henne och log lite generat, antagligen var han orolig för att hon tagit illa upp under lektionen. Hon log mot honom och han log tillbaka. Vapenstillestånd, tycktes deras blickar enas om.

”Vilka klasser ska du undervisa i? Ska du bli vår klassföreståndare förresten?”

”Svaret på båda frågorna är: Ingen aning”, sa Stina och suckade. Jag får veta det i veckan. Jag ska tydligen ha alla ettor i alla fall, i samhällskunskap och svenska. Och sen de valbara samhällskurserna förstås.”

”Oj”, sa Rikard tyst. ”Det blir nittio elever bara i SP1 och du som har problem med namn.”

”Det ordnar sig nog”, skrattade Stina, även om hon inte kände sig lika säker som hon lät. Hon trampade på sin cigarett och plockade demonstrativt upp fimpen med blicken på Rikard som lydigt följde hennes exempel. När de klev om hörnet med sina fimpar sprang de rakt på Alfild. Hon nickade kort mot Stina och blängde ilsket på Rikard.

”Den där, hon är inte klok”, muttrade Rikard. ”Surfitta!”

Stina anade vad han menade efter att ha träffat henne som hastigast under anställningsintervjun, men av kollegiala skäl höll hon tyst. Istället frågade hon:

”Vad undervisar hon i?”

”Undervisar”, skrattade Rikard. ”Föreläser i hundraåtti skulle jag vilja säga. I historia. Man lär sig inte ett skit utan kunde hellre vara hemma och plugga. Men det går ju inte, då åker man på frånvaro. Det räcker att komma tio minuter för sent till den där haggans lektion så drar hon en timme direkt. Och har man inte böcker eller penna med så måste man hämta det och får en timmes frånvaro på köpet.”

Där var förklaringen till Gabriels utfrågning, fanns det verkligen lärare som tillämpade denna kadaverdisciplin fortfarande?

”Men så kan man väl inte göra”, protesterade Stina spontant.

”Jo du, du har nog en del att lära i den här skolan om vad man kan och inte kan”, skrattade Rikard bittert och kliade sig under sitt blåöga. ”Vi får väl se hur lång tid det tar innan du tillämpar samma skitregler.”

Stina skrattade och sa:

”Jag har mina egna regler och jag kan vara tuff om jag har bestämt mig för något.”

”Jag tror inte du kommer så långt med egna regler här”, muttrade Rikard och sparkade med sin svarta känga i gruset.

”Vi får väl se”, sa Stina avfärdande. ”Jag kan vara envis jag också ska du veta. Det ska du nog bli varse nästa gång, när vi ska köra värderingsövningarna”

Hon menade det som ett skämt men förstod i samma stund som orden kom över läpparna att det inte föll i god jord. Rikard svarade inte utan stod tyst, ändå verkade det som om han ruvade på något. Till sist spände han ögonen i Stina och sa:

”Du vill visst också omvända mig till att bli någon jävla niggerälskare. Men det ska du ha jävligt klart för dig, att hur många värderingsövningar du än kör så ändrar jag inte mina åsikter.”

Stina betraktade Rikard under tystnad och blev rädd för att hon redan hade skrämt bort honom. Det hade inte varit hennes mening, tvärtom. Hon ville vinna tillit och få honom att lyssna och reflektera. Genom sitt klantiga och provocerande skämt hade hon trampat på en öm tå och hon suckade över sin oförmåga till att tänka innan hon pratade. Det var så likt henne att häva ur sig saker som fick andra att ta illa upp, hon lärde sig visst aldrig.

”Rikard”, sa hon med en suck. ”Jag tänker inte tvinga på dig några åsikter. Du får tycka och tänka precis vad du vill. Det enda jag vill är att ge och få respekt. Okey?”

”Respekt”, fräste han. ”Inte fan är jag rädd för dig. Inte för nån jävel här på skolan.”

”Rikard, respekt handlar inte om att skrämmas, respekt innebär att inte fördöma. Fatta det! Det handlar om att respektera en människa oavsett tro, åsikter eller ursprung. Att förstå att allas åsikter är lika mycket värda. Däremot kan man fördöma en persons handlingar”, fortsatte hon hetsigt. ”Som du vet så finns det normer i varje samhälle och agerar man utanför dessa normer accepteras det inte utan fördöms.....”

Stina tystnade och skämdes lite för sitt utbrott. Herregud, killen var bara sexton och dessutom innebar väl respekt för honom att skapa eller känna rädsla. Knappast hans fel om det var så.

Rikard såg förlägen ut efter Stinas föreläsning och det syntes att polletten hade trillat ner. Var det något han inte var, så var det dum. Egentligen visste han vad ordet respekt innebar, men hans erfarenheter av att känna eller erhålla den formen av respekt var begränsade. I teorin lät det ju bra, men vad fan, det funkade ju inte i praktiken.

Och förresten, var det respekt att pika honom och fräsa åt att han inte fattade vad hon menade? Ilskan välldes åter upp och ögonen svartnade. I samma stund som han vände på klacken för att gå därifrån och aldrig mer sätta sin fot i hennes lektionssal hörde han Stina säga:

”Förlåt Rikard, nu agerade jag visst respektlöst. Du ser, det är lätt att prata om respekt men svårare att visa det.”

Rikard blev så häpen att han stannade mitt i klivet. Hans svarta känga i storlek fyrtiosex hängde en sekund i luften, visste inte vart den skulle ta vägen. Kroppen svängde runt, nästan mot hans vilja, och han tittade förvånat på Stina. Tysta stod de där och betraktade varandra en stund tills Stina bröt tystnaden.

”Är det ok”, frågade hon tyst. ”Jag menade inte att sätta mig på några höga hästar, men jag gissar att jag är vad man kallar lärarskadad. Du vet, den som kan och vet bäst.”

”Ingen fara”, mumlade Rikard till svar.

”Ha en trevlig helg”, fick han ur sig innan han återigen vände och gick därifrån.

Erik hade just satt sig tillrätta i skrivbordsstolen då det knackade på dörren. Med en uppgiven suck ropade han ”Kom in.” Att man aldrig fick vara ifred, var det inte elever som sprang här så var det personal. Det verkade vara en utopi att få sitta i lugn och ro en hel timme i sträck.

In genom dörren klev skolans kurator, Cilla. Hon var ett riktigt bombnedslag med sina kurviga former och blonda hår. Erik brukade smygspana efter henne när hon gick förbi fönstret och nu log han förbindligt och frågade vad hon ville.

”Ja”, började hon tvekande. ”Egentligen har jag väl tystnadsplikt, men jag behöver råd i en fråga. Och jag tänkte att du är ju min chef så...”

Hon log och de turkosskiftande ögonen blickade rakt in i Eriks. Jäklar vilken godig, Erik kände hur det rörde sig mellan benen, men han lade tillrätta sitt ansiktsuttryck i en bekymrad min och svarade:

”Lugn, snälla du, till mig kan du alltid anförtra dig. Det som sägs mellan oss kommer inte ur det här rummet, det garanterar jag. Så berätta nu vad du har på hjärtat så ska vi se hur jag kan hjälpa dig.”

Cilla slickade sina rödmålade, generösa läppar och såg plötsligt lite förlägen ut, hon nästan rodnade. Erik tyckte att det klädde henne, det fick henne att se mjuk och varm ut.

”Seså, min vän”, lirkade han. ”Berätta nu.”

”Jo, jag har en tjej i ettan som går hos mig och pratar. Hon mår så fruktansvärt dåligt, men har fattat förtroende för mig och berättar jättejobbiga saker. Jag vet inte hur jag ska gå vidare, eller om jag överhuvudtaget ska göra det.”

Cilla la sitt huvud på sned och log lite osäkert mot Erik. Söt var hon, men fan vad svårt hon verkade ha att komma till skott. Erik suckade tyst och fortsatte le på ett sätt som han hoppades var förtroendeingivande. Såg rakt in i de turkosskimrande brunnarna och drog automatiskt in magen, medan han tänkte på att han skulle ha velat vara femton år yngre och tjogo kilo lättare. Cilla suckade och fortsatte:

”Den här tjejen brukade hålla till på travbanan när hon gick i högstadiet, hon gillar hästar, ja du vet....”

Vad var det meningen att han skulle veta? Det började strama i ansiktsmuskulerna av allt flinande och även om Cilla var en goding att titta på så hade han annat att göra. Att bara titta blev man ju inte mätt på, men han fortsatte le och kunde inte avhålla sig från en liten blinkning. Cilla stelnade till och rodnade. Skit också, hon uppskattade visst inte

lite småflörtande. Men Erik fann sig snabbt som alltid, gned ögat med höger pekfinger och mumlade om skräp som skavde. Då slappnade kuratorn av och fortsatte:

”Ja, det är svårt det här. Men hon tjejen blev visst sexuellt utnyttjad av en av kuskarna, Sven Sjögren. Du vet, beundrade kusken och hjälpte till med att sköta hans hästar och så började han tafs och hon vågade inte säga ifrån. Sen gick han längre och hade sex med henne från det att hon var tretton tills nu i höst när hon slutade vara på travbanan. Nu har visst den där kusken en ny minderårig tjej.”

Där tystnade Cilla och Eriks leende hade bytts mot en uppriktigt förvånad min. Okey att en av deras elever hade knullat en kusk, men vad hade skolan med det att göra? Numera var tjejen lovlig och knullade uppenbarligen inte kusken längre. Men han sa inget utan nickade bara mot Cilla och bad henne fortsätta.

”Ja det är så fruktansvärt, särskilt som kusken är pappa till en kille i ettan här på skolan. Nu vet jag inte hur jag ska göra, om jag ska anmäla det till polisen eller uppmana henne att göra det. Vi inom skolan har ju anmälningsplikt så vi måste nog...fast det vore ännu bättre om du gjorde det Erik, i egenskap av hennes rektor.”

Nu log definitivt inte Erik längre. Polisanmälan? Aldrig! Det skulle bara leda till en massa skrivelser och dålig publicitet för skolan. BG skulle bli galen och politikerna ifrågasätta hans ledarskap även om det inte var han som hade knullat småflickor. Dessutom gav han fullständigt fan i vem som knullade vem och tyckte att tjejen fick skylla sig själv. Låter man någon hålla på i flera år så vill man ju själv, den saken var helt klar. Oavsett om man var tretton eller trettio, och tjejen skyllde nog bara på att hon mådde dåligt för att slippa skolan eller något.

”Vad heter hon”, frågade han barskt.

”Det vill jag inte säga”, sa Cilla ”Inte än i alla fall, men om du ska ringa polisen måste du förstås veta.”

Erik drog ett djupt andetag och försökte samla sig. Här sitter kuratorn och uppmanar honom att göra en polisanmälan mot en av elevernas pappa. När det inte ens har förekommit brott under tiden flickan har gått på hans skola. Han fattade inget! Varför skulle han och Hagtorp valsa i media för något en kåt kusk och en säkert lika kåt flickunge gjort för år och månader sen? Nu fick hon väl ändå ge sig kuratorn, fattade hon inte vad det kunde innebära för skolan? Han var klar över sina ståndpunkter, men insåg att han måste gå försiktigt fram med den här övernitiska människan. Av

obegripliga anledningar ansåg hon tydligen att han, skolans rektor, bar någon slags

ansvar för det skedda.

Erik blev tröttare än han hade varit på länge och anblicken av bystdrottningen med de turkosa ögonen var inte längre lika angenäm. Han ville bara att hon skulle gå och lämna honom ifred. Men nu var det han som var rektor och som förväntades fatta ett klokt beslut i någon soppa som andra hade skapat. Han stönade inom sig, nu om någonsin ville han dra iväg. Långt bort! Bara dematerialiseras och försvinna. Då kunde det där våpet sitta där och ondgöra sig över karlar och kåta småflickor bäst hon ville. Men det sa han inte.

”Det låter ju inte bra Cilla. Men är du säker på att flickstackaren vill göra en anmälan? Jag menar, tänk på vad hon får utsättas för i förhör och inför domstol. För att inte tala om när pressen får tag i storyn. Kusken kommer säkert att neka och vem tror folk på, en känd och etablerad kusk eller en stirrig tonårstjej? Jag tycker nog inte att du eller jag ska göra någon anmälan, det är bättre att du pratar vidare med henne. Du är ju en skicklig kurator och kan säkert hjälpa henne att komma över alltihop. Är du föresten alldeles säker på att flickan talar sanning då?”

Det där sista skulle han inte ha sagt, insåg han snart. Cilla hade lyssnat uppmärksam, men de turkosblå ögonen mörknade vid hans sista fråga. Hon blängde på sin chef.

”Klart hon talar sanning, ifrågasätter du min kompetens som kurator?”

Helvete, hur skulle han ta sig ur det här? Erik suckade och såg tillbaka in i de medelhavsfärgade ögonen medan han letade bland hjärncellerna. Det enda han hittade var Cartagenas gudomliga stränder i Colombia. Han längtade dit! Erik skakade på huvudet och sa olyckligt:

”Inte alls Cilla, jag har hundra procent förtroende för dig som kurator. Jag har aldrig hört något annat än gott om dig. Men man läser ju en massa om trasiga unga flickor som kan ljuga och så....”

En liten lögn var aldrig fel om den tjänade sitt syfte. Det Erik hört om skolans kurator var definitivt inget smickrande, men han visste ju hur eleverna var. Klagade och gnällde på allt. Han hade själv anställt Cilla, visserligen hade hon ingen formell kuratorsutbildning, men hon hade läst några kurser psykologi om han mindes rätt. Att få tag på en kurator var inte lätt heller och enligt hans uppfattning var det dessutom onödigt. Ungarna kunde väl gå till vårdcentralen eller BUP eller vart man nu gick om man ville häva ur sig sin skit. Erik hade i alla fall till sist gett efter för lärarnas tjat och

anställt den här lilla godingen, mest för att få något att vila ögonen på bland de andra skatorna. Nu ångrade han sig nästan.

Cilla verkade mjukna av berömmet och suckade.

”Ja, jag vet inte. Men vi kan ju avvakta och se. Jag ska göra så gott jag kan för att få

tjejen att må bättre, så får vi väl se....”

”Du kommer säkert att lyckas Cilla”, log Erik. ”Med din kompetens och begåvning kan du säkert få tjejen på rätt köl. Du ska veta att du har mitt fulla förtroende. Och du, vi låtsas inte om det där med anmälningsskyldighet. Jag lovar att ta tag i saken om tjejen vill det, men vänta och se och prata med henne om konsekvenserna av en anmälan”

Erik sjönk ihop av lättnad när kuratorn gått sin väg. Han drog handen över ansiktet och suckade. För stunden var hotet om polisbilar och tidningsskriverier överspelat, han fick inte glömma att smörja den där kuratorn fortsättningsvis. Kanske en liten löneförhöjning skulle vara på sin plats?

Han satt där totalt hopsjunken med handen över ögonen när han hörde någon säga:

”Hej morbror Erik.”

Per, hans systerson stod framför honom med en bukett höstblommor i handen.

”Mamma skickade med de här till dig”, sa den långa stiliga pojken som stod vid skrivbordet.

Erik hade alltid varit svag för Per som nu dessutom var elev på skolan sedan ett par månader.

”Per, så trevligt, slå dig ner”, uppmanade han sin systerson som dessutom var hans gudson.

”Tack morbror Erik”, log Per och satte sig. ”Hur mår morbror, du verkade lite trött?”

”Ingen fara, jag gjorde bara en avslappningsövning. Hur mår du själv? Går skolan bra?”

”Ja då, det går bra och jag trivs”, sa den präktige pojken leende.

Per var ett riktigt snille, en målmedveten och skötsam grabb som hade ambitioner, till skillnad mot Jan, Eriks son. Jan flummade bara runt med en massa värdelösa högskolekurser och levde på studielån. Pluggade filosofi eller vad det nu var, inget som ledde någonstans i alla fall. Per hade siktet på juridik, ett val som Erik trodde var Gustavs. Gustav, den berömde psykologen som var Pers pappa. En jävla sprätt som tjänade grova pengar på att fara omkring till företag och rota i de anställdas problem och agerande.

Erik kände sig ibland som en extra pappa åt Per, som om killen var den son han själv inte lyckats få. Så han var generös med julklappar och födelsedagspresenter och pratade

gärna en stund med grabben när de träffades. Artigare och trevligare pojke fanns inte och han var stolt över sin gudson.

Det syntes på Per att han hade bråttom och han ursäktade sig med att han måste skynda sig till sin datalektion.

”Visst, visst och hälsa mamma och tacka för blommorna.”

”Adjö då morbror Erik.”

Eriks blick följde grabben vart smala långa gestalt försvann runt knuten i solljuset, men solen nådde inte hans sinne.

Det var tungt att vara människa.

5

Första arbetsveckan var nästan till ända och solen sken. Bara en dag kvar till helgen och idag skulle Stina få sitt schema för resten av höstterminen. Veckans improviserande hade gått bra och eleverna förstående. De hade haft trevliga lektioner med mycket prat och diskuterande och Stina trivdes med att återigen få befinna sig i den dynamik som rådde bland ungdomar. Rikards och hennes kontrovers hade inte fått några negativa följder, tvärtom, han verkade positivt inställd till henne och var debattsugen och kontaktsökande. Killen hade humor och en viss självdistans och verkade uppskatta att hon tog sig tid för lite pratande under deras smygrökning bakom knuten på rasterna.

Gabriel däremot hade stökat en del och Stina hade lite funderingar på vad som var problemet med honom. Han hade rykte om sig bland lärarna som en lat och bråkig elev och det fanns misstankar om att han höll på med droger. Kanske var det så, men Stina misstänkte att han helt enkel hamnat på fel plats och att hans bråkande berodde på att han var omotiverad. Han verkade dessutom vara ganska ensam, hade inget gäng runt sig som Rikard. Stina tänkte ta ett snack med honom nästa vecka om tillfälle gavs.

Nu skyndade hon över skolgården efter dagens lektioner med tankarna på helgens planering. Under veckan hade hon varit och tittat på ett par lägenheter men de hade känts fel båda två. Igår hade hon fått syn på en annons om en lägenhet i ett hus på landet några kilometer från skolan och tänkte åka dit idag för att titta på den. Kanske skulle det göra henne gott att bo nära naturen ett tag även om hon var lite rädd för att bli för isolerad. Men den ensamhetskänsla som bredde ut sig inom henne berodde nog på henne själv och inte på bristen på grannar, det insåg hon. Kanske kunde hon även skaffa en katt om hon bodde på landet, ett lagom sällskap efter arbetsdagarna som sög ut det mesta av energin. I vilket fall som helst så behövde hon en bostad nu, hon var hjärtligt trött på att bo i lånade rum med ständigt packad resväska.

Parkens höstprakt fick henne att höja blicken men istället för brinnande höstfärger

dök en bekant gestalt upp i synfältet. Hon stannade och stirrade häpet, blickade rakt in i ett par leende ögon.

”Isak, vad gör du här?”

”Det ska föreställa att jag jobbar”, flinade han till svar. ”Men egentligen så uppbär jag nog bara lön.”

Stina lyste upp och log brett. Isak jobbade här också, hennes gamla kollega som hon haft så roligt med för ett par år sen då de varit arbetskamrater. De hade inte setts sedan

dess och Stina hade ofta tänkt på honom och hade många gånger saknat hans humor och tokiga kommentarer.

”Vad gör du här själv”, log Isak. ”Säg inte att du jobbar här? Hoppas du är elev så att jag kan öka min självkänsla genom att sätta mig på dig.”

”Nej du, det lyckas du aldrig med och förresten behöver knappast din självkänsla öka. Då skulle du passera gränsen till självgod. Jo jag är din kollega, din stackare. Du slipper mig aldrig”, fortsatte hon med ett brett leende klistrat på läpparna.

Vad roligt! Exakt vad hon behövde, en kollega som hon kunde ha kul med och framför allt prata med. Stina bredde ut armarna och gav den något generade Isak en stor kram.

”Lugn, starta inte en massa rykten”, viskade han med glimten i ögat. ”Här snackas det, ska du veta, och skatorna håller ständigt span.”

”Skator”, frågade Stina förvirrat och såg sig om.

”Haha”, skrattade Isak. ”De värsta ragatorna kallas så av ett fåtal invigda. Där har du skatdrottningen”, fortsatte han och nickade mot en liten kvinna som kom gående över parkeringen med stora kliv.

”Ja henne träffade jag i fikarummet förut och den bistra uppsynen var inte att leka med”, fnissade Stina tyst och hälsade på skatan som nickade kort tillbaka. ”Vad är det med folket på den här skolan, inte många som drar på mun och de har regler som till och med får en ärrad veteran som jag att rysa. Jag har nog bara träffat en trevlig kvinna, hon som jag för tillfället delar skrivbord, dator och telefon med. Gisela heter hon.”

”Ja hon är bra”, instämde Isak och lutade sig förtroligt mot Stina trots att skatans ögon var stint riktade mot dem. ”Men annars, ja du, jag vet inte vad jag ska säga. Jag har bara varit här sen terminsstarten, men ett par till uthärdliga finns det. Men rektorn, den idioten ska vi bara inte prata om. Antagligen är det inkompetent ledning som är orsaken till alla dystra uppsyner.”

”Men nu blir det ändring på uppsynerna”, garvade Stina. ”Nu får du och jag sätta fart på kollegiet.”

De skrattade gott åt minnet av sina tidigare bravader och styrde kosan mot matsalen och en snabb fika innan det var dags för Stina att få sitt schema av studierektorn.

Väl inne på hans rum satte sig Stina ner och iakttog skolans biträdande rektor.

Det var en tystlåten och noggrann man med tjocka glasögon som, enligt kollegorna, var den person på vars axlar Hagtorpskolan vilade. Utan honom skulle skolan braka samman efter en vecka, sades det. Nu plockade han med sina papper och klickade sedan

upp Stinas namn på datorns skärm. Med en harkling och ett generat ögonkast mot henne sa han:

”Ja, jag är ledsen, men ditt schema blir tufft. Du kanske inte vet det, men utöver Evas vikariat får du ta några timmar per vecka i vår Komvuxklass. Vi har ju vakanser där också. Men vi ska försöka hålla ner årsarbetstiden på sikt.”

Stina stirrade tomt på studierektorn. Vad menade han? Det här hade det aldrig varit tal om när hon sökte jobbet. Hon drog en djup suck och sa:

”Men det har ingen sagt något om. Vilka ämnen ska jag ha i Komvux då?”

Stina hade aldrig förr haft vuxna elever och även om hon gärna provade det så kändes det bara för mycket just nu. Ny skola, nya elever och nyinflyttad.

Studierektorn rodnade lite och sa mumlande:

”Jo, det blir samhällskunskap några timmar i veckan. Men nästa termin ska vi försöka balansera det bättre. Du vet, vi räknar ju inte USK, den gamla undervisningsskyldigheten, längre utan idag har vi arbetsplatsförlagd tid istället och det totala timantalet fördelas på lärarlagen.....”

Där tystnade han, väl medveten om att Komvux knappast kunde inräknas i ettans lärarlag. Stina höjde långsamt blicken mot honom och sa uppgivet:

”Men jag har aldrig undervisat vuxna elever tidigare.”

Studierektorn mumlade något som lät som en ursäkt och räckte över det fullspäckade schemat till Stina med sänkt blick. Det märktes att han skämdes. Stina tog emot det och insåg att det inte fanns många timmar till förberedelser. Dessa fick hon tydligen göra hemma på fritiden. En ny harkling från honom fick henne att lyfta blicken från det fullspäckade schemat.

”Jo, så ska du ha klassföreståndarskapet i 1 C”, men du får tjugo minuters

nedsättning i veckan för det. Nästa termin, vill säga.”

Stina startade bilen med huvudet fullt av tankar och en känsla av desperation. Hennes protester hade varit både fruktlösa och lama. Erik hade redan åkt hem och studierektorn var bara den som verkställde så det var bara att acceptera faktum. Mest av allt hade hon velat resa sig upp och skrika:

”Ta ert jävla jobb och stoppa upp det i häcken! Jag vill inte ha det!”

Men hon behövde jobbet, i alla fall lönen, och eleverna verkade bra så hon skulle nog reda ut det, tröstade hon sig själv. Det fick bli en hel del jobb på kvällstid, det insåg hon, men det fick väl gå. Förhoppningsvis blev det lugnare nästa termin. Hon suckade lite,

det var mer än tre månader kvar till dess, tre tunga höstmånader. För varje år som gick fick hon allt svårare att uthärda vintern med dess mörker och kyla. Allt oftare infann sig tanken på att bo någonstans söderut under vinterhalvåret, men det fick nog stanna vid en dröm.

Bilen följde vägens kurvor ut mot landsbygden och höstfärgerna nästan bedövade henne med sin prakt. Hon älskade höstens färger och tänkte:

Vi har i alla fall en vacker höst här uppe i den kalla Norden.

Rikard strövade sakta bort mot busshållplatsen och njöt av tanken på att det var fredag. Skolveckan var något han mer eller mindre motvilligt tog sig igenom och fredagseftermiddagarna var den bästa stunden på hela veckan. Han funderade lite på vad han skulle göra i helgen, plugga borde han definitivt men han hade ingen lust. Provet var på tisdag, religion var ju inte hans favoritämne precis men han räknade med att klara ett VG i alla fall.

Framför honom gick några ur klassen men han hade främst blickarna på Klara. Han gillade henne. Klara var en ganska tystlåten tjej med glimten i ögat och när hon sa något så var det alltid genomtänkt. Inte en massa skit som många av de andra tjejerna hävde ur sig. Att hon var smart visste han, hon verkade fatta saker utan att behöva råplugga. Snygg var hon också, på ett vardagligt sätt. Rikard hade haft ett gott öga till henne sedan han började på skolan men aldrig riktigt vågat ta steget. Det var ju lite känsligt, att hitta en tjej som delade hans värderingar var inte lätt och han tänkte inte låta sig omvändas. Han visste inte riktigt hur han skulle göra.

De sågs aldrig utanför skolan, på fritiden umgicks han mest med sina likasinnade vänner och när han inte gjorde det så skrev han. Författade inlägg till föreningens tidning och hemsida och engagerade sig så mycket han kunde i de viktiga frågorna. Han ville gärna visa framfötterna, för att en dag ha chansen att bli ledare för lokalgruppen. Men mest skrev han för sig själv, för att bringa reda i tankegångarna. Rikard var inte en person som köpte färdiga ideologier rakt av, utan ansåg att det var viktigt att ha tänkt igenom sina ståndpunkter och veta vart man stod. Om inte annat för att kunna argumentera ordentlig.

Han skrev av sig sin ilska också, ilskan över dessa förbannade svartskallar som fått hans syster på fall. Det hjälpte inte vad alla andra sa, som att Helen hade haft ett eget ansvar. Rikard ansåg att det var svartskallejävlarnas fel att hon torskade på droger och den åsikten var drivkraften i hans hat mot det drogsäljande invandrargänget i staden.

Helen hade dragit hemifrån för ett par år sedan och ingen visste var hon höll hus.

Antagligen häckade hon i någon kvart i Stockholm med en massa andra knarkare.

Deras föräldrar hade gett upp, men Rikard kämpade på sitt sätt för att ge igen.

Någon måste göra något, ansåg han, och han gjorde det han kunde.

Väl framme vid hållplatsen sällade han sig till de andra ettorna. Många såg på Rikard med rädsla och förakt vilket han struntade fullständigt i. Han hade sina vänner och de

blev fler och fler. Det var en växande rörelse och han förstod varför. Det var för att deras värderingar var rätt.

Klara sneglade lite mot Rikard och log. Han log lite generat tillbaka och funderade på vad han skulle säga till henne för att få igång ett samtal. Plötsligt kände han sig blyg och kände att han rodnade. Skit också!

Det var Klara som bröt tystnaden.

”Vad tycker du om Stina, den nya läraren”, frågade hon och log igen, ett varmt, smittande leende.

”Jaa”, svarade han osäkert, ”hon verkar väl okey, lite påstridig kanske.”

”Påstridig”, skrattade Klara. ”Ja, hon var kanske på dig lite, men det tål du säkert.”

Rikard visste inte vad han skulle säga utan tittade ner i backen. Det var som om han drabbats av tunghäfta. Nu när han ville framstå som klipsk och säker fick han knappt ett ljud över läpparna. Klara tittade på honom och log lite overseende.

”Eller står du inte för vad du tror på”, frågade hon.

Det var då förbannat vad alla ifrågasatte honom hela tiden. Han såg de andra ungdomarna tystna för att följa vad som pågick mellan Klara och honom. Nu var han tvungen att säga något vettigt, annars tappade dom väl respekten totalt för honom. Han samlade sig och sa:

”Klart jag gör. Och jag kan försvara mina åsikter också, men folk fattar inte.”

Han hade låtit mer hetsig än han menade och fortsatte därför i sansad ton:

”Jag menar, folk har inte hela sammanhanget klart för sig. Dom är inte politiskt medvetna och dom vet inte vad som egentligen håller på att ske i samhället. Dom har nog med sitt och sina löjliga vardagsproblem och blir rädda när någon uttrycker en avvikande åsikt.”

”Jag blir inte rädd”, skrattade Klara och kastade undan sitt långa ljusa hår.

”Nej kanske inte du”, log Rikard tillbaka och tog ett kliv närmare henne. ”Du verkar inte feg direkt.”

Rikard kände sig plötsligt glad, solen lyste starkare och höstfärgerna glödde. Han kände Klaras närvaro på ett nästan fysiskt sätt och ville inte sluta prata med henne. Ville inte skiljas från henne. Hennes doft kittlade honom och det ljusa håret gnistrade lite i solen. Jävlar så snygg hon var. Med ens kände han sig modig och stark så han frågade:

”Vad gör du i helgen då?”

”Hurså”, sa hon och log lite snett.

”Jaa, jag tänkte om vi kunde ta en fika, eller om jag ska berätta lite mer för dig om mina åsikter.”

Klara betraktade honom med något som liknade överseende och han kände sig plötsligt osäker. Hon kanske var som de flesta andra, såg sig själv som den som visste bäst och hade rätt att förlöjliga honom och det han stod för.

Så skrattade hon igen, ett skratt som smittade honom och fick honom att instämma.

”Då väljer jag fika”

Rikard blev alldeles paff. Hon ville träffa honom.

”Dina åsikter kan du behålla för dig själv, men jag gillar dig. Ska vi ses på Alice’s fik i morgon eftermiddag?”

”Javisst, svarade Rikard glatt. Vid tretiden eller?”

”Det blir bra”, log hon till svar just som bussen kom.

De satte sig bredvid varandra men båda kände sig lite generade så samtalet gick trögt. Det blev mest snack om vart de bodde och om den trista håla som skulle föreställa deras hemstad. Bussturen tog bara några minuter och Rikard klev av först.

”Då ses vi i morgon, sa han och gav Klara en sista blick innan han klev av. Hon log glatt till svar.

Väl hemma tog han trappan upp till verandan i ett steg och höll på att snubbla över Heinz som kom skuttande för att hälsa sin husse välkommen.

”Hej gubben”, sa Rikard och hejdade sig för att klappa sin älskade skyddsling.

Heinz spann och snodde sig tillgivet runt hans ben. Rikard böjde sig ner och viskade:

”Nu jävlar du Heinzgubben, nu har jag en tjej på gång.

Katten ignorerade sin husses uttalande, säker som han var på att vara nummer ett i Rikards liv. Han sträckte på sin långa, smidiga kropp och satte tassarna på Rikards axlar, vartefter han gnuggade sin nos mot husses ansikte. Varje dag mötte katten Rikard när han kom hem från skolan och varje morgon följde han med en bit mot bussen.

Heinz var en ärrad veteran, en bastant okastrerad hankatt som ingen visste åldern på.

Han hade flyttat in när Rikard var något år gammal, bara kommit in genom dörren och stannat. Valt ut Rikard som sin favorit och sedan knappt lämnat hans sida. Förutom någon period under senvintern när han gjorde alla traktens honkatter med ungar. Han var den obestridlige härskaren bland hankatterna och brukade komma hem med stora sår efter sina eskapader. Sina nio liv borde han redan ha förbrukat, men efter att ha ätit upp

sig och sovit några veckor var han återigen den gamla vanliga pigga Heinz. Som älskade sin unge husse över allt annat och vägrade sova någon annanstans än vid Rikards huvudkudde.

”Men du vet ju att det är dig jag gillar bäst”, viskade Rikard och tog upp sin trogne vän i famnen.

Rikard klev in i köket och fann sin mamma gråtande vid köksbordet. Häpet släppte han katten och stelnade.

”Vad har hänt”, frågade han.

Idag var det möte, det första för Stina på den här skolan. Isak kallade Hagtorps möten för ”Evinerliga, meningslösa, tidsslukande obligatoriska plågor som kallas för inflytande.” De satt i matsalen och pratade gamla minnen och berättade om vad som hänt sedan sist. Isak hade börjat på skolan till höstterminen, hade sökt tjänsten när hans vikariat på den gamla arbetsplatsen gått ut. Nu hade han fast tjänst på Hagtorp och undervisade i naturvetenskapliga ämnen, trivdes hyfsat men var trött på jobbet ibland som alla andra.

Isak hade skön humor och självdistans, han var ett riktigt vitaminpiller med sina tokiga infall och sitt goda humör. Dessutom jobbade de bra ihop och var riktiga idésprutor när de spånade om olika projekt. Isak var dessutom uthållig och bra på att genomföra saker, till skillnad från Stina som gärna tröttnade när det verkliga arbetet började. Stina gladdes åt att ha fått honom som arbetskamrat igen och han verkade också glad över att ha träffat henne.

”Nu är det dags”, suckade Isak och såg på klockan. ”Tortyrkammaren väntar, hoppas du kan liva upp stämningen, du brukade ju vara bra på det.”

Isak syftade på mötet i aulan, vilken han vanvördigt kallade tortyrkammaren. Stina skrattade och tänkte på hur hon brukade komma i konflikt med kollegor när hon framförde sina åsikter. Hon visste med sig att takt och finess inte låg för henne och att hon hade svårt att hålla tyst. Men numera hade hon gett upp, orkade inte längre strida för det hon trodde på. Det gav ju ändå aldrig resultat. Förr hade hon njutit av att sätta igång diskussioner och få kollegorna att tänka lite utanför skolvärldens fyrkantiga ramar men desillusionen hade lagt sordin på hennes forna glöd. Hon sa inget till Isak utan log bara vid tanken på hur förvånad han skulle bli över hennes tystnad.

Det skulle tydligen diskuteras ordningsfrågor idag enligt Isak och hans beskrivning av Hagtorpskolans ordningsdiskussioner hade fått Stina att häpna. Hon betraktade när rektor Erik Anderssons omfångsrika hand knackade hårt i podiet och med en beslutsam blick såg ut över sina anställda. Sedan harklade han sig och hälsade alla välkomna till ett fruktbart och givande möte där viktiga frågor skulle avhandlas.

”Men först av allt vill jag presentera vår nya kollega Stina Falk. Vill du ställa dig upp och berätta lite om dig själv”, sa han och log förbindligt mot Stina.

Hon ställde sig upp och vände sig mot sina blivande kollegor. Det hördes ett tyst mummel bland lärarna men tydligast av allt hördes Isak viska:

”En falk i skatboet, det låter farligt.”

Stina kvävde skrattet och berättade kort för det samlade kollegiet om vem hon var. Hon blickade ut över församlingen och såg många nya ansikten, en del av lärarna hade hon inte hunnit träffa under veckan. Nyfikna blickar och ett och annat leende mötte henne och när hon var klar tackade Erik och hälsade henne välkommen.

”Du är varmt välkommen på skutan och vi tror säkert du kommer att trivas och rätta in dig i ledet. Vi har en speciell anda här på skolan som vi kallar ”Hagtorpsandan” och den värnar vi om. Med tiden kommer du att förstå vad vi menar och även du, min sköna, kommer att omslutas av dess kraft.”

Isak knuffade henne lätt i sidan och viskade tyst:

”Jo det kommer du nog att bli varse. Men låt dig inte dras in i baktaleriet och skitsnacket

Stina suckade inom sig och undrade återigen vart hon hade hamnat.

”Nu till de viktiga punkterna som ska diskuteras idag”, hördes Eriks myndiga stämma. ”Vi ser det här som en vidareutveckling och behöver inte fatta några beslut idag. Alla måste säga sitt och det är viktigt att vi blir eniga så vi kan hålla en gemensam standpunkt gentemot eleverna. Som ni kanske minns sedan sist är det ordningsfrågor som är aktuella. Skolk, ohysat beteende och rökning på skolgården.”

Ljudnivån steg markant i aulan och Erik tystade dem med en gest.

”Alla ska få säga sitt, lugn bara lugn. Vi börjar med det omfattande och ökande skolket. Vi MÅSTE få ordning på det, vi MÅSTE sätta stopp. Närvaron är A och O och vi kan inte längre acceptera att elever uteblir från viktig undervisning utan giltig orsak! Några förslag har framlagts om hur vi kan stoppa detta tygellösa beteende. Tvåans lärarlag hade ett bra förslag förra veckan. Vill du dra det igen, Paul.”

En nasal röst hördes inifrån havet av goda föredömen.

”Ja alltså, vi tycker att vi ska sänka gränsen för hur många timmar en elev får vara borta utan att studiebidraget dras. Idag är det trettio timmar per termin, utan läkarintyg. Vi vill sänka det till åtta timmar! Det finns väl ingen arbetande, ansvarsställande vuxen person som kan vara hemma utan löneavdrag. Lika bra att ungarn... förlåt eleverna lär sig det från början!”

Ett mummel som vittnade om bifall hördes i aulan och rektorn log med hela ansiktet.

”Nå vad tycks kära kollegor”, basunerade han pompöst. ”Själv tycker jag att det är ett utmärkt förslag.

Stina lyssnade med en känsla av stigande vanmakt. Hon kände alltför väl igen tongångarna. Själv hade hon sällan problem med skolk utan tyckte att det var elevernas problem om de missade värdefull undervisning eller information så att det ledde till IG i betyget. Det brukade hon säga till dem redan i inledningsskedet och om de inte orkade komma till hennes lektion fick de söka informationen på annat håll.

Hon kände Isaks blick på sig och log lite mot honom, skakade på huvudet och fortsatte lyssna. Ur hopen steg en röst som sa:

”Hur skulle det se ut om vi lärare stannade hemma när det passade oss? Vi måste ju lära eleverna att skolk inte accepteras i arbetslivet och det gör vi bäst genom att använda det vapen vi har, deras studiebidrag. Mer än åtta timmars frånvaro så dras det in en månad, ett tydligt och klart besked.”

Nu knuffade Isak på henne och viskade:

”Varför protesterar du inte?”

Han visste hennes åsikt i frågan och hon kunde inom sig höra sin protest:

När eleverna blir vuxna kommer de att upptäcka att det går alldeles ypperligt att vara sjuk i fem dagar utan läkarintyg, dessutom dras inte hela lönen utan bara en karensdag och sedan tjugo procent per dag. Ska vi ha ett liknande system borde det bygga på samma principer. Ett procentuellt avdrag för varje dag, helt enkelt. Då kan vi börja tala om att de lär sig hur det fungerar.

Men hon sa inget, lät istället tankarna löpa vidare: Vi pratar om en så kallad frivillig skola och om nästan vuxna individer som ska lära sig ansvar. Lärarnas uppgift borde vara att locka fram lusten och se till att eleverna trivs och har kul. Då kan man räkna med uppslutning. Sedan kan det behövas ett sanningsord ibland och lite påpekningar om konsekvenserna av skolk, men att kalla skolan frivillig och sedan göra den obligatorisk med hjälp av hot är inkonsekvent.

Ännu en röst gjorde sig hörd:

”Och hur ska man orka motivera alla och göra varenda lektion intressant? En del ungar är ju omöjliga att motivera, hur gör man då för att få dom att komma?”

En högst relevant aspekt, att orka var svårt, nästintill omöjligt i längden. Stina nickade för sig själv och tänkte: Han har rätt, att orka är svårt. En lösning kan ju vara att studiemedlen beror på resultatet som presteras istället för det antal timmar de sover på lektionerna. Precis som det är på högskolan. Dessutom ligger grundproblemet i att man

tvingar in varje sextonåring i en frivillig skola på grund av att det inte finns några alternativ. Tvingar de omotiverade att komma till lektionerna och störa de som vill lära sig. Resultatet blir ett stort antal ungdomar som kommer ut i livet Icke Godkända och resten har inte haft möjligheten att lära sig det de skulle ha velat. Egentligen handlar det inte om bristande resurser. Samhället borde ge de omotiverade möjligheten att få sina fattiga kronor genom arbete i stället och de motiverade tillgång till lärare som orkar engagera sig!

Inom sig protesterade hon i alla fall fortfarande. Alltid något, tänkte hon med en ironisk grimas. Den dag jag håller med är det illa, då har jag tappat mig själv.

Äntligen var det kafferast och kollegiet strömmade ivrigt ut ur aulan mot fikarummet. Isak plockade tyst ihop sina papper medan han sneglade på Stina. När de var ensamma kvar sa han undrande:

”Har du gett upp, kämpar du inte för dina åsikter längre? Jag känner inte igen dig, du som alltid varit på hugget och gillat att provocera och har fått fart på den trögaste församling. Vad har hänt?”

”Jag orkar inte längre, det leder ändå ingenstans”, sa Stina kort och tog sin väska. ”Kom så går vi och fikar.”

Kafferasten avbröts av rektor Eriks röst där han kallade till ny samling för vidare diskussioner om ordningen. Höstsolen hade sänkt sig bakom parkens träd när Stina satte sig och lät blicken vandra ut genom fönstret.

Sorlet stillade sig efter några minuter och en ny viktig fråga togs upp av Hagtorpskolans rektor. Nu stod det kepsar inomhus på listan. Visst var det ett oskick av de unga pojkarna att inte ta av huvudbonaden när de till exempel satte sig till bords!

Ska vi ha vakter vid dörren till matsalen eller hur löser vi detta och hur ska vi ställa oss till keps under lektionerna, var frågorna som rektor Erik Andersson ställde till kollegiet.

Stina bet sig i tungan.

Nu var det nog, hon orkade inte lyssna längre.

Vad är atomvapenkrig mot rökning, vad är världssvält mot kepsar? Var finns proportionerna, tänkte hon. Vad är det som är viktigt? Var finns respekten för dem som vill något annat än de normer som råder?

Hon blundade och suckade inombords. Hur skulle hon orka göra det hon egentligen älskade? Fixa samvaron med unga, friska, ifrågasättande individer som satte sin tillit till

henne och hennes kunskaper. Kunde hon verkligen pressa ner sin oformliga själ i skolvärldens fyrkantiga hål? Denna koloss på lerfötter som styrdes av Skolverket skulle aldrig anpassa sig efter hennes eller andra människors önskningar och behov, det hade hon för länge sedan förstått. Kepsar, skolk, rökning och glömda pennor. Är det pedagogik, frågade hon sig. Att sätta plåster på sårn, som att byta betygssystem eller pedagogik räcker inte till. Det krävs ett fullständigt ras, en omskakning i grunden, ett nytt sätt att tänka.

På människor i allmänhet och ungdomar i synnerhet.

Ett öppet sinne, en vilja till ständig förändring och till att ständigt växa.

Nyfikenhet, lust och en jävla massa kraft och ork.

Blicken sökte sig ut genom fönstret och ljudet av kollegiet försvann i fjärran. Höstens färger fyllde hennes sinnen och lusten att måla väcktes.

Det var länge sedan. Väldigt länge sedan hon haft kraft, ork och lust till annat än det hon måste.

Svensklektionen led mot sitt slut och eleverna lämnade in sina uppsatser en efter en. Stina hade gett dem till uppgift att skriva om ”En omskakande händelse”

Det verkade som om hela klassen hade upplevt något i den vägen och de hade skrivit så pennorna glödde. Det skulle onekligen bli kul att läsa deras alster.

Hon såg ut över de kvarvarande i klassen, nedböjda huvuden, rafsande pennor, ingen som hade klagat över att de inte fick använda dator. Stina föredrog själv att använda dator eftersom hon ansåg att ordbehandlingen gav friheten att skapa en bättre text. Men skolans datasal var fullbokad som alltid och sorgligt underdimensionerad, så det gavs inte utrymme att ge eleverna den möjligheten. Hon hade sagt att de som ville kunde skriva ett utkast nu och skriva ihop något på dator hemma och lämna in senare. Enligt hennes åsikt borde varje elev ha en bärbar dator som arbetsredskap, men det förslaget viftades alltid bort med att dessa bara skulle användas till spel. Dessutom fanns det inte ekonomiskt utrymme i skolans budget, ett skäl som hon hade lättare att förstå.

Hon tog emot bidragen som strömmade in och ögnade igenom dem. Rikard satt kvar till sist, kanske filade han på något med nationalsocialistisk vinkling. De hade diskuterat detta, med anledning av att ett par av de andra lärarna hade sagt att han brukade passa på att ivra för sina åsikter vid uppsatstillfällen. Stina hade bett honom lämna propagandan utanför skolan och han hade protesterat lite lamt, men till sist lovat att följa hennes uppmaning.

Nu sneglade hon på klockan och sa till Rikard:

”Har du mycket kvar? Vi måste bryta snart, men om du vill fortsätta så kan du lämna in den till mig i morgon.”

Han såg upp på henne med rödkantade ögon och suckade. Så reste han sig upp och kom fram till katedern, lämnade sina fullskrivna papper och sa:

”Ja, jag är ledsen om det inte är så bra. Men det var så jävla svårt att skriva det.”

”Det är ok”, svarade Stina förvånat och såg att han hade en hårt sammanbiten min.

”Hur är det fatt”, frågade hon och la spontant sin hand på hans kraftiga arm.

Rikard började skaka och satte sig ner på huk. Med en snyftning sa han:

”Syrran är död. Hon tog en överdos förra veckan och vi fick veta det i fredags.”

”Men Rikard”, var allt Stina lyckades få ur sig.

Hon la armen om hans breda axlar och kramade honom tafatt. Hur hanterade man sånt här?

”Jag är fruktansvärt ledsen”, viskade hon. ”Men snälla du, du behöver inte vara här i skolan. Är det inte bättre att du åker hem till dina föräldrar. Eller vill du att jag ska följa med dig till kuratorn?”

”Fan”, skrek Rikard, ”den är ju inte klok i huvet.”

”Så lugn nu, du behöver inte gå dit. Jag kan köra dig hem om du vill. Eller vill du prata med mig?”

Rikards stora kropp skälvde. Det var som om allt bara brast nu. Sedan han fått veta det i fredags hade han gått som i en dimma, oförmögen att fälla en tår, att överhuvudtaget känna något.

Stelfrusen.

Han hade försökt trösta sin förtvivlade mamma och hjälpt sin stupfulla pappa i säng om kvällarna. Under tystnad hade han fixat till lite käk, diskat och gett Heinz mat och vatten. Heinz hade förstått, han hade inte lämnat Rikard en sekund. Legat i hans knä och krupit intill sin husse där han låg stel och stum, stirrande in i väggen. Idag hade han bestämt sig för att gå till skolan. Han orkade inte gå där hemma längre och orkade ännu mindre ringa och tala om som det var. Dessutom visste han att om han bara uteblev skulle rektorn få anledning att dra in studiebidraget.

På något sätt hade han tagit sig genom dagen. Inte sagt ett ord till någon och ingen hade frågat om hans tystnad. Så kom detta förbannade uppsatsämne. Han kunde skriva, gillade att skriva och när papperet låg där framför honom började pennan skriva som av sig själv.

Om Helen, om knarket, om hans saknad, om de där jävla svartskallarna och om att det gått precis som han fasat för. En överdos av detta förbannade heroin som hon hade gått på senaste tiden. Om föräldrarnas förhoppningar när hon satt på behandlingshem och deras sorg när det sket sig. Vilket Rikard fattade att det skulle eftersom hon inte ville lägga av. Det hade hon sagt när de var där, hållit god min inför morsan och farsan men berättat som det var för honom.

Allt hade runnit ut där på papperet, huller om buller och han hade inte kunnat stoppa flödet. Och nu kom detta, han bröt ihop som en jävla mes inför Stina.

Stina strök honom varsamt över ryggen. Hon hade lektion snart men kunde inte lämna Rikard. Tyst reste hon sig och låste klassrumsdörren. Satte sig hos honom igen och fortsatte med sitt försiktiga klappande. Han lugnade sig efter en stund och såg på henne med rödkantade ögon. Hans blick var som djupa brunnar av sorg.

”Förlåt”, viskade han tyst.

”Det finns inget att be om ursäkt för. Bra att du fick ur dig det. Vill du att jag ska skjutsa dig hem eller vill du prata?”

”Orkar inte prata”, blev svaret efter en djup suck. ”Inte nu....”

”Nej, det är ok. Men om och när du vill så får du alltid prata med mig. Det vill jag att du ska veta.”

Rikard reste sig.

”Jag går en sväng neråt stan. Kan du prata med dom andra lärarna så jag inte åker på ogiltig frånvaro.”

”Självklart. Ska jag meddela vad som hänt till skolledningen också? Jag behöver ju inte säga hur det har hänt.”

”Vore bra”, sa Rikard och gav henne en tacksam blick. Torkade sig om näsan med tröjärmen och gick. Vi dörren vände han sig mot Stina och sa:

”Tack.

Så försvann hans stora gestalt ut genom dörren. Den tuffa killen med sina svarta kängor och sin rakade skalle tog raka vägen ner mot stan.

Stina hoppades att han inte skulle hitta på något dumt, börja slåss eller bråka för att få ut sin sorg och frustration. Hon förstod att svartskallarna låg förbaskat risigt till en kväll som den här. Med en blick ner mot pappersbunten konstaterade hon att hon kramade Rikards uppsats hårt i handen. Hon hade tänkt fråga honom om han ville ha tillbaka det oläst, men glömt bort det. Försiktigt slätade hon ut de lite skrynkade sidorna och la uppsatsen längst ner i bunten. Hon skulle inte läsa den, bara förvara den tills han ville ha den tillbaka.

Ett MVG var han ändå förtjänt av för sin uppsats om ”En omskakande händelse”

Provresultatet hade varit en stor besvikelse. Han fick behärska sig för att inte slita provet i bitar när den där haggan hade delat ut dem och han såg ett stort rött IG på första sidan.

Han hatade henne!

På den senaste genomgången hade hon gett sken av att det var helt andra delar som skulle komma med på provet.

Sedan gjorde hon så här!

Han såg hur hon njöt av att betrakta deras besvikna blickar, deras uppgivenhet och oro.

”Ja, era resultat var ingen uppmuntrande läsning”, sa hon högdraget medan hon blickade ut genom glasögonen som satt längst ut på nästippen.

Hon fick böja huvudet lite bakåt för att kunna se genom glaset och det fick henne att likna en gam. Den långa halsen med sitt rynkiga skinn pryddes inte av fjädrar, men av ett enkelradigt pärlhalsband. Det glimmade lite i pärlorna av solstrålarna som letade sig in genom de dammiga fönstren. Hennes magra gestalt tornade upp sig någon meter från honom och han önskade att han hade kunnat nacka henne som farfar hade nackat höns. Bara lägga upp hennes långa hals på den blodiga huggkubben och höja yxan. Se hennes kropp fara iväg i dödsryckningar över den dammiga vedbacken.

”Det här var det sista och avgörande provet i kursen”, kacklade hon vidare. ”Och jag måste säga att jag är mycket besviken på er! Aldrig förr har jag haft en klass med så dåliga resultat och jag vill bara förvarna er att omprovet inte kommer att bli lättare. Tvärtom! När ni skriver det har ni ju haft ännu ett par veckor på er att läsa, så det kommer att bli mer omfattande än det här provet. Dessutom kan ingen få mer än ett G på mina omprov, men ni vet ju redan mina regler.”

Att döma av de flestas ansiktsuttryck så var det fler än han som skulle få skriva omprov. Det var bara ett fåtal i klassen som såg nöjda ut och han kände hur tårarna var på väg att tränga fram. Snabbt böjde han huvudet för att dölja sin sinnesstämning, låtsades fumla med låset till sin ryggsäck. Vad skulle han ta sig till?

Lena snyftade till i bänken snett bakom honom och fick genast gamens vassa ögon på sig och frågan:

”Nå, Lena, varför gråter du? Blev du inte nöjd med resultatet?”

Frågan ställdes med det lina tonfall som brukade föregå en spydig kommentar om elevernas bristande ambitioner och flit. Gamen, vars namn var Alfild, var en lärare av den sorten som njöt av makt i alla former. En person som växte genom att få andra att minska. Han hade förstått det första gången de träffade henne, den typen hade han träffat på innan och han hatade dem alla. Människor som såg sin möjlighet att utöva makt genom att bli lärare. Som älskade att jävlas med utsatta ungdomar vars öde de hade i sina klor. Hellre ett IG än ett G var dessa maktutövares motto och att komma på tanken att någonsin ge ett MVG var dem helt främmande. Ingen, absolut ingen, skulle ens få komma i närheten av dessa maktfullkomliga idioters nivå vad gällde kunskap, eller tro att en liten obetydlig elev visste eller kunde något.

Lena grät nu högt och fick allas blickar att riktas mot henne. Linda, hennes bänkkamrat lutade sig fram och viskade något. Lena lugnade sig, torkade sina tårar med tröjarmen och lyfte blicken mot Alfild.

”Men du sa aldrig att vi skulle läsa på de här kapitlen. Det du gick igenom kom knappast ens med på provet”, sa hon uppgivet.

Alfild log kallt. Hon visste mycket väl att hon vilselett sina elever och hon gjorde det med avsikt. Trots allt ville hon sina unga elever väl, de skulle lära sig att man inte kunde få något gratis. Man måste kämpa för att uppnå något här i livet och det var lika bra att de fick lära sig det genast. Alfild hade inget till övers för lärare som mer eller mindre gav eleverna skrivningsfrågorna i förväg. Inte heller för elever som valde den lättaste vägen och trodde att man kunde sålla bland viktig kunskap.

Alfilds ansåg att hennes ämne var viktigt. Historia är den grund på vilken dagens samhälle vilar och kan man inte sin historia så förstår man inte samhällets mekanismer. Trots att hon alltid talade om denna sanning för sina adepter verkade de sällan ta det till sig.

Hon hade sett till att få hela kursen koncentrerad till första terminen, hon hade fått kämpa för det i årtal. Hon betraktade sitt ämne som viktig förkunskap till samhällskunskapen och ansåg att hennes elever borde vara tacksamma för att hon gav dem struktur och förståelse om samhällets utveckling. Därför svarade hon avmätt:

”Lena, om du hade hängt med på lektionerna och gjort dina läxor så skulle du ha klarat provet.”

Han fick bita ihop för att inte be käringen fara åt helvete.

Det skulle inte leda någonstans utom till en sammandrabbning med rektorn och han skulle inte komma segrande ur den. De höll varandra om ryggen, hela jävla lärarkåren med rektorn i spetsen.

Ingen elev skulle tro att han hade något att säga till om eller kunde ändra på något. Inte ens det så kallade elevrådet hade något inflytande trots all snack om elevdemokrati.

Tyst knölade han ner sitt prov i väskan och lät böckerna gå samma väg.

Vad skulle han nu ta sig till?

Han var tvungen att klara omprovet helt enkelt, men det var inte det enda han var tvungen att klara. Nu inför lovet hade alla lärare prov i sina kurser och uppgifter som skulle lämnas in. Inte hjälpte det vad eleverna sa, varenda lärare ansåg att deras ämne var det viktigaste och lyssnade inte till några protester.

”Om ni kommer på lektionerna och gör era läxor så är det inga problem” var standardsvaret på elevernas invändningar mot den ojämna arbetsbelastningen.

”Om ni inte lyckas så har ni ju omskrivningstillfällena” var nästa argument.

Ingen av dem verkade fatta hur det var att ha ett prov som hängde efter, hur det var att råplugga fyra ämnen på en vecka och lyckas på alla tentor.

Ingen fattade hur det skulle kännas för honom om han misslyckades.

Dagarna gick och Rikard kämpade vidare i skolan. Hemma var det tungt och tyst. Mamma bara grät och pappa var full dagarna igenom. Båda föräldrarna var sjukskrivna och Rikard orkade inte vara där. Han släpade sig till skolan och genomled dagarna, försökte koncentrera sig men det var svårt. Helen fanns ständigt i hans tankar och på nätterna grät han med Heinz tätt intill sig. Han skulle ha velat ge sig ut och spöa svartskallar, men istället gick han omvägar när han såg dem. Ville inte riskera att råka in i något som totalt spårade ur. Han litade inte på sig själv, hatet var för stort. Växte i honom som en hård knöl. Han var lättirriterad och snäste av alla kompisar som ville trösta.

Klara var den enda som fick komma honom nära. Hon fanns där, sa inte mycket men lyssnade när han var tvungen att häva ur sig. Ibland verkade hon skrämmd av hans utbrott men hon sa inget. Det var som om hon förstod att det inte var den riktiga Rikard som visade sig då. När han sa att han skulle ut och spöa upp svartskallegänget så pratade hon honom till rätta. Sa de rätta sakerna, fick honom att förstå att det skulle bli fel.

Tyst brukade hon höra på hans haranger om rashygien och hur samhället förstördes av alla invandrare som kom hit och ställde till problem. Höll aldrig med men kom ibland med någon kommentar när hon tyckte att han gick för långt. Han var själv förvånad att han inte blev sur på henne när hon gav uttryck för sin liberala inställning i frågan, men han kände att hon ville honom väl och han ville visa respekt för hennes åsikter.

Hon visade ju honom den respekten.

Klara hjälpte honom med skolarbetet, utan henne hade det väl sparat ur totalt. De var hemma hos henne om kvällarna, pluggade och kollade film. Där, i hennes säng, kunde han släppa tankarna för en stund och känna någon slags frid.

Han älskade henne.

Men varje kväll gick han hem, ville inte lämna sina föräldrar helt utan något slags stöd. Ville visa att han orkade, var den starka. Om de nu märkte något, han hade ingen aning. Ibland försökte han prata med mamma, men det var svårt att nå fram, att hantera hennes bottenlösa förtvivlan när han själv var så ledsen.

Begravning och annat praktiskt fick mamma att någorlunda hålla sig på fötter, men när det var över rasade hon igen. Rikard kände sig helt handlingsförlamad och flydde hemmet allt mer, kröp in i Klaras skyddade värld där han kunde andas.

I skolan blev han schyst bemött, lärarna verkade fatta att han mådde skit. De flesta i alla fall och det var ingen som bråkade med honom. Fast varför skulle de bråka med en zombie som gjorde det han skulle och knappt sa ett ord. Han visste att han egentligen skulle ha blivit inkallad till rektorn för en avhyvling, men det verkade ha lagts på is. Skönt att slippa bråka med den idioten.

Stina gjorde ofta sina trevare och frågade hur det var, försökte muntra upp och sa att hon beundrade att han fixade skolan. Han pratade med henne vid några tillfällen, berättade hur han klarade dagarna och att det var Klaras förtjänst. Han förstod att hon ville honom väl, kände att hon gillade honom och försökte alltid vara trevlig mot henne.

Så det var ganska lugnt några veckor.

Tills den där onsdagen.

Klara låg sjuk hemma och Rikard ville vara hos henne, slippa gå ensam till skolan. Men hon insisterade att han skulle gå för att slippa frånvaro, så han gick dit. Det var historia första timmarna. Gamen var ovanligt vänlig och lät honom vara ifred, han slapp hennes spydiga insinuationer som omväxling. Trots det hade han tankarna på annat håll, kunde inte koncentrera sig, så på rasten drog han och struntade i frånvaron det skulle resultera i. Satte sig i datasalen och surfade lite planlöst, men vågade inte gå in på partiets hemsida. Han visste att Algot, som var dataansvarig, hade koll på vad de gjorde på nätet. Skit samma, han hade inte ork till något partiengagemang i alla fall.

Det var lugnt i datasalen, tydligen var den inte bokad och de flesta andra var på lektion. Han kollade runt lite, läste sin mail och var inne på Lunar en stund. Kollade Klaras sida och skrev till henne att han skolkade den här timmen. Inte orkade med Gamen trots att hon tydligen var mätt och inte såg honom som ett byte idag. Log lite åt sig själv över den formuleringen, Klara skulle säkert skratta. Hon hade humor den tjejen.

Han märkte inte när Paul ställde sig bakom honom. Var helt inne i att försöka komma på någon ny kul formulering om gamar.

”Vad gör du?”

Pauls nasala stämning fick honom att hoppa högt på stolen. Snabbt klickade han ner Lunars fönster och sneglade upp mot Paul. Skit också om han hade läst.

”Jag surfar”, svarade Rikard defensivt. ”Orkar inte sitta på lektion, kan ändå inte

koncentrera mig.”

”Jag misstänkte att jag skulle hitta dig här”, sa Paul spydigt. ”Alfhild bad mig kolla och säga åt dig att genast komma.”

”Men jag orkar inte just nu”, sa Rikard med en suck. ”Fatta det!”

Det sista lät lite ilsket, med vad fan, han ville ju bara vara ifred. Var det så svårt att fatta?

”Nu är du så god och lyfter häcken från den där stolen och går raka vägen till din lektion”, fortsatte Paul ilsket. ”Surfa får du göra hemma och skriva sarkastiska saker om dina lärare ska du inte göra överhuvudtaget. Det blir rapport till Alfhild, din oförsämda slyngel.”

Han hade alltså läst.

Men vad fan, man smygläste inte vad andra skrev på dator och den där jäveln var ju inte klok. Dum, dryg och en översittartyp som tyvärr inte fått nåt passande öknamn än.

I helvete att han skulle gå på nån lektion bara för att Paul sa det. Rikard började ilskna till, kände adrenalinet pumpa och musklerna spännas. Han försökte behärska sig, tänkte på Klara som brukade säga åt honom att andas, att tänka på andningen.

Det uppstod en stunds tystnad. Rikard hoppades att Paul skulle försvinna och lämna honom i fred. Klickade upp Lunar igen och gick in på Lasses sida.

”Hör du inte”, gapade idioten bakom honom. ”Res dig genast och lämna datasalen!”

”Hör du inte själv”, fräste Rikard ilsket. ”Jag varken vill eller orkar. Lämna mig ifred!”

”Det var själva.....”, började Paul och tog tag om nacken på Rikard.

Han kände Pauls grepp runt nacken, hur Paul försökte slita honom ur stolen. Det blixtrade framför Rikards ögon och nu gick det inte längre att hålla emot adrenalinskjutsen i kroppen. Med ett rytande reste han sig, gav Paul en knuff och vrålade:

”Dra åt helvete!”

Rikards lyftes arm som av sig självt, handen knöts, siktet på Pauls fula tryne ställde in sig. Nu jävlar!

Då fanns Klara där plötsligt, inom honom. Hennes röst som sa:

”Andas Rikard, andas djupt. Tänk bara på andningen.”

Armen sänktes och en blek Paul slappnade av, tog på sin översittarmin igen och sa med hånfull röst:

”Ja du, din lille skit, nu går du raka vägen ut härifrån. Och du kan vara säker på att både Alfild och rektorn ska få veta att du hotade mig.”

Blixtarna kom tillbaka men armen var stilla. Klaras röst fanns fortfarande inom honom. Hindrade honom från att mosa den jävla skiten, idioten med sitt hånflin och sina hotelser. Aset som ville sätta sig på varenda en som kom i hans väg. Som växte av makt över de svaga, var lärare för att få suga sin kraft ur människor.

Maktparasit!

Han hörde sig själv väsa:

”Jag ska döda dig din jävel!

Sedan gick han, gav fan i både Paul, Alfild och skolan. Gick hem till Klara som låg och snorade i sängen. La sitt stora huvud i hennes famn och släppte fram tårarna inför henne för första gången. Hon satt tyst, smekte hans huvud och drog ner honom till sig i sängen utan frågor.

Som han älskade henne!

Paul grät inte, han stövlade raka vägen till Erik. Berättade om hoten han blivit utsatt för, först nästan nedslagen sedan hotad till livet. Bara för att han vänligt men bestämt försökt få Rikard att gå tillbaka till den lektion han smitit ifrån. Dessutom hade han överraskat slyngeln med att skriva fruktansvärda saker om Alfild, något som borde betraktas som förtal åtminstone. Paul var arg, hans lilla satta gestalt vibrerade av ilska och hat.

”Polisen”, skrek han, ”ring polisen nu!”

Erik blev helt ställd och försökte få Paul att lugna sig. Sa åt honom att sitta ner och berätta i lugn och ro. Visst tog han det på allvar, givetvis. Men de kunde ju prata om det och se vilka åtgärder som var lämpliga.

Erik var visserligen ingen större människokännare, men han visste två saker. Dels att Paul kunde vara en tjurig jävel samt att Rikard mådde skit på grund av systemets död. Så han tänkte inte kasta sig på telefonen och ringa polisen direkt. Han kände sig förvirrad, han ville ju framstå som en handlingskraftig ledare inför sin personal. Men han ville inte ställa till med rabalder i onödan. Så hur gjorde han nu?

Pauls kropp hade sjunkit ner på en stol men hans ilska glödde fortfarande och han hasplade upprört ur sig anklagelserna om hot igen. Erik lät honom hållas medan han funderade febrilt.

Polisen på besök i deras skola var ingen bra reklam. Alla skulle se dem och ryktet på den här skolan gick snabbare än blixten. Hela stan skulle snart veta och tidningen skulle ringa. Inte bra!

Då kom han på en sak. Rikards klassföreståndare Stina. Hon hade skinn på näsan och mål i mun och höll sina elever om ryggen. Alldeles för mycket enligt Eriks åsikt, men nu skulle det passa ypperligt. Hon fick lugna Paul och prata honom tillrätta. Sen fick väl Erik ta ett snack med grabben. Borde ha gjorts för längesen, men han hade tyckt synd om grabben och dragit ut på det. Lite medmänsklighet måste ju även en handlingskraftig ledartyp visa. Så han sträckte på sig, gjorde några lugnande åtbörder med händerna och sa:

”Innan vi gör något så måste hans klassföreståndare informeras.”

Han tyckte själv att hans stämman hade låtit myndig och trygg. Han brukade öva på det, på att låta rätt. Det var alltid användbart.

Paul kom av sig en stund men morskade sedan upp sig igen.

”Det spelar ingen roll, polisanmälan ska det bli. Man kan inte gå omkring och känna sig hotad till livet på sin arbetsplats. Någon gräns måste det finnas även för oss lärare. Vi har tillräckligt svår arbetsmiljö redan. Och Stina, hon håller ju bara slynglarna om ryggen. Ju värre de är desto mer tar hon dom i försvar. Inte konstigt att dom är som dom är, grabbarna i hennes klass. Rötägg!”

Erik instämde i delvis i det Paul anklagade Stina för, men han visste att den här klassen hade varit stökig redan innan hon tog över den. Värre än de var nu, hon hade visst lyckats få dem att lugna sig lite. Men det kanske bara var tillfälligt. Och Rikard var ett orosmoment, en farlig kille på många sätt. Men Erik hade bestämt sig och lyfte telefonluren. Stina blev beordrad att komma omedelbart!

Stina stirrade på Paul när han rapat upp sina beskyllningar inför henne. Sneglade på Erik som höll blicken stint riktad genom fönstret. Hon trodde inte det var sant, hur kunde Paul sitta och hävda att polisen skulle kontaktas?

Visst, Rikard hade säkert yttrat dessa ord, men Stina begrep mycket väl att det inte skett utan provokation. Vad skulle en polisanmälan göra för nytta? Hon försökte hålla sig lugn när hon till sist yttrade sig.

”Javisst Paul, jag förstår att du är upprörd. Jag ska ta ett allvarligt snack med Rikard om det här. Men som du vet så är han inte riktigt sig själv nu. Han mår fruktansvärt dåligt av sin systers död. Dessutom har han skött skolarbetet oklanderligt, trots sin sorg. Och ärligt talat kan jag inte se vad som skulle vara bra med en polisanmälan.”

En blick på Erik fick henne att förstå att ingen hjälp fanns att få av honom. Han stirrade fortfarande ut genom fönstret på de kala grenarna i parken, som om han såg något intressant utspela sig där. Pauls ansiktsfärg djupnade och han fräste ilsket:

”Tänkte väl att du skulle hålla den där nazisten om ryggen. Du kanske redan har blivit frälst av honom och sympatiserar med hans smutsiga åsikter? Nej, han ska anmälas, om jag så måste göra det själv!”

Nu var måttet rågat. Visserligen hade hon haft på känn att Paul var en skitstövel, en person utan förmåga till empati eller overseende. Men nu kom han med grundlösa påståenden. Vägrade lyssna, vägrade kompromissa. Hon bemötte hans utspel med behärskat lugn:

”Nej Paul, jag delar definitivt inte Rikards åsikter vad gäller nationalsocialismen. Men jag respekterar honom för den person han är bakom den tuffa ytan, försöker att göra vad jag kan för att få honom att anamma en mer liberal syn i de här frågorna. Och jag vet att det finns något gott hos honom också, som hos alla människor. Dessutom har han det svårt nu och jag kan inte se vad du, han, eller skolan skulle vinna på att göra polissak av det. Visst, jag ska ge honom en avhyvling, gärna tillsammans med Erik, och kräva att han ber dig om ursäkt. Det tycker jag räcker.”

Nu hade Erik vaknat och kunnat slita blicken från det fascinerande skådespel de nakna trädgrenarna utgjorde. Han nickade tyst bifall, harklade sig och sa vädjande:

”Ja Paul, det skulle inte se bra ut för skolan med en polisanmälan. Det skulle sprida sig och folk kunde tro att vi inte kan hantera ungdomarna. Inte bra för kommande elevunderlag som du kanske förstår. Men jag ska ta ett allvarligt snack med Rikard. Kräva att han ber dig om ursäkt och klargöra för honom att vi inte accepterar hans beteende. Vare sig skolk, kränkande uttal eller hot. Göra klart för honom att det är sista varningen.”

Paul hävdade envist att polisanmälan skulle göras. Till sist sa Erik med en suck att då fick Paul göra det själv. Åka ner till polisen och göra en anmälan, inte dra hit dem till skolan. Det fick bli en sak mellan Paul och Rikard även om Erik formellt stödde Pauls agerande.

Stina blev lite imponerad av Eriks uttalande. Hans formella stöd var givetvis korrekt, en chef måste stödja när någon ur personalen agerade för att han känt sig hotad. Men uttalandet visade även att Erik tyckte att Paul hade överdrivit i frågan. Hon gav sin chef

en uppskattande blick och försökte samtidigt signalera att hon ville prata i enrum med honom. Erik såg hennes blick och sa:

”Då så Paul, hoppas det känns bättre nu. Jag ska givetvis prata med Rikard och kräva en ursäkt å dina vägnar. Klargöra hur skolan ser på hans agerande. Blir det bra?”

Paul mumlade något och reste sig. I dörren vände han sig om och sa:

”Jag åker direkt till polisen nu. På arbetstid!”

Sedan försvann han. Stina lutade huvudet i armarna och suckade. Erik satt tyst, plockade lite med en penna.

”Ja, du får väl prata med grabben först”, mumlade han sedan tvekande. ”Jag ska förstås göra det också, men tror inte du att det blir bäst om du börjar.”

”Jo”, suckade Stina. ”Jag ska ta ett snack. Sen får vi väl hoppas att det inte blir nåt av anmälan. Jag menar, när båda sagt sitt så borde väl polisen begripa.”

”Kanske det”, mumlade Erik, ”beror väl på vad han har på sig innan.”

”Ja, jag kan i alla fall inte begripa vad det ska vara för bra med att anmäla honom”, suckade Stina och reste sig. ”Jag har lektion nu, så jag måste gå”.

Erik satt kvar och funderade över varför det skulle vara så förbannat svårt att vara ledare. Vore bättre att jobba på någon fabrik, eller mönstra på en båt. Sjön hade alltid vara hans stora dröm. Hans blick försvann ut i duggregnet medan han såg sig själv vid manöverpanelen på en stor lastångare. I sin uniform stod han där och styrde sin gigantiska båt över oceanerna. Nästa hamn låg någonstans i Sydamerika. Där skulle de vackra flickorna vänta på sin nordiska skeppare. Längta efter hans maskulina styrka och kvicka repliker. Ta emot honom när han med raska kliv kom gående över landgången i sin stiliga uniform. Lägga sina slanka armar runt hans hals.....

Han rycktes brutalt hem till grådasket i Norden av en surrande telefonsignal. Lyfte mekaniskt luren under tiden han kysste den vackraste flickan.

Log och sa frånvarande:

”Erik Karlsson, Hagtorpskolans gymnasium.”

”Ja, det här var Åke Nord från polisen”, svarade en myndig stämma.

Med en suck släppte Erik den vackra flickan och av misstag även telefonluren, som åkte i golvet med en skräll. Hans försök att nå den resulterade i att han fick en pärm i

huvudet och skrek:

”Aj fan!”

”Hallå, hallå”, hördes från luren som låg inklämd bakom bordsbenet.

Erik satt på golvet och höll händerna över sitt ömmande huvud.

Trött på jobbet, livet, anställda, elever, poliser och annat fanstyg. Han satt så fortfarande när Johanna kom in och sa:

”Polisen är i telefon, dom undrar om det är slagsmål och om dom ska skicka en bil.”

Frosten knastrade under Rikards svarta kängor när han sneddade över gräsmattan på väg mot rektorsexpeditionen. Hösten hade kommit på allvar nu och det knäppte i träden när löven släppte i sina fästen och föll mot marken. Snart fanns ingen färgprakt kvar att njuta av och den långa dystra vintern var i antågande. Han blåste ut den sista röken och slängde fimpen nonchalant utanför entrén. Tog trappan i tre kliv och sköt upp den bastanta dörren in till expeditionsbyggnaden. Han hittade vägen utan problem, det var inte första gången han hade blivit kallad till ett, så kallat, informellt samtal med skolans rektor. På den korta tid han hade varit elev här på skolan hade han blivit inkallad fem gånger och varje gång blivit utskälld efter standardanförandet för ohyfsade elever.

Samma tugg varenda gång. Om hur man uppträdde, gjorde och inte gjorde, om Hagtorpskolans anseende och som avrundning ett förtäckt hot om belegering. Rikard visste att det mesta hade varit tomma hot, det var inte så lätt att sparka en elev. Tidigare hade han inte varit orsak till något som varit tillräckligt grovt, hade bara retat en del lärare. Svarat emot och hånflinat och inte kunnat motstå att skrämma dem lite med sin tuffa framtoning och sin kroppshydd. Som då, här om veckan, när han sprätte iväg fimpen mot Alfchild. Den käringen låg bakom merparten av anmälningarna hos rektorn och det hade varit lika roligt varje gång han lyckats få henne arg.

Men nu var det kanske allvar.

Polisen han pratat med hade i och för sig varit hygglig, lyssnat på Rikards version och antecknat. Rikard sa som det var, försökte berätta om hur han kände sig efter Helens död, att han försökt sköta skolan och så. Berättat med egna ord om vad som hände där i datasalen. När de var klara spände polismannen ögonen i Rikard och sa:

”Du ska veta att det är allvarliga saker att komma med dödshot. Nu vet jag inte om åklagaren kommer att väcka åtal det här fallet, det finns ju en del förmildrande omständigheter som en advokat skulle åberopa om det blev så. Men du ska ge tusan i att hota folk. Förr eller senare kommer du att åka dit så det sjunger om det om du fortsätter. Du har inget annat på dig förut, men jag vet vad du är för en. Man hör ju ett och annat. Så för din egen skull, ta det lugnt fortsättningsvis.”

Rikard hade lovat. Han ville verkligen inte ställa till det, inte nu när han hade Klara. Och inte ville han att mamma och pappa skulle behöva lida mer heller. Frågan var väl om han skulle åka ut från skolan på grund av det här. Det skulle väl visa sig nu.

Han klev in på rektorsexpeditionen utan att knacka. Rektorn ryckte till där han satt bakom sitt stora skrivbord och spillde ut kaffe över pappersbunten framför sig. Han blev högröd i ansiktet och gav Rikard en ilsken blick.

”Man knackar innan man kliver in här”, röt han och försökte förgäves rädda sina viktiga papper från kaffebläckor. Till sist gav han upp och skrek ilsket i snabbtelefonen:

”Johanna, skriv ut Rikards akt igen och kom in med den!”

Rikard satte sig mittemot den ilska rektorn och la armarna i kors över bröstet. Beredde sig på att lyssna på de välbekanta uppräpningarna om regler och ordning.

Skulle försöka hålla god min och inte bli arg. Han visste att han satt löst nu och skulle göra vad han kunde för att inte hamna i dispyt med Erik, som han brukade.

”Nu börjar jag bli ordentligt trött på dig min unge man”, flåsade rektorn i samma stund som en förskrämd Johanna kom in med nya papper. ”Du har gått över gränsen och ditt uppförande blir bara sämre och sämre. Håller du på så här kommer du att åka ur den här skolan med kängorna före. Du provocerar och beter dig ohyfsat mot dina lärare, du käftar emot och röker där man inte får. Och så det här sista, hotet mot Paul, med polisanmälan och allt. Snart finns det inget regelbrott du inte har begått. Du ska veta att jag har full rätt att stänga av dig tills vidare och att gymnasienämnden kan få väck dig härifrån med omedelbar verkan. Så jag säger bara en sak: ETT enda regelbrott till och du får gå hem direkt!”

Rikard bara stirrade på Erik. Vad menade han, fick han gå kvar på skolan? Som om Erik läst Rikards tankar fortsatte han sin svada:

”Ja, tro inte att vare sig Paul eller jag vill ha såna som du här. Men jag ska låta nåd gå före rätt den här gången eftersom det finns förmildrande omständigheter. Inför kollegiet kommer jag att säga att jag lät dig stanna av humanitära skäl. Att du är i psykisk obalans och att det är orsaken till ditt vederstyggliga uppträdande mot både Alfild och Paul. Men att det är sista, ABSOLUT SISTA varningen!”

Rektorn hostade plötsligt våldsamt av ansträngningen, vilket resulterade i att han spillde ut resten av kaffet över de nya papperen. Rikard log brett och pustade ut. Eriks ord hade skrämt honom rejält. Han ville absolut inte bli avstängd, han hade föresatt sig att gå ur gymnasiet med godkända betyg. Det var helt enkelt så att han inte ville göra sina föräldrar besvikna, de hade nog av problem redan.

Som väl var tycktes rektorn inte märka Rikards opassande glada uppsyn, fullt upptagen som han var med att svärande torka upp kaffet med hjälp av sin näsduk.

Plötsligt fylldes Rikard av tacksamhet och tyckte samtidigt synd om den stora, klumpiga mannen på andra sidan skrivbordet. Han såg så tafatt ut där han stod med sina fläckiga papper och sin näsduk, högröd i ansiktet och med svetten rinnande. Rikard var ingen elak person, han kunde faktiskt känna empati.

Utom med svartskallar och bögar förstås!

Så han reste sig, sträckte fram näven över det kaffeindränkta skrivbordet och sa:

”Okey Erik, jag lovar uppriktigt att skärpa mig. Det var dumt av mig att provocera Paul och jag ska be både honom och Alfhild om ursäkt.”

Rektorn tittade häpet upp och fastnade med blicken på Rikards framsträckta näve.

Var det ett nytt trick av den här slyngeln? Han höjde blicken och såg Rikard stint i ögonen. Blicken han mötte var inte det minsta hånfull utan verkade öppen och ärlig. Erik tog inte Rikards framsträckta hand, men ansiktsfärgen sjönk och han satte sig tungt. I handen höll han fortfarande den blöta näsduken och plötsligt verkade han inte veta vart han skulle göra av den. Till sist släppte han den på golvet och började förläget bläddra i de kaffe-fläckade papperen.

Rikard sänkte sin hand och satte sig ner. Lika bra att ta det lugnt med gubben och se vad han tänkte säga. De satt tysta båda två tills Erik mumlande sa:

”Jag hoppas du menar det du säger. Du får inga fler chanser, bara så du vet det!”

Erik verkade ha tappat sin auktoritära framtoning tillsammans med näsduken. Han var totalt förvirrad över vändningen som skett och hade tydligen ingen aning om hur han skulle hantera situationen. Till sist samlade han ihop sig och sa:

”Ja, gå nu och be dom om ursäkt och sedan hoppas jag att jag slipper se dig här fler gånger. För nästa gång blir nämligen den sista”, la han till med lite av sin forna skärpa i rösten medan han blängde surt på Rikard.

”Det ska inte upprepas, det lovar jag”, svarade Rikard och reste sig.

Erik satt tyst när Rikard hade gått och begrundade det som hade skett. Det var inte Rikards omtalade inställning i invandrarfrågan som störde honom mest. Många lärare ondgjorde sig över att ha en nationalsocialist på skolan, men Erik kunde faktiskt känna viss sympati med den typen av tänkande.

Nej, då var det mer den uppkäftiga attityden som han inte tålde, grabben hade en otäck förmåga att argumentera så att Erik blev svarslös. Han skulle inget hellre vilja än att ge den där obstinata slyngeln respass, men skolan behövde alla elever de kunde få. Om Erik fått bestämma skulle ungar av Rikards kaliber aldrig få sätta sin fot i hans

skola, men nu var det trots allt dessa hopplösa politiker som styrde skolans, och därmed Eriks, framtid. Hotet om nedläggning hängde ständigt över Hagtorpsskolan eftersom

skolan var för liten för att kunna hävda sig i konkurrensen med närliggande gymnasier.
Så det gällde att hålla hårt i alla elever de fick.

”Men inte till varje pris”, muttrade Erik och torkade svetten ur pannan med skjortärmen.
”Inte till varje pris!”

Han lutar sig mot väggen och sparkar med foten i gruset. Drar handen genom håret och blundar.

Vad är det som händer med honom?

Ännu ett prov åt helvete trots att han känt sig säker på att fixa det. Pluggat som en idiot hela helgen och suttit med dom förbannade böckerna tills klockan tre i natt.

Antecknat och strukit under, repeterat om och om igen. Till sist somnat med anteckningarna i handen och lampan tänd.

Så delas provet ut och det blir helt tomt i huvudet. Öde, blankt, bara vitt och tyst.

Bokstäverna på papperet känns som främmande tecken han aldrig sett förr.

Där sitter han hela timmen igenom och försöker få upp något ur sin fullproppade hårddisk till hjärna. Till sist lossnar lite grann och han skriver ner det som dyker upp, osäker på om det är lösa minnesfragment utan värde, eller om svaren är relevanta.

Läser frågorna om och om igen med sina tomma ögon och nollställda hjärna. Äter sitt medhavda äpple och ser hur minutvisaren rusar runt den stora klockan på väggen. En minut närmare och så ännu en minut närmare slutet.

Blicken fastnar till sist på den smutsigula väggen invid klockan, vägrar återgå till den tjocka luntan med obesvarade frågor som ligger på bänken framför honom.

En efter en av kompisarna reser sig, lämnar in sitt prov och går ut ur salen till den kallbleka eftermiddagen.

Till sist är det bara han kvar.

”Nu är tiden ute”, hör han en röst säga långt borta.

Han reagerar inte först, tänker att det är någon utanför som säger något. Men läraren står plötsligt där vid hans sida, tar papperen och frågar:

”Hur är det, mår du inte bra?”

Med tomma ögon nickar han och reser sig.

Slagen, tillintetgjord.

Misslyckad!

Skolgården är tom när han kommer ut. Skönt, tänker han, vill inte höra dom andra skryta och jämföra svaren. Tårarna bränner innanför ögonlocken, skallen känns som om den ska sprängas.

Kan en tom skalle sprängas, tänker han och försöker andas lugnt.

Hösteftermiddagens kyla kryper in under kläderna, han darrar. Försöker sätta ena foten framför den andra med sikte mot busshållplatsens stolpe. Orkar bara några meter, sen upptäcker han att han står där lutad mot väggen. Betraktar lärarna som går mot parkeringen. En efter en försvinner, han står kvar.

Tom, med sprängande skalle, misslyckad.

”Hur är läget”, hörs en röst långt bortifrån.

Hans dimmiga ögon ser gestalten och känner en hand på sin axel. Tomma ögon betraktar den långa, spensliga mannen klädd i grön jacka. Mannen tittar på honom, hans ögon bränner.

Vad fan vill han? Lämna mig ifred!

”Antar att du har missat bussen”, fortsätter rösten där borta på andra sidan tunneln.

”Vill du ha skjuts?”

Han försöker skaka på huvudet, men det tar lång tid för huvudet att komma i rörelse, att röra sig från sida till sida i en nekande rörelse.

Handen kvar på axeln, en lätt tryckning.

Sedan rösten igen:

”Okey, säkert att du mår bra? Du ser blek ut.”

Blek?

Tom, öde, borta. Han vet ju inte ens om han finns. Bara skalet av det som varit han står här, resten har lösts upp, runnit ut ihop med hans hjärnceller.

Som han har slitit, kämpat, jobbat, pluggat och nu ingenting kvar.

Gestalten löses upp i dimman, försvinner bort. Djupa andetag. Kylan från väggen genom jackan, frusna fingrar som håller ryggsäcken.

Han står så länge. Det börjar mörkna när han återvänder till sin kropp.

Då stiger ilskan, den obehärskade, röda, varma, glödande.

Han blir varm, het, kokande.

Det är gamfittans fel.

Alfhild!

Hånet i hennes röst vid omprovet.

”Hoppas du har läst på nu!”

Han ruskar på huvudet och försöker minnas. Tiden flyter ihop, var det igår?

Omprov i historia som gick åt helvete, svårt med en massa jävla årtal. Men hånet, att se hur hon njöt över deras vånda. Log åt deras suckar. Den arroganta hållningen över den magra gamkroppen, där hon gick runt och kollade dom. Hånleendet på hennes läppar när pennan stannade för honom, udden bröts av och suddet åkte i golvet.

Hennes ondska fick saker att hända, gå sönder, ramla.

Kraften, den onda kraften som strålade ut från gamen.

Nu har han snart inget kvar, inget försvar. Han är just det han försökt bevisa att han inte är.

Misslyckad!

Då ser han bilen, den lilla gula käringbilen som står ensam kvar på parkeringen.

Gamredet!

Den lyser i dunklet, strålar av hennes onda kraft.

Han kramar sin nyckelknippa.

Nu ska hånflinet raderas ut för en stund!

Äntligen jullov!

Stina plockade ihop efter sista lektionen medan eleverna stormade ut mot den hägrande friheten. Dagen hade präglats av ungdomarnas oro och trötthet. De var trötta efter en hel termins slit. Av vintermörker, av alla prov och uppgifter som hade genomförts under sista veckan före lovet.

Stina var också trött, men för henne stundade inget lov redan på måndag. Nu stod planering och studiedagar på programmet. Möjligen kunde hon få ett par dagar ledigt i trängseln för att köpa mat och julklappar innan det var dags att ge sken av julefrid.

Hon skulle åka bort över julhelgen, besöka sin bror och hans familj. Sedan skulle hon försöka få till ett hem i lägenheten hon hyrt utanför staden. Hon trivdes ganska bra där trots allt, även om ensamhetskänslan ibland höll på att kväva henne. Hösten hade gått utan att hon satt upp några gardiner, skolarbetet hade slukat den mesta tiden, men nu skulle det bli av. Lägenheten var inte så stor, bara två rum och kök, men det räckte mer än väl åt Stina. Dessutom var den billig så hon kunde spara lite pengar för framtiden och de vaga planer hon hade att ge sig iväg någonstans. Dessutom hade hon en trevlig granne, en originell äldre man som delade en flaska vin med henne ibland när tristessen blev för svår.

Tiden hade gått fort och hon trivdes med ungdomarna. Hon hade försökt komma sin klass nära, men en del av dem var svåra att komma in på livet. Gabriel var en knepig typ som först verkat positivt inställd till henne men som sedan slutit sig inom sitt skal igen. Han verkade inte speciellt ambitiös samtidigt som han var driven av betygshunger och fick häftiga utbrott över sina missade prov. Han hade uppenbara koncentrationssvårigheter och var rastlös men var förvånansvärt duktig i de ämnen han gillade. På senaste tiden hade han varit borta alltmer från skolan, men det kanske var den allmänna vintertröttheten, Stina kunde mycket väl förstå om eleverna ibland inte orkade gå ut sängen.

Själv hade hon ringt sig sjuk vid ett par tillfällen då hon var så mentalt trött att hon helt enkelt inte orkat ta sig upp. Efter ett par dagar hemma hade tröttheten övergått i en oro där nerverna låg som känsliga trådar utanpå kroppen, det kändes som om råttor klättrade och rafsade med vassa klor inom henne. Kroppen rörde sig planlöst och utan mål, ena stunden satt hon vid datorn och nästa blickade hon ut genom fönstret. Det kröp i henne och hon ville inte vara någonstans. Det hon ville för en kort sekund kändes helt

meningslöst i ögonblicket efter. Allt hon ville var att sova men kroppen ville inte det hon ville. Då var det bättre att trötta ut sig mentalt och hon hade återvänt till sitt arbete efter några dagar. Nu hoppades hon att vinterlovet skulle ge henne den vila hon behövde och hon såg fram emot att resa bort några dagar.

Skolgården tömdes snabbt och Stina skyndade över skolgården mot lärarrummet. De flesta eleverna hade redan begett sig hemåt, bara några stycken syntes till. Det var en grå, fuktigt kall eftermiddag med rimfrost över parken. Märkligt så snabbt den stora skolan kunde tömmas på liv och tystna. Den kändes öde utan eleverna. På parkeringen tog vinden tag i några papper och lyfte dem upp i en virvlande dans över bilarna. Hennes röda gamla trotjänare var smutsig och ett av de virvlande papperen hade fastnat på vindrutan. Stina tog vägen förbi och slet bort det blöta arket. Det var ett prov med ett stort rött IG på första sidan. Säkert ingen munter början på lovet för den eleven, tänkte hon, men lyckades inte tyda namnet som förstörts av fukten. Bara 1 C gick att tyda och hon såg att det var ett engelskprov. Den spretiga handstilen kändes bekant och Stina gissade på någon av killarna i klassen.

Fikarummet sjöd av muntert prat när hon sällade sig till skaran av lärare. Det kändes nästan som lov även om de alla skulle återvända redan på måndag till de obligatoriska studiedagarna innan julen släpptes in i deras liv på allvar. Ändå gav det ett avbrott i rutinerna och lite tid att komma ifatt med planeringen.

Stina hade börjat komma in i gänget nu. Hon hade ansträngt sig att hålla en låg profil och hållit sig på sin kant. Försökt undvika de värsta surkartan och faktiskt upptäckt att det fanns flera trevliga och vettiga lärare på skolan. Estetläraren, Göran, hade tagit för vana att prata bildskapande med henne när han förstått att hon var intresserad. Stina beundrade honom för hans entusiasm och hans lugna sätt att bemöta eleverna, trots att han jobbat som lärare i mer än trettio år. Han var en otrolig källa till inspiration, även för den tröttaste elev, och hade ständigt spännande konstprojekt på gång. Hon hade frågat honom hur han orkade hålla engagemanget uppe och han hade sagt att han tidigt lärt sig säga nej. Nej till annat än det han var där för, att undervisa och inspirera.

”Jag kan göra en röd skylt åt dig med ett stort NEJ på som du kan visa upp när du inte klarar att säga ifrån, hade han skrattande svarat Stina på frågan hur man skulle lyckas avhålla sig från att väljas in i allehanda grupper. Hon hade lett och sagt att det kunde behövas. Hans ord hade fått henne att fundera över om hennes oförmåga att yttra detta enkla ord var ett uttryck för engagemangssiver eller behovet att visa sig duktig.

Göran hade påpekat risken i att ta på sig för mycket, det var ett steg på vägen mot utbrändhet. Stina insåg det på ett logiskt plan men hade samtidigt behov av ständiga utmaningar. Men visst blev det för mycket ibland. Hennes ambitioner var att ge sina elever inspiration, att tända dem och se hur deras egen kraft förde dem framåt. Sätta igång processer som ledde till att hon kände sig överflödig. När hon gick runt bland ungdomarna och kände deras aktivitet pulsera, lyssnade på engagemanget och blev osynlig då hade hon lyckats. Dessa stunder var som ett rus och gav henne enorma mängder energi tillbaka.

Eller mötet med någon elev som lät henne se ett par ögon lysande av glädjen att

äntligen förstå. För ett ögonblick dela känslan av att de var ensamma i klassrummet.

Att uppnå sådana stunder krävde mycket av henne och hon lyckades inte alltid. Men när det inträffade fylldes hon av en glädje och kraft och känslan av att vara betydelsefull.

Sorlet i fikarummet översteg säkert gränsen för tillåten decibelstyrka och hon slog sig ner på den enda tomma stolen. Log mot Alfhild som nickade kort tillbaka. Mellan dem fanns ingen fungerande personkemi och Stina kunde mycket väl förstå elevernas gnäll över "Gamen" som var ökenamnet på denna strama, torra kvinna. Undrar vad de kallar mig, tänkte hon och log för sig själv.

Denna fredagseftermiddag stod det lärarlagsmöte på programmet. Ettans lärarlag hade ett kul projekt på gång som skulle genomföras efter jullovet. De hade kämpat och pusslat, övertalat och bönfallit för att få det hela att gå ihop. Projektet var ämnesövergripande och tog en vecka i anspråk så idag skulle Alexander, studierektorn, komma till mötet för att försöka få det hela att gå ihop. Att låna tid från andra ämnen var aldrig lätt, det var noga med minuterna och rättvisan. Till hennes glädje fungerade ettans lärarlag riktigt bra och med hennes och lagkollegornas inflytande hade frågor av kepsdignitet minimerats och gett plats för pedagogisk snack och diskussioner om möjliga, kreativa projekt.

Mötet genomfördes med föredömlig snabbhet och effektivitet, sedan skyndade var och en till sitt. Stina satt en stund och surfade planlöst på nätet, hade ingen större lust att åka hem än. Hon chattade en stund och fastnade i en diskussion med en kille som verkade trevlig och som gav henne sin e-mailadress. Hon log för sig själv, det var lätt att träffa karlar på nätet, men hon hade ingen lust eller ork att engagera sig i någon. Hon visste

djupt inom sig att det bästa hon kunde göra var att hitta sig själv och någon slags mening med livet innan hon kunde ge sig in i något nytt engagemang, men roa sig lite ibland var ju inte förbjudet.

Till sist stängde hon av datorn och drog på sig skinnjackan. Hon var ensam kvar på lärarrummet men det stod ett par bilar kvar på parkeringen.

Mörkret hade börjat sänka sig över den tomma skolan. Luften var disig och träden stod kala i den intilliggande parken. En vind svepte mellan husen och drog med sig några torra, bruna löv. Hon suckade över tanken på den långa, kalla, mörka vintern.

Undrade vad hon gjorde i det här klimatet, önskade sig långt bort. Till sol och värme. Längtade till Indien, ett land hon kommit att älska en gång.

Djupt försjunken i drömmar och minnen drog hon upp bilnycklarna ur jackfickan.

I ögonvrån skymtade en skugga, någon reste sig upp mellan två bilar på parkeringen och skyndade bort i mörkret. Stina tittade efter figuren, vars kroppshydda verkade bekant, och undrade vad han gjorde här på skolan flera timmar efter sista lektionen.

Men han kanske hade glömt något?

Bilen hostade igång under protester och Stina styrde kosan ner mot staden. Affärerna och Systembolaget väntade med julhysterins trängsel och goda viner. Hon tog upp mobilen. Bäst att ringa och fråga vad brorsbarnen önskade sig i julklapp.

Aulan fylldes av morgontrötta lärare några minuter i åtta inför den första studiedagen innan jullovet. Stina kände att det låg något i luften. Det liksom vibrerade av upphetsning och förvirring när hon klev in genom dörrarna. Hon var sen, bilen hade trilskats och det hade inte blivit mycket med nattsömnen. Hon hade somnat sent och vaknat med en minnet av förvirrade och skrämmande drömmar. Känslan efter drömmarna satt kvar medan hon skyndade över parkeringen och med andan i halsen anslöt till de andra lärarna.

”Du ser trött ut”, anmärkte Isak med ett flin. ”Har det varit en hård natt?”

”Inte på det sättet du tror din snuskhummer”, svarade Stina med ett litet leende. Men hans ord fick henne att må en aning bättre i alla fall.

”Kom så går vi in”, fortsatte hon och krängde av sig jackan.

De satte sig på sina vanliga platser längst fram. Hela aulan sjöd av upprörda röster, Stina lutade sig mot Isak och viskade:

”Har det hänt något speciellt?”

”Ja tydligen. Alfild har råkat ut för nåt attentat mot bilen, så mycket har jag förstått. Vet inte riktigt vad, men hon är vansinnig.”

”Här på skolan?”

”Ja, det skulle visst skett i fredags.”

De tystnade när Erik klev fram till podiet med bister min. Hans slips var hårt åtdragen och Stina tyckte det såg ut som om han var på väg att strypas eftersom hans ansiktsfärg var högröd. Det var uppenbart att han var arg. Sorlet avtog snabbt och Erik harklade sig.

”Jag hälsar er välkomna kära kollegor”, basunerade han bister. ”Tyvärr får vi inleda den här studiedagen med ett upprörande besked. Jag lämnar ordet till dig Alfild.”

Alfild reste sig och klev fram genom aulan med resoluta steg. Att även hon var upprörd kändes i hela salen. Det ångade adrenalin om hennes magra gestalt. Rösten var i falsett när hon öppnade munnen och utbrast:

”Nu har jag fått nog! Min bil utsattes i fredags för skadegörelse här på skolans parkering. Hela dörren är förstörd och ristad med en..en...”

Där brast rösten och hela kvinnan darrade av ilska. Handen höjdes och pekade ut

genom fönstret, mot något obestämt mål. Hon flämtade efter luft medan kollegiet satt tysta i spänning.

Vad hade hänt?

Till sist fick Alfhild kontroll över rösten och kraxade vidare:

”En svastika! Över hela dörren är det ristat ett stort hakkors!”

Sorlet steg i aulan och Stina stelnade. Såg på Isak och viskade:

”Så jävla dum är väl inte Rikard?”

”Nej, det har jag svårt att tänka mig”, viskade han sammanbitet tillbaka.

Alfhild viftade nu med hela armen i riktning mot parkeringen, som för att understryka att det var just här på skolan som det fruktansvärda skett. Hon kippade efter luft och huvudet guppade upp och ner som om hon spanande efter ett byte. Men bytet var redan siktat förstod Stina. Till sist hördes Alfhilds gälla stämma över sorlet.

”Den förbannade nazisten. Rikard i 1C! Nu har han gått för långt! Han ska bort! Jag har givetvis polisanmält det hela och berättat vem som ligger bakom”, fortsatte hon upprört. ”Polisen var mycket förstående och har nog redan gripit honom.”

Hon spände sina stickande ögon i Stina som om hon, i egenskap av klassföreståndare, bar ansvaret för det inträffade. Stina såg stint tillbaka in i de små mörka ögonen som lyste av ilska gränsande till vansinne. Stina förstod att loppet var kört för Rikard, även om hon själv hade svårt att tro detta om honom.

Nu tog Erik över och klappade Alfhild tafatt på axeln. De båda viskade en stund medan övriga kollegiet mumlade upphetsat. Stina satt tyst och hörde brottstycken av kommentarerna.

”Ja, det visste man att nåt sånt skulle hända. Den där slyngeln skulle åkt ut för länge sen. Det är en skam för skolan att tillåta såna”, hördes Pauls upprört nasala röst bakom Stina.

Stina böjde ner huvudet och bet ihop tänderna. Om detta var Rikards verk så tänkte hon ge honom en avhyvling han sent skulle glömma. Av någon anledning trodde hon att han skulle stå för det han hade gjort om han var skyldig. Hon litade på Rikard och hon gillade honom. De hade pratat en hel del under de veckor hon varit hans lärare och han hade gett intrycket av att vara en kontaktsökande, snäll men sviken pojke, vars tankebanor hade sett nationalsocialismen som en tillhörighet och lösning på problemen i hans värld. Samtidigt var det en skärpt och vaken kille som tog sina åtaganden på allvar.

Skolarbetet var viktigt för honom och han ville lyckas, ville att hans föräldrar skulle bli stolta. Han var ju den ende de hade kvar. Men kanske hade det blivit för mycket, runnit

över, efter systemens död. Man visste aldrig var en människa hade sin gräns. Inte ens var man hade sin egen.

Erik lät folket lugna sig. Sedan sa han med skärpa i rösten:

”Jag ska meddela Rikard att han är avstängd och kontakta gymnasienämnden. Vi kan inte tillåta något sådant på vår skola. Sedan är det polisens sak och du, Alfhild, får yrka skadestånd. Jag ska även kalla till en samling för samtliga elever på måndagen efter jullovet och understryka att vi inte accepterar att sånt här sker. Sedan tar vi itu med hans anhängare och ser till att få iväg dom också. Ni kan lämna en lista till mig med namnen på dom så ska jag se till att det blir ordning på den här skolan.”

Stina kunde inte vara tyst längre. Hon vinkade för att få ordet i den surrande församlingen. När Erik nickade mot henne reste hon sig och sa:

”Jag tycker nog att vi ska se vad som kommer fram i polisförhören först, innan Rikard stängs av. Dessutom vore det bra om du och jag pratar med honom snarast möjligt, Erik. Det finns ju faktiskt en möjlighet att det inte är han som är skyldig trots att det pekar mot honom. Det finns ju fler med liknande åsikter här på skolan.”

Larmet som följde på hennes uttalande var öronbedövande. Det var tydligt att hon fått i stort sett hela kollegiet emot sig. Hon mötte Isaks blick som uppmanade henne att sätta sig ner. Tyst viskade han:

”Strunta i det nu. Dom har fått sin syndabock nu och vill behålla honom. Han har retat så många under så lång tid att dom vill gripa det här tillfället att bli av med honom.”

”Men jag kan inte acceptera att han blir utpekad om han är oskyldig, väste Stina ilsket.

”Nej, det fattar jag väl. Men vi smiter iväg och pratar om det sen. Hur vi ska göra.”

Lättad insåg Stina att hon hade sin trogne bundsförvant vid sin sida även i den här frågan. Hennes tacksamma blick fick Isak att le och viska:

”Bäst vi smiter var för sig sen. Vi lär nog ha ögonen på oss. Vi kan ses i labbet.”

Stina spanade ut över kollegiet för att söka stöd hos fler, men fann inte många som verkade vilja gå på hennes linje. Men desto fler som blängde på henne och andra som tittade bort. Hon hoppades av hela sitt hjärta att hon hade rätt, att hon inte försvarat en

Rikard som inte var den han gett sken av. Att han skulle vara ärlig och erkänna om dådet var hans. Det surrade i huvudet på henne och illamåendet välldes upp. Hon kände av sin sömnbrist och behövde frisk luft, kaffe, lugn och ro. Nu gällde det att uthärda tills

kafferasten började och sedan lyckas smita iväg till labbet efter en snabb och välbehövlig kopp kaffe. Mötet tappade fart efter morgonens urladdning och ingen verkade vilja engagera sig. En matta av viskningar låg kvar över aulan trots Eriks försök att skapa ordning.

”Som en ordinär lektion”, tänkte Stina. ”Vi är inte bättre än eleverna. Glömmer pennor och kan inte hålla tyst. Lämnar aldrig in papper i tid och smiter så snart vi kan. Ändå tycker vi oss ha rätt att gnälla över deras slarv.”

Minuterna segade sig fram mot den hägrande rasten där ondgörandet över dådet skulle fortsätta över kaffekopparna. Stinas och Isaks blickar möttes i samförstånd när Erik yttrade de förlösande orden:

”Nu är det kaffe!”

Efter varsin snabb kopp försvann de båda mot labbet och stängde dörren om sig. Med en suck satte sig Stina på en av de höga laboratoriestolarna och såg uppgivet på sin kollega.

”Vad ska vi göra”, suckade hon.

”Vet inte riktigt”, sa Isak och tittade begrundande ut genom fönstret. ”Men det är något som inte stämmer. Jag såg Rikard kliva på bussen i fredags och har svårt att tänka mig att han skulle komma tillbaka bara för att rista ett hakkors på Alfhilds bil. Så dum tror jag inte att han är, även om han fick IG på hennes prov. Det beklagade han sig över, men jag tror han fixade omprovet. Han sa inget om att han missat det i alla fall.”

Isak såg tankfull ut och Stina kände sig totalt förvirrad. Försökte tänka tillbaka på fredagen och mindes plötsligt gestalten hon hade sett på parkeringen.

”Jag såg någon på parkeringen när jag åkte i fredags. Men jag vet inte vem det var. Det var mörkt, jag minns bara att jag registrerade att det var något bekant över gestalten och att han var lång.”

”Är du säker? Var såg du honom då?”

”Mellan två bilar, en gul och en röd tror jag det var.”

”Alfhilds bil är gul. Kan du inte dra dig till minnes vem det kan ha varit, inte minsta aning om hur han såg ut?”

”Han var lång. Men det är ju många i klassen som är långa, och i andra klasser också för den delen. Och han betedde sig lite skumt, försvann snabbt iväg. Min tanke då var att det var någon som hade glömt något.”

”Ja, vi kan väl knappast göra något. Det är ju polisens sak att utreda och kolla upp vad Rikard gjorde den eftermiddagen. Har han alibi så är ju saken ur världen och är det han som är skyldig så får han ta konsekvenserna.”

De satt tysta en stund med blickarna ut över den vintergrå parken. Var och en i sina tankar. Stina funderade över Rikard och det hon visste om honom. Över om han skulle kunna vara så manipulativ att han lyckats lura henne, dupera henne. Om hon inte kunde lita på sitt omdöme i fråga om människor längre. Eller om han var ett offer, utsatt för ett attentat riktat mot honom av någon annan elev. Någon som ville åt honom. Kasta honom åt de glupska gamarna på skolan som ville ha bort honom.

”Nu är det dags att gå in igen”, sa Isak och bröt hennes tankegångar. ”Vi får fundera vidare. Kanske kan du ringa Rikard och höra dig för innan vi agerar?”

”Ja, jag ska göra det i kväll”, svarade Stina med en suck.

Några minuter senare smet de in i aulan där nästa fråga redan stod skriven på tavlan:

”Hur ser Hagtorpskolan ut om 10 år?”

Den här morgonen i januari kunde ha börjat bättre för Stina. Telefonen pep med sin irriterande väckningssignal efter vad som kändes som en kvarts sömn. Med ett tungt stön hävde hon undan täcket och klev upp, frös lite i det kyliga sovrummet och välte vattenglasaset när hon trevade efter knappen till lampan på nattygsbordet. En dusch kanske skulle få henne att vakna till liv.

En halvtimme senare var hon klar att åka, men såg inte fram emot dagen. Jullovet hade knappast gett henne det tillfälle till rekreation som hon hade behövt. Tanken på det som hänt innan lovet hade gnagt i henne och telefonsamtalet med Rikard hade knappast fått henne att bli gladare. Han förnekade att han var skyldig men var sur och avvisande när hon väl kommit till tals med honom efter polisförhören. Sedan var julen normalt sett inte hennes favorithelg även om den här julhelgen hade varit trevlig. Hon hade åkt hem till sin lägenhet efter helgen med en känsla av tomhet inombords och hennes försök att skapa ett trivsamt hem hade varit halvhjärtade. Hon kände sig vilsen och rotlös och utesägligt trött, en trötthet som ingen vila verkade kunna rå på.

Nu klev hon ut i den bitande kalla morgonen och konstaterade att proppen hade gått till uttaget där motorvärmaren satt. Bilen var täckt av ett ispannar och dörrarna igenfrusna. Hon slet ilsket i dörren under svordomar och muttrande.

”Fan, nu vill jag sitta på ett plan till Indien. Slippa vinterhelvetet och det här jävla livet.”

”Vad sa du”, hördes en röst.

Stina tittade upp och såg Folke, grannen, stå där påpälsad och med rykande andedräkt.

Ett sista ryck fick dörren att gå upp med följden att gummilisten lossnade.

”Jo, jag sa att jag vill ha en enkel biljett härifrån. Till Indien eller Bahamas eller vart som helst där det är varmt och bättre än här.”

Hon satte sig i bilen och stack in nyckeln i låset. Vred om, bara ett klick hördes. Batteriet var stendött!

”Helvete”, skrek hon rakt ut.

”Du kan åka med mig”, föreslog Folke. ”Jag kan skjutsa dig till skolan innan jag åker till stan.”

Stina log tacksamt mot Folke och följde honom till hans lilla Fiat som stod och puttrade på tomgång i kylan. Han var allt bra snäll Folke, men lite originell. De baxade in sig i den lilla bilen och han rattade den mot staden med ena handen, medan han

skrapade is från vindrutans insida med den andra. Efter en stund orkade fläkten hålla rent och han vände blicken mot Stina och frågade:

”Hur är det egentligen?”

”Inget vidare om sanningen ska fram”, suckade Stina. ”Jag är trött hela tiden och känner mig helt vilse i tillvaron.”

De åkte vidare en stund under tystnad och Stina stirrade ut genom vindrutan över det isiga vinterlandskapet, blinkade bort en tår och suckade. Folke kastade en blick på henne och sa:

”Jag ska äntligen realisera mina drömmar. Jag åker till Italien i vår och lär mig sjunga opera. Du borde göra samma sak. Åk till Indien och njut av livet, det är du värd.”

”Men hur då”, sa Stina uppgivet. ”Hur kan jag göra det?”

”Tänk på det”, log Folke och såg drömmande ut över den hala vägen. ”Fundera och det kommer till dig, du har ju inga barn och kan åka vart du vill.”

Stina skrattade lite, han hade rätt Folke. Hon hade egentligen inga förpliktelser och var värd ett bättre öde än att krympa till ingenting i en tillvaro som urholkade henne alltmer. Hon såg på Folke, den lille mannen som alltid log. Som levde och brann för det han älskade och inte var främmande för uppoffringar för att nå sitt mål. Den lilla, billiga lägenheten, den rostiga skorven till bil, det enkla levernet. Nu hade han nått sitt mål, nu skulle han uppfylla sin dröm. En känsla spirade fram i henne, något växte sakta i hjärtat. Hon skulle inte ge upp. De svängde in framför de smutsigula skolväggarna och stannade.

”Tack”, log Stina mot den lille påbylsade mannen vid ratten. ”Tack för skjutsen och rådet. Jag lovar att tänka på det du sagt.”

Folke log till svar, blinkade lite mot henne och sa:

”Man lever bara en gång.”

Stina stod en stund i kylan och såg den lilla bilen puttra iväg i ett moln av avgaser. Sedan vände hon sig om och betraktade kollegorna som vinterbleka myllrade in genom skolbyggnadens gap. Hagtorpsskolan som hungrigt tuggade i sig hennes glädje, ambitioner och energi på Skolverkets anmodan. Sög ut livslusten och använde hennes skal till att bära pärmar, rapa upp teori och upprätthålla illusionen av att ungdomar lärde för livet. Men som även var ett centrum där oerhörda mängder kunskap fanns samlat, som var stället där elevernas glädje fick henne att leva upp ibland. Smittas av skratt och känna sig betydelsefull och levande. Stina kände sig dubbel inför sin arbetsplats och den miljö där hon dagligen vistades.

Aulan var märkligt tyst denna bleka vintermorgon. Trötta lärare satt håglösa på sina platser och plockade med papper i väntan på att matas med nya floskler. Denna studiedag innan eleverna kom skulle användas till planering inför våren och till information om vad som hänt en av hennes elever. En elev som kämpade och ville något med sitt liv. Nu skulle han motas ut, få sitt straff för något han kanske inte gjort. Utan rättegång, utan ifrågasättande, utan pardon.

Isak slog sig ner bredvid henne och log sitt stora leende. Den oförbätterlige optimisten. Stina log tillbaka och sa:

”God fortsättning. Haft ett bra lov?”

”Åt helvete”, flinade Isak. ”För kort, för mycket julmat och förfärligt. Har suttit ensam med morsan. Sen låg jag i influensan resten av lovet. Och hon som jag skulle ha date med kom aldrig. Du då?”

”Samma helvete ungefär, mest trampat runt i huset med väggar som hotat att pressa ihop mig och känner mig tröttare nu än innan lovet”

De skrattade båda två. Isak nickade mot Erik som flåsande kom inrusande genom dörren.

”Ja, och inte blir det väl bättre nu. Vi får väl se vad han har att rapportera, men det blir väl avrättning av nazist kan jag tro.

”Ja”, suckade Stina. ”Jag pratade med Rikard och han hade fått besked om att han skulle stängas av. Han verkade inte glad men förnekade att han var skyldig. Polisen hade haft ett långt förhör med honom men jag vet inte vad som kom ut ur det. Ska försöka få träffa honom och ta ett snack, men ville inte bråka med honom innan julhelgen. De har väl haft det jobbigt nog i familjen kan jag tro och det lät på Rikard som om han inte sagt nåt hemma när jag pratade med honom. Han ville väl inte förstöra den lilla frid som fanns, men nu borde de veta vad som hänt.”

Hon tystnade när Erik harklade sig och viftade med en pappersbunt i luften. Hans kroppshydda verkade ha ökat av all korv och skinka, skjortan glipade över magen.

”Välkomna kära kollegor och en riktigt god fortsättning, basunerade han. Jag vill börja med att dela ut en kopia på det beslut som gymnasienämnden fattat angående Rikard. Beslutet är skickat till hans föräldrar också och jag har kallat hela familjen till ett möte under dagen. Grabben förnekar att det var han men hade tydligen inget hållbart alibi enligt polisen. De skulle gå vidare med utredningen men jag tror att åklagaren kommer att väcka åtal för skadegörelse. Så vi stänger av honom tills eventuell dom har fallit i målet. Då har vi ryggen fri och blir av med ligisten.”

Erik tappade nästan andan av sitt långa anförande. Han verkade inte må bra noterade Stina. Ansiktsfärgen var högröd och andningen stötig, svetten bröt fram och fläckade hans skjorta under armarna. En sur pust nådde hennes näsborrar när han lutade sig fram för att överlämna pappersbunt som skulle skickas runt. Stina vände sig mot Isak och viskade:

”Han verkar inte må väl, har han problem med hjärtat?”

”Tror du han har nåt hjärta då”, flinade Isak till svar.

De betraktade papperet under tystnad. Där stod att gymnasienämnden beslutat att avstänga Rikard med omedelbar verkan på grund av misstankar om skadegörelse. Avstängningen skulle kvarstå tills polisutredningen var klar, eventuellt åtal väckts och dom hade fallit. Något som kunde ta flera månader, kanske år, misstänkte Stina. Det innebar att loppet var kört för Rikard, oavsett om han var skyldig eller inte.

Ilskan växte i henne, glödde, brann.

Så taskigt, så lågt, så jävligt skolan behandlade en av sina elever. Förstörde hans framtid, stämplade honom som skyldig med bara misstankar till grund. Hon bet ihop, väl medveten om att hon inte kom någonstans med ett utfall mot det i stort sett enade kollegiet. Men en fråga hade hon så hon sträckte upp armen för att få ordet. Aulans surr tystnade förväntansfullt. Nu skulle de få något att hugga på. Erik nickade bister mot Stina med en blick som varnade henne att säga något dumt. En glimt i hans ögon fick henne att förstå att det sista han behövde var mer bråk i den här frågan. Tydligt hade inte julen varit lugn för honom heller. Stina bestämde sig för att ta ett snack med honom senare, mellan fyra ögon. Hon satt lugnt kvar på stolen och frågade stilla:

”Vad händer om det visar sig att han är oskyldig? Är han välkommen tillbaka då?”

Ett stilla viskande utbröt och la sin ljudmatta över salen. Erik viftade avvärijande med handen och svarade undvikande:

”Det får vi ta ställning till då.”

Det är redan mörkt när han närmar sig huset. Den frusna snön knastrar under fötterna, ljudet sticker i öronen. Med de knutna händerna nedstuckna i fickorna går han gatan fram med stora kliv.

Han vill se det, gamredet, där hon häckar och smider sina djävulska planer. Han ser henne framför sig där hon sitter med sitt frostiga leende på läpparna och funderar ut hur hon ska knäcka honom.

Förstöra hans framtid.

Njuta av hans nederlag.

Han ser sig om innan han snabbt slinker in på tomten och ställer sig bakom de kala buskarna utanför verandan. Tyst betraktar han dörren, han vet att hon snart kommer hem så han lyssnar oroligt efter ljudet av hennes lilla bil. Han vill bara se huset där hon bor, veta hur det ser ut.

Handen kramar en tändsticksask i fickan.

Hur gärna vill han inte se flammorna färga den mörka januarihimlen röd när de tuggar i sig hennes ruttna kåk. Det är mörkt inomhus, inte ens en adventsstake lyser upp något fönster.

Mörkt, kallt och tomt ligger huset framför honom.

Ingen bryr sig om honom, han som vet att han förtjänar deras beundran. Men de betyder inget för honom, de är bara avundssjuka.

På honom, hans kunnande och framgångar.

Och hon, gamen, har tagit till sin uppgift att förstöra hans liv.

Han andas tungt och röken från andedräkten stiger upp mot den stjärnklara himlen.

Men han fryser inte, han glöder av hat. Av lust att visa henne att han finns, att skrämma henne, att se hennes vassa blick stelna av rädsla.

Göra henne illa, få henne att känna det han känner.

Smärta, förtvivlan, tomhet.

Innan hon klev in i hans liv och förstörde det så fungerade allt för honom. Nu rämnar det och allt är hennes fel. Han vet att hon njuter, att hon äter av hans kraft och växer av rädslan och kaoset hon skapar.

Glöden stiger i hans kropp, huvudet spränger.

Hatet får kroppen att sätta sig i rörelse. Mot huset, upp för trappan. Handen kramar krampaktigt om tändsticksasken, den krossas under hans stela fingrar. Blir till en knölig klump i fickan.

Andningen pumpar ut den vita röken ur munnen medan vinterkvällens kyla sticker i ansiktet.

Han ska visa henne nu att hon inte kan spela med hans känslor.

Erik stirrade ut genom fönstret. Frånvarande blickade han ut över de kala trädgrenarna och det grå frusna vinterlandskapet. Han strök handen över ansiktet och suckade. Julen hade varit en katastrof. Hans fru hade varit stressad och lättirriterad och barnen otacksamma och sura. Så många lediga dagar blev det inte heller, det här med Rikards avstängning och mötet med gymnasienämnden tog flera dagar i anspråk. Det var viktigt att allt var klart innan kollegiet kom tillbaka efter lovet, annars hade han fått lyssna på lärarnas klagosånger.

Sedan var det allt det andra som skulle göras, en massa jobb som legat efter. Det var lika bra att tillbringa dagarna på skolan. Frugan bara gnällde, över att han satt framför TV:n och att han drack för många whisky om kvällarna. Hon fattade inte att han behövde koppla av.

Det här jobbet tog kål på honom. Han avskydde gnället från lärarna, politikernas tjat om besparingar och alla jävla elever som han måste skälla på. När han sökte och fick den här tjänsten som rektor hade frugan blivit alldeles till sig trots att det innebar att de måste flytta långt. Visst, han blev glad också, över statusen, lönen och möjligheten att få leda andra människor, något han var duktig på. Men han hade snart tröttnat på allt tjafs, det eviga diskuterandet, personalens gnällande och den så kallade MBL-lagen som gjorde det omöjligt att fatta handlingskraftiga och snabba beslut.

Medbestämmanderätt.

Jo tack, det lät nog bra på papperet, men i verkligheten var det bara till besvär. Erik ville bort, långt bort härifrån.

Så var det argbiggan Stina som stormat in här efter mötet och krävt att få vara med när ligisten Rikard kom hit med sina föräldrar. Som klassföreståndare tyckte hon sig besitta den rätten. Erik hade inte orkat säga ifrån men han ville inte ha henne här. Förmodligen skulle hon bara ställa till problem, hindra honom från att framstå som en stark, trygg rektor med fasta principer och skolans bästa för ögonen.

Stina hade tjafsat om felet i att stänga av en elev som ännu inte var dömd. Sagt att det skulle förstöra pojken framtid. Som om den ligisten hade någon framtid.

Han hade försökt att stänga av, inte lyssna, suttit och drömt sig bort. Till sist hade han sagt ja för att slippa henne, ville bara att hon skulle gå sin väg. Hon hade stått där i dörren, tittat på honom och sagt något i stil med att hon kände för att sätta sig på ett plan

söderut, med enkel biljett. Det hade fått honom att vakna till, han delade verkligen den

känslan. Bort, iväg för att aldrig mer komma tillbaka.

Framför honom på skrivbordet låg beslutet om Rikards avstängning.

Nu skulle han lugnt och bestämt förklara för grabben och hans föräldrar att de inte under några omständigheter kunde låta en sabotör finnas kvar på skolan. Att de inte accepterade någon form av skadegörelse, att de var tvungna att sätta gränser. För skolans bästa, för att markera inför andra elever, för att visa personalen att han tog krafttag mot bråkstakar.

Erik misstänkte starkt att Rikard låg bakom dådet och han kunde förstå varför det skett. Alfild var en jävla hagga, det hade han alltid tyckt. En skinntorr, otillfredsställd käring med en blick som fick kalla kårar att löpa utes efter ryggraden. Elak och missunnsam, säkert var hon flata också. Ful dessutom och en förbannad gnällspik. Varför hade hon blivit lärare överhuvudtaget när hon verkade avsky ungarna? Inte kunde det bero på lönen, den var löjligt låg, det höll han faktiskt med om, hans lön låg dryga tiotusen över lärarnas, per månad. Inför lärarpaketet höll han förstås god min och när den där vassa typen Allan, i egenskap av facklig företrädare, skulle förhandla upp lönerna varje vår brukade Erik framhålla lovens värde. Som lärare var man ju ledig drygt tolv veckor per år, till skillnad från honom själv som bara hade sina vanliga fem veckor. För att inte tala om allt ansvar han hade som rektor.

Han bläddrade lite planlöst bland papperen på skrivbordet. Tankarna drog sig bort igen, söderut, till Sydamerika. Värme, kvinnor, barer och ställen där en man var en man och en kvinna var en kvinna. Han kände hur saven steg och drog ner gylfen.

Ljudet av snabbtelefonen fick honom att hoppa högt och Johannas raspande röst meddelade att Rikards familj kommit.

”Jävlar”, muttrade Erik och reste sig, slog knäet i skrivbordshurtsen och vrålade ”Aj fan!”

”Vad sa du”, raspade Johanna.

”Jag sa att de får vänta”, skrek Erik tillbaka medan han masserade sitt ömma knä.

”Ok”, sa Johanna surt och knäppte av.

”Förbannat i helvete”, kved Erik med tårarna stigande i ögonen.

Knäet gjorde ont och det stramade till av smärta mitt i bröstkorgen. Tungt flåsande rättade han till skjortan och slipsen, drog näsduken över ögonen och stramade upp sig. Försökte få hjärtat lugna sig och anlade omsorgsfullt sin allvarstyngda, bestämda min. Harklade sig och övade ett par gånger på ett myndigt:

”Välkomna. Varsågod och stig in. Jag måste tyvärr meddela....”

Och så vidare.

När han hade samlat ihop sin kropp, sina tankar och sin image basunerade han myndigt till Johanna:

”Meddela dom att jag är klar att ta emot dom!”

Dörren gled upp en halv minut senare och Rikard stövlade in först med sina föräldrar som bleka skuggor bakom. Efter dem kom Stina med bister uppsyn.

”Välkomna, varsågod och kliv in. Tråkigt att vi skulle träffas på det här sättet, men...”, började han.

Vad stirrade dom på?

Stina och Rikard glodde på hans mage, hade skjortknapparna gått upp igen. Diskret kollade han ner mot sin pondusfyllda buk. Först såg han bara magen. Sedan upptäckte han att något stack ut nedanför.

Till sin fasa upptäckte han att han glömt stänga gylfen och en flik av skjortan stack rakt ut genom öppningen. Han blev iskall och genomsvett samtidigt. Helvete också!

En blick på Rikard och Stina gjorde inte saken bättre, de såg ut att vilja börja flina. Snabbt dök han ner bakom skrivbordet och satte sig, rodnade och mumlade:

”Var så goda och sitt.”

Sedan hittade han inte tillbaka till den myndiga beslutsfattaren rektor Erik Andersson. Försöken att vara övertygande och bestämd föll platt. Han svamlade osammanhängande om gymnasienämndens beslut och det kommande åtalet. Rikards föräldrar satt där som bleka spöken och sa inte ett ord, bara såg på honom med tomma blickar. Till sist la han beslutskopian framför sig på skrivbordet, pekade och mumlade:

”Ja, ni kan ju läsa själva.”

Tyst och med darrande hand tog Rikards mamma papperet och ögnade igenom det. Sedan såg hon på Erik med sin sorgsna blick och sa:

”Men det här har vi ju läst. Vi vill veta varför Rikard blev utpekad och att han får tillfälle att berätta varför det inte kan vara han.”

”Ja Erik”, sa Stina uppfordrande. ”Nu ska du förbanne mig lyssna på Rikard!”

Erik orkade inte. Det blev för mycket. Skulle Stina beordra honom? Sin chef?

Smärtan sköt blixtar genom bröstet och ut i ena armen, han blev genomsvett och illamående. Började flämta och något rött drog förbi hans ögon.

Beslutet var fattat och det var polisens sak att lyssna, inte hans. En glasbubbla la sig runt honom och gjorde alla ljud liksom avlägsna. Han hörde sig själv ryta:

”Ett beslut är ett beslut och det finns inget mer att säga!”

Kraften rann ur honom, hjärtat sprängde och han kunde knappast andas.

Genom glasbubblan hörde han röster upphetsat prata om att ringa ambulans.

Han föll, det kändes som om han föll utför ett högt stup.

Innan allt blev svart kände han en stark arm fånga upp hans kropp och en röst som sa:

”Ambulansen är på väg. Kämpa nu!”

Han måste ha inbillat sig, men det lät som Rikards röst.

Veckorna segade sig fram efter jullovet. Stina blev tröttare och tröttare, det var likadant varje vinter. Hon kunde inte förstå hur januari och februari kunde vara så långa och hon räknade dagarna tills det lilla avbrott sportlovet utgjorde. Frysande och huttrande begav hon sig över skolgården bort till byggnaden där hon skulle hålla sin svensklektion. Väskan med pärmar och böcker var tung, idag skulle eleverna få välja varsin bok att läsa och skriva recensioner om. Hon skulle gå igenom själva förfarandet under den här lektionen, när de valt sina böcker.

Hennes klass, 1 C, kändes tom och tyst sedan Rikard slutat, men hon misstänkte att det var flera av klasskamraterna som tyckte det var skönt att han var borta. Klassen hade blivit lugnare, men samtidigt var det sämre fart på diskussionerna. Klara verkade dystert och nere. Stina hade gjort försiktiga försök att fråga henne hur det var fatt men hon sa inte mycket. Efter vad hon berättat gick Rikard mest hemma och drog och hade inte hittat något annat att göra.

Eriks återhämtning från hjärtattacken hade gått över förväntan och han var nu tillbaka på halvtid. Vid ett tillfälle hade Stina tagit upp frågan om Rikard, men Erik hade bara viftat bort det med hänvisningen att beslutet var fattat och att de fick vänta på vad som kom fram i utredningen. Stina ville inte pressa honom, hon var rädd att utlösa en ny attack.

Rikard hade berättat för Stina att han åkt raka vägen hem den där olycksaliga fredagen och hans mamma hade bekräftat det. Men tydligen hade han gått ut igen efter någon timme så rent tidsmässigt skulle han ha hunnit tillbaka till skolan. Han förnekade att han var skyldig och Stina litade på honom. Han verkade helt uppriktig när han sa det, men samtidigt kunde han inte styrka vad han gjort sedan han gick hemifrån. Dragit runt på stan och kollat efter julklappar var hans version. Kontakten med polisen hade inte heller gett något. De jobbade med utredningen, blev svaret, men ännu hade ingen polis kommit till skolan för att prata med vare sig elever eller lärare.

Per höll upp dörren för henne när hon kom med sin tunga väska.

”Ska jag ta väskan åt dig”, frågade han artigt.

”Tack gärna”, log Stina mot honom och räckte över den till honom.

Per verkade vara en av dem som blommat upp sedan Rikard försvunnit. Han var artig och hjälpsam och hade berömt Stina, sagt att hon var en bra lärare. Det värmde, hon

behövde höra sånt. Från kollegorna fick hon knappast någon positiv respons. Det var

nog mer att likna vid kallt vapenstillestånd. Visst hade hon sina supporters, Isak, Gisela, Algot, Allan och Göran hade öppet visat att de delade Stinas uppfattning om att fallet Rikard sköts dåligt.

Eleverna satt tysta, vinterbleka, trötta och frusna. Per åtog sig genast att lägga upp böckerna på en av bänkarna och klassen gick håglöst fram och valde. En del av dem var flitiga läsare och valde tjocka volymer medan andra raskt plockade till sig de tunnaste exemplaren. Stina log mot sina elever, förstod att vintertröttheten var tung även för dem.

”Nu är det bara några dagar kvar till sportlovet”, inledde hon lektionen. ”Skönt, eller hur?”

Ett instämmande mummel hördes och hennes ord verkade pigga upp församlingen något.

”En annan sak som jag har tänkt på är om vi ska åka iväg nånstans, fortsatte hon.

”Till våren menar jag, i maj vore väl bra? Vi kunde kanske åka bort på nån skolresa några dagar, kombinerat med intressanta studiebesök. Sova på vandrarhem och ha lite kul. Vad tycks?”

Nu piggnade de till ordentligt och ett surrande av röster kom igång. Per sträckte upp handen och sa:

”Det vore mycket trevligt. Vi kanske kunde besöka något bokförlag eller tidning som studiebesök.”

Stina log mot Per. Typiskt honom att föreslå något så ambitiöst. Men varför inte, lite spel för gallerierna måste de väl köra för att få tillstånd och kanske en liten slant till bidrag från läraryrskassan. Så hon nickade gillande mot Per och sa:

”Bra idé. Är det någon som har fler idéer?”

Nu började de mer oseriösa förslagen dyka upp. Skansen, Gröna lund, Cosmonova, Ålandsfärja. Stina skrev på tavlan som snart fylldes med förslag.

”Vi kanske kan få lite bidrag från skolan om vi lägger in några studiebesök som är relevanta för mina ämnen, men visst ska vi ha kul också”, log hon mot de ivriga festförespråkarna. ”Finns det några av er som vill bilda en resekommitté och kolla besök, så ska jag kolla upp hur länge vi kan vara borta och mycket pengar vi kan lyfta”, frågade hon när tavlan var nästan fullskriven. ”Sen får vi enas om lagom många

aktiviteter och ni får nog räkna med att lägga en slant själva om vi ska vara borta några

dagar.”

”Jag kan kolla bokförlag och någon tidning”, erbjöd sig Per.

”Och jag kollar vilka filmer som visas på Cosmonova i maj”, sa Lasse.

Det var inget fel på klassens iver och engagemang i den här frågan konstaterade Stina nöjt. Hon skulle höra med Isak om han ville följa med, men det skulle säkert inte vara några problem. Det var inte enbart för elevernas skull hon ville åka iväg utan minst lika mycket för sin egen. Då skulle hon slippa några dagars undervisning och få ha lite roligt.

Stina tittade ut över sin klass och kände ömhet för de ivriga ungdomarna. Hon gillade dem och visste att hon många gånger tog åt sig alldeles för mycket när någon mådde dåligt. Hon kunde knappast förmå sig att ge någon ett IG, om hon var tvungen så skar det i hjärtat. Vid många tillfällen under årens lopp hade hon säkert gjort tjänstefel då hon gett elever för höga betyg, men vad sjutton. Hon fanns här för att hjälpa dem och hon friade hellre än fällde. Fast ibland var det svårt att ha ett blödande hjärta. När man såg en elev fara illa och inget kunde göra åt det. När man mötte en elev som skulle ha behövt några år i arbetslivet och som stängde alla dörrar till framtiden genom att inte orka med skolans krav. Tanken gick till Rikard igen, hon måste försöka ringa honom och höra hur han hade det.

Stina satt tyst och väntade en stund tills surret lagt sig innan hon satte igång med lektionen. Nu hade klassen piggnat till och antecknade flitigt det hon skrev på tavlan om hur man skrev en recension. Hon berättade om ingång, ingress och anslag. Talade om hur man skrev en presentation och en redogörelse. Pratade en stund om vad ett omdöme innebar och sa till sin klass att uppgiften skulle vara klar efter sportlovet. Poängterade att den skulle ligga till grund för betyget, precis som de andra uppgifterna de fick istället för prov och skrivningar.

Hennes elever hade snabbt köpt idén om att slippa skrivningar och läxförhör och istället jobba med inlämningsuppgifter. Kollegiet var inte av samma uppfattning, de menade att eleverna kunde plagiera varandra, sno uppsatser och annat från nätet. Stina struntade fullständigt i deras uppfattning och hade lärt sig hålla tyst.

Ibland undrade hon om förhållningssättet till betyg, prov och frånvaro var ett utslag av ren lättja. Säkert låg det en del i det, men samtidigt var det en konsekvens av hennes grundinställning. Det hon inte trodde på orkade hon inte engagera sig i, trots att hon

visste att hon borde stå bakom skolans regler. Hon smög med sitt beteende inför de andra lärarna så gott hon kunde, men levde samtidigt med känslan av att bubblan skulle spricka med tiden. Att det en dag skulle stå klart för alla att den oformliga rebellen Stina inte passade i det fyrkantiga system som byggde skolvärlden.

Det var tio minuter kvar av lektionen när Stina släppte iväg klassen. Hon hade sagt det hon ville ha sagt och just nu ville hon bara ha en kopp kaffe. Därefter lockade datorn, någon timmes planlöst surfande var allt hennes trötta hjärna orkade med idag. Nästa lektion var inte särskilt välplanerad men hon kunde ju alltid tillämpa tröskelpedagogik, vilket innebar att hon planerade lektionen i samma stund hon klev över tröskeln till klassrummet.

Om det ändå vore sportlov snart!

Äntligen fredag!

Dessutom inte vilken fredag som helst, det var fredagen före sportlovet. Ute sken solen, termometern visade 5 plusgrader och naturen var befriad från snö. I rabatten hemma hade Stina sett de första snödropparna och inte ens hennes alltmer ökande trötthet kunde förta glädjen. Med ett glatt nynnande körde hon den välbekanta vägen mot Hagtorpskolan.

Idag hade hon tagit sovmorgon, smitit ett par timmar med ursäkten att hon hade ett tandläkarbesök. Det var inte sant, men hon både ville och behövde lite extra sömn. Hennes lektioner började inte förrän efter förmiddagskaffet så hon kunde unna sig att skolka. Glada uppsyner mötte henne på skolgården, eleverna hade en veckas frihet framför sig och njöt ute i solen. Stina hälsades med glada tillrop och hojtade leende tillbaka. Idag skulle hon försöka hitta på lite kul sysselsättning under lektionerna, ingen idé att vara seriös en dag som denna.

Fikarummet var fullt och även där sken solen i kollegornas ansikten. Med kaffemugg och bullar i ett stadigt grepp slog sig Stina ner vid det bord som befolkades det av roligaste klientelet.

”Äntligen fredag”, log Isak. ”En hel lång vecka i frihet och jag ska ut och rumla lite, dricka öl med polarna och åka iväg några dar. Vad ska du göra?”

”Fly fältet och besöka släkt och vänner. Det var evigheter sen jag gjorde nåt kul så det blir nog lite rummel här också om jag orkar”

De småpratade en stund med de andra kollegorna vid bordet. Erik kom in och såg ovanligt pigg ut, han hade rent av gått ner ett par kilo. Han fyllde sin kopp och slog sig ner hos dem.

”Jag fick just ett samtal från Alfhild”, sa han och tittade på Stina. ”Hon hade punktering på bilen, på två hjul. Misstänker sabotage igen. Vet du vad Rikard sysslar med nu för tiden, Stina?”

”Nja”, svarade hon svävande. ”Inte direkt, han är väl hemma och tar hand om sina föräldrar. Vet inte om han fått nåt jobb, men Klara sa att han hade sökt några. Hurså!”

Det sista sa hon med vass ton. Nu var det tydligen dags igen. Hon ville inte misstänka Rikard, det fanns ju faktiskt fler elever som inte gillade Alfhild.

”Jo”, sa Erik svävande, ”det är så att det tydligen har hänt fler saker. För ett par veckor sen hade någon stoppat tändstickor i låset till hennes ytterdörr. Så det verkar som

om någon jävlas med henne.”

”Inte så konstigt”, muttrade Isak tyst.

”Va”, sa Erik och glodde på honom.

”Jo, jag sa vad konstigt”, svarade Isak snabbt.

”Hmmm”, sa Erik surt blängande på Isak. ”Ja, det går ju inte att utesluta att det är Rikard som hämnas så jag uppmanade Alfhild att kontakta polisen.”

Stina suckade och tänkte ännu en gång att hon måste försöka få kontakt med Rikard. Höra hur han mådde och ta ett snack till, hon ville bli riktigt övertygad om hans oskuld. Men tiden rann iväg även om det dåliga samvetet gnagde ofta. Samtidigt drog hon sig för att ge honom känslan av att snoka, att han skulle tro att hon misstänkte honom. När hon senast pratade med honom hade han en ganska reserverad hållning och hon saknade deras gamla otvungna stämning. Ändå kunde hon inte släppa honom. De hade kommit varandra nära under hösten och Stina hade känt att han öppnat sig mer och mer. Han hade ofta sökt upp henne för att ventilera sina funderingar och blivit mjukare i sitt förhållningssätt. Öppnare mot andras värderingar och det verkade som om han hade börjat tänka i egna banor. Till största delen berodde det antagligen på Klaras inflytande, men Stina var glad över att Rikard ändå ville pröva sina tankar mot henne.

”Men Erik”, sa Stina skarpt, ”man kan faktiskt inte förutsätta att det är Rikard som ligger bakom allt jävulskap som sker. Det finns andra elever och andra människor. Alfhild har visserligen många kvaliteter, men hon är svår på sitt sätt. Det kan ju vara nån granne hon kommit på kant med, eller bara rena tillfälligheter.”

”Ja”, suckade Erik. ”Men den där grabben är en skum typ och jag tror han är kapabel till det mesta.”

”Jo men det är det fler som är”, inflikade Isak. ”Vi har andra busfrön här på skolan.”

”Så sant”, muttrade Erik.

Erik gillade inte det som hände. Alfhild hade varit ilsken som ett bi i telefon och tvingat Erik att ta tag i saken. Han hade känt hur det stramade till i hjärtat igen och blivit rädd. Det kanske var fel att börja jobba så tidigt, men han ville inte se Hagtorpskolan gå under på grund av hans sjukfrånvaro. Så han hade andats djupt och flytt bort i tankarna medan käringen gapade. Han hade märkt att det brukade hjälpa, när han kände sig pressad tog han fantasin till hjälp och begav sig söderut, mot Colombia, mot Sydamerika.

”Undrar om jag någonsin kommer dit igen”, hade han tänkt medan käringen öst sin galla i luren. ”En gång till i livet vill jag åka dit.”

Han hade förälskat sig i Colombia för tjugofem år sedan. Då hade han åkt dit för att besöka en kompis som jobbade där. Stannat tre månader och hunnit uppleva paradiset på jorden. Han hade bott i Cartagena, som var en stad av Stockholms storlek och låg vid en bukt av sandstränder. Han mindes den vackra staden med sin koloniala arkitektur. De färggranna fasaderna, vackra torgen och träbalkongerna där de tropiska blommorna vällde ner. Det kändes som att befinna sig i kulisserna till en gammal sjörövarfilm. Det var den bästa tiden i hans liv.

Sedan gifte han sig och fick barn och kom aldrig mer loss, men drömmarna kunde ingen ta ifrån honom. Det räddade säkert hans liv att han ibland hade förmågan att fly mentalt. För sitt inre kunde han klart se det frodiga landskapet, höra insekternas surr, besöka barerna och famna vackra kvinnor. Han skulle aldrig glömma Juanita, en mörk skönhet som han hade träffat och haft några underbara nätter med.

Till sist hade Alfhilds gälla röst återfört honom till verkligheten, till det trista kontoret med sina dystra möbler och repade skrivbordsunderlägg. Han hade suckat och tänkt: Käringjävlar, ett skjut är vad du behöver.

”Va”, hade Alfhild vrålat. ”Vad sa du?”

Helvete, tänkte Erik, pratade jag högt igen. Han skyndade sig att säga att han inte sagt något.

”Jo, du pratade om att skjuta nån, det hörde jag. Visserligen borde den där lille nazisten skjutas, det kan jag instämma i, fast det går ju inte. Men polisen kommer jag att ringa om inte du gör det.”

”Ja ja, ring du”, pustade Erik lättat.

Han fattade inte vad det var med honom. Vid flera tillfällen hade han sagt saker högt, sådant han trodde han tänkte. Kanske var det inte bra att fly bort i tankarna så totalt som han brukade. Men vad skulle han annars göra? Nu tvingade han sig att uppmärksamhet lyssna till lärarnas tjuvar i fikarummet, bäst att hålla sig kvar i verkligheten. Han drack en klunk av det ljumma kaffet och tänkte att han måste agera, göra något nu.

”Men du Stina. Du kan väl försöka prata med Rikard och säga åt honom att sluta jävlas med Alfhild, om det är han som håller på. Säg att det bara blir en massa krångel med polisen och så.”

”Ja jag ska”, suckade Stina. ”Men jag tror ändå inte att det är han, min intuition säger det.”

”Intuition? Fruntimmersprat! Det finns bara en verklighet och det är den vi lever i. Fakta, konkreta saker och sånt man kan ta på. Det är skolans värld!”

Stina tittade uppgivet på sin chef.

Han om någon borde lära sig lyssna på sina känslor istället för att se allting svart eller vitt. Slappna av, känna efter och drömma sig bort ibland. Men det var ingen idé att diskutera med honom så hon nickade bara och sa:

”Ok, jag ska prata med Rikard.”

Erik lät sig nöja med löftet och reste sig upp. Nu ville han därifrån, orkade inte med kacklet längre. Djupt försjunken i tankar om hur han skulle slippa ta itu med den väntande högen av papper angående skolans kvalitetsarbete kryssade han genom fikarummet. Kaffet hade kallnat och den halvfulla koppen föll i golvet när han gick rakt in i en av pelarna som delade av det rymliga rummet. Sorlet tystnade omedelbart och allas blickar vändes mot honom. Han böjde sig generat ner för att plocka upp koppen som vält ut sitt innehåll över hans nya italienska skor.

Någon skrattade, så skrattade några till.

Ljudet av personalens skratt skar i hans öron och han kände blodet pulsera allt snabbare, rodnaden steg och andhämtningen ökade.

Lugn Erik, lugn, tänkte han. Le tillbaka, bjud hyenorna på det här.

Han samlade ihop sig, log mot folket och sa med sin kraftfullaste ledarröst:

”Tänkte bara se om ni var uppmärksamma.”

Sedan klafsade han därifrån så värdigt han förmådde i sina kaffeblöta skor.

Heinz hoppade upp i Rikards säng och gnuggade sitt ärrade huvud mot husses haka. Han ville ha mat och sedan bli utsläppt enligt sedvanlig morgonritual. Rikard vaknade motvilligt och suckade. Kliade Heinz under hakan och lyssnade sömnigt till den stora gula kattens spinnanden. En blick på klockan visade att det redan var långt lidet på förmiddagen, men det hade blivit sent igår. Rikard hade suttit vid datorn tills klockan fyra i morse, efter det att han kommit hem från Klara.

Nu hade sportlovet börjat och Klara skulle resa bort med sin familj. Åka skidor i Sälen. Rikard suckade. Självt hade han inte råd att åka någonstans. Nu levde han på föräldrarna som så smått började knorra över sin sons situation. De hade börjat jobba båda två så livet var på väg in i de vanliga spåren igen.

Om det inte hade varit för Helen.

Och för Rikard.

Deras barn som ställde till det och gjorde dem ledsna. Samvetet och smärtan över att göra mamma och pappa besvikna plågade Rikard. Men han orkade inte göra något åt det. Det satt en hård knut i magen, som en sten som tyngde ner hela honom.

Ibland blossade ilskan upp men oftast kände han sig kraftlös och tom. Klara hade börjat dra sig undan lite och det gjorde Rikard livrädd. Han behövde henne, men förstod samtidigt att det inte var så kul att umgås med honom. Han älskade henne, behövde henne, saknade henne varje minut hon inte fanns där. Svartsjuk hade han blivit också, frågade ut henne om allt. Vad som hände i skolan, vilka hon umgicks med, varför hon ville träffa sina andra vänner ibland, utan honom. De hade bråkat i helgen och det hade slutat med att Klara skrikit åt honom att hon snart hade fått nog. Att han måste rycka upp sig, göra något av sitt liv och sluta kontrollera henne. Så han hade stuckit hem och satt sig vid datorn, sur, ledsen och arg.

Han visste att hon hade rätt, att gå här hemma och dra var inget hållbart alternativ. Men han kände sig bara tom. Inget var roligt längre. Jävla skola, jävla gymnasienämnd! Hat, sorg, ilska, svartsjuka! Det var nog de enda känslor han kunde känna numera. Glädjen var borta och lusten hade försvunnit. Klara ville att han skulle gå och prata med någon, psykolog eller kurator eller något liknande. Men vad fan, hans erfarenheter av kuratorer var att de inte begrep ett dugg.

Som Cilla på skolan. Dit hade han tvingats vid ett par tillfällen. Maken till blåst käring fick man leta efter. Det enda positiva man kunde säga om henne var att hon var

snygg och hade stora lökar. Rikard flinade för sig själv vid tanken på Cilla, han hade varit lite tänd på henne i början. Spanat in det blonda bombnedslaget på håll och tyckt

hon var sexig trots att hon var mycket äldre än honom. Tills han träffade henne mellan fyra ögon och hörde henne försöka prata honom till rätta. Hur kunde någon med så snedvriden syn och dåliga kunskaper jobba som skolkurator? Det var inte bara han som tyckte så, alla som råkat ut för henne kände likadant och ingen gick dit frivilligt.

Nu var Heinz sur, han satt nere vid Rikards fötter och blängde på sin husse. Så husse klev motvilligt upp ur sängvärmen och följde sin skyddsling ut i köket. Tog fram kattmaten och serverade sin utsvultne katt, fyllde på friskt vatten i skålen och slog upp tidningen medan han väntade på att Heinz skulle bli klar med frukosten.

En artikel fångade genast hans uppmärksamhet.

Biskopen skulle prata om nazister och deras värderingar nere i stan på torsdag.

Dit måste han gå för att lyssna på skitpratet. Kanske samla ihop det gamla gänget och stå där demonstrativt och markera ogillande. Ett litet flin lekte i Rikards ansikte inför tanken. Säkert kom svartskallejävlarerna också. Vilken njutning det skulle vara att skrämma upp dem lite, visa att de inte gick säkra trots att de hade lämnats ifred ett tag nu. Rikard strök sig över huvudet och konstaterade att skallen behövde rakas. Han ringde upp Lasse och sa:

”Se till att gänget samlas klockan sju i kväll på det vanliga stället. Vi har en sak vi ska göra så vi måste snacka ihop oss.”

”Dags att putsa upp kängorna”, undrade Lasse med ett leende i rösten.

”Ja för fan, nya uppdrag väntar i kampen.”

”Skönt att höra att du är på G igen. Vi har varit oroliga för att tjejen kanske haft negativ inverkan på dig.”

”Ingen fara”, skrattade Rikard rått.

Efteråt tänkte han på Klara, på hur han fogat sig efter hennes vilja. Lyssnat till det hon sagt och inte velat göra saker som kunde göra henne arg. Dragit sig undan gänget och suttit hemma hos henne och pluggat. Till vilken nytta? Nu var ändå allt åt helvete. Då kunde han ju lika gärna göra något som han tyckte var kul, som gav en kick. Adrenalinerna drog igång vid tanken på det förestående mötet och för första gången på länge log han.

”Nu är husse på hugget igen Heinzgubben”, sa han och smekte kattens gulrandiga rygg.

Heinz tittade upp på sin husse med outgrundlig blick. Sedan högg han honom hårt i handen.

”Kattskrälle”, skrattade Rikard. ”Det är visst inte bara jag som är på hugget.”

Heinz vände baken mot sin husse och gick fram till ytterdörren. När den öppnades vände han sig om, såg Rikard stint i ögonen och fräste.

Vad hade det tagit åt katten?

Rikard plockade in i diskmaskinen och røjde lite i sitt rum. Han kände sig gladare än på länge. Det skulle bli kul att träffa gänget och ha något att se fram emot. De behövde ju inte bråka, bara stå där och visa sin makt och sitt ogillande. Förmodligen skulle snuten vara där och Rikard ville inte bli anklagad för något igen, men att stå och lyssna var inget brott. Inte att prata med folk heller, det kom säkert fler likasinnade dit. Han påminde sig om att kolla NSF:s hemsida om någon motaktion var planerad. Före jul hade han hjälpt dem med lite flygbladsutdelning. Snuten hade filmat dem men kunde inte stoppa den lagliga aktionen. Till nationalsocialisternas glädje blev även julhandlande stadsbor filmade, något som fick många att bli sura på snutarna. Med andra ord en lyckad aktion som säkert resulterade i några nya anhängare.

En koll av sidan visade inget om någon planerad aktion men Rikard visste att medlemmarna ofta var ute och delade ut flygblad och informerade. Han kände att han var tvungen att rycka upp sig och hänga på lite mer. Den här hösten hade det inte blivit så mycket bevänt med den saken. Men nu kändes det som om det kunde hjälpa honom, få honom att se något ljus igen. Han motade undan de små frön av tvivel som dök upp och irriterade. Sedan drog han på sig den svarta tröjan med Mjölnermärket. Under traven av böcker på skrivbordet hittade han bunten med klistermärken som han köpt från partiet. Det fanns några kvar och han stoppade på sig bunten. Han skulle ta en tur på stan och klistra upp några vid torget där hatpropagandamötet skulle hållas.

Han drog på sig jackan och skulle just gå när telefonen ringde. Tanken att det kanske var Klara fick hjärtat att slå ett extraslag.

”Hallå, det är Rikard”, svarade han med ostadig röst.

”Hej Rikard, det är Stina Falk”, hördes en välbekant stämma. ”Hur är det med dig?”

Rikard blev paff, vad ville hon?

”Sådär”, svarade han svävande. ”Var just på väg ut.”

”Ok”, sa Stina, ”men du Rikard. Jag vill träffa dig och prata om ett par saker. Har du

möjlighet nån gång i början på veckan?”

”Jaa”, svarade han lite svävande. ”Kanske. Vad vill du prata om då?”

”Det tar vi då. Jag kan bjuda på en fika på stan, eller en lunch. Idag ska jag in till stan, kan du vid tvåtiden?”

Rikard fann sig inte, kom inte på någon anledning att slingra sig undan. Och förresten gillade han ju Stina. Men hon påminde om skolan, om hans misslyckande och allt jävulskap som hänt. Så det var ändå med tvekan han gick med på att träffa henne på Alice’s fik vid tvåtiden.

Med en suck la han på luren och funderade på om han skulle byta tröja. Men vad fan, hon fick tåla det. Han undrade vad hon ville? Knuten i magen hårdnade. Med den svarta kängan sparkade han bort några stenar från trappen, kickade upp grinden och styrde stegen ner mot centrum. Drog ett djupt andetag och bet ihop tänderna. La locket på sina oroliga tankar och försökte glömma knuten i magen.

Rikards stora gestalt och spända anletsdrag fick de mötande fotgängarna att vända bort blicken.

Erik tog sig en välbehövlig sovmorgon denna sportlovsmåndag. Han njöt av att vara ensam hemma, njöt av friden och kaffet tillsammans med morgontidningen. Han mådde bättre än på länge, läkarnas tjat om kost och motion hade fått honom att börja tänka lite på sin hälsa. Frugan ställde upp till hundra procent och lagade smalt, men han fick själv ge sig ut och promenera. Han tänkte bra under sina ensamma promenader så det var ganska skönt.

Halvtidssjukskrivningen gav honom lite andrum, även om han inte gillade att lämna över för mycket ansvar till de andra på kontoret. Men det viktigaste, alla beslut och kontakten med politikerna skötte han fortfarande, och att slippa elevärendena var ingen förlust. Han hade dessutom delegerat personalansvaret till studierektorn och tänkte låta det förbli så.

Egentligen borde han vara politiker i stället. Då skulle han slippa trassel med medarbetare och elever och få ägna sig åt det han gillade. Förhandla och fatta beslut. I sådana sammanhang kände han sig säker och betydelsefull. Han älskade att föra ordet vid möten, lirka fram det han tyckte var viktigt och genomdriva sin vilja. Känslan efter klubbade beslut, där hans ord vägt tyngst, var underbar. Makt var ett ord som hade fått en negativ klang men Erik njöt av makten. Den fick honom att känna sig som en man, gav honom kraft och inte minst den beundran han eftersträvade. Synd bara att hans personal och elever inte begrep att de skulle respektera och beundra honom för det han utförde. De var så förbannat otacksamma och det var mest gnäll de hade att komma med. Ungdomar av idag skulle man bara inte tala om, de hade ingen respekt för överheten och brydde sig inte ett skit om hans välmenande råd. Annat var det förr, när Erik själv var barn. Då lydde man både lärare och föräldrar. Det moraliska förfallet hade gått för långt enligt hans åsikt.

Mercan blänkte välkomnande när han klev ut på tomten. Bilen var hans ögonsten och han släppte ingen annan bakom ratten. Motorn startade med ett mjukt spinnande och Erik körde de två kilometerna till skolan. Frugan tyckte att han kunde promenera dit, men han gillade att sakta glida in på sin privata parkeringsplats framför kontoret. Njöt av de andras avundssjuka blickar och kommentarer om bilen. Idag var det tomt på parkeringen. Alla lärare var lediga och skolan låg tyst och tom.

”Skönt att slippa en massa folk”, tänkte Erik. ”Nu kanske man kan få nåt gjort utan att bli avbruten stup i kvarten.”

”Hej”, hälsade Johanna glatt när han klev in genom dörren.

”Hej”, svarade han med en nick. ”Har du bokat nåt möte med kommunpolitikerna än?”

”Ja”, svarade hon och räckte honom en lapp. ”Det blir på onsdag förmiddag klockan tio.”

Det var avgifterna för skolmåltiderna som skulle diskuteras. Kommunen hade infört dessa men det var ett evigt problem med att kolla vilka som fick äta och vilka som inte fick. Somliga menade att skolmåltidsavgifter var en straffskatt som ledde till större klassklyftor och polisstatsmentalitet. Meningen med avgifterna var att eleverna skulle känna ett större ansvar, gå oftare till skolrestaurangen och äta mer. Kvaliteten på maten skulle dessutom höjas. Men det visade sig istället att betalskolorna satsade mindre pengar per portion än skolorna med fria luncher och elevernas matvanor hade totalt sett i stället försämrats. Så nu skulle de besluta om de fria lunchernas vara eller icke vara.

”Har du föredragningsprotokollet klart”, ropade Erik till Johanna genom snabbtelefonen.

”Ja, det ligger här utskrivet”, svarade hon. ”Men jag måste åka hem nu, min dotter är sjuk. Dom ringde från dagis.”

”Jaja”, muttrade Erik till svar. ”Jag kopierar det själv.”

Kopieringsrummet låg längst bort i korridoren. Han hämtade protokollet hos Johanna och gick korridoren bort. Lika bra att få det gjort nu så att han sedan kunde fundera lite runt det som skulle tas upp på onsdag eftersom han var ledig i morgon. Kopieringsmaskinen var ganska nyinkaffad och Erik studerade instruktionerna som satt uppsatta på väggen.

”Lika bra att kopiera upp några extra exemplar”, tänkte han och tryckte 10 gånger på knappen för önskat antal.

Det låg travar av papper över hela bänken, antagligen uppgifter som skulle användas i undervisningen efter lovet. Han smygläste lite i buntarna med prov och instuderingsfrågor.

”Märkligt vad papper som öses ut hela tiden”, muttrade han för sig själv. ”Inte fan har datorerna minskat pappersförbrukningen, snarare tvärt om.”

Även om Erik la sig i vinn om att se till att skolans intranet fungerade och att tjata om användandet av e-mail. Ändå verkade varken elever eller personal läsa den digitala informationen, så det delades ut papper i lärarnas fack i samma omfattning som förut. Även om det viktigaste numera fanns att inhämta på tre ställen, intranet, e-mail och i

pappersform, så klagades det ständigt över bristande information från ledningshåll. Erik var säker på att lärarna helt enkelt struntade i att hålla sig informerade, det var lättare att gnälla över att de inget visste.

Utöver detta flöde av skriftlig information brukade han ta upp alla viktiga saker vid

mötena, så totalt var det fyra vägar där personalen kunde få reda på allt de behövde veta. Ändå fungerade det dåligt.

Erik kom på att protokollet skulle kopieras dubbelsidigt som ett led i skolans försök att bli miljövänlig och spara papper. Förbaskat också, han fattade inte vilken knapp han skulle trycka på. Letade febrilt bland alla knappar och inställningar. Dubbelsidigt till dubbelsidigt, enkelsidigt till dubbelsidigt eller hur sjutton skulle han trycka? Han stod med två original i handen alltså måste det bli enkelsidigt till dubbelsidigt.

Han matade in arken och tryckte. Kopiatorn rasslade igång och efter en stund kom det ut tio knallröda papper med samma skrift på båda sidorna. Förbannat! Vem hade lagt rött papper i maskinen?

Kopiatorn hade tre olika fack för papper och Erik hade ingen aning om vilket han skulle byta papper i. Han öppnade det första, där låg stora gröna A3-ark. Det andra visade sig innehålla lika stora vita papper, men det sista verkade vara rätt. Han fyllde på vita A4 och började om. Vilken knapp var nu den rätta?

Erik började svettas, att det skulle vara så hopplöst med dessa maskiner. Det var enklare förr med de gamla blåkopiorna som vevades fram. Då fick man dessutom lägga ner lite jobb på sin kopiering och det gjorde att bara de viktigaste papperen delades ut. Resten fick ungarna anteckna själva. Helt klart var det bättre förr. Det nya försöket resulterade i att kopiatorn stannade och displayen indikerade pappersstopp.

Nu var Erik riktigt irriterad och slet ilsket upp luckan vid sidan. Där syntes inget papper. Nästa lucka satt stenhårt, men efter ett ryck öppnade den sig och lossnade från sina fästen. Erik slängde den på bänken och la sig ner på knä, stirrade in i maskinens innanmäte och såg något hoptrasslat längst in. Efter mycket pustande och stänkande lyckades han få grepp om ett hörn, slet till och fick ett halvt papper i handen. Nu var han genomsvett och arg. Ansiktet var högrött och han förbannade Johanna som inte var där. Men han fick inte ge upp nu. Johanna kanske inte kom tillbaka innan onsdag och ingen annan fanns på kontoret. De hade minsann passat på att plocka ut komp och semester hela bunt. Han ville inte heller erkänna att han inte fixade en så enkel sak som att kopiera upp lite papper. Han slog igen den fungerande luckan med en smäll och tryckte på startknappen. Inget hände och han studerade felmeddelandet igen på den blinkande

displayen. Det fanns tydligen ännu fler luckor och till sist lyckades han få upp en som satt ovanpå maskinen. Där låg papperet. Erik log förnöjt, plockade bort pappersbiten och strök sig över sin svettiga panna. Nu skulle det fungera. Han matade in originalen igen och tryckte på den tredje knappen, den som han inte begrep vad den stod för. Kopiatorn började arbeta och ut kom illgröna A3-papper med rätt tryck på båda sidor. Med en suck studerade han kopiatorns manöverpanel igen. Varför i helvetet måste de göra allt så komplicerat? Måste man vara ingenjör för att kopiera papper nu för tiden?

Erik knölade ner sina misslyckade kopior i återvinningsstunnan och slog ilsket näven kopiatorns manöverpanel. Hans hand träffade rakt över knapparna vilket resulterade i att alla inställningar hoppade ur. Vilken knapp var det nu igen? Och vilket pappersfack skulle han välja?

Tunnan för returpapper blev drygt halvfull av Eriks alla misslyckade kopior innan han äntligen lyckades. Han gömde sina felkopierade protokoll under en hög gamla tidningar och höll på att vända den stora plasttunnan när han hävde sig ner i den för att stoppa undan papperen. Hoppas bara att ingen såg vad som fanns i den. Då skulle det säkert komma någon spydig kommentar om att Erik minsann slösade, fastän han brukade tjata på personalen om att snåla.

Med en suck samlade han ihop sina papper och kom på att han var tvungen att fixa en overheadbild med diagram som skulle visas på mötet. Han startade upp datorn och letade fram rätt dokument, klickade på Skriv ut och gick ut för att hämta bilden vid färglaserskrivaren.

Det kom ingen bild förstås.

Suckande gick han tillbaka och gjorde ett nytt försök, tryckte på ”Skriv ut” flera gånger för säkerhets skull. Inget hände, men han hörde en skrivare gå igång i rummet intill. Mycket riktigt, han hade valt fel skrivare på datorn så utskriften gjordes på den svartvita istället. Där låg 9 oanvändbara svartvita bilder med hans omsorgsfullt skapade diagram.

Förbannat!

Det fick bli en ny tur till den gröna plasttunnan och sedan tillbaka till datorn. Han valde rätt skrivare och pustade tungt. Nu skulle han bara kopiera sitt diagram på overheadplast, sedan skulle han åka ner till stan och äta en riktigt god oxfilé med bearnaisesås och pommes. Det kunde han gott unna sig, frugan och läkaren behövde ju inte få veta något.

Den nya färglaserskrivaren spottade ur sig en perfekt bild över hans olikfärgade diagramstaplar och linjer. Erik betraktade bilden och hans humör steg flera grader vid tanken på den förestående måltiden. På hyllan ovanför kopiatorn låg en bunt plastark så han stoppade bilden och ett av plastarken i kopiatorn och ställde in de rätta kommandona. Blicken föll på den bortslitna luckan som han glömt sätta tillbaka och han bestämde sig för att göra det direkt efter lunch.

Kopiatorn rasslade och stannade plötsligt med ett kvidande. En lukt av bränd plast stack i näsborrarna och en blick mot högen av plastark fick kallsvetten att bryta fram. Han hade använt fel sorts plast vilket hade resulterat i en smält plastklump inne bland maskinens rullar och hjul. Något som innebar åtskilliga tusenlappar i reparation vilket han själv vid flera tillfällen hade varnat kollegiet för att ställa till med. Erik blundade, andades tungt och gick för att ringa företaget som servade kopiatorn. I dörren mötte han

städerskan som hälsade och stirrade på Erik.

”Vad har hänt”, frågade hon. ”Du är alldeles svart i ansiktet.”

Han blickade ner på sina svarta fingrar och skjortans fläckade bröst samtidigt som han kom på att arbetet med den färgglada overheadbilden ändå skulle ha varit bortkastad. Skolans kopiator klarade bara svartvitt.

”Det är kopiatorn som krånglar”, suckade han till svar och skyndade in på kontoret.

Telefonluren färgades av svarta fingeravtryck när han grep luren och ringde servicefirman. Han harklade sig ett par gånger och presenterade sig.

”Vi behöver en omedelbar service av vår kopiator”, sa han med bestämd stämma.

”Nu idag! Vår praktikant har förstört den och senast i morgon måste den fungera igen.”

Nu kurrade magen rejält, men så här kunde han ju inte se ut när han skulle till stan. En grundlig tvättning av händer och ansikte fick honom ren och skjortbrösten blev hjälpligt fläckfritt med hjälp av våta pappershanddukar. Kavajen fick dölja resten. Med bister uppsyn meddelade han städerskan att servicekillen var på väg för att laga kopiatorn. Hon höll på att baxa ut den stora plasttunnan med kasserade papper genom dörren och Erik höll upp den åt henne.

”Det var förskräckligt så mycket papper det var i tunnan idag”, pustade hon. ”Vilket slöseri!”

I samma stund tappade hon taget om tunnan som välte nerför trappstegen och spred ut sitt innehåll över asfalten. En vind tog tag i papperen och lyfte några stora, gröna ark som virvlade iväg upp bland trädens kala grenar. Arken spred ut sig som jättelika, rektangulära löv och fastnade i trädet. Under tiden skyndade sig Fru Olsson, som

städerskan hette, att samla ihop de papper som låg på backen. Erik stirrade stint på de gröna papperslöven i den höga eken och försökte med ren viljekraft få dem att blåsa ner.

”Det var förskräckligt vad många misslyckade protokoll här finns”, sa Fru Olsson upprört. ”Du får ta ett allvarligt samtal med den som har åstadkommit det här. Jag får minsann använda mina moppar och trasor om och om igen och snåla med rengöringsmedlet och varenda gång jag behöver nåt nytt så blir det gnäll.”

Fru Olssons späda gestalt plockade papper med ilskna rörelser. Kastade de blöta arken i tunnan medan hon tittade irriterat på den store mannen som bara stod där och stirrade upp i trädet. Vad glodde han på? Varför hjälpte han inte till? Stora, starka karln! Men det var ju alltid så, de som städade och höll snyggt var inget värda. Det var knappt att de fiskeförnåmna lärarna hälsade och rektorn själv var inte bättre. De enda gånger han tilltalade henne var när det var något extra som skulle göras, utöver det dagliga slitet. Städjobbet var dåligt betalt och arbetstiderna urusla. Det var bara under loven som hon

kunde arbeta dagtid och då förväntades hon dessutom att göra storstädningarna.

Hon kastade i de sista pappersarken och fräste irriterat:

”Kan man kanske få hjälp med tunnan bort till återvinningscontainern? Jag orkar inte släpa den uppför trappstegen där borta själv.”

Erik vände sakta på huvudet och såg på städerskan. Var det Fru Nilsson hon hette? Vad stod hon och mumlade om, kunde hon inte sköta sitt utan att prata hela tiden. Det drog lite i hjärtrakten och han la reflexmässigt handen över bröstet, andades djupt några gånger och kastade en sista blick på de gröna, fladdrande pappersarken i trädet. Sedan nickade han mot städtanten och gick långsamt mot bilen.

Vilken jävla förmiddag! Inget vettigt hade blivit gjort och han hade dessutom förstört kopiatorn. Nu ville han bort igen, långt bort. Skita i allt och bara dra till Colombia. Sticka från jobb, ungar och frugan. Dra från slit, vinterkyla och allt förbannat ansvar. Gnällig personal och uppkäftiga elever.

Erik bromsade in vid spelbutiken.

Några lotter skulle han kosta på sig. Om han hade turen på sin sida så blev det en enkel biljett.

Till Colombia!

Alice's cafe var fullt av skollovslediga ungdomar när Stina kom dit vid halv två. Hon lyckades hitta ett bord i en lite undanskymd vrå. Hoppas nu Rikard dyker upp, att han inte ändrat sig, tänkte hon, men visste att han brukade stå för det han hade sagt, så hon var inte speciellt orolig. Hon köpte sig en slät kopp kaffe, tog en veckotidning och slog sig ner vid bordet. Det var skönt att sitta en stund och samla tankarna.

Hon avbröts i tankegångarna av Rikard som klev in genom dörren. Hans stora gestalt fyllde dörröppningen och det snaggade huvudet, de svarta kängorna och hans bistra uppsyn fick cafégästerna att se halvt förskrämda ut. De flesta visste vem han var och där hade tydligen Rikard uppnått det han själv kallade respekt. De var rädda för honom! Tanken på att vara rädd för Rikard var så absurd att den fick Stina att le. Hon reste sig snabbt och gick fram till sin gamla elev.

”Hej Rikard, sa hon glatt. Jag bjuder, vad vill du ha? Själv tar jag en av deras goda räkmackor.

Rikard log lite mot Stina och sa:

”Ja, en räkmacka vore gott, och en cola.”

Under tystnad bar de bort sina brickor och åt sina mackor. Lite förstulet sneglade de mot varandra, log generat och fortsatte äta. Till sist bröt Stina tystnaden.

”Jag saknar dig Rikard! Det är tomt och tyst utan dig och jag har ingen att käfta med längre.”

Det syntes på Rikard att hennes ord gjorde honom förvånad. Han log lite generat och sa:

”Det är det väl inte många som gör. Saknar mig alltså. Kan tänka mig att dom flesta är glada och att det är lugnare på skolan nu.”

Hans röst avslöjade lite av den bitterhet han kände och ilskan över att blivit fräntagen det som var viktigt i hans liv bubblade upp inom honom. Blicken han gav Stina var vass och han fortsatte:

”Rektorn och Gamen mår väl bra nu kan jag tänka mig. Och många av dom andra lärarna också. Nu har dom ju äntligen fått som dom velat.”

”Ja, säkert”, sa Stina och log. ”Men du ska veta att det är flera bland lärarna som reagerat på att det hela har skötts dåligt. Du var nog mer omtyckt än du tror, det är många som har frågat mig hur det är med dig.”

Stina tystnade och betraktade Rikard som såg ner i tallriken. Hon såg sorgen och uppgivenheten hos honom och frågade:

”Hur mår du egentligen?”

Orden blev hängande i luften en lång stund. Rikard blickade ner på citronskivan som ensam pryddes det renskrapade fatet. Till sist lyfte han blicken och suckade tungt:

”Inget vidare faktiskt. Det är tungt att bara gå hemma och jag känner mig helt tom. Orkar inte ta tag i något och det känns inte som om det är något som är roligt längre. Klara och jag....”

Han tystnade igen och Stina såg hur han fick anstränga sig för att hålla masken, inte visa sig så förtvivlad som han kände sig. De satt tysta en stund till Stina frågade:

”Är det slut med Klara?”

”Ja, kanske”, kom det tyst från Rikard.

Vad säger man till en som är ledsen, uppgiven, förtvivlad och tom? Hur tröstar man när man inget positivt har att meddela? När man i stället förväntas komma med anklagelser och förhör om nya dåd som han är misstänkt för. Stina suckade och kramade den stora handen som såg så ensam ut där bredvid colaflaskan.

”Jag är så ledsen för din skull”, sa hon tyst. ”Men du ska veta att jag tror på dig och att jag gillar dig. Och jag hoppas att du får upprättelse när polisutredningen är klar. Då ska du veta att jag kommer att vända upp och ner på skolan om det behövs för att du ska få komma tillbaka.”

”Ja, men det dröjer nog”, suckade Rikard. ”Jag träffade han snuten, Åke heter han visst, i förrgår och han sa att det kommer att ta tid. Antagligen fram till sommaren. Dom har så mycket nu så det här ärendet har knappast nån prioritet. Sen ska åklagaren säga sitt så det är nog redan kört när allt är klart. Om det nu blir nedlagt. Jag hade ju inget hållbart alibi så det är klart att dom misstänker mig.”

”Men fälla dig på indicier kan dom väl knappast”, sa Stina upprört. ”Det finns ju inga bevis och en svastika kan ju vem som helst rista. Dessutom är det väl inte bara du som inte gillar Alfild.”

”Nej, men ändå”, sa Rikard uppgivet.

Stina visste att det såg mörkt ut och hon förstod att det inte skulle bli lätt att få Rikard tillbaka till skolan, även om det visade sig att han var oskyldig. Majoriteten av kollegiet och många av eleverna ville absolut inte ha honom på skolan, så det var kanske lika bra att han funderade på något annat redan nu.

”Ja du Rikard, livet blir inte alltid som vi tänkt oss”, sa Stina. ”Har du några funderingar på vad du vill göra istället? Jag menar, det finns ju andra alternativ och du är inget dumhuvud. Du har bra betyg och ett huvud som funkar så du kan nog bli vad du vill egentligen.”

Rikard suckade och såg ut genom fönstret en stund innan han svarade.

”Just nu känner jag mig bara tom. Men visst vet jag att jag måste hitta på nåt så småningom. Men jag var så inne på att gå ut samhällsprogrammet, att fixa bra betyg och sen fundera på vad jag skulle göra. Nu vet jag ingenting....”

Hans blå ögon betraktade Stina och hon kände starkt med grabben. I den situation han befann sig kunde det inte vara lätt att se något ljus överhuvudtaget.

”Ta den tid du behöver Rikard”, sa hon. ”Du har sorgen efter Helen att komma igenom och det som hänt sen har ju knappast gjort det lättare. Om jag får ge ett råd så skulle det vara att försöka få hjälp. Snacka med någon. Det måste inte vara psykvården, det kan ju vara någon annan som kan lyssna. Huvudsaken är att allt kommer ut, att du får sätta ord på det som finns inom dig. Eller skriv. Jag vet av egen erfarenhet att det hjälper. Man strukturerar sina tankar då och lägger saker på plats.”

”Ja, Klara vill att jag ska söka hjälp, men jag tror inte på kuratorer och sånt skit. Hon på skolan är ju helt blåst och dit har man ju blivit tvingad ett par gånger. Och just nu kan jag inte skriva, har försökt men det är bara tomt.”

Det lät som om Rikard var inne i en djup depression. Stina kände sig helt handfallen. Vad skulle hon säga för att försöka hjälpa?

”Finns det något, bara något lite, som kan kännas kul eller positivt”, frågade hon efter en stund. ”Något du kan fokusera på som kan hjälpa dig att få upp näsan över vattenytan?”

Rikard gav henne en blick och ett snett leende.

”Ja kanske, men det vill du inte veta något om.”

Hon fattade.

Tydligt var det det gamla gänget och nationalsocialisterna som gav Rikard någon form av gnista. Förbannat också, hon som hade hoppats att Klara fått honom därifrån. Hon tittade närmare på honom och såg tröjan han hade på sig under jackan. Mjölnertröjan, den som han hade slutat använda på skolan. Man kunde bli trött för mindre, men samtidigt var det inte konstigt. Rikard var en vilsen själ och just nu mer än

någonsin. Då var det naturligt att han sökte sig till den grupp där han fick betyda något, vara stark och känna tillhörighet. Hon gav honom en trött blick.

”Nej, jag vill inte veta nåt. Men för fan Rikard, gör inget dumt nu så du råkar ännu värre ut. Du har allas ögon på dig och dessutom förmågan att både synas och höras. Om du ger dig ut och slåss så kan du sitta inom lås och bom på två röda sekunder. Tänk dig för! Du har inget att vinna på att dra på dig åtal för misshandel, även om det känns som om kampen ger dig något att leva för just nu. Jag fattar att det är så, men tänk på att det kan få konsekvenser som gör din situation ännu värre.”

Rikard svarade inte. Förstrött pillade han med smulorna på bordet. Hans stora fingrar krossade smula efter smula. Stina anade att starka känslor bubblade under den avvisande ytan. Hon försökte fånga hans blick men han såg inte upp. Hans kroppsspråk visade tydligt att han inte gillat det hon sagt. Men hon kanske hade berört honom i alla fall, hon hoppades det. Det fanns mer hon ville säga, som att en intelligent kille som han måste ha ett mycket trasigt känsloliv för att sugas upp av en enkelspårig och trångsynt grupp som nationalsocialisterna. Att det berodde på att han behövde synas, få vara någon, få respons och beundran. Men det var inte läge för det nu. Hon hade många gånger fört diskussioner om hur känslomässiga behov kan få oss att längta efter tillhörighet, att vilja synas och att makthunger var ett uttryck för en dålig självkänsla.

De satt tysta en stund i egna tankar. Stina plågades av att hon ännu inte gjort det hon skulle, frågat Rikard om det var han som jävlades med Alfild. Kanske lika bra att gå rakt på sak nu, när hon ändå lagt korten på bordet.

”Jag har en sak till att prata om”, började hon. ”Det som jag kom hit för. Så jag går rakt på sak och hoppas att du kan ta det. Tydligen har Alfild blivit utsatt för en del sabotage och rektorn ville att jag skulle fråga dig om du har nåt med det att göra. Jag tror inte det, det hoppas jag du fattar, men han ville veta och bad mig fråga.”

Hon tystnade och såg uppmärksamt på Rikard. Han såg henne rakt i ögonen och rodnade. Det stack till i Stinas hjärta och hon kände pulsen öka. Det fick inte vara han! Denna vilsna kille som hon ändå hade nått fram till. Hon kunde inte ha tagit så fel, blivit så duperad. Då skulle hon aldrig mer kunna lita på sitt omdöme. Stina mötte hans blick och satt tyst, försökte ge honom budskapet att vara ärlig mot henne.

”Nej Stina, det är inte jag”, svarade han till sist och vände bort blicken.

Han vaknade med ett ryck.

Hatet fanns där inom honom, fyllde hans bröst, han hade drömt något.

Om betyg och om skammen han kände, skammen över att misslyckas.

Svetten bröt fram, de kunde inte se hur mycket han egentligen betydde. Vilka framgångar han hade gjort sig förtjänt av. De borde se upp till honom, han var bäst men bara han visste det.

Gamen hade slagit undan hans fötter.

Förstört hans liv!

Hon fattade inte heller fastän han försökt tala om för henne gång på gång.

Visat henne på olika sätt. Han måste göra något så hon äntligen förstod. Få henne att känna lite av den rädsla som ständigt gnagde inom honom.

Rädslan, tomheten, frustrationen, vreden.

Längtan efter den betydelse han förtjänade.

De andra var avundssjuka på honom, det visste han, på hans kunskaper och talanger.

De tänkte bara på sig själva. Men han behövde dom inte även om hans tomma själ var livrädd för deras hat.

En tanke började spira, en idé tog form.

Han skulle visa Gamen, han skulle visa dem alla.

Att han kunde få det han ville ha.

Han skulle glänsa inför dom, lysa starkt i deras ögon.

Han log för sig själv, nu visste han hur, drömmen hade lett honom på rätt spår.

Men först skulle Gamen få känna på hans makt, hans obegränsade förmåga. Då kanske hon till slut skulle förstå att man inte kunde behandla honom så här.

Han skulle göra det rätt, kontrollera sig själv, agera iskallt och inte ge efter för ögonblickliga impulser.

Det krävde planering.

Allt krävde planering.

Tyst tassade han ut i köket, satte på tevattnen. Tog med koppen in till datorn och loggade in på sitt favoritforum.

Nu visste han vad han skulle fråga om. Mörkret vek undan och han fylldes av känslan av att vara oslagbar.

Hans föräldrar skulle bli stolta, de skulle älska honom.

Tystna, sluta kritisera och förakta den han var. Bli imponerade och ge honom den beundran han förtjänade.

Det svarta hålet skulle försvinna och hans hungriga själ skulle få lugn.

Sportlovet hade rusat förbi.

Stina kände det så och suckarna från kollegor och elever bekräftade känslan. Nu var det några långa, kalla veckor innan påsk som skulle uthärdas. Vintertrötta ungdomar satt halvsovande i bänkarna under veckans första samhällslektion. Bara Per verkade pigg, han log glatt och hälsade artigt på Stina.

”Har du varit och åkt skidor under lovet”, frågade Stina. ”Du ser så pigg ut.”

”Nej”, log han till svar. ”Men jag har gjort en massa andra kul saker. Pluggat och löst en del problem.”

Stina förundrades över Per, han verkade vara en riktig plugghäst hade en ambitionsnivå som var beundransvärd. En stjärna i klassen och oerhört begåvad. Han hade siktet inställt mot juridik och tog sina studier med yttersta allvar. Säkert en som skulle gå långt i livet när det gällde karriär. Han var ofta kontaktsökande och pratade gärna en stund med Stina efter lektionerna. Men ibland verkade han trött och sa inte mycket, antagligen satt han väl uppe halva nätterna med sina böcker. Stina kunde inte hjälpa att hon hade kluvna känslor inför den här typen av elever. De duktiga, präktiga och ambitiösa. Visst var det bra att de satsade på sin skola, men någonstans kändes det som om det idoga pluggandet hindrade dem från att leva. Som om det var ett sätt att bli accepterad, sedd och hålla borta ångesten över att inte duga. Ett utslag av dålig självkänsla. Då var det lättare att förstå dem som var lagom ambitiösa. Kanske är det bara så att det är hos de halvlata jag känner igen mig, tänkte hon med ett leende.

Hon hade ingen energi att visa sig som en duktig lärare idag utan satt och bläddrade förstrött i en tidning, kastade en blick då och då ut över klassen och förvånades lite över lugnet som rådde. Men de var väl lika trötta som hon. En del jobbade med sina texter, andra satt och viskade och några sov med huvudet tungt placerade över block och böcker. Stina log, hon kunde förstå dem.

Lektionen segade sig sakta framåt. Nu var det bara Per som idogt plitade i blocket med djup koncentration. De andra satt och tittade ut på den gråa dagern och några hade redan plockat ihop sina saker. Ännu återstod några minuter men Stina förstod dem.

”Ok”, sa hon. ”Ni kan gå nu om ni vill.”

Det välbekanta rasslet av stolar som drogs över golv och slog mot bänkben sköljde över Stina. Plötsligt kände hon en förlamande trötthet, hon ville inte vara här. Hennes brist på entusiasm spred sig som en gräsbrand bland ungdomarna och det var orättvist.

Kravet att hålla igång lågan och lusten hos sina elever brände i henne. Höll hon på att bli en pärmbarare, en lärare som bara lyfte ner sin dammiga pärm år efter år. Som aldrig uppdaterade uppgifter, inte höll sig ajour, inte kunde förmedla lust och glädje.

Allt oftare kändes det så, men hon kunde inte få klart för sig om det berodde på jobbet eller på privatlivet. Allt hon visste var att hon njöt av att möta eleverna, var beroende av deras livslust och dynamik. Av deras enkla syn på tillvaron, alla bus och upptåg. Av den respons de gav när hon lyckades tända dem. Hon behövde dem mer än de behövde henne och det var definitivt inte de som tömde henne på ork och kraft.

Tanken på att hitta något annat dök upp allt oftare. Men det var inte så enkelt, hon var inte ung längre och efter fyrtio var chanserna på arbetsmarknaden betydligt reducerade. Hennes utbildning var begränsad och tillbaka till vårdnaden ville hon inte.

Med en suck sköt hon undan sina dystra funderingar och upptäckte att Per stod vid dörren och betraktade henne.

Stina log mot honom men suckade inombords. Det sista hon ville just nu var att lyssna på hans artigheter, skulle kännas som ett hån efter den oengagerade lektion hon just fuskat sig igenom.

”Jag skulle vilja prata med dig”, sa Per. ”Du kanske kan hjälpa mig med en sak.”

”Javisst”, sa Stina lite förvånat. Per brukade aldrig be om hjälp utan fixa allt själv. ”Vad gäller det? Kom och sätt dig här så får jag höra.”

Per drog fram en stol till katedern och satte sig. Han såg spänd ut och såg på Stina med orolig blick. Händerna med smala fingrar höll hårt om den oklanderliga portföljen, fingrade på låset och kroppshållningen var stel. Stina kände sig olustig inför hans blick som vilade oavvänt på henne. Grabben var tydligen nervös för det han hade att säga. Hon log glatt mot honom och sa lugnt:

”Hur är det? Har du problem av nåt slag? Jag ska försöka hjälpa dig med det, vad det än är.”

Per suckade och blicken irrade iväg, fastnade på den tomma whiteboardtavlan dit solen plötsligt hade skickat några tveksamma strålar. Han harklade sig lite och sa:

”Ja, du vet ju att jag planerar att läsa juridik. Pappa tycker att det skulle passa mig och att det ger stora framtidsmöjligheter.”

Han tystnade och såg återigen på Stina. Hon visste att han siktade på juridik och hade tyckt att det skulle passa honom med hans noggrannhet och fenomenala minne. Samtidigt hade hon svårt att se honom i rollen som en övertygande advokat, men det fanns ju andra vägar inom juridiken. Var det där skon klämde? Hade han ångrat sig och

ville satsa på något han själv valt. Pappa, den framgångsrika psykologen, kanske styrde sin son för hårt.

”Ja”, sa Stina. ”Vill du inte det själv då, har du andra funderingar?”

”Ja”, sa Per och rösten fick plötsligt glöd. ”Jag vill läsa naturvetenskap. Det är ett område jag tycker är oerhört intressant, men jag vet inte vad man kan bli inom det. Jag menar, jag måste ha något som kan övertyga pappa, något yrke som har framtidsutsikter.

”Men Per”, sa Stina. ”Det är du som väljer vad du ska bli, eller hur. Och pappa fattar säkert om du berättar det för honom. Du är ju så duktig att du kan klara vilken utbildning som helst och det vet han säkert. Med dina betyg kan du söka vilket program du vill efter gymnasiet, om du bara fortsätter att hänga i med studierna.”

Per såg tveksam ut. Hans blick irrade iväg igen och han sa tyst:

”Ja jag vet inte det, men...”

Så lyfte han blicken mot Stina igen och fortsatte:

”Jo, jag vet att jag är bra och att jag kan bli det jag vill. Men jag måste veta om jag kan få behörighet för något naturvetarprogram på högskolan innan jag pratar med pappa. Jag menar, jag går ju bara samhäll och jag antar att det är natur som gäller för naturvetenskapliga högskoleutbildningar.”

”Ja”, nickade Stina. ”Antagligen är det så, men det går säkert att lösa. Kanske kan du byta program och läsa upp en del ämnen. Kapacitet har du och om bara viljan finns så.”

Stackars Per.

Vara rädd för vad pappa skulle säga, en pappa som dessutom var en erkänd psykolog och chef för den psykiatriska avdelningen på sjukhuset. Man borde verkligen kunna förvänta sig att en sådan person borde fatta att hans son måste få göra det som kändes rätt för honom. Som det nu verkade var det pappan som var Pers största problem. Stina såg på hans nervösa uppenbarelse med ömhet och log varmt mot honom.

”Vet du vad jag tycker att du ska göra”, fortsatte hon. ”Gå och prata med Inger, vår studievägledare, hon kan säker plocka fram några bra utbildningar och kolla upp hur du ska få behörighet till dom.”

Pers blick flackade lite och han satt tyst en lång stund. Stina väntade och undvek hans blick, plockade lite med pennan och rättade till ett par papper. Till sist sa han tyst:

”Kan inte du följa med? Du är bra på att prata så att man förstår och jag har hört att Inger är svår att prata med. Att hon inte vill hjälpa till....”

Stina suckade. Studievägledaren Inger var en tjurig typ, det hade hon hört många beklaga sig över. Ännu en person på fel plats som bara tyckte det var till besvär att hjälpa rådvilla elever. Som istället snäste av dem med att de gott kunde stå sitt kast och ta ansvar för den inriktning de valt. Hon brukade bestämt avråda från att byta program, antagligen för att själv slippa arbetet med att kolla poäng och kurser som måste läsas upp. Att det sedan var studierektorns lott att ordna plats och möjlighet struntade hon tydligen i. Hennes tjuriga sätt och avvisande attityd hade fått den effekt hon antagligen strävade efter, hon slapp en massa jobb. Så Stina förstod Per, förstod att han ville ha hjälp. Hon log brett mot honom och sa:

”Klart jag hjälper dig. Vi kan göra så här. Kolla först upp på nätet vilka högskolor som har utbildningar som kan locka dig och vilka behörigheter som krävs. Sen väljer du en eller ett par som låter genomförbara. När det är klart beställer jag en tid hos Inger och följer med dig dit. Låter det bra?”

Pers blick mjuknade lite och han log svagt, nickade och sa:

”Jag ska kolla upp det idag så hör jag av mig. Kanske kan vi få tid hos Inger redan i morgon?”

”Jag ska ringa henne och kolla”, log Stina till svar. ”Ju fortare det händer något desto bättre. Du har ju gått här mer än en termin redan. Och om du behöver hjälp att prata med pappa sen så säg till. Om jag kan så hjälper jag dig gärna.”

”Tack, sa Per med ett snett leende, men det är nog ingen idé. Han skulle inte gilla....”

Han lät meningen hängande i luften och reste sig hastigt. En sista blick på Stina och en nick, sedan gick han sin väg.

Han skulle förmodligen inte gilla att Per anförtrott sig åt någon, tänkte Stina färdigt den oavslutade meningen. Stackars Per. Fanns det något som gjorde henne arg och ledsen var det när föräldrar höll så hårt i sina barn att de kvävde dem. Bestämde över unga, nästan vuxna individer, körde med förtäckta hot och inte accepterade att andra människor kunde betyda något för deras barn. Vilken rädsla det måste bottna i. Ingen förälder var perfekt och man kunde inte komma runt sina egna brister genom att hålla fast sina barn med järnhand. De skulle bli egna individer, med egna erfarenheter och tankar, leva ett eget liv och utvecklas till det som var rätt för dem. Inte till det som var föräldrarnas oförverkligade drömmar.

Hon log plötsligt för sig själv och kände glädje över att återigen få betyda något. Känslan att ha fått ett förtroende och vara behövd värmdes.

Jobbet hade trots allt fortfarande sina ljusa stunder.

Lärarmöte idag igen.

Erik suckade och begrundade för en sekund dessa evinnerliga möten där han förväntades informera och svara på dumma frågor från tjuriga lärare. Han rafsade åt sig ett papper för att skriva ner lite om vad som borde tas upp. Han stirrade tomt ut genom fönstret, betraktade inåtvänt de knoppande träden medan han febrilt försökte komma på relevanta ämnen att fylla det två timmar långa mötet med. Rökning skrev han, sedan blev det stopp. Kanske borde han informera lite om de hårdnande sparkraven, att tjänster måste bort på sikt om skolan skulle överleva. Men då blev det ju ett jävla liv och fackrepresentanterna skulle inte lämna honom någon ro resten av vårterminen. Bättre att vänta med sånt tills besluten var fattade och han själv förhoppningsvis var på andra sidan jordklotet.

Han suckade djupt och strök sig över hakan. Visst sjutton, han hade inte hunnit raka sig i morse. Klockradion hade inte ringt utan blinkat hånfullt mot honom när han vaknade en halvtimme innan arbetsdagen började. Strömavbrott igen antog han, och tänkte på hur mycket han hatade den där förbannade tingen som tvingade upp honom till dessa meningslösa arbetsdagar. Idag skulle dessutom skolchefen komma på ett av sina sällsynta besök så Erik hade varit tvungen att skynda till jobbet för att sammanställa det material som skulle gås igenom innan lärarmötet.

”Jag kan nog hitta nåt att prata om på mötet bland dom här papperen” tänkte han och grep mappen med budgetpapper och likviditetskalkyler. Men först måste han raka sig. Han låste upp och drog ut lådan där han förvarade sitt nödmaterial, rakhyvel, raklödder, kondomer, ett par kalsonger och en flaska whisky.

Spegeln visade en blek, trött, glåmig figur med dygns gammal skäggstubb, lätt rödsprängd näsa, grånat hår och påsar under ögonen. Han suckade och skred till verket för att försöka göra något åt sitt slitna anlete. Huden kändes torr efter rakningen och han kom på att han varken hade rakvatten eller något att smörja in kinderna med. En tub handkräm stod på hyllan under spegeln så han grep den och gned snabbt in kinderna med krämen.

Fan vad den luktar, det måste vara Johannas käringkräm, tänkte han irriterat och tvättade noga av händerna för att inte stinka fruntimmer lång väg.

Nåja, gubben är snart brun och pigg, log han mot spegelbilden och kände pirret sprida sig i kroppen vid tanken på Sydamerikas långa sandstränder och mysiga barer.

Skolchefen satt redan i Eriks rum när han kom tillbaka. Den lille mannen såg irriterad ut

och nickade kort mot sin rektor. Erik log hjärtligt medan han tänkte på hur illa han tyckte om den lille uppblåste stroppen.

”Välkommen BG”, sa han fryntligt. ”Vill du ha en kopp kaffe?”

”Ja tack, men jag kan inte stanna länge, har ett möte till idag.”

”Jag som hade hoppats att du skulle vara med på lärarmötet och presentera kommande indragningar i budgeten. Borde ha blivit gjort för längesen men det är svårt att hinna med allt när man är sjukskriven på deltid. Det vore onekligen bra om du förklarade ett och annat om de minskade anslagen.”

Erik flinade inom sig och beställde kaffe av Johanna via snabben. Han visste mycket väl att den uppblåste skitstöveln till skolchef fasade för att möta lärarna och stå till svars för sin oförmåga att leda skolan.

”Men jag har allt sammanställt och klart här”, fortsatte han och räckte över mappen till BG. ”Ingen munter läsning, till hösten måste vi börja minska på personal eller stänga av värmen. Vilket tror du blir populärast bland eleverna, inga lärare eller svinkalla lektionssalar?”

Erik kunde inte låta bli att vara spydig, han visste att det retade BG men struntade i det. Skolchefens nonchalans och tjurskallighet retade honom ständigt och det faktum att BG verkade nästintill rädd för att möta personalen gjorde att Erik tog varje tillfälle i akt att släpa sin skolchef inför en uppretad lärarhop. BG hade alltid undanflykter och framträdde enbart på skolavslutningen eller vid då skolan stod i rampljuset av någon positiv anledning. Vid dessa sällsynta tillfällen bröstade han sig gärna på bild, dunkade fryntligt i ryggar och var väldigt tydlig med att det var just hans kompetenta ledning som gett upphov till framgångarna.

För en gångs skull hävde inte BG ur sig någon irriterad kommentar som svar på Eriks fråga utan satt tyst och bara stirrade på honom. Blinkade ett par gånger och tog sedan av sig glasögonen. Med en solig näsduk putsade han glaset och satte på dem igen. Sedan flyttade han stolen närmare och lutade sig över skrivbordet.

”Vad fan har du i ansiktet”, sa han häpet.

I samma stund klev Johanna in med kaffet. Hon stannade mitt i klivet och höll på att tappa brickan.

”Men Erik, vad har du gjort med ansiktet”, frågade hon.

”Va”, var allt Erik fick ur sig. Han fattade ingenting.

”Måste kolla”, mumlade han och försvann ut på toaletten.

”Vad fan?”

Eriks vrål ekade i det kakelklädda utrymmet och hördes över hela expeditionsbyggnaden. Alla kom rusande och stirrade dumt på Eriks brungråfläckiga nuna.

”Vad i helsike var det i den här”, skrek han och höll fram den gula tuben med handkräm.

Johanna började gapskratta, hon vek sig dubbel och skrattade så tårarna sprutade.

”Men svara då”, skrek Erik upprört ”skiten går ju inte att få bort.”

”Det, det...är”, frustade Johanna och drog ett djupt andetag för att lugna sig. ”Det är min Brun utan sol”

Nu spred sig skrattet som en explosion bland Eriks personal, bara han själv stod tyst med bister min. Brun utan sol, han visste mycket väl vad det var. Frugan brukade använda det vintertid och Erik bleknade vid tanken på att det var omöjligt att tvätta bort skiten. Han skulle få se ut som en idiot tills det hade nöts av. Skolchefen stod där och småflinade elakt, nu njöt han den jäveln. Ilskan vällde upp ur Erik och han vrålade:

”Varför i helvete förvarar du sån skit härinne Johanna, jag ska ju ha lärarmöte nu och inte fan kan jag visa mig såhär.”

Hans blick föll på BG och raseriet kokade inom honom vid åsynen av den lille sprättens hånflin.

”Du BG, ser till att ta mötet, svamla om vad fan du vill men håll det jävla mötet och se till att för en gångs skull ta lite ansvar över vad du ställer till med. Berätta om personalindragningar och krympande budget, gör det du! Då får du se hur det är att vara skolledare i verkligheten istället för att bara sitta i nåt jävla påkostat kontor. Du kan börja med att berätta för hopen där ute om din månadslön.”

Erik tystnade och lutade sig blundande mot väggen. Han la handen över sitt skenande hjärta och flämtade. Nu reagerade Johanna och utbrast:

”Hjälp, tänk på hans hjärta. Kom Erik, du måste lägga dig ner. Bert-Göran, du får ta hand om mötet, det börjar om fem minuter. Säg att Erik är sjuk och passa på att prata budget eller personalfrågor eller fråga om lärarnas skolprojekt eller nåt.”

Hennes ton tålde inga motsägelser och en blek BG bara nickade till svar. Johanna tog Erik under armen och sa lirkande:

”Kom nu så får du vila. Jag ska fixa till ditt ansikte under tiden, det är bara att fylla i de vita partierna så blir du brun och fin i hela ansiktet. Har du din hjärtmedicin?”

Skolchefen Bert-Göran stod blek kvar ensam utanför toaletten. Han svalde och drog ett djupt andetag. Det var väl bara att kasta sig åt vargarna då. Med darrande hand grep han Eriks mapp och ställde kosan mot aulan.

Stina kollade klockan på datorn och konstaterade med en suck att det var dags för möte. ”Om det inte vore för eleverna så skulle lärarjobbet vara riktigt drägligt” var ett stående skämt inom lärarkåren, men riktigt dit hade inte Stina kommit än. Då var det snarare mötena som gjorde hennes jobb till en plåga. Visst, det kändes bra att vara insatt i allt som skedde på skolan, men möten på den här skolan tenderade att bli löjliga sammankomster där fjädrar blev till hönor. På hennes gamla arbetsplats hade de varit ovanligt effektiva, konstaterade hon snabbt efter att ha börjat sin tjänst på Hagtorp. Där hade de lagt alla scheman och avhandlat allt viktigt på ett par timmar i veckan. Här var det annorlunda, schemaläggningen styrdes centralt, med allt vad det innebar och pedagogikdiskussioner förekom knappast.

”Att man aldrig lär sig”, mumlade hon för sig själv medan hon rafsade ihop de papper som skulle med på mötet.

”Vad sa du”, undrade Gisela.

”Jag bara mumlade för mig själv”, svarade Stina förläget. ”Det är ju då man får de bra svaren.”

Gisela skrattade. Hon var alltid glad och full av kul uppslag och idéer. Lärarrummets solstråle, som tycktes ha fullgjort sina dryga tjugo år i branschen utan att ha fördärvats och förvandlats till ett kverulantiskt surkart, till skillnad från många andra.

Vad Stina tänkt högt var att hon aldrig lärde sig att säga nej till uppdrag. På den korta tid hon tjänstgjort på skolan hade hon lyckats komma med i de flesta grupper som sysslade med annat än att undervisa. På bekostnad av planeringstiden förstås.

Tur att man behärskar tröskelpedagogiken, tänkte hon med ett inåtvänt leende medan hon skyndade nerför trappan mot aulan.

Sorlet ljud i den stora aulan men tystnade abrupt när skolchefen klev innanför dörren. Han såg bister ut och ett viskande mummel utbröt medan den lille mannen ställde sig vid katedern och sträckte på alla sina hundrasextifem centimeter.

Varför var han här? Hade det hänt något? Skulle skolan läggas ner? Tystnaden lägrade sig sakta.

Dagens möte innefattade hela lärarkåren, aulan var fullsatt och BG svettades av nervositet. Det här med att tala inför folk var inte hans grej och när folket dessutom var argsinta lärare vars öden han hade i sina händer blev det extra otäckt. På vägen mot aulan hade han försökt peppa sig själv. Bestämt att lärarhopen inte skulle få köra över honom, men nu när han stod här var det knappt att benen bar honom. Han strök sitt skägg och anlade en barsk min medan han försökte komma på vad han skulle säga. En röst från fönsterraden bröt den nyfikna tystnaden med:

”Är det dags för nedläggning av skolan eller varför är du här?”

BG stirrade på mannen som frågat och skakade energiskt på huvudet. Vad sjutton var det han hade tänkt prata om? Nedläggningsshotet var det sista han ville beröra.

”Inte alls, inte alls”, fick han fram efter en stund. Han harklade sig och fortsatte:

”Erik blev plötsligt sjuk, nej inget allvarligt, och då var det självklart att jag hoppade in i hans ställe. Men jag har tyvärr inte hunnit sätta mig in i alla punkter som skulle gås igenom idag så jag föreslår att vi tar det viktigaste och att vi sedan tar helg. Vad tycks?”

Nu började BG känna sig varm i kläderna, att släppa iväg personalen tidigt en fredag, utan löneavdrag, borde inte stöta på patrull. Han öppnade mappen med Eriks anteckningar för att få reda på vad som stod på dagens program. Överst låg en lapp där det stod ”Rökning”. Inget mer! Men BG behövde inte oroa sig, ur det lätt förvirrade mumlet steg genast en fråga:

”Kan du upplysa om hur det blir med nedläggningen eller indragningar av lärartjänster?”

Inte de frågorna, vad som helst utom detta! BG blundade och kände lärarnas spända förväntningen över hans svar. Sanningen ville han definitivt inte yppa, det bistra faktum att Hagtorps nedläggning nästintill var beslutad. Inte ens skolans rektor visste det och det fick absolut inte komma ut bland personalen att deras arbetsplats förmodligen snart skulle ligga öde och de själva skulle bli arbetslösa. Att byggnaderna kanske skulle köpas upp av en frireligiös sekt som tänkte starta behandlingshem för narkomaner.

Vad skulle han svara?

”Vi har fått klara indikationer från flera håll att något är på gång”, envisades kvinnan som yppat frågan. ”Nu vill vi ha klara besked!”

BG svettades ymnigt och letade bland sina konjaksindränkta hjärnceller efter ett svar.

”Svara ärligt”, löd nästa uppmaning och BG kände, mer än såg, hur aulans stämning gled över på en annan frekvens. Luften dallrade av återhållen ilska, ljudnivån höjdes ett snäpp och BG knölade Eriks papper till en svettig boll i handen.

Profilering!

Ordet dök upp ur tomma intet och blev till ett halmstrå. Han harklade sig åter och vinkade avvärjande medan ansiktet förvreds i en grimas som skulle föreställa ett leende.

”Det finns inga beslut tagna i den vägen, inga konkreta planer på nedläggning eller nedskärningar”, sa han med en gäll stämma som skulle föreställa lugnande. Hopen tystnade tvärt och alla öron var plötsligt på helspänn.

”Men vi har ett sviktande elevunderlag och det är definitivt inte bra. Vi har diskuterat detta problem under lång tid i gymnasienämnden och våra ansvariga politiker är övertygade att det beror på att skolan saknar profilering. Så Hagtorps räddning måste bli att profilera sig, att den blir en skola som ger eleverna mer än bara utbildning.”

Skolchefen tystnade och kom plötsligt ihåg att han måste andas också. Han djupa inandning dånade i den knäpptysta salen och allas ögon var stint riktade mot honom.

”Vilken profil ska skolan ha då”, undrade någon inifrån folkhavet.

BG andades ut med en väsning medan signalsubstanserna mellan hjärncellerna försökte få kontakt igen. Fan också, det blev för många konjak igår igen, tycktes de viska där inne.

Profil? Plötsligt hörde han sig själv svara:

”Ordning och reda förstås. Fostran och förberedelse för arbetsmarknaden. Det går ju inte an som vi har det nu. Elever som skolkar och beter sig ohyfsat. Struntar i gällande normer och tror att skolan är en plats där de kan bete sig och se ut hur som helst. Vi måste profilera Hagtorp som skolan där eleven blir en välanpassad och plikttrogen medarbetare i arbetslivet. Då kommer föräldrarna att få hjälp med sina barns uppfostran, ett stort värde i dagens hållningslösa samhälle. Vilket i sin tur kommer att innebära att fler väljer Hagtorp som gymnasieskola.”

Lysande, helt enkel lysande!

BG sträckte på sig och log ett äkta leende den här gången. Strålade mot aulans tysta församling där förvåning och beundran mötte hans uttalande. Nu gällde det att konkretisera, att bli tydlig och ge exempel på hur Hagtorp, med han själv i spetsen, skulle genomföra detta mirakel.

Stina blev plötsligt så trött! Med en suck la hon huvudet i armarna på bänken, och tänkte:

”Kommer frågan om rökning upp så går jag!”

Skolchefen Bert-Göran Olofsson såg för sin inre syn hur skolgården vimlade av engagerade, prydliga ungdomar och med en teatralisk gest bredde han ut armarna och sa:

”Den första åtgärden blir att ta bort rökrutan.”

Stina reste sig sakta upp från sin halvliggande ställning och i samma stund hon mötte Isaks roade blick hörde hon Alfhild säga:

”Ja, det tycker jag! Rökarna skräpar ner och kastar fimpar och jag ser ingen anledning till att stödja en sådan förfärlig ovana.”

Ett instämmande mummel hördes från spridda håll i salen. Stina reste sig och sa med riktning mot sin skolchef:

”Jag måste avvika en stund, måste ringa ett viktigt samtal.”

Därefter flydde hon ut ur aulan med brännande blickar i ryggen, tog trapporna upp till lärarrummet i några få steg, satte sig tungt på sin stol och sa rakt ut:

”Om det inte vore för alla imbecilla, trångsynta, maktgalna idioter till chefer och kollegor så skulle jobbet vara ganska drägligt.”

Erik suckade tungt trots det fina vårvädret. Han hade skjutit upp en massa saker som måste göras. Personal och elevfrågor, han slapp dem aldrig. Nu var han tillbaka på sjuttiofem procent, hans hjärta verkade fungera som det skulle och den medicinska utredningen hade visat att det inte var nödvändigt med operation. Inte i nuläget i alla fall. Det var han glad över och det verkade som hans mer hälsosamma livsstil hade gett resultat. Men hans läkare hade varnat honom för att stressa, sagt att han måste lära sig att ta tillvaron lugnare. Som om det skulle vara så lätt när man hade ansvar för en massa människor som inte verkade ha annat för sig än att ställa till problem. Han hade hoppats slippa kontakten med ungar och lärare, men det verkade helt omöjligt. Så det var bara att bita i det sura äpplet och ta tag i det som hade legat i veckor utan åtgärd.

Som ettans lärarlag och deras tygellösa hantering av närvaron under projektet hade drivit efter jul. Han hade besökt deras möte en fredag för ett par veckor sedan och sagt sin mening. Då hade de jävlarna försvarat sig. Inte bara argbiggan Stina, hon hade dessutom fått övriga gänget med sig. De hade sagt att resultatet av projektet var lysande och att eleverna efterfrågade fler projekt av den typen. Jo tack, det kunde han förstå. Att få komma och gå som man ville var väl bekvämt. Men visst, ett bra resultat hade de tydligen åstadkommit och det hade han tillerkänt dem. Han var inte en man som snålade med beröm när det fanns adekvat anledning att ge något.

Samtidigt hade han de andra lärarlagens kritik ringande i öronen, deras muttranden om fusk och stölder från nätet. Enligt ettans lärarlag var det omöjligt att stjäla redovisningarna rakt av, deras lysande projekt var unikt. Kanske var det så, men det hela hade ändå dragit igång en diskussion om närvarokontroll, eget ansvar och annat skit, som till sist nådde politikernas öron via tidningen. Så idag skulle han ha möte med en representant från kommunen, från gymnasienämnden, och ett par stycken från ettans lag. Erik undrade vem sjutton det var som hade läckt till pressen?

Som om inte det vore nog hade Alfild härjat om en grabb i klass 1 C som tydligen var ett jävla busfrö. Grabben levde rövare på hennes lektioner, i den mån han överhuvudtaget var där. Hon hade alltid något att klaga på den karingen. I måndags hade hon suttit i över en timme och ondgjort sig över det mesta i tillvaron. Börjat yra om att någon gick in i hennes hus och hade snott saker vid ett par tillfällen. Inget av värde, bara något foto och en bok. Antagligen inbillade hon sig men hade fått det att låta som om det var Eriks ansvar att se till att sådana saker inte hände. Han gav väl fan i

karingens privatliv, men grabben som inte skötte sig var han tvungen att ta tag i. Han hade hört klagomål angående grabben från flera håll så det var hög tid att göra något, ta ett snack med honom i alla fall. Var det kanske den grabben som Stina hade tjatat om, en kille i hennes klass som stökade och hade svårt att sitta still. Hon hade svamlat om att hon ville ha en elevvårdskonferens med honom själv och föräldrarna. Att hon ville att skolan skulle kalla skriftligt eftersom hon inte fick tag i föräldrarna på telefon. Erik

hade hänvisat till sin arbetsbörda och sagt åt henne att be Johanna ta tag i det.

Den där Rikard hade dessutom nekat till att han låg bakom sabotagen mot Alfild. Stina hade snackat med honom, men Erik trodde vad han ville om det. Dessutom struntade han i vilket, Rikard var ur leken nu och skulle inte komma tillbaka. Det skulle han själv se till. Det minsta han behövde var mer gnäll och bråk och sen fick det vara som det ville med skuldfrågan vad gällde sabotagen. Synd för Rikard om han var oskyldigt anklagad, men han kunde ha haft vett att inte vara så kaxig och gå ut så hårt med sina åsikter. Som man bäddar får man ligga, som bekant.

Nu var det snart vår ute, bara ett par veckor till påsk. Vintern hade varit ovanligt mild och blommor tittade redan fram i rabatterna. Eriks promenader hade lärt honom att uppskatta det spirande livet som kom med våren, men nu sedan han gått upp i arbetstid hade promenerandet blivit försummat. Men han hade i alla fall ett nytt intresse som fick honom att vara utomhus på helgerna.

Travet.

Han hade fått blodad tand när han köpte lotterna på sportlovet. Då hade han vunnit tvåhundra kronor och sedan hade han åkt hem med beslutet att fortsätta spela. Köpa några lotter och tippa lite ibland. En dag kanske han skulle ha turen på sin sida och vinna stort och då visste han vad han skulle göra. Han log vid tanken.

När han hade kommit hem den där sportlovsdagen hade frugan sagt att de var bortbjudna på kaffe till kvällen. Han hade muttrat något om att han var trött, men det gick inte hem. Frugan hade träffat en gammal bekant som flyttat till stan och de skulle dit med en blomma och dricka kaffe. Kaffe! Erik hade föredragit en whisky eller fler, men det tillät varken frugan eller doktorn. Lite rödvin på sin höjd, som skulle vara bra för hjärtat. Men rödvin smakade ju kattpiss så det avstod han hellre ifrån. Han hade följt med under protest den kvällen, men efteråt var han glad för besöket.

Elof, karln i huset, var en ivrig besökare på grannstadens travbana och hade enligt egen uppgift vunnit en hel del genom åren. Deras stora villa var ett resultat av hans

vinster påstod Elof som fick medhåll av sin fru. Han spelade varje helg och var tydligen insatt i hästarna och kuskarna, hade tydligen en del kontakter som gav stalltips också.

Eriks intresse hade vaknat och han nappade direkt på Elofs fråga om han ville med nästkommande helg. Till och med frugan hade varit positiv.

”Du behöver verkligen något att intressera dig för”, hade hon sagt. ”Och nån att umgås med, Elof är ju trevlig.”

Erik trodde nog att det var Elofs pengar och stora hus som var trevligt i hennes ögon.

Hennes gamla bekanta hade hamnat på grön kvist och sådant gillade frugan. Den där Elof hade egen firma också, något företag som sköttes via nätet. Erik hade inte fattat vad Elofs företag sysslade med, men frugan var imponerad och Erik tänkte mest på hur han skulle kunna utnyttja honom när det gällde travspelandet.

Sedan den kvällen blev det besök på travbanan en gång i veckan och Erik hade vunnit lite varje gång. Inga stora pengar, men han hade i alla fall gått plus. Till hans besvikelse var Elof ganska snål med de guldbringande tipsen och verkade vinna mer än honom. Erik misstänkte att Elof satsade på hästar som han inte tipsat om, smusslet vid satsningen och vinstutbetalningen talade sitt tydliga språk. Dessutom var Elof en jävel på att hålla masken vid tävlingarna, inte ett spår röjde om hans satsning vann eller inte.

Erik blev biten av travet och lärde sig mer och mer. Det kändes bra att ha ett intresse som dessutom kunde ge guld i kassan. Frugan var på honom förstas om att han inte fick spela bort för mycket pengar, men han hade redovisat varenda krona hittills och hon hade blivit nöjd. Dessutom var Elof nästintill en Gud i hennes ögon. Hon yrade om honom och hans företag, driftighet och stil så man nästan kunde tro att hon var kär i karln. Han struntade i vilket. Han hade andra planer för sin framtid, planer som varken innefattade frugan, skolan eller den smådryge Elof. Bara han vann ordentligt med pengar så bar det av, ju förr desto bättre. I smyg hade han börjat kolla upp lite möjligheter. Tagit kontakt med sin gamle polare som var kvar i Colombia och jobbade där som chef på något företag i kaffebranschen. Peter, som hans gamle vän hette, hade genast bjudit över Erik till sitt nya hemland. Erik hade vagt berättat om sina planer och Peter hade lovat hjälpa till om han kom dit. Enligt Peter så hade landet en stabil ekonomi utan en massa statligt inflytande. För uppehållstillstånd krävdes inte så mycket mer än ett negativt hivtest, i alla fall inte om man hade kontakter.

Erik skulle nog fixa det, bara han fick fram pengar till resan och den första tiden där borta. Sedan fick han väl skaffa sig ett jobb, men det kunde säkert Peter ordna också.

Peter bodde kvar i Cartagena, den stad Erik hade besökt då för tjugofem år sedan och hade anpassat sig till sederna. Liksom colombianska övermedelklassmänniskor hade han skaffat sig städning, husa och kock. Ett behagligt liv.

”För mig är Cartagena som att leva i en dröm. Allt är så vackert här!”, hade han skrivit i sitt senaste e-mail. Erik mindes staden väl, visste att den är känd över hela världen för sina fina drömlika karibiska stränder. Han mindes även Islas del Rosario, pärlbandet av öar utanför staden där det ljumma vattnet var klart som luft. Hans drömmar om Flykten, som han hade börjat kalla sin förestående emigration, avbröts av en knackning.

”Kom in”, ryade han.

Vem var det som kom nu då? En rödhårig kille stack in näsan och Erik mindes bråkstaken som skulle sättas åt. Han vinkade in grabben och tog på sin bistra fostrarmin. Plockade fram papper och penna och suckade inombords. Nu gällde det att låta

tillräckligt myndig, sätta åt grabben och hota lite lagom vagt med avstängning. Kanske kunde han dra paralleller med Rikards fall. Erik hade inte lyssnat så noga på Alfhilds kverulerande om vad grabben egentligen hade gjort, men mindes skolkandet. Han stirrade stint på pojken och sa barskt:

”Jag har fått uppgift om att du inte sköter dig unge man. Skolkar och bråkar på lektioner. Vad har du att säga om det?”

Grabben såg kaxig ut och blängde på Erik, men vände till slut ner blicken och mumlade:

”Jaa, men jag har varit mycket sjuk den här terminen. Och jag bråkar nog inte mer än andra i klassen.” Sedan tystnade han och betraktade sina händer som vred sig i knäet. Torkade av handsvetten mot jeansen och tittade förstulet upp mot rektorns barska ansikte. Erik önskade att han hade lyssnat mer på det Alfild sagt, som det var nu hade han ingen aning om hur han skulle gå vidare.

Betyg!

Visst sjutton, det hade han glömt be Johanna skriva ut. Nu visste han inte ens vad grabben hette. Men som den drivne ledare han var kom han snabbt på råd.

”Gå ut och be Johanna om en betygsutskrift”, kommenderade han med bestämd röst.

Killen försvann genast och Erik pustade ut. Till nästa möte, det med ettans lärarlag och kommungubbarna, var han tvungen att förbereda sig bättre. När det gällde en bråkstake till elev var det inte så noga, det räckte med att skrämmas tillräckligt. Han satt och funderade på vilka hot han skulle ösa ur sig när grabben kom in med

betygsutskriften i sin svettiga hand. Med sträng min tog han emot den och ögnade genom raden av IG med ett par MVG inklämt. Vilket märkligt betyg! Inte ett G eller VG så långt ögat nådde. Vad betydde detta?

Då ringde interntelefonen och Johannas stämma hördes i andra änden.

”Du, den här grabben har en DAMP-diagnos så ta det lugnt med honom.”

Damp, MBD och allt vad det hette, alla dessa bokstavskombinationer som han inte begrep något av. Att de måste ta emot sådana på skolan, fanns det inte något som hette särskola? Där hörde de hemma. Han muttrade något ohörbart till Johanna som fortsatte:

”Om du inte vet det så innebär det koncentrationssvårigheter, svårt med tidspassning och rastlöshet. Men inte att dom är dumma i skallen, med rätt hjälp kan dom komma långt. Den här killen behöver en personlig assistent, så det kan du ju alltid ta upp med honom.”

Johanna lät vass på rösten. Skulle hon nu börja sätta sig på höga hästar och mästra honom? Tanken var outhärdlig, henne hade han haft god pli på sedan hon började för ett par år sedan. Men det var väl hans sjukskrivning som gjort att hon hade fått alltför fria händer. Så han gav igen genom att säga:

”Det blir din uppgift att skaffa en sån. Se vad du kan göra åt det!”

Johanna suckade och la på luren utan ett ord. Erik hummade lite och sa:

”Jag har förstått att du har en DAMP-diagnos. Då behöver du en personlig assistent och skolan ska givetvis anställa en sådan. Det syns på ditt betyg att du inte är något dumhuvud, en hel del MVG finns det ju.”

Grabben rodnade igen och stammade:

”Ja, mamma säger det också och hon säger att skolan kan få bidrag. Pappa känner visst nån på kommunen som jobbar med sånt. Nån av dom som har en travhäst i stallet....”

Travhäst?

Erik vaknade till och frågade nyfiket:

”Vad gör din pappa då? Jobbar han i ett stall?”

”Nej, han är kusk”, sa grabben och sträckte på sig. ”Det är så att jag har hjälpt till en del med träningen av hästar nu i vår. Pappa hade brutit benet, så visst har jag skolkat lite, men....”

Grabben tystnade igen och rodnade. Erik hörde knappt det sista.

Kusk?

Måste vara den där kusken som kuratorn, pratat om, han som låg med minderåriga. Hans son gick ju här på skolan enligt henne. Vad var det den där kusken hette nu igen, var det Stig eller Sven? Han slängde en blick på betyget framför sig och konstaterade att grabben hette Gabriel. Sedan log han brett och sa:

”Ja, du Gabriel. Vi stryker ett streck över alltihopa och ser till att få hit en assistent åt dig. Jag tänker givetvis ställa upp till hundra procent på dig och dina behov. Be din pappa ringa så ska vi nog lösa det här och se till att du kommer härifrån med bra betyg. Vad är det din pappa heter?”

Gabriel rodnade igen och reste sig, tackade och lovade att meddela pappa, som

förövrigt hette Sven. Sedan var han borta.

Det här tillfället fick inte gå honom ur händerna, på något sätt måste han utnyttja sitt övertag och få Sven att hjälpa honom vinna pengar. Riktigt hur visste han inte just nu, men han kom säkert på något.

Han tryckte ner knappen i snabbtelefonen och röt till Johanna.

”Se till att fixa en assistent omedelbart! Vi måste hjälpa Gabriel!”

Vårsolen värmde den här dagen i början på april. Överallt stod elever och lapade sol mot husväggarna. Det rann och droppade från hustaken och i rabatten utanför skolbyggnaden stack krokusar upp sina gröna spetsar. Ännu en vinter till ända med hopp om livet.

Stina hade just avslutat sin samhällslektion och dröjde sig kvar i solen. Hon var trött, inte ens solstrålarna lyckades få hennes humör att stiga. Ofta funderade hon över vad som höll på att ske med henne, tröttheten låg som en tung filt och hon hade svårt att koncentrera sig. Genomförde sina lektioner utan entusiasm och satt mest och slösurfade mellan lektionerna. Livet var som att traska genom tung, grå sörja. Hon hoppades att krafterna skulle återvända med våren, om inte annat med sommarlovet. Hur nu det skulle avlöpa, hon fasade redan för att gå hemma ensam i två månader och det kändes inte som om hon skulle ha ork att hitta på något att sysselsätta sig med. Suckande satte hon sig ner på en bänk utmed husväggen. Kanske en stund i vårsolen skulle ge henne lite kraft för stunden? Hon blundade och knäppte upp jackan, slappnade av och lät tankarna vila. Ingen idé att försöka tänka, hon kom ändå ingen vart. Fåglarna sjöng och skolgården tystnade när elevernas rast tog slut. Det lät hoppfullt med fågelsång, som om livet vaknat efter vintern.

Gud vad jag längtar till Indien, tänkte hon. Goa. Vagator med sitt byliv och sin underbara strand. De glada, humoristiska indierna med sina fula trick för att lura av en peng. Restaurangerna med sin goda mat, marknaderna med alla vackra indiska saker.

Hon kände Indiens dofter och log. Drog den tunna, röda halsduken med invävda silvertrådar mot näsan. Andades in djupt och inbillade sig att doften fanns kvar. Det var några år sedan hon köpte den på Flea-market så doften hon kände var snarare en produkt av hennes längtan än av doftrester från Indien. Men hon förnam den och i tankarna strosade hon stranden bort mot marknaden. Vågorna från det varma Arabiska havet slog över hennes nakna fötter och solen värmde. Långt där borta syntes de färgglada marknadsstånden och sarongen runt hennes höfter smekte de bara benen. Livet var underbart. Det lugna tempot, alla leenden, dofterna från eldarna där skräpet brändes om kvällen, den varma sanden med sina skatter i form av vackra snäckor, den vilda varma oceanen, smaken av färskpressade juicer. Nu var hon där och njöt av varje sekund.

Med ett ryck vaknade hon av att någon sa hennes namn. Hade hon slumrat till? Besviket insåg hon att hon inte var i paradiset utan i den bistra verkligheten. Hon slog upp ögonen och såg Klara stå där leende.

”Satt du och sov”, sa Klara glatt. ”Du såg så lycklig ut så jag visste inte om jag skulle väcka dig.”

”Det är så skönt här i solen och jag var faktiskt i Indien”, log Stina.

”Vad underbart, dit vill jag åka. Har du varit där?”

”Det var längesen, flera år sen”, suckade Stina, ”men jag längtar alltid dit igen. Det är ett underbart land som du verkligen ska åka till om du får möjlighet. Jag vill tillbaka, men vet inte när det blir. Nån gång ska jag återvända i alla fall.”

Klara satte sig bredvid Stina i solen och de satt tysta en stund. Vid flera tillfällen hade Stina försökt få en stund på tumanhand med Klara, men hon hade dragit sig undan. Stina hade undrat hur Rikard hade det efter deras samtal på sportlovet, funderat över hur han mådde men inte velat ringa. Hon sneglade mot Klara och undrade om det var något hon ville prata om. Klara satt tyst med blicken förlorad i fjärran. Stina tog mod till sig och frågade:

”Har du nån kontakt med Rikard? Träffas ni eller blev det slut?”

Klara log mot Stina. Hennes nötbruna ögon var glada och hon drog med handen genom sitt långa, ljusa hår.

”Jadå, vi är ihop igen. Det var ju lite struligt på sportlovet, men han började messa när jag var i Sälen och det ordnade sig.”

”Hur mår han nu då”, frågade Stina. ”Jag har inte pratat med honom sen sportlovet och då mådde han skit.”

Klara suckade lite och drog i en snodd på jackan. Vred den fram och tillbaka medan hon verkade söka efter orden.

”Ja inte mår han bra, men jag tror det är lite bättre. Jag har ju tjatat om att han ska söka hjälp, men det vägrar han. Ett tag var jag jätteorolig för honom, men nu verkar det som om han kan prata lite mer om hur han känner. Vi pratar en del och visst är det jobbigt, men....”

Hon tystnade igen, det verkade som om hon ville säga mer men inte visste om hon skulle göra det. Stina väntade. Till sist började Klara prata igen.

”Han var ju på väg att bli aktiv i NSF igen ett tag, gick på nåt möte i stan med dom andra. Men det rann ut i sanden sen, med aktiverandet alltså. Han träffar väl Lasse ibland, men annars verkar det vara lugnt. Jag sa till honom att om han vill ha mig kvar

får han lägga ner den där skiten. Ja, hans åsikter är väl en sak, dom får han väl ha, men risken är ju stor att han åker fast för nåt om han håller på. Jag tror han har fattat det nu...”

Stina drog en suck av lättnad. Skönt att Klara fanns, att kärleken kunde hjälpa

somliga i alla fall. Hon log mot Klara och sa:

”Skönt att höra. Du är verkligen ett stöd för honom, Klara. Jag beundrar dig att du orkar, det kan inte vara lätt. Men han är en bra grabb och har huvud så jag hoppas av hela mitt hjärta att han fixar tillvaron.”

”Ja”, sa Klara leende, ”han är go Rikard. Synd bara att den där skiten med polisen och avstängningen hände. Han trivdes ju hyfsat här. Jag tror nog att han hittar nåt nytt att göra med tiden. Han skulle behöva flytta från den här hålan, fast det vill jag ju inte heller och han vill vara kvar så länge jag går i skolan.”

”Ja, jag blir så förbannad på hur det har skötts”, sa Stina ilsket. ”Han borde inte ha blivit avstängd förrän utredningen var klar. Men det verkar ju dröja. Om vi har tur kanske han kan börja om ettan till hösten. Jag tror nämligen att det blir nedlagt och att Rikard är oskyldig. Har svårt att tänka mig att han skulle vara så dum.”

”Jag också”, suckade Klara, ”men vem kan det ha varit?”

”Ingen aning”, sa Stina dystert, ”dessutom verkar ju Alfild ha råkat ut för mer saker.”

”Jo, jag vet”, suckade Klara. ”Jag har försökt luska lite bland dom andra, men ingen vet nåt. En del tror ju det är Rikard förstås även om inte alla gör det. Ingen verkar ha nån aning om vem det kan vara.”

Stina satt tyst en stund. Hennes övertygelse var att Rikard var oskyldig. Samtidigt visste hon inte om hon kunde lita på sin känsla, det var så mycket annat i hennes liv som hade gått fel när hon blint litat på känslorna. Hon ville fråga Klara, men vågade inte, ville inte avslöja sin lilla tagg av tvivel. Tvivlet på sitt eget omdöme. Hon undrade om Klara någonsin tvivlat på Rikard. Klara vred sig lite på bänken, drog ett djupt andetag och sa:

”Jag är tror inte att han är skyldig. Visst undrade jag först, men han kan inte lura mig så mycket. Dessutom var vi ju tillsammans nästan dygnet runt när dom där andra sakerna hände, i alla fall bildäcken. Visst kanske han skulle kunnat gjort det, men om han hade gjort nåt så borde jag ha märkt det på honom på nåt sätt.”

”Ja, det borde du”, svarade Stina.

Klara såg på sin armbandsklocka och suckade.

”Jag måste gå nu, har data om fem minuter. Ville bara berätta lite och Rikard hälsade så mycket.”

”Hälsa jättemycket tillbaka”, log Stina. ”Tack för att du berättade, jag har undrat hur han mår. Hoppas nu att allt fixar sig och att han kan komma tillbaka hit. Hälsa att jag

tänker på honom och att han gärna får höra av sig om det är nåt.”

”Det ska jag”, log Klara. ”Jag har tänkt prata med dig innan, men ville inte göra det bakom ryggen på Rikard.

”Jag förstår”, sa Stina. ”Är dom på honom mycket förresten, dom gamla polarna.”

”Ja”, suckade Klara uppgivet. ”Dom ringer och tjarar en del och Rikard tycker det är jobbigt att säga ifrån. Dom tycker inte om mig, det kan jag lova, tycker att jag tagit honom från dom och kampen.”

”Kan tro det”, sa Stina, ”men stå på er. Och strunta i vad dom tycker, dom tröttnar nog.”

”Hoppas det”, svarade Klara lite uppgivet. ”Men nu måste jag gå. Vi ses.”

Stina satt kvar i solen, gjorde sig ingen brådska upp till det trista lärarrummet. Hon orkade inte sätta sig och planera, ville varken vara där eller åka hem. Bänken i solen verkade vara det bästa alternativet, hon önskade att hon slapp gå därifrån. Men så lätt var inte livet. Hon funderade över samtalet med Klara och kände lättnad över att Rikard verkade vara på rätt spår. Fast lite synd var det att hon blivit väckt och tvingats återvända från Anjunas strand till den kalla, bistra verkligheten.

Folkes kloka ord dök upp i huvudet, att hon faktiskt var stor nu och kunde välja själv. Vart hon ville bo eller vad hon ville göra. Men hur? Tankarna hade ofta återvänt till hans optimistiska ord, men hindren verkade vara för höga. Socialt, praktiskt och ekonomiskt omöjligt, i alla fall ekonomiskt. Kanske skulle hon göra en bankstöt?

Hon log vid tanken.

Erik satt och skrev e-mail till Peter i Columbia när telefonen ringde. Irriterat inväntade han att någon på expeditionen skulle ta det, han hade ingen lust att bli avbruten. Hemifrån vågade han inte skriva, han var rädd att frugan skulle läsa något som inte lämpade sig för hennes ögon. Eftersom han inte var någon stjärna när det gällde datorer hade han inte lyckats fixa varsin inloggning åt dem, så hans fru kunde komma åt hans post. Inte för att hon var särskilt intresserad, varken av datorer eller av honom. Men han måste ändå hålla sina planer hemliga.

De började ta form nu, planerna, Peter sa att han kunde fixa bostad och på sikt kanske jobb också. Erik var hjärtligt välkommen, Peter saknade svenskt sällskap, så nu var det bara pengafrågan som skulle lösas. Erik hade räknat på det och kommit fram till att han behövde minst hundratusen, gärna mer. Kunde han skrapa ihop en skaplig slant så var han beredd att sticka. Rymma, dra, pysa, jisses så skönt det skulle bli!

Telefonen tystnade äntligen, men det dröjde inte mer än en halv minut innan Johannas raspande stämma ljud i snabben.

”Det är telefon till dig. Varför svarar du inte, jag vet ju att du är där?”

Erik hävde sig mödosamt upp, tryckte in svarsknappen och röt:

”Jag är upptagen! Vem är det?”

”Gabriels pappa”, fräste Johanna. ”Om du minns honom, killen med DAMP?”

Travkusken med smak för småtjejer!

Eriks intresse vaknade genast och han frågade Johanna:

”Har du fixat nån assistent än då?”

”Nej, jag har ringt kommunen men dom måste få ansökan via Gabriels föräldrar. Med diagnos och allt. Fast det finns tydligen folk i alla fall.”

Johanna lät sur. Erik begrep sig inte på henne, hon hade blivit kaxig och tvär den senaste tiden. Han behärskade impulsen att fråga om hon hade mens jämt numera. Det brukade ju inte vara så populärt med sådana frågor, i synnerhet inte om de hade mens. Så han sa bara:

”Koppla över samtalet.

Utan ett ord gjorde Johanna som han sagt och han fick Gabriels pappa på tråden. Hur

skulle han nu göra det bästa av det här? Med sitt korrekta och vänligaste tonfall svarade han:

”Erik Andersson, Hagtorpskolans rektor här.”

”Hej”, hördes en mörk röst, ”jag heter Sven Sjögren och är pappa till Gabriel. Jag har blivit ombedd att kontakta dig.”

”Jaaa, vad bra”, sa Erik, ”jag har väntat på att du skulle ringa. Hade ju ett samtal med din son förra veckan. Vi har fått besked om hans DAMP-diagnos och tänker givetvis göra allt som står i vår makt för att hjälpa honom.”

”Ja”, sa pappan, ”det var ju ett tag sen han fick sin diagnos. Redan i högstadiet faktiskt och det meddelade vi er skola när han sökte. Märkligt att inget hänt förrän nu!”

Förbannat också, att ingen hade meddelat honom tidigare. Det kanske de hade förresten, de brukade ju dra sådant när antagningarna var klara. Erik brukade inte bry sig, huvudsaken var att de fick elevkvoten uppfylld, sedan var det lärarnas sak. Det var ju de som skulle ha hand om ungarna. Men nu måste han ta sig ur det här på ett bra sätt, verka engagerad och insatt. Så han lät undslippa sig en djup suck och sa med sin mest förtroendeingivande röst:

”Ja, jag förstår att du tycker det är märkligt, men ibland faller saker mellan stolarna utan att jag råder över det. Vår elevansvariga här på skolan är en riktig slarva och jag ska prata med henne om det här. Men när jag nu fick veta om grabbens problem så tog jag tag i det direkt. Han är ju duktig din grabb, men som jag har förstått har han lite koncentrationssvårigheter. Man tycker ju att lärarna skulle kunna hantera sånt, jag menar dom har ju ett ansvar att ge individuell hjälp till eleverna. Men tyvärr är det svårt att hitta kompetenta lärare nu för tiden.

”Jaha”, svarade Sven kort. ”Vi trodde att allt fungerade i skolan för Gabriel eftersom vi inte har hört nåt.”

”Ja det ligger ju på klassföreståndarens ansvar att ha regelbunden kontakt med föräldrarna”, svarade Erik urskuldrande. ”Tydligen har inte det fungerat heller.”

”Nej, tydligen inte”, sa Sven, ”vi har inte hört ett ljud och Gabriel har sagt att allt går bra.”

”Jodå, det går ganska bra för killen”, fortsatte Erik inställsamt. ”Han har bra betyg, men tyvärr ett och annat IG. Så jag har tänkt mycket på hans fall och skulle vilja föreslå att skolan anställer en assistent till honom. Men vi kanske kan göra så här? Jag har förstått att du jobbar på travbanan och av en händelse ska jag åt dom hållen i veckan. Kanske kan jag titta in då så kan vi diskutera hur vi ska hjälpa Gabriel på bästa sätt?”

”Det går väl bra”, blev svaret. ”Jag är här hela veckan, du hittar mig i stallet eller på

banan.”

”Utmärkt, utmärkt”, sa Erik. ”Då kommer jag förbi nån dag så snart som möjligt. Passar det i morgon förresten?”

”Ja det går bra.”

Handen darrade lite när han la på luren. Nu gällde det att ge ett korrekt och engagerat intryck, komma Sven in på livet och utnyttja sitt övertag. Erik log nöjt, kanske

pengafrågan ändå skulle lösa sig. Han måste fundera ut ett bra sätt att få pedofilkusken att ställa upp och fixa pengar åt honom. Kanske några bra insidertips? Erik hade ingen aning om hur, men insåg att detta gyllene tillfälle inte fick slinka ur hans händer. Han gnuggade händerna vid tanken på de sköna tusenlapparna som skulle ge honom ett nytt liv.

I morgon skulle han åka till travbanan och då måste han kunna sin sak. Veta hur de skulle gå till väga för att fixa en assistent, kanske säga att skolan bekostade en själv om inte kommunen gick med på det. En sådan kunde väl inte vara så dyr, de tjänade väl inte så många kronor i månaden?

Ja, det skulle låta bra!

”Ni behöver inte ansöka om någon assistent, skolan ställer givetvis en sådan till Gabriels förfogande.”

Snabbt och bra, gav ett gott intryck.

Han tittade på klockan och såg att det var kaffedags. Kanske kunde han informera kollegorna om beslutet att anställa en assistent nu vid fiket. Det skulle säkert gnällas över budgeten men de fick väl spara in på annat. Sådant tjat som det brukade vara om stökiga elever och personalunderskott. Lärarna borde bli tacksamma över den extra hjälpen, kanske kunde han rapa ur sig något om pedagogik, som passade i sammanhanget. Han kom inte på något, men vaddå, det var väl bara att mumla nåt om pedagogiska insatser och Skolverket. Det brukade gå hem. Synd att han inte hann ögna igenom Skolverkets sida innan fiket, men han fick improvisera som vanligt.

På vägen till fikarummet kom han på det där som stod i skollagen, om elever i behov av särskilt stöd. Hur var det nu formulerat? Han stannade och funderade en stund och upptäckte hur solen värmde.

I Colombia värmde den jämt.

Nu hade han det!

Något om att utbildningen ska ge eleverna kunskaper och att i utbildningen ska det tas hänsyn till elever i behov av särskilt stöd.

Det lät bra, om han inte mindes fel så var det just den saken som brukade komma upp på möten där det gnälldes över personalindragningar. Då brukade han slå dövörat till och bemöta det med att det är lärarens ansvar att anpassa undervisningen. Han borde ha något svar på varifrån pengarna skulle tas, budgeten var ju redan klar. Det skulle förstås komma upp att skolan kunde få bidrag, men det lät fan så mycket bättre att inte Gabriels föräldrar behövde bry sig, rektorn fixar det istället. Och dessutom kunde ju en assistent de själva betalade för utnyttjas till annat. Det fanns fler stökiga elever, en hel del om man skulle tro lärarpackets ständiga gnäll.

Bra Erik!

Han berömde sig själv för sina geniala idéer. Anledningen till att skolan skulle bekosta det hela var givetvis just det, att kunna ”erbjuda elevassistentens kompetens åt andra elever med behov”.

Just sådant här var det som han var bäst på. Fatta snabba och välunderbyggda beslut samt genomföra dem. För en sekund undrade han om colombianerna skulle uppskatta värdet av hans kompetens, men det fick bli en senare fråga. Just nu måste han komma på varifrån pengarna skulle tas, det blev väl drygt två-trehundratusen per år för en heltidstjänst. Att det skulle vara så förbannat dyrt med anställda!

Nu var han snart framme vid fikarummet, tjattret ekade mellan väggarna. Som en jävla hönsgård.

Pengar?

I samma stund som han klev över tröskeln hade han det. Om nu lärarna slapp en massa jobb när de fick hjälp av en assistent så kunde de få andra arbetsuppgifter utöver de ordinarie. Vilket skulle innebära att de fick dela på någon tjänst som redan fanns. Städning? Bibliotek? Besisning? Det fick han fundera vidare på, säkert inga problem att hitta på något. Gnäll skulle det förstås bli, men allt var ett givande och tagande. Han fick lägga fram det på sådant sätt att lärarna begrep att deras totala arbetsbelastning skulle minska, även om de fick städa någon timme i veckan. De kunde ju ta hjälp av eleverna, säkert nyttigt för de bortskämda ungarna att få ta reda på sitt eget skräp.

Med ett brett leende ställde han sig mitt i fikarummet och knackade med fingrarna i ett bord. När tjattret tystnat sa han:

”Kära kollegor, jag kan meddela er att ni kommer att få avlastning när det gäller stökiga elever. Skolan ska anställa en assistent vars uppgift blir att bistå er, till exempel

med en sådan som Gabriel i 1 C, han med DAMP. Assistenten ska anställas omgående

och kommer att ha en heltidstjänst. Så ni ser att jag lyssnar på det ni säger och vill hjälpa er på alla sätt.”

Det sista sa han med blickar mot Alfhild och Stina. Det var ju inte länge sedan de hade varit hos honom och klagat. Redan hade saker hänt som visade att han var en chef som tog sin personals önskemål på allvar. Stina såg förvånad ut och Alfhild bara nickade kort. Inget leende eller några bevis på uppskattning för hans insatser. Men Erik struntade i det, han var så nöjd över sig själv att han inte behövde några falska flin som bekräftelse. Lärarna satt först tysta, sedan började det sedvanliga viskandet. Erik stod kvar mitt i rummet med leendet kvar på läpparna. Till sist hördes en röst:

”Det låter ju bra, men vart ska vi ta pengarna?”

”Jag kommer att redogöra för det på fredag”, svarade Erik med sin myndiga stämma.

Pengar! Att folk bara tänkte på pengar. I ett sådant här läge var det ju elevernas bästa som var viktigast!

Idag gällde det!

Han skulle åka till travbanan redan på förmiddagen. På väg in till rektorsexpeditionen tog han svängen förbi Johanna. Hennes surmulna uppsyn kunde inte förta glädjen han kände. Nu skulle han satsa allt på ett kort och se till att bli kompis med Sven till att börja med. Invagga kusken i trygghet tills han hittade en bra angreppspunkt.

”Jag åker och pratar med Staffans pappa på förmiddagen och är nog inte tillbaka före lunch”, meddelade han.

”Ok”, sa Johanna och fortsatte sitt idisslande på tuggummit.

Erik kom att tänka på kor. Korna som brukade ligga i solen, idogt tuggande, i hagen utanför sommarstugan. Johanna hade samma dumma uttryck i de bruna ögonen när hon stint glodde på honom. Han undrade varför han tidigare tyckt att hon var en sexig liten sak. Numera var han mest irriterad på henne.

Han slog sig pustande ner bakom skrivbordet och drog fram ett block. Bäst att skriva upp vad han skulle säga till Sven. På något sätt måste han skapa kontakt, anledning att ses snart igen efter detta första möte. Han skulle gärna bjuda hem Sven på en whisky eller två någon kväll. Hoppas att karln drack och inte var någon sån där renlevnadsmänniska. Han skulle sondera lite idag, känna Sven på pulsen och hålla ögonen öppna. Så kunde han alltid berätta om sitt intresse för travet. Då borde han förstås imponera med några hästnamn, visa sig insatt. Ivrigt klickade han upp travets hemsida och rafsade ner namnen på några hästar. Vad han skulle säga angående assistenten var redan klart och han hade gett Johanna i uppgift att hitta någon. Sätta in annonser på arbetsförmedlingen och i lokaltidningen. Förhoppningsvis skulle det locka någon sökande, helst bara en så de slapp en massa jobb med anställningsintervjuer. Han avskydde anställningsintervjuer.

Med ett litet leende på läpparna plockade han ihop sina papper och gav sig iväg. Idag hade han klätt sig med omsorg, lite sportigt ledigt, som han hoppades skulle passa in bland travfolket. Solen sken och vägbanan var torr och fin. Mercan spann som en katt och glänste nytvättad. Han älskade att köra den här bilen, synd att han inte kunde ta med den till Colombia. Han skulle sakna den men det kanske fanns mercor där också, det måste han komma ihåg att fråga Peter om. De fyra milen var snart avverkade. Erik älskade att köra fort så han drog på ordentligt. Han njöt av att känna hästkrafterna under

huven, att accelerera snabbt, dra om andra bilar. Vid två tillfällen hade han åkt fast för fortkörning och han var väl medveten om att det fanns risk för körkortet om han åkte fast igen. Men det struntade han i nu, de fick väl sno lappen, han skulle köra ändå.

Parkeringen vid travet låg nästan tom, det var ju inga tävlingar idag. Erik sträckte på sig och drog in magen när han gick in på området. Försökte anlägga en självsäker stil, en som passade en handlingskraftig man som honom. Men vart skulle han hitta Sven? Stallet eller banan, hade han sagt, men Erik hade ingen lust att springa runt och leta. Han dök på en kille som såg ut att höra hemma i stallet med sin overall och skitiga stövlar.

”Var kan jag hitta Sven Sjögren”, frågade han myndigt.

”Sven, ja han sitter väl i en sulky på banan. Tränar hästar idag”, upplyste stallpojken och betraktade Erik nyfiket. ”Vet han att du kommer?”

”Ja, han väntar mig”, svarade Erik kort.

Banan var ett välbekant ställe. Där hade Erik tillbringat åtskilliga timmar de senaste veckorna. Stått med hjärtat i halsgropen och försökt mana på sina hästar att springa fortare, att vinna pengar åt honom. Han klev resolut iväg mot den ovala banan där ett par hästar travade med kuskarna i sulkyn. Vilken av kuskarna var Sven? De hade ju aldrig träffats så ingen av dem kände igen den andre. Erik ställde sig vid infarten till banan och betraktade de springande kusarna. Svettiga bringor och snabba ben som pinnade på så snabbt att de såg suddiga ut i soldiset. Doften av häst stack honom i näsan, det doftade pengar, löften och nytt liv.

Solen värmdes skönt och Erik njöt i fulla drag. Av vårens värme, hästdofterna och alla möjligheter som låg framför honom. Han kände sig stark och oövervinnlig, nu gjorde han äntligen något med sitt liv. Agerade, hade ett mål, strävade mot något bättre och det kändes bra. Han blickade bort mot stallbyggnaderna. Där stod de, hästarna som skulle hjälpa honom att leva ett liv värt namnet. Det verkade vara en välskött anläggning, rent och snyggt med stallen byggda i raka rader. Om man ägde en travhäst kunde man ha den här, hade Elof berättat, men det kostade en massa pengar i inkvartering och träning. Elof var visst på gång att köpa en kuse, en med bra härstamning och exteriör, som han hoppades tjäna vinstpengar på. Men Elof hade ju råd och Erik förstod att det var en rejäl chanstagning att köpa travhäst, så han tackade nej till Elofs förfrågan om delägarskap.

Innan den kusen börjat springa in pengar är jag långt härifrån, tänkte han förnöjt. Då bor jag redan i Cartagena, i en lägenhet med utsikt över havet.

Han väcktes ur sina drömmar av ansträngda flåsningar och upptäckte hästen som kom skrittande emot honom. Ofrivilligt tog han ett steg bakåt och trampade i en grop och höll på att ramla bakåt men återfick balansen i sista stund. Hästar var vackra djur, på håll. Han ville inte ha dem inpå sig, de såg lömska och farliga ut, som om de ville bita och sparka honom.

”Är du rädd för hästar”, sa kusken flinande. ”Aria här är så snäll så, klappa henne gärna.”

Erik betraktade det stora huvudet med de klippande öronen, såg hur hästen drog upp läpparna och blottade sina stora, gula tänder. Skakade på den skräckinjagande skallen så att svettdroppar stänkte över Erik som tog ännu ett steg bakåt, livrädd för att de gula tänderna skulle begravas i hans arm. Han rös men tvingade bort blicken från monstret och mötte den roade kuskens ögon. Det måste vara Sven, den röda kalufsen under hjälmen liknade Gabriels. Erik log ansträngt och sa:

”Nej, inte är jag rädd. Jag blev bara lite överraskad. Stod här och funderade på alla svar vi fått på annonsen om den assistent vi har sökt. Jag antar att du är Sven, du är väldigt lik din son.”

”Stämmer det”, sa Sven kort. ”Jag förstod att du var rektorn, har ju hört Gabriel berätta om dig, så jag avbröt träningspasset lite tidigare. Om du väntar här ska jag fixa nån som kan skritta Aria en stund. Hon måste svalkas av. Du kan vänta där borta”, fortsatte han och pekade med piskan mot en låg grön byggnad. ”Så kan vi ta en kopp kaffe och prata en stund.”

”Visst”, sa Erik och sträckte på sig. ”Jag väntar där.”

Det här verkade ju gå bra, Sven bjöd på kaffe och avbröt träningen för hans skull. Synd att han hade verkat rädd för hästen, men i vanlig ordning hade han funnit sig och förklarat bort det. Han var stolt över sin snabbtänktethet och förmåga att klara sig ur pinsamheter. Kanske fick han ta mod till sig och klappa någon hästjävvel för att visa Sven att han inte var rädd. Nåja, om den bara stod inlåst så kanske han skulle våga.

Med bestämda steg och rak rygg gick han mot den anvisade byggnaden. Hur skulle han inleda deras samtal? Lite löst snack om travbanan och sitt brinnande intresse för trav kanske? Eller så drog han igång med att klart och tydligt redogöra för sina och skolans planer och snabba agerande i assistentfrågan? Föra fram att han själv genomdrivit beslutet om att skolan skulle anställa assistenten så de slapp vänta på att ansökningen från Gabriels föräldrar skulle beviljas. Hans tanke snuddade vid vad BG,

skolchefen, skulle ha att säga i frågan, men det blev säkert inga problem. Han visste hur den mannen skulle hanteras och BG skulle bara bli glad att åt slippa lägga sig i. Dessutom hade Erik rätt att bestämma om hur budgeten utnyttjades, så länge den inte spräcktes.

”En kopp kaffe”, frågade Sven.

”Ja tack”, log Erik. ”Det skulle smaka bra.”

De båda männen gick in i det välskötta personalrummet där kaffet redan var klart. En ung tjej som satt vid bordet sken upp när de klev in. Strålade med hela ansiktet mot Sven, som nickade kort och meddelade tjejen att de ville vara ensamma. Rodnande plockade hon åt sig travtidningen hon bläddrat i och försvann utan ett ord. Det såg inte ut som om tjejen var en dag över fjorton så det kanske var kuskens nya minderåriga älskarinna. Erik hade inga moraliska aspekter på det, men förstod inte vad som gjorde att man tänkte på småtjejer. Dessutom var det farligt att ha en sådan böjelse, det kunde leda till att man blev utsatt för utpressning till exempel. Han log inom sig.

De slog sig ner vid bordet och smuttade på kaffet. Erik harklade sig och sa:

”Det var ju bra att du hade tid att träffas. Såna här saker är bättre att lösa över en kopp kaffe än på telefon.”

”Ja”, sa Sven kort och blåste på det heta kaffet. ”Vad är det för problem med Gabriel?”

”Inga större”, log Erik förbindligt. ”Som jag sa borde lärarna kunna hantera det men vi vill ju ge Gabriel alla möjligheter att klara sin utbildning med bra betyg. Så jag har bestämt att skolan anställer en assistent på egen bekostnad. Det innebär att ni inte behöver krångla med någon ansökning och att det hela går snabbare. Vi har redan annonser ute och folk som har sökt. Kompetenta elevassistenter med erfarenhet och utbildning när det gäller DAMP-elever.”

”Det låter ju bra”, sa Sven och stirrade ut genom fönstret. ”Men hur går det för honom? Är han stökig eller är det bara de där IG-betygen du nämnde?”

Nu gällde det att väga orden på guldvåg. Erik anlade sin mest förtroendeingivande min och svarade:

”Ja, lite stökig kanske. Ett par av lärarna har nämnt något om det. Men det är säkert inga problem när han väl får en assistent. Jag kan ju en hel del om DAMP och andra bokstavsdiagnoser och vet mycket väl vilken problematik Gabriel har. Lite koncentrationssvårigheter kanske och lite svårt med tidspassning, men han har huvud din son och kommer att gå långt.”

Sven fortsatte sitt stirrande ut genom fönstret. Erik följde hans blick och såg ett par riktiga godingar i femton-sextonårsåldern som satt på en bänk och solade. De hade bara små linnen och ridbyxor på sig. Riktigt sexiga faktiskt. Travbanan var förstås ett tillhåll för unga hästtokiga tjejer som utnyttjades som gratis arbetskraft. Utnyttjades på många sätt efter vad Erik fått höra. De såg givetvis upp till kuskarna och gjorde allt för att få sola sig i deras glans. Vilken perfekt arbetsplats det måste vara för en man med smak för ungt kött.

”Har han strulat hela tiden”, frågade Sven och fäste blicken på Erik.

”Nejdå, det verkar ha kommit på senare tid. I höstas gick det alldeles utmärkt för din son. Han har ju lyckats få ett par MVG, så i det stora hela går det bra för honom. Men jag är ju en chef som är mån om både personal och elever, så jag tar tag i saker innan de blir problem.”

”Hmm”, var allt Sven sa till svar.

Erik väntade på mer frågor och blicken sökte sig återigen ut mot de söta flickorna. En av dem var svarthårig och mörkhyad, såg lite sydamerikansk ut. Kunde vara colombianska, en mörk skönhet med stora bröst som nästan ville hoppa ur det trånga linnet. Erik kvävde en suck, han längtade iväg, till alla heta, vackra kvinnor där borta. Svens ord bröt hans tankar:

”Ja, han fick ju diagnosen i åttan och hade assistent sen i högstadiet. Men när han började gymnasiet ville han inte ha nån, så vi hoppades att det skulle gå ändå. Jag menar, han verkade ha mognat en del. Frugan har hjälpt honom en hel del, men i julas sa hon plötsligt att hon ville skiljas. Så jag fick packa ihop och dra på juldagen. Nu bor jag här på travbanan i ett rum tills jag hittar nåt annat. Så det är klart att grabben reagerar. Jag tog hit honom en del i början på terminen, hade benet i gips då, men hästarna måste ju tränas. Och grabben har hand med kusarna och gillar att köra, så...”

Sven tystnade och suckade djupt.

Skiljas! Erik förstod varför och det lät bra, då var Sven i behov av någon som stöttade honom, bjöd på en whisky och lyssnade. Antagligen hade Svens fru kommit på något och därför kastat ut karln. Mycket lovande! Erik kunde knappt dölja sitt nöjda leende och sa medkännande:

”Det var verkligen tråkigt att höra. Skilsmässor är aldrig roliga och det ger ju saken ett nytt perspektiv. Jag menar, när det gäller det där med Gabriels frånvaro och stökighet. Desto större anledning att ge honom extra stöd, men det fixar vi på Hagtorp, det ska jag bli man för.”

”Tack för det”, sa Sven tyst. ”Exfrun gnällde över att han blivit jobbig hemma så då fick han komma hit ett tag. Men jag hade inte tid att hålla på och skjutsa honom till skolan och dessutom behövdes det hjälp här, så då blev det så att han var borta från skolan.”

”Vart bor han nu då”, frågade Erik.

”Nu bor han hos exfrun igen, hon härjade om att hans studiebidrag hade dragits in på grund av frånvaron. Då fick han flytta hem igen.”

Erik funderade så hjärnan gick på högvarv. Hur skulle han gå vidare nu? Han ville inte tugga mer om Svens unge, nu ville han prata trav och hästar. Fiska efter möjligheter till kuskens behjälplighet med pengavinster och visa sitt intresse och kunnande om trav.

Han lutade sig mot Sven och sa:

”Oroa dig inte för Gabriel. Jag ska se till att han får ordentlig hjälp, skolan ska inte bli något problem fortsättningsvis. Du kan lita på att grabben är i trygga händer hos mig. Redan under veckan ska jag se till att allt löser sig, sedan kan vi kanske ses i helgen. Då ska du få veta i detalj hur jag lagt upp skolarbetet för din son. Det finns många möjligheter, kanske kan vi ordna så att Gabriel får tillbringa lite tid här på travet och köra hästar om han vill det. Vi är ju faktiskt skyldiga att ge eleverna individanpassad undervisning så det möter säkert inga hinder. Jag måste bara förankra idéerna hos skolchefen, men han, liksom jag, har elevernas bästa för ögonen.”

Sven såg gladare ut nu och log lite mot Erik. Nu var det dags att byta spår.

”När jag ändå är här kanske jag kan få se stallarna och hästarna. Jag är själv en ivrig besökare på er välskötta travbana och dessutom är jag mycket hästintresserad. Har funderingar på att köpa en kuse själv, så en rundvandring vore trevligt.”

”Visst”, sa Sven. ”Jag ska visa dig runt.”

De gick runt i stallarna en stund och Erik svängde sig lite med sina kunskaper om hästarnas namn. Pekade på de han kände igen och ställde, i sitt tycke, intressanta och kunniga frågor. Om odds och härstamning, ålder och namn på kuskar och tränare. Sven pratade på, uppenbarligen tyckte han det var roligt att berätta. Det bådade gott. Erik berättade att han brukade vinna lite blygsamma summor och att han mest spelade för skojs skull, för spänningen och för att testa sina kunskaper om hästarna och deras dagsform. Han kunde se på en häst hur den mädde, sa han i förbigående och berättade sedan livfullt om sin dotters hästintresse.

Sven verkade njuta av Eriks uppmärksamhet och intresse, Erik tog till och med mod till sig och klappade ett par hästar som såg lugna ut. Han mumlade något om allergi, att

han inte borde röra vid hästarna men hade svårt att låta bli. Snörvlade lite som om han kände av allergin och sa till sist att det kanske var bäst att han fick frisk luft. De båda gick ut i solen och Sven följde med Erik till bilen. Där tog Erik Svens hand i ett fast grepp och sa:

”Då ses vi till helgen, jag ringer dig. Kanske kan jag få äran att bjuda hem dig, frugan ska bort på lördag kväll. Då kan vi äta en bit och ta en pilsner. Vad tycks om det förslaget?”

”Ja tack”, svarade Sven lite tveksamt. ”Brukar du bjuda hem föräldrar?”

”Det händer, det händer”, strålade Erik. ”Jag är väldigt angelägen om att ha en bra relation till mina elevers familjer och tycker alltid det är trevligt att bekanta mig närmare med föräldrarna. Frugan och jag umgås mycket med gamla, och nya, elevers föräldrar. Många har blivit nära vänner till oss genom åren.”

Det var inte sant förstås, men det lät bra. Och kunde kanske ha varit verklighet, om han haft någon personlig nytta av det, men vanligtvis ansåg Erik att föräldrar var till besvär. Som bara hörde av sig när det gällde gnäll om hur deras elever behandlades, eller kom med krav som var omöjliga att ställa upp på. Men med Sven var det annorlunda. Nu skulle han ta vägen förbi systembolaget och inhandla ett par flaskor riktigt fin whisky och en påse starköl.

Han sjöng när han körde hemåt. Veckan skulle ägnas åt att ordna allt så bra som möjligt för Gabriel så han hade något konkret att komma med på lördag. Han fick sätta Johanna i arbete, dags att den surpuppan fick lite att göra.

Klockan var två på eftermiddagen när han parkerade utanför sin expedition. Han möttes av Allan som var skolans fackliga representant.

”Jaså, där är du”, sa Allan vasst. ”Johanna sa att du var på travbanan. Vi i den fackliga gruppen vill ha ett möte med dig snarast angående anställningen av assistenten. Vi anser att det kräver MBL-förhandling eftersom det kommer att påverka budgeten och därmed troligtvis anställningsvillkoren för lärarna. Vi vill höra vad du har att säga, hur du löser den ekonomiska biten, och ha vårt ord med i laget innan det anställs någon ny.”

Erik suckade. Det var inte lätt att vara en rektor som hade elevernas bästa för ögonen.

Han loggade in på forumet och såg att det hade kommit ett svar på hans fråga.

Han log. Nu visste han hur man gjorde, det var löjligt enkelt.

Nu skulle de få se allihop, se att de inte lekte med honom, inte behandlade honom hur som helst. De behövde få sig en rejäl näsbränna. Den stora feta rektorn och det stelbenta skolsystemets företrädare kanske äntligen skulle fatta att det var ett geni de hade att göra med.

Gamen skulle få sitt straff, det straff hon förtjänade.

Idén hade dykt upp när han såg hennes lilla fula bil på stan under påsklovet. Det hade tagit en natt vid datorn, men nu hade han svaren. Visste hur man gick till väga, men det fanns mycket att tänka på. Saker som måste införskaffas och mer han måste lära sig.

Han skulle njuta av förberedelserna och arbetet, njuta av att straffa henne en gång för alla. Han var ett geni, det skulle de förstå efteråt och han skulle skrämma dem alla.

Att ta sig in i hennes hus hade varit lätt för en smart person som han. Dörren från det olåsta garaget var en barnlek att dyrka upp. Handskarna hade förhindrat fingeravtryck, han tänkte på allt.

Han drog ut skrivbordslådan och såg boken och fotot.

Souvenirerna han hade sparat.

De var laddade med hennes onda energi, de riktigt strålade av ondska.

Han vågade knappt ta i dem, lät dem bara ligga där i lådan under pärmerna. Öppnade lådan ibland och lät den onda energin strömma in i honom för att bli påmind om sin uppgift.

Att straffa henne.

Men inte ännu.

Rätt tillfälle var viktigt, ett tillfälle när han hunnit därifrån och var i säkerhet.

De skulle förstå budskapet, att det var han som hade makten och att man inte jävlades ostraffat. De skulle bli imponerade av honom.

Han visste när det skulle ske, ringade in datumet i almanackan och log. Kände sig upprymd, lycklig och oövervinnlig. Nu skulle han snart skaffa de sista sakerna som behövdes.

Göra de nödvändiga förberedelserna.

Han studerade almanackan igen och ringade in ännu ett datum. Sista natten skulle han få mycket att göra.

Han log vid tanken.

Erik kollade kalendern, han hade totalt glömt bort att det var påsk i helgen. På lördag skulle Sven komma, på påskafton. Hur skulle han få iväg frugan? Nu var det redan onsdag och dags att planera mötet med Sven. Kanske bäst att ringa honom och sondera lite, han kanske inte heller hade tänkt på att det var storhelg.

Nåja, det fick bli en senare fråga. Nu var det mötet med fackförbundsgruppen på skolan som väntade. Erik hade läst på och log lite. De skulle knappast komma någonstans, de där ivrarna för medbestämmande. MBL-lagen var ett spel för gallerierna, gav arbetstagarna ett sken av makt, men i realiteten var det Erik som hade den.

Makten!

Han hade ringt upp BG och fått hans välsignelse. Kollat upp möjligheter och kommit fram till att städerskan fick gå. Hon hade bara ett vikariat och den ordinarie städtanten skulle förmodligen sjukpensioneras, det var visst något med utslitna axlar. Hon försökte visst försöka få det klassat som arbetsskada, men det problemet slapp han förhoppningsvis befatta sig med. Då var han redan på andra sidan jordklotet. Han svettades lite vid tanken på hur han skulle lyckas få Sven att gå i fällan, men skulle göra allt som stod i hans makt för att så skulle ske.

Det var ett par stycken som hade ringt om assistentjobbet och Erik hade bestämt träff med dem efter påsk. Han tänkte strunta i att dra ihop några lärare inför de förestående träffarna, ville själv bestämma vem som skulle anställas. Då gick det fortare, antagligen hade han tjänsten tillsatt redan efter påsklovet. Städerskans uppsägningstid kunde inte vara så lång, en månad kanske, och för övrigt gick hennes vikariat ut redan till sommaren, så i värsta fall fick han betala dubbla löner ett par månader. Det skulle nog budgeten klara, han fick väl plocka lite av fortbildningspengarna som ändå sällan utnyttjades av de lata lärarna. Nu fick det bli en snabb fika och ett ännu snabbare möte, så han hann förbereda allt inför lördagen. Hur sjutton skulle han få iväg frugan? Nåja, han kom säkert på något.

Stämningen i fikarummet var spänd och lärarna glodde surt på honom. Otacksamma jävlar, här engagerade han sig i deras och elevernas problem och vad blev tacken? Det skulle fan vara rektor, gnäll och påtryckningar från alla håll. Han log mot kollegiet med tankarna i Cartagena. De skulle nog bli varse, han hade redan börjat fila på sin avskedsansökan och planerna inför reträtten.

Efter fikat dröjde sig fackgruppen kvar. Det var fem representanter närvarande från de olika arbetslagen på skolan och Johanna som förde protokoll. Han slog sig ner vid deras bord och Allan inledde mötet.

”Ja Erik”, sa han. ”Du kan ju börja med att berätta hur du tänker lösa den ekonomiska biten med att anställa en assistent och varför skolan ska bekosta det. Visserligen behövs det en sån, men det finns andra vägar att gå som du vet. Som att låta Gabriels föräldrar söka en, då får skolan bidrag till lönen. Uppriktigt sagt begriper vi inte varför du vill att skolan ska stå för fiolerna.”

Erik kände allas blickar på sig så han sträckte på ryggen och anlade sin beslutsfattarmin. Bestämd, lite bister men ändå vaken och intresserad. Det var en min som alltid gick hem, han övade ofta på den. Hade lärt sig den vid någon kurs om kroppsspråk. Erik vinnlade sig alltid om sitt kroppsspråk, visste att det sa mer än alla ord. Med sin inövade auktoritära röst sa han:

”Varför skolan ska bekosta en assistent är egentligen självklart. Om vi söker en via Gabriel kommer den personen bara att ägna sig åt honom. Och efter vad ni själva säger så finns det fler stökiga elever på skolan och en assistent vi själva avlönar kan hjälpa till med dessa bråkstakar. Inser ni inte alla fördelar med ett sådant förfarande? Det är ju ni själva som blir avlastade.”

Han tystnade och kom på ett smart grepp, siffror och fakta måste fram. Så han fortsatte:

”Hur många elever rör det sig om, såna som skulle behöva hjälp? Kan ni beräkna på ett ungefär hur mycket tid det tar att hålla ordning med ett sånt busfrö per lektion, tid som alltså tas från värdefull undervisning?”

De andra tittade på varandra och mumlade lite sinsemellan. Erik väntade tyst med ett litet leende på läpparna tills han kom på vikten av rätt kroppsspråk och minspel. Då sträckte han på sig igen och ordnade anletsdragen.

”Ja”, sa Allan, ”det är ju väldigt svårt att beräkna exakt. Men visst lägger vi en del tid på ordningen under lektionerna, kanske tio-femton minuter i dom stökiga klasserna. Visst vore det skönt med hjälp, men frågan kvarstår. Hur ska det betalas?”

Nu gällde det! Kanske bäst att direkt påtala BG:s stöd i frågan. Han slog upp sin anteckningsbok och låtsades läsa. Harklade sig myndigt och sa:

”Jag har just haft ett långt samtal med skolchefen och han stödjer min idé fullt ut. Som ni kanske vet har det framförts en del kritik från föräldrahåll om att stökiga elever

stör ordningen och förhindrar fullgod undervisning. Vi skolledare vet ju att ni lärare är både kompetenta och engagerade och har länge funderat på hur vi ska kunna underlätta för er, så när jag la fram min idé tyckte Bert-Göran att den var lysande. Ett sånt här förfarande ger både struktur åt dom stökiga ungdomarna, utrymme för dom duktiga att

lära sig mer samt en bättre arbetsmiljö för lärarkåren.”

Han tystnade och kände sig nöjd med uttalandet. Där fick de något att tänka på, fackfolket. Utläggningen om skolchefens engagerade bifall var kanske inte riktigt sant. Visst, BG hade gett klartecken, men Erik undrade om han egentligen lyssnat ordentligt. Fast vad sjutton, lärarna träffade nästan aldrig högste chefen. Det var bara när treorna tog studenten som han brukade visa sig och hålla långa, trista monologer i kyrkan. Det tisslades bland de andra, det märktes att de var förvirrade. Allan spände sin vassa blick i Erik och sa:

”Du har fortfarande inte berättat hur skolan löser den ekonomiska biten. Som vi förstår handlar det om runt trehundratusen per år med sociala avgifter. Vi har en krympande budget och i år är den redan intecknad till sista öret. Du kan inte plocka pengar ur den hur som helst, lönerna ska betalas och material måste vi ha. Vart tänker du ta pengarna?”

”Nu är det så här”, sa Erik med överdrivet tydlig stämma. ”Jag har full rätt att fatta beslut utan ert medgivande, om synnerliga skäl föreligger. Det gör det i den här frågan, vi har en intelligent elev som det har börjat gå utför med och åtgärder måste sättas in omedelbart. Dessutom har jag fått många samtal från andra föräldrar som klagat på bråk i klasserna och bristfällig undervisning. MBL-lagen säger tydligt och klart i § 38, att jag är i min fulla rätt att plocka in personal utan ert medgivande om särskild sakkunskap behövs. Jag behöver inte ens förhandla med er i den här frågan eftersom det dessutom föreligger synnerliga skäl. Men eftersom jag anser att en bra chef tillmötesgår personalens önskemål gick jag med på att träffa er. Men jag vill understryka att detta är att betrakta som ett informationsmöte, inte en förhandling.”

Erik log lite mot de andra för att ta udden av sina bestämda ord, men han njöt av att sätta dem på plats. Den där MBL-lagen var ett skit, den tog en massa tid, men det gick alltid att hitta kryphål i lagtexten och Erik hade tidigt lärt sig behärska dessa. Enligt hans åsikt kunde lagen lika gärna plockas bort, det var löjligt att sitta och tjafsa om saker, när det till sist ändå var hans beslut som gällde. Det tillförde inget av värde för någon av parterna. Bara tid som gick till spillo och en massa krångel. Men lärarna gillade förstås att sitta i möten, då slapp de ju undervisningen

”Du har fortfarande inte svarat på min fråga”, sa Allan ilsket. ”Vi har full rätt att bli informerade om skolans ekonomiska frågor, för att kunna tillvarata lärarnas gemensamma intressen i förhållande till arbetsgivaren. MBL-lagen § 19, om du inte visste det!”

Jo, Erik visste, men han hade medvetet försökt slippa svara på den frågan. Det var ju lite känsligt, han misstänkte att det skulle bli ett jävla liv. Samtidigt hade han ett starkt trumf på hand, det fanns ingen arbetsbeskrivning gjord på lärartjänsterna. Han hade medvetet pratat bort argumenten för sådana när frågan kommit upp, väl medveten om att en arbetsbeskrivning skulle begränsa skolledningens manöverutrymme när det gällde att delegera uppgifter. Nu betalade det sig, hans ovilja mot att på papper fästa vad en

lärare gjorde och inte gjorde. Han log lite och lutade sig fram, anlade sitt mest förtroendeingivande tonfall och såg Allan rakt i ögonen.

”Givetvis har ni rätt att få veta”, sa han lent. ”Vi kommer att omfördela tjänster, så enkelt är det.”

”Prata klarspråk”, fräste Allan.

”Okey”, sa Erik lite barskare. ”Det här förslaget har jag diskuterat fram med skolchefen och det kommer att bli så att städerskan, som har ett vikariat fram till sommaren, sägs upp. Städningen ska delas upp på den personal som får minskad arbetsbelastning genom tillsättandet av assistenten. Totalt sett innebär det minskad arbetsbelastning för personalen, så alla är vinnare på det här systemet. Dessutom sparar ni värdefull tid om ni slipper bråk och den tiden kan utnyttjas till städning.”

Han tystnade och inväntade deras reaktioner. Tänkte på sitt kroppsspråk och korrigerade sin lekamen för att ge ett närmast uttråkat, men självsäkert, intryck. Som om han knappast förväntade sig några protester. Ja vad då, han erbjöd ju ett koncept där alla var vinnare. Det tyckte uppenbarligen inte de fackliga lärarrepresentanterna. De viskade upprört sinsemellan, bara bespisningstanten satt tyst. Vaktmästeriets ombud skruvade oroligt på sig, antagligen begrep han att en del av arbetet skulle falla på dem. Vilket stämde bra, med mindre stök och skadegörelse av bråkstakar skulle det finnas utrymme att lägga delar av städtjänsten på dem. Tack och lov att inte städerskan själv var där, hon ingick i vaktmästeriets fackförbund.

Den som först sa något var Stina, som givetvis nästlat sig in bland lärarpackets fackföreträdare. Hon var högröd i ansiktet när hon upprört hävde ur sig:

”Men Erik, räcker det inte som det är med alla uppgifter som ligger på lärarna. Undervisning, socialt stöd, klassföreståndarskap, lärarlagssansvar, ansvar för lagens budget, inköp, ämnesansvar och dessutom delaktighet i allsköns så kallade beslutsrådgivande grupper. Fattar du inte att vi inte kommer att orka? Vi är anställda för att undervisa. Bibringa kunskap och ge eleverna den individanpassade undervisning de har rätt till.”

”Där har du fel Stina”, sa Erik lent, tog stöd av sina anteckningar och fortsatte. ”Vi här på skolan är ett team som på bästa sätt tar hand om våra elever. Jag tycker det låter som om du har en förlegad syn på din lärarroll, kanske är det på sin plats att du tänker om. Vi har ett gemensamt ansvar för ungdomarna och även om ni, så kallade lärare, ansvarar för undervisningen fritar det inte er från delaktighet inom övriga områden. Vi har en ny skola nu, en målstyrd skola som sätter in kunskap i ett sammanhang och som samtidigt har lite av en fostrarroll. Våra elever ska gå ut härifrån med en bred och gedigen kunskapsbas. Skolverket talar klart och tydligt om att utbildningen skall främja elevernas utveckling till ansvarsställande människor, som aktivt deltar i och utvecklar

yrkes- och samhällslivet. Dessutom står det skrivet att kunskap kommer till uttryck i olika former, fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet, som förutsätter och samspelar med varandra. Undervisningen får inte ensidigt betona den ena eller den andra kunskapsformen. Elevernas kunskapsutveckling är beroende av om dom får möjlighet att se samband. Den värld eleven möter i skolan och det arbete eleven deltar i skall förbereda för livet efter skolan. Så se det som en möjlighet, att få integrera städning i undervisningen och lära eleverna att ta ansvar för sin miljö. Ni har givetvis fria händer att dela upp den här tjänsten, men från ledningshåll förordar vi att det ska ingå i undervisningen. Eller tycker du kanske att städning är oviktigt Stina?”

Alla satt tysta, Erik lyfte blicken från papperet med Skolverkets uppmaningar, blickade strängt ut över gruppen och sa barskt:

”Är det någon av er som tycker att lärarrollen idag består av att stå vid katedern och häva ur sig fakta under varenda lektion så föreslår jag att personen ifråga söker ett nytt arbete. Dagens lärare har, och ska definitivt ha, en bredare roll och integrera verkligheten i sin undervisning. Dessutom kommer ett sånt här system att lösa många andra problem, såsom klotter, nedskräpning och vandalism. För att inte tala om alla kastade fimpar! Eleverna kommer att känna ansvar för sin skola och på ett handgripligt

sätt lära sig varsamhet om den miljö de vistas i. Ju mindre dom skräpar ner, desto mindre måste dom städa.”

Tystnaden fortsatte, de viskade inte ens sinsemellan till Eriks belåtenhet. Nu hade han satt dem på plats! Till sist tittade Allan på klockan och sa:

”Dags att gå till lektion. Vi får ta med det här ut i grupperna innan påsklovet och diskutera förslaget.”

”Det är inget förslag, det är ett beslut”, röt Erik.

Förbannade trögsallar, hade de inte lyssnat? Då mullrade vaktmästarens röst:

”Jag måste höra med vårt fack i alla fall. Detta berör ju i högsta grad en av våra medlemmar.”

”Gör så du”, sa Erik trött. ”Men hennes vikariat går snart ut och den ordinarie städerskan kommer inte tillbaka, så jag har full rätt att tillsätta vem eller vilka jag vill på den tjänsten.”

Att de aldrig gav sig! Insåg att de hade med en kunnig och kompetent chef att göra som aldrig fattade några dåligt underbyggda beslut. Som hade sett till att fackpaketet inte

kunde hitta några kryphål. Där hade han god hjälp av lagstiftningen, vars egentliga syfte var att ge chefen allt förhandlingsutrymme och de anställda skenet av inflytande. Tack och lov! För ett ögonblick undrade han över Colombias anställningslagar, men de var säkert generösa. Han log vid tanken. Allan harklade sig:

”Med vilka pengar har du tänkt betala assistenten innan städerskan slutar?”

Varför måste de nosa reda på varje frågetecken? Han undrade om somliga inte gjorde annat än att utarbeta strategier för att jävlas med sin skolledning. La värdefull planeringstid på att leta upp minsta sak som kunde sätta käppar i hjulet för en drivkraftig chef. Vad ville de ha egentligen? En mes som sprang deras ärenden? Vilken jävla röra det skulle bli då! Erik missunnade dem inte en sådan chef, inte alls, de kunde ju anställa någon vek och obeslutsam typ till rektor efter sommaren. Då var han inte i Sverige längre. Hoppades han! Han suckade och sa trött:

”De fattiga kronor det handlar om tar vi fram genom en omfördelning i budgeten. Lånar av oss själva, helt enkelt. När den ordinarie städerskan får sin pension, vilket troligtvis kommer att ske under sommaren, sparar skolan tusenlappar på hennes sjuklön. Som bekant måste vi numera betala femton procent under sjukskrivningen och den besparingen täcker nästan en månadslön för assistenten. Resterande kronor lånar vi någon annanstans, kanske ur fortbildningspotten. Det finns ju ändå aldrig något intresse

för vidareutbildning bland er, så pengarna brukar brinna inne vid årsskiftet. Det handlar bara om lite drygt en månad som ska dubbelbetalas, så det är fullt lösbart.”

Fackrepresentanterna såg skeptiska ut, men till Eriks lättnad ifrågasatte ingen hans uttalande. De verkade alla ha bråttom därifrån, nickade bara mot Erik och försvann. Han samlade ihop sina papper och suckade tungt. Nu var det över i alla fall och han kunde agera vidare, precis som han tänkt.

”Vilken bra arbetsplats det här skulle vara om man slapp alla dessa idioter till lärare”, sa han rakt ut i det tomma fikarummet.

Stina ville inte gå till någon lektion efter MBL-mötet, men plockade ihop sina papper och gick. Mest av allt ville hon dra någonstans där hon fick vara ifred. Just nu kände hon sig bara tom och oengagerad. Känslorna av tomhet och den filt av trötthet som ständigt låg över henne skrämde henne. Hon hade dessutom märkt att hon börjat få svårt att minnas elevernas namn, även de hon hade haft under hela tiden på skolan. Igår när hon varit inne på stormarknaden och handlat hade hon totalt glömt vart hon parkerat bilen och irrat runt med sin kundvagn en lång stund, med paniken krypande, innan hon hittade den. Stressymtom, det förstod hon. Hon brukade vakna om morgnarna tom på tankar och se sig om. Inte förstå hur rummet kunde vara fyllt av saker och att fönstret kunde släppa in ljus. Själv var hon alldeles tom! Det fanns inga känslor, ingen lust och inga tankar att haka fast vid som kunde leda någonvart. Hon kände sig som ett fönsterlöst rum utan dörr och vart hon än riktade blicken det tomt, tyst, mörkt och ensamt. Hon förstod att hon behövde söka hjälp, få någon att prata med.

Solens strålar dansade över parkeringen, glimmade i bilarna och kastade sina solkatter mot de solhungrande eleverna som väntade på henne utanför lärosalen. Hon förstod att de inte ville gå in och sitta i sina bänkar, lyssna på hennes malande och suckande längta ut till det fina vädret. Så hon tänkte släppa iväg dem med någon uppgift som kunde göras tills nästa gång. Det fanns övningar i boken som kunde användas. Om de gick fick hon dessutom lite tid för sig själv, kunde försvinna upp till sin dator och kolla in arbetsförmedlingens hemsida över lediga jobb.

Snabbt bläddrade hon i boken för att hitta en relevant övning och hittade en som fick duga. Lagom ambitiös och den kunde göras utomhus om de ville det. Hon struntade i vilket, bara hon slapp den press som det utgjorde att genomföra lektionen.

”Hej allihop”, började hon. ”Det är så fint väder idag så ni får en uppgift som ska vara klar tills nästa gång. På sidan 145 i boken finns det en övning. Den ska lämnas in skriftligt, ja ni kan läsa själva. Om ni vill göra den nu eller senare avgör ni själva och ni får gärna sitta ute. Bara den är klar tills nästa gång.”

Eleverna bläddrade och läste, ingen verkade ha något emot hennes förslag. En av killarna räckte upp handen. Stina kunde inte minnas hans namn så hon bara nickade och sa:

”Ja?”

”Får vi sitta vart vi vill och göra den?”

”Ja, vart ni vill och ni behöver inte göra den nu om ni hellre vill njuta av solen. Men den ska vara klar tills nästa gång.”

Det tog inte många sekunder innan salen tömts. Stina suckade lättat över att alla hade nappat på idén, att ingen satt kvar och gnetade sig igenom uppgiften och hoppades på att få hjälp av henne. Nu kunde hon gömma sig bakom datorskärmen, surfa runt och kanske skriva ett par e-mail. Bara Per stod kvar och packade omsorgsfullt ner böckerna i ryggsäcken. Hon önskade innerligt att han inte ville prata igen. Per och Stina hade varit hos Inger, studievägledaren, härom veckan. Som vanligt var Inger motsträvig, men hade ändå till sist tagit fram de uppgifter som behövdes för Pers omval. Det visade sig att det var en del att läsa upp, men Per hade sagt att han var villig att göra det under sommaren och sedan göra särskild prövning på de inlästa kurserna innan höstterminen började. Han skulle säkert fixa det och verkade tillräckligt motiverad. Brann för sin sak verkade det som, det var första gången Stina sett Per så entusiastisk. Hon såg upp mot honom och log.

”Hur har det gått Per”, frågade hon. ”Har du pratat med pappa än?”

”Ja då”, log han till svar. ”Och pappa sa att det var okey, om jag bara visade att jag kan klara av att läsa in det som behövs. Jag pratade med studierektorn igår och vi kom överens om att jag går över till natur redan efter påsk. Men då måste jag plugga en del vid sidan av redan nu, ska läsa in en del under påsklovet.”

”Vad bra”, log Stina. ”Du ser, allt fixar sig. Vad satsar du på för utbildning efter gymnasiet då?”

”Det blir nog Naturvetarprogrammet i Uppsala. Det är på 160 poäng och ger en massa valmöjligheter.”

”Kul, bara att jobba på då, det fixar du!”

Per log lite och tackade henne för hjälpen, artig som alltid. Hon hoppades att han skulle orka, att läsa in en massa ämnen samtidigt med den övriga undervisningen var tufft. Men var det någon som skulle klara det var det Per. Nu skulle hon få en mindre i klassen efter påsk. Skönt! Per var i och för sig ingen besvärlig elev, men hon kände samtidigt att killen ville mer än det hon kunde erbjuda. Han var en av de få som inte riktigt gillade hennes provlösa betygssättning, antagligen hade han behov av att mäta sina kunskaper genom poäng och prov.

Nu var det bara några dagar tills påsklovet började. Det skulle bli underbart att vara ledig, men Stina hade en knut i magen vid tanken på att hela hennes situation kändes så hopplös. Hon vill inte vara där hon var, orkade inget längre och ville bara bort. Men det fanns ingen ork till att börja om igen. Till att hitta en hållbar väg i livet och en mening.

Solskenet bländade henne när hon klev ut. Fåglarna sjöng för full hals, buskar och träd knoppades. Hon såg våren som genom ett filter i år, kunde inte riktigt njuta, det kändes som om hon bara betraktade naturens uppvaknande på håll. Hon satt i en glasbubbla dit varken dofter eller värme nådde. Hon visste inte hur hon skulle vända sina tankebanor för att se en utväg ur sitt tunga tillstånd. Som det kändes nu fanns det varken någon dörr eller fönster, det var stängt överallt. Låst, tomt och tyst.

Hon kämpade på med att hålla fasaden av den glada Stina intakt. Spelade spelet hon var duktig på, att vara den organiserade, effektiva, positiva kollegan och läraren. Ingen verkade märka något och hon skämdes över sin brist på entusiasm. Det kändes som om bubblan en dag skulle spricka och att alla skulle se hur hon fuskade sig igenom lektioner och planering. Någon måste ju märka något. De stackars eleverna hade redan börjat reagera, hon kände tydligt den förändrade stämningen i klasserna. Bristen på entusiasm från hennes håll gav omedelbar respons och fick till följd att ungdomarnas intresse minskade. Hon klandrade dem inte, den hon klandrade var sig själv. Nu var hon precis en sådan lärare hon svurit på att aldrig bli.

Ett par musklick senare var hon på arbetsförmedlingens hemsida. Granskade annonserna, men inget nytt uppenbarade sig, bara skolans annons om en assistent. Inget som kunde tända en gnista av intresse hos henne. Att plugga vidare var uteslutet, med de nya studielånen var det omöjligt för henne, fyrtiosju år gammal, att låna. De skulle betalas tillbaka innan pensionen så månadsavgiften skulle bli enorm, om hon ens fick något lån.

Ett livslångt lärande. Skolverkets klyscha kändes som ett hån.

Våren hade kommit på allvar den sista skoldagen innan påsklovet. Livet hade återvänt efter vintern, det märktes på alla spralliga elever. Borta var glåmigheten och tröttheten, skratt och tjoanden fyllde den soliga skolgården när Stina gick bort mot lärarrummet. Det hade inte blivit mycket gjort under dagens lektioner och Stina var tacksam över att hon kunde skylla på sina uppspelade elever istället för på sig själv. Påsklovet hägrade och sedan skulle tiden gå fort fram till sommaren, det var gott om lov dagar och studieresan som väntade. Stinas klass såg fram emot den, liksom Isak, men själv hade hon svårt att glädjas åt något överhuvudtaget.

”Ryck upp dig Stina”, sa hon högt till sig själv.

”Vad sa du”, hördes Pers röst bakom henne.

Hon vände sig om och log mot Per, hade inte märkt att han var där. Det var hans sista dag i hennes klass så hon kände sig manad att säga några snälla avskedsord. Han hade ju trots allt varit en mönsterelev.

”Så det var sista dagen i 1 C. Tråkigt att du lämnar oss, men samtidigt är det ju roligt för dig. Jag menar, du får läsa det som intresserar dig och fixar det säkert jättebra. Men det blir inte något påskledigt för dig förstår jag. Du skulle läsa in nån kurs på lovet eller?”

”Ja”, log Per till svar. ”Kemi A, så mycket av teorin som jag hinner. Experimenten får jag göra sen, Isak har lovat hjälpa mig.”

”Vad bra, och pappa är nöjd med allt?”

”Ja då”, svarade Per, ”först var han lite motsträvig, tycker nog att juridik passade mig bättre, men jag bad Erik prata med honom så det löste sig.”

”Jag önskar dig verkligen lycka till med pluggandet och är det något så vet du var jag finns. Vi kommer ju att ses ändå så vi får tillfälle att prata ibland.”

”Tack”, log Per, ”nu ska jag hämta ut kemiböckerna och åka hem och jobba direkt.”

”Ta det lugnt bara”, skrattade Stina, ”glöm inte att koppla av lite ibland.”

Var fick han sin energi ifrån? Hans liv verkade bestå av att inhämta kunskap, plugga och läsa. Antagligen gjorde han aldrig annat än satt över sina böcker.

Hon såg efter den långa gestalten som försvann runt hörnet och undrade vad som drev en sådan person. Var det ett resultat av uppfostran eller var det en naturlig kunskapshunger? Per hade säkert krav på sig och verkade hårt styrd hemma, pappan

ansåg tydligen att det var viktigt att bli något stort och mamman var syster till Erik. Då fanns det förstås förväntningar att leva upp till.

Hon hade inte träffat många som Per genom åren, men det fanns en och annan. De flesta ungdomar tog inte så hårt på sina studier, det fanns ju så mycket annat som hände med dem under tonåren, så mycket som skulle hinnas med. Kärlek och festande, personlig mognad och mycket funderande över vad de skulle syssla med när den skyddade tillvaron inom skolans väggar tog slut. Men de fixade det, de flesta av ungdomarna. Blev duktiga, kompetenta vuxna som levde bra liv. Stina brukade tänka på att de som var stökiga i gymnasiet ofta hamnade på högt uppsatta positioner inom näringslivet, eller blev driftiga egna företagare när de vuxit till sig. Det hade hon sett många exempel på. Antagligen ägde de en stark drivkraft som de var för unga att tygla under skolåren, men som så småningom riktades åt rätt håll.

Den insikten gav henne tröst, hennes bråkstakar brukade klara sig bra i livet, även sådana som Gabriel. Hon brukade reflektera över vad dessa bokstavsdiosnoser gjorde med ungdomarna nu för tiden. Kanske var det inte bara av godo att få en diagnos och stoppas in ett fack, få en stämpel som följde med livet ut även om man lärde sig att anpassa sig till samhället och livet.

Nu väntade lovet, långa lediga dagar med sol och värme och nu skulle hon vila, sova och njuta av solen. Hon önskade att hon kunde ha kopplat av med en bra bok eller två under ledigheten, men hade alltför svårt att koncentrera sig numera.

Det går nog över, bara jag får sommarlov, tänkte hon och hivade upp sina pärmar och böcker i bokhyllan.

Bäst att kolla av postfacket innan hon åkte hem, idag hade hon knappast haft en minut över. Lektionerna hade duggat tätt och planeringen av studieresan tagit resten av tiden. Hon ville skicka med eleverna ett program för resan hem nu till lovet och påminna om de trehundra kronor som varje elev måste bidra med. En del pengar hade hon pratat av rektorn, men resten måste fram på andra sätt. Under familjedagen hon ordnat för klassen i mars hade de haft ett lotteri med skänkta vinster och då hade kassan fyllts på lite. Det var mycket som kostade, resan med tre hyrda minibussar, boende två nätter och inträden. Nu hade hon i alla fall koll på reseplaneringen och ekonomin och hade skrivit ihop ett program som var lagom ambitiöst och med mycket roligheter.

Hon stannade en stund utanför expeditionen och såg på krokusar och knoppande påskliljor i rabatten. För en stund försvann glaskupan runt henne och hon kunde andas. Dörren gick upp och Erik klev ut, han såg glad ut. Stina log mot sin chef och sa:

”Vilken skön vårdag, hoppas att hela lovet blir lika fint.”

”Ja”, log Erik, ”det är hopp om livet nu.”

Stina noterade att han verkade ovanligt avspänd, tänkte att han säkert mådde bättre nu. Antagligen hade hans sjukdomsperiod gjort honom gott trots allt, gett lite vila och krafter tillbaka. Det var säkert inte lätt att vara rektor, mycket ansvar att axla och positionen i kläm mellan elever, personal och politiker måste slita hårt. Hon ville inte byta. Erik var en buffel på många sätt, men hon insåg att han hade kvaliteter. I mångt och mycket var det hans förtjänst att skolan fortfarande existerade, han höll stånd mot politikernas nedläggningsplaner och lyckades med konststycket att hävda skolans existens gentemot de större skolorna i länet. Någon personalman var han förvisso inte, men rektorer som klarade både det politiska spelet och personalfrågorna var nog lätträknade. Hon log igen och sa:

”Hoppas du får en trevlig påsk, själv ska jag bara ta det lugnt.”

”Ja, jag har en del viktiga frågor att lösa”, sa han med ett underfundigt leende. ”Ha en trevlig påsk du också.”

Isak stod inne vid postfacken och log glatt mot Stina.

”Vad ska du göra i påsk då”, frågade han. ”Mer än att äta ägg?”

”Sova. Lata mig, sitta ute och dricka kaffe och sova igen. Du då?”

”Ut och parta med grabbarna och sen ska jag till Stockholm på date”, flinade han.
”En donna som verkar trevlig, en riktig goding.”

”Att du orkar”, skrattade Stina till svar. ”Om det blir något så kan du ju hälsa på henne när vi ska upp dit i maj på studieresan.”

”Ja, det ingår liksom i planeringen. Är det klart än vem som kör den tredje bussen?”

”Ja då, det blir en av vaktmästarna, troligtvis Henrik.”

”Bra, honom får du ta hand om på kvällarna när jag är på dambesök.”

”Försök inte”, flinade Stina till svar. ”Minst en kväll får du vika för att rumla med mig på Gamla stans krogar. Jag behöver en riktig partynatt.”

”Ok då, du däckar väl tidigt och då kan jag smita iväg.”

”Antagligen, men jag ska göra ett tappert försök i alla fall. Och du får se till att smita hem lite diskret så att inte alla elever ser dig komma hemramlande på morgonkröken.”

”Det lovar jag”, blev det glada svaret. ”Jag ska sköta mig.”

De strosade sakta bort mot parkeringen efter att ha kollat sin post. Stina förundrades

lite över att Isak alltid fick henne på gott humör. Med sina tokigheter och sin

levnadsglädje hade han förmågan att alltid få henne att skratta. De fnissade som tonåringar ihop och hade samma syn på jobbet och eleverna. Han var en bra lärare, omtyckt bland eleverna och hade alltid kul idéer när det gällde undervisningen. Visst var han trött på jobbet ibland han också, men klagade sällan. Hans förmåga att se allting ur ett humoristiskt perspektiv var beundransvärt och något som Stina avundades.

”Allt är klart inför resan nu”, sa hon innan de skildes åt. ”Lapparna hemskickade och alla bokningar är klara, så nu återstår bara vår egen planering. Men den går väl fort, krogen och krogen eller? Ja, förutom dina amorösa äventyr förstås.”

”Du borde skaffa dig ett också när vi är där”, flinade Isak. ”Du skulle behöva det.”

”Jo du”, skrattade Stina, ”det skulle jag kanske men jag har varken lust eller ork.”

”Vad sjutton”, sa Isak allvarligt, ”passa på och njut lite. Du har ju tid på dig att kolla runt på chatten, i Stockholm finns det massor av karlar. Nån skulle väl duga åt dig.”

Stina skrattade men tanken var lite lockande. Att få känna sig lite bekräftad och uppskattad för en kväll vore inte dumt. Kanske en oskyldig träff på någon bar, ett samtal över en öl och ett tillfälle att pröva sina känslor. Se om hon kunde bli lockad av en man igen.

Hon log och bestämde sig för att ta en sväng in på Aftonbladets chatt under lovet.

Erik rattade sin ögonsten hemåt. Allt var fixat inför lördagen, frugan hade inte varit svårövertalad. Han hade sagt att han skulle få ett viktigt besök, en pappa till en elev som han bjudit hem för ett förtroligt samtal. Sagt att det var riktigt krisigt i grabbens familj och nödvändigt med omedelbara åtgärder. Låtit påskina att saken var högst konfidentiell och att pappan endast kunde komma ifrån på påskafton. Olyckligt att det måste bli just den dagen, men han kunde inte göra något åt saken.

Frugan hade förstås undrat, frågat varför han bjöd hem en förälder, det gjorde han ju aldrig annars. Då hade han svarat att pappan inte hade någon bostad och att skolan inte var något bra ställe att ses på. De behövde sitta i lugn och ro och det skulle nog ta hela kvällen. Hon lät sig nöja med det och sa att hon kunde passa på att träffa sin nya väninna, Vanja, som hon börjat umgås med. Erik hade aldrig träffat det där fruntimret men frugan umgicks en hel del med henne nu för tiden, sov över hos henne och drack vin ibland. Det gjorde inte Erik något, tvärtom. Frugan verkade må bra av umgänget och var på bra humör för det mesta, som omväxling. Dessutom var det skönt att få vara ifred, han hade ju lite att planera. Om han bara kunde fixa de där pengarna snart så skulle det gå undan sen, han planerade att sticka direkt efter skolavslutningen. Bara posta sin avskedsansökan och ett brev till frugan och åka direkt till Arlanda. Han njöt av tanken. Sedan fick de klara sig bäst de ville, skolan och hans fru. Han tänkte lämna sparpengarna, bilen och villan till frugan, så henne skulle det inte gå någon nöd på den första tiden. Sedan fick hon väl skaffa sig ett jobb som alla andra. Hon kunde ju sälja hans bil och villan och skaffa sig en liten lägenhet.

Det var tomt i huset när han kom hem, det var det ofta numera. Han begrep inte vad hans fru fyllde dagarna med, men den nya väninnan verkade uppta mycket av hennes tid. De hade visst träffats på någon kurs i blomsterarrangemang och enligt frugan så diskuterade de blomsterbindning under sina vinkvällar. Skönt att han slapp vara med. Om han skulle slå en signal till Elof, det var ett tag sedan de träffats nu?

Erik ville inte berätta för Elof om sin kontakt på travet och de möjligheter som uppenbarats sig, men för syns skull kunde han ju fortsätta följa med Elof dit och satsa på hästar medan han funderade ut någon strategi. Det var bra att vara på plats och hålla ögonen öppna, lyssna lite och prata trav. Förr eller senare dök det säkert upp något han kunde dra nytta av. Helst förr, Erik ville iväg till sommaren.

Lite pengar hade han redan, en del aktier som inte frugan visste om. Hade köpt på sig lite under börsraset för några år sedan, köpt dem billigt och sedan låtit dem ligga. Börsen hade ju krupit uppåt de senaste åren så summan hade vuxit skapligt. Han hade haft tur med flera aktier, något byggföretag hade rasat upp närmare fyrtio procent under förra året. När han kollade värdet förra veckan låg det på femtiotretusen kronor, en total

värdestegring på drygt tjugofemtusen. Så det var inga orealistiska summor han behövde vinna, femtio-hundratusen, sedan var han nöjd.

Han stängde dörren om sig till sitt lilla kontor, tog fram whiskyflaskan ur skåpet och slog upp en rejäl skvätt. Med välbehag smuttade han på drycken, blundade och njöt, rullade spriten i munnen och svalde. Den satt fint! Det var ju ändå påsk nu.

Elsa, Elofs fru svarade när han ringde. Nej, Elof var inte hemma, var visst på något kundbesök och hon hade ingen aning om när han skulle dyka upp. Men hon skulle be honom ringa till Erik så snart han kom hem. Sedan började den nyfikna käringen fråga en massa. Vad de skulle göra i helgen och hur frugan mådde. Hur det var med barnen och vad hans fru gjorde nu för tiden, det var ju så länge sedan de sågs. Erik svarade artigt och skyllde sedan på jobb som måste göras, han hade ingen lust att sitta och gaffla med Elsa. Han suckade. Jobb fanns det definitivt, taket på huset behövde ses över och fönster målas. Frugan hade tjatat om att ta dit hantverkare eftersom Erik aldrig gjorde något med huset längre. Längtan bort kom över honom starkare än någonsin, bort från alla krav och allt tjat, bort från det meningslösa jobbet som han ändå snart skulle mista. Under det senaste mötet med politikerna hade det framkommit tydligt att skolans existens var allvarligt hotad. Elevunderlaget minskade stadigt, alltfler sökte sig till andra gymnasier och Hagtorpskolan var för liten, hade för få inriktningar. Komvux skulle försvinna till hösten, det var redan klart, och det skulle innebära en kännbar minskning. Hagtorp var för dyr i drift, sa politikerna, varje elevplats kostade tusentals kronor mer per år än på grannstadens gymnasium. Dessutom var skolan placerad i en avfolkningsbygd, påstod de. Avfolkningsbygd? Det var väl för helsike politikerna som skulle se till att bygden inte avfolkades, uppmuntra företagsamhet och se till att det fanns arbetstillfällen. Han borde nog ha blivit politiker i alla fall.

Han väcktes ur sina ilskna tankar av att barnen stormade in i huset. De skulle tillbringa lovet hemma, båda pluggade på högskolan. Jan som filosoferade i Lund och Eva, den i Eriks ögon mest lyckade av hans barn, gick första året på läkarlinjen. Nu hade de tydligen haft sällskap hem från tåget och hojtade:

”Hallå, är det nån hemma. Mamma!”

”Jag är hemma”, sa Erik från dörröppningen till kontoret.

”Var är mamma”, frågade Eva.

”Ingen aning”, svarade Erik lite surt.

Han älskade sina barn, visst gjorde han det, men de verkade mest bry sig om sin mor. Det stack till inom honom vid tanken på att lämna dem, men de sågs ju ändå så sällan. Dessutom kunde de alltid komma över och hälsa på när han väl kommit på plats och fått ordning på tillvaron, fixat uppehållstillstånd och jobb och annat som krävdes. Frugan

skulle säkert snart komma över det, det var många år sedan de haft något egentligt samliv. Hon levde sitt liv och han sitt och det passade dem båda. Tanken på att hans drömmar kanske snart var verklighet gav honom en känsla av svindel.

Han såg på sina barn, på de två personer vars liv han hade haft ansvar för under så många år. Som hade fått honom att stanna kvar, jobba, göra karriär och han kände starkt att det var hans tur nu. Han hade gett tjugofem år av sitt liv till familjen, ställt upp och kämpat för deras försörjning, nästan fått sätta livet till av all stress.

De skulle förstå. Han fick skriva ett brev och förklara, säga att han behövde få uppfylla sitt livs dröm innan han dog. Han var övertygad om att de skulle förstå och acceptera, när väl den första chocken lagt sig. Det var nästan så att tårarna bröt fram vid tanken på att lämna dem, att lura dem. Så han dolde sina känslor genom att fråga:

”Vill ni ha kaffe?”

Över kaffekopparna berättade barnen om vad som hänt sen sist. Om studierna och kårlivet, om tentor och fester, de pratade nästan i mun på varandra. Erik lyssnade med ett halvt öra och funderade samtidigt på lördagskvällen med Sven. Hur han skulle få Sven att fixa vinstpengar åt honom. Erik hade ingen aning om hur det fungerade. Inte heller hur han skulle få ihop pengar om han inte vann dem.

Visst hade han funderat på om han kunde förskingra från skolan, men han skulle knappast komma åt några utan att Majvor upptäckte det. I kassaskåpet på skolan fanns bara lite småpengar och tanken på att stjäla tilltalade inte Erik. Han ville dra därifrån med hedern i behåll.

Just nu snurrade livet runt pengar varje vaken sekund, pengar som skulle lösa alla hans problem, skänka honom livet tillbaka, det liv han drömt om i så många år.

Tanken på lördagen fick honom att stelna till.

Ungarna! De fick inte vara hemma.

”Hmm, på lördag”, började han försiktigt. ”På kvällen då måste jag vara ensam hemma, får besök av en förälder.”

”Vi vet”, sa Eva, ”mamma sa det. Vi ska ändå på fest då så det är lugnt.”

Vilken tur!

Eriks hand darrade lite när han lyfte kaffekoppen mot munnen. Han slängde en blick på klockan och undrade var frugan höll hus, han började bli hungrig.

I samma stund öppnades dörren och hans frus stämma ropade:

”Hallå, är ni redan här? Jag blev lite sen, är ni hungriga?”

”Jaa”, ropade båda barnen och rusade ut för att krama sin mor.

När pusskalaset var över kom de ut i köket igen. Frugan var blank i ögonen och röd om kinderna, tydligen var hon riktigt rörd över att träffa ungarna. Hon hade börjat sminka sig numera och såg riktigt söt ut, Eriks hjärta stack till vid tanken på att svika henne. Men han viftade bort sin sentimentalitet och tänkte på allt gnäll och tjat han fått stå ut med under åren. Frugan log med hela ansiktet och sa glatt:

”Då lagar jag lite mat, blir det bra med påskbord, det är ju i alla fall skärtorsdag.”

Hon hivade upp ett par flaskor vin ur väskan och fortsatte sitt glada prat med att säga:

”Lite gott vin är vi väl värda, eller hur Erik?”

Erik tittade förvånat på sin fru. Vad hade tagit åt henne? Visst drack hon ibland, det visste han. Vin med väninnorna, men hemma hörde det till ovanligheterna. Tvärtom brukade hon gnälla över hans whisky och öldrickande. Tjata om hjärtat och levern och hur farligt det var. Ändå var inte Erik någon alkoholist, tog sig en whiskypinne om kvällen och några till helgen. En och annan öl slank ner förstås, men han hade koll på det. Vin? En blick på flaskorna visade att det var vitt vin i alla fall, det gick väl an att dricka.

Telefonen ringde och Jan ropade från vardagsrummet:

”Pappa, telefon!”

”Tjenare, Elof här”, mötte Erik i luren. ”Sugen på travbesök med många sköna tusenlappar i utdelning.”

”Kan du lita på”, mullrade han till svar. Söndag eller?”

”Jajamen. Jag hämtar dig vid tiotiden, blir det bra?”

Kvällen blev riktigt trevlig. Eva knorrade förstås lite över Eriks ätande, sa att han måste vara rädd om hjärtat och höll en lång föreläsning om kolesterol och blodtryck. Frugan

var som en sol, det var nog för att ungarna var hemma, då fick hon känna sig som en riktig mamma igen. Hon trugade och bjöd, fixade efterrätt och bryggde kaffe. Erik drack av det sötsliskiga vinet och tog sig ett par stadiga whisky. Blev lite berusad och smått sentimental vid tanken på att det kanske var sista påsken han satt här med sin familj. Nog skulle han sakna dem alltid, men han hade bestämt sig. Om han fick ihop pengar så

bar det av, de skulle klara sig utan honom och han skulle bli lycklig i sitt nya hemland. När han sent omsider ramlade i säng hade han svårt att somna, de dimmiga tankarna försökte få grepp om hur han skulle få Sven dit han ville.

Han vaknade till av frugan som sa:

”Vad sa du Erik? Är du vaken eller sover du? Vad menade du med att du måste få tips?”

Erik stönade och slog upp ögonen, hade han ändå somnat? Och pratat i sömnen?

”Jag måste ha drömt”, muttrade han och vände sig om.

”Är det travet som snurrar i huvet på dig”, skrattade frugan. ”Vet du vad jag hörde sägas när jag var hemma hos Elsa och Elof sist? Elsa pratade nog bredvid mun tror jag, men hon sa att Elof köper tips av en kille på travbanan. Och att dom kör travlopp som är uppgjorda där nån okänd häst vinner. Det är så Elof får ihop dom mesta pengarna.”

Nu blev Erik klarvaken.

”Vad säger du”, frågade han. ”Är det sant?”

”Ja, det tror jag nog”, svarade hon, ”men säg inget till nån bara. Jag vet inte varför Elsa sa det till mig, men jag tror hon var sur på Elof. Kan inte du kolla upp om du också kan köpa såna tips, vi skulle behöva mer pengar. Jag måste snart byta bil och huset behöver ses om. Sen skulle jag gärna åka till Florida, hörde att Elsa och Elof ska dit i höst.”

Erik satte sig upp. Ruset och tröttheten var som bortblåsta och han fick nästan lust att kyssa sin fru. Han funderade en stund och sa sedan:

”Elof skulle aldrig berätta nåt för mig, han är så snål med tips. Men jag har förstått att han vinner mer än jag. Kan inte du luska lite, se om du kan få veta nåt mer?”

”Ja, jag vet inte”, muttrade frugan, ”jag är ju sällan där. Och Elsa sa det nog bara för att hon var arg just då.”

”Men börja då umgås lite mer med henne i stället för den där Vanja”, sa Erik upprört. ”Så kanske chansen dyker upp.!”

”Bli inte sur för det nu”, fräste hon till svar.

”Förlåt älskling”, sa Erik lent. ”Men du vet ju att vi skulle behöva lite pengar. Så vi kan lägga om taket och måla fönstren och köpa en ny bil till dig. Blir det pengar över kan vi kanske åka nånstans.”

Han tystnade och upphetsningen över tipset blandades med det dåliga samvetet. Han strök sin fru klumpigt över armen och tänkte på att det var längesedan han ens nuddat vid henne. Han skämdes lite och försökte dra henne intill sig men hon drog sig undan. Var hon fortfarande sur? Hans hand föll ner i sängen mellan dem båda och han undrade om han fortfarande älskade henne. Om han älskade någon. Han hade levt i sin drömvärld så länge nu, drömt sig bort så snart allt blivit det minsta jobbigt. Den verklighet hans kropp befann sig i var meningslös, hans liv var tomt och enahanda. Den enda lösningen han hade på allt elände var Colombia, där hade han en gång varit lycklig och känt sig levande. Han suckade och sa:

”God natt då, men om du kan luska lite så vore det bra.”

”Får se”, blev svaret.

Snart dånade frugans snarkningar i sovrummet, men Eriks sömn uteblev inte på grund av snarkningarna i natt. Det han just fått veta om köpta tips och uppgjorda lopp var definitivt en öppning. Han skulle se till att få del av kakan, en rejäl del. Med tanke på vad han visste om Sven så kunde han faktiskt se till att kusken råkade riktigt illa ut. En polisanmälan från Cilla och lite tidningsskriverier ovanpå det skulle sätta stopp för Svens lovande kuskarriär. La man sedan till lite information om uppgjorda lopp så var det säkert fängelse som väntade den gode Sven. Erik ville minnas att det hade varit någon skandal med uppgjorda lopp inom galoppsporten härom året och att straffen var hårda.

Nu gällde det bara att spela korten rätt, sedan var det en tidsfråga innan han satt på planet till sitt nya hemland.

Innan han somnade tänkte han att det var ödets ironi att frugan gav honom nyckeln till möjligheten att lämna henne.

Han ville le, men det blev bara en grimas.

Långfredagen blev verkligen en lång fredag för Erik. Familjen fanns runt fötterna och lämnade inte en stund till planering i lugn och ro. Frugan var fortfarande sur, borta var gårdagens glada uppsyner och hon nämnde inte med ett ord det hon hade berättat om Elof och de uppgjorda loppen. Men nu visste han i alla fall att det försiggick något skumt och hade en rejäl hållhake på Sven. Han log vid tanken, möjligheten att realisera drömmen kom allt närmare. Det gällde bara att spela korten rätt.

De hade bestämt tiden för Svens besök till klockan sju på påskaftonskvällen. Erik ville bjuda på en matbit, men hans matlagningskonst bestod i att brygga kaffe och koka ägg. Möjligtvis kunde han till nöds svänga ihop en omelett, men det dög inte en kväll som denna. Han ville smörja Sven, vara vänlig och intresserad och visa att han löst Gabriels problem. Det hade han kanske inte riktigt, men det var inga problem att lägga fram det så. En assistent skulle ju anställas och han kunde låtsas att allt redan var klart. Det var visst en av de sökande som hade erfarenhet av ungdomar med Gabriels problematik, en kvinna i femtifemårsåldern. Säkert ett riktigt spöke och rivjärn, men det spelade ingen roll. Han tänkte ju bara vara kvar på skolan några veckor till.

Erik fjäskade för frugan så gott han kunde för att få henne på bra humör. Han behövde hjälp med maten till Svens besök, ville att hon skulle laga till något gott som bara kunde värmas sedan. Han tog bilen in till stan för att leta upp en blomsterhandel, tänkte köpa en bukett rosor att mjuka upp sin fru med, men det var förstås stängt överallt. Till sist hittade han rosor på en mack, lite ankomna och inpackade i plast, men de fick duga. För säkerhets skull köpte han en chokladask också och rejält med smågodis åt ungarna. Han ville minnas att de brukade få påskägg när de var små och tänkte visa att pappa höll på traditionerna.

Lagom till påsklunchen klev han in genom dörrarna och överraskade familjen. De tittade förvånat på honom när han överräckte godsakerna, men tackade artigt. Frugan mjuknade lite av rosenbuketten, till och med log. Erik gav henne en bamsekram och viskade ett förlåt i örat på henne. Den här gången drog hon sig inte undan, men var stel som en pinne i famnen. Vände sig sedan snabbt bort efter kramen och mumlade något om vatten till blommorna. Nåja, det hade tydligen fyllt sin funktion med lite fjäsk, konstaterade han förnöjt när de satt till bords och hon frågade:

”Hur har du tänkt med maten i morgon, när han den där pappan kommer hit?”

”Jag vet inte”, svarade han, ”om du ville fixa något gott vore jag dig evigt tacksam. Nåt jag kan värma upp sen. Du vet ju hur kass jag är i köket.”

”Ja, jag kan svänga ihop nåt”, blev svaret till Eriks belåtenhet.

När de ätit och druckit kaffe drog han sig undan till arbetsrummet med ursäkter om

nödvändiga förberedelser inför mötet med pappan. Han slog upp en rejäl stänkare, gnuggade händerna mot varandra, flinade för sig själv och tänkte:

”Nu jäklar Erik, ligger möjligheterna öppna. Nu drar du snart!”

Med ett förnöjt leende grep han pennan och började skriva.

Helgen segade sig sakta fram men till sist var det lördag kväll. Familjen försvann vid sextiden och Erik hade allt klart. Ölen på kylning och maten i kylskåpet, det var framdukat i matrummet och whiskyflaskorna stod i barskåpet. Nervöst travade han fram och åter i vardagsrummet medan han repeterade kvällens tilltänkta händelseförlopp. Natten hade inte bjudit på många timmars sömn, men han kände sig pigg och på hugget ändå. Adrenalinet flödade och tankarna var knivskarpa. Han njöt av situationen, väl medveten om att det var vid sådana här tillfällen han kom bäst till sin rätt. Då kände han sig oövervinnlig och han var det också. Om hans förmåga var medfödd eller förvärvad visste han inte, men att dupera, övertala och få beslut att fattas enligt hans önskningar, var hans största begåvning. Förleda, övertala och få sin motståndare att inse att han mött sin överman i Erik. Han skydde inga medel för att nå dit han ville och var noga med att alltid ha ryggen fri. I krig och kärlek är allt tillåtet sades det, men Erik ansåg att man även kunde lägga till ”personlig vinning” i det uttrycket. Hittills hade han lyckats med det han föresatt sig, även om det många gånger kostat på, och han hade aldrig några moraliska skrupler. Erik njöt i fulla drag av att utöva sin makt.

Klockan tio över sju ringde det på dörrklockan. Där stod Sven, Eriks biljett till friheten

”Kom in, kom in”, log Erik gemytligt mot sin gäst. ”Maten är strax klar så kliv in och känn dig som hemma. En lite whisky kanske, som aperitif?”

”Ja tack”, sa Sven, ”det vore inte dumt.”

Tur att han inte är nykterist, tänkte Erik förnöjt och frågade hur Sven ville ha sin.

”Ren tack”, blev svaret.

Han slog upp en rejäl skvätt till Sven medan han nöjde sig med en liten bottenskyla, utspädd med vatten, för egen del. Det gällde att hålla sinnet skarpt, men få Sven att bli onykter. De smuttade på sina maltdrycker och Sven nickade gillande.

”God whisky det här.”

”Visst är det”, log Erik. ”Jag brukar köpa kvalitet, när jag dricker något så vill jag njuta av det.”

”Så sant så”, blev svaret.

De satt tysta en stund och Erik betraktade sin gäst över glasets kant. Försökte utröna om han verkade spänd eller nervös, men Sven såg bara trött ut. Kanske en hård natt bakom sig, med sin fjortonåring. Men det tar vi senare, han ska fyllna till först och slappna av så han är totalt oförberedd, tänkte han.

Högt sa han:

”Nu är det dags för mat, hoppas du är hungrig. Sen tar vi snacket om Gabriel, det ser lovande ut kan jag berätta.”

”Låter bra”, log Sven, ”och dessutom är jag rejält hungrig.”

De båda männen åt under gemytligt småprat. Erik ledde skickligt in samtalet på Svens jobb, visade sig intresserad och lyssnade. Det var regel nummer ett i det som Erik kallade ”operation övertalning”. Att få den andre avspänd och berätta om sig själv kunde ge öppningar och information som var bra att ha senare. Så småningom började han med försiktiga frågor om skilsmässan och dess konsekvenser. Sven hällde upp mer öl och var förvånansvärt meddelssam, berättade om sin frus plötsliga beslut och hur han hade blivit utkastad. De enades om att fruntimmer var knepiga, även om Erik förstod vad som låg till grund.

”Hon har säkert nån personlig kris”, sa han med spelad medkänsla, ”kanske klimakteriet eller nåt.”

”Antagligen”, suckade Sven, ”jag fattar ingenting. Jag menar, jag har alltid haft familjens bästa för ögonen och nu har hon fått allt. Villan, bilen och alla möbler, jag vill ju inte att barnen ska lida.”

”Nej det förstår jag”, suckade Erik, ”det är verkligen generöst av dig. Men det är ju så att för oss män går alltid familjen först, till skillnad mot för kvinnorna. De bara tänker på sig själva och tror att personlig utveckling innebär att kasta bort allt av värde. Men vänta du, hon kommer att ångra sig.”

Inte för ett ögonblick trodde Erik att Sven lämnat allt till sin fru på grund av sitt goda hjärta. Han förstod att Sven låg illa till och hade avstått från anspråk av andra skäl, köpt sin frus tystnad helt enkelt. Men han höll med, eldade på och var förstående. Undrade om Svens boendesituation och nämnde i förbigående en påhittad fastighetsägare, en nära vän som kanske kunde hjälpa Sven med lägenhet?

”Nej, nu tar vi kaffe och konjak”, sa Erik när maten var uppäten. ”Sätt dig i vardagsrummet du, så ska jag hämta papperen och berätta om hur skolan tänker lösa Gabriels situation. Du kommer att bli nöjd, det lovar jag.”

Kvällen artade sig bra. Sven drack villigt, nu var han inne på whiskyn igen, och köpte Eriks svammel rakt av. Erik la ut texten om assistenten han hade anställt och studieplanerna för grabben. Om hjälpmedel i form av dator som givetvis skulle ställas till Gabriels förfogande, om samarbete med övriga lärare och det speciella grupprum som de hade inrett åt Gabriel och assistenten. När han var klar blev Sven märkbart tacksam och lite smått fyllesentimental, tog Erik i hand och utbrast:

”Vilken tur att Gabriel har hamnat på din skola. Du ska veta att jag är mycket tacksam över att du har engagerat dig så mycket i min son, du måste vara en mycket bra rektor. Man hör ju så mycket om besparingar i skolan och problem och sånt.”

”Man måste prioritera som chef”, svarade Erik myndigt. ”Du ska veta att det inte är lätt att vara en rektor som alltid har elevernas bästa för ögonen. Politikerna och skolchefen tänker bara på pengar och fattar inte att det är människor de arbetar med. Jag menar, vi måste se eleverna som våra kunder och inse att det är för deras skull vi finns. Vi har en viktig uppgift inom skolan, vi ska fostra nya samhällsmedlemmar och lära dom viktig kunskap. Ta hand om dom och förbereda för livet efter skolan, göra dom till trygga vuxna individer.”

Han kunde ha svamlat vidare, men ville leda in samtalet mot sitt mål så han fortsatte:

”Jag är glad att du är nöjd och jag kommer att hålla dig fortlöpande underrättad. Hur gör vi med din fru, ska jag kontakta henne också eller sköter du den biten?”

”Det sköter jag”, sa Sven snabbt och Erik såg oron i hans ögon.

”Givetvis, det blir säkert bäst så. Jag antar att ni har en fungerande kontakt, det är ju viktigt med tanke på grabben.”

”Självklart”, sa den alltmer uppjagade Sven. ”Jag ska se till att hon blir underrättad.”

Nu började det dra ihop sig. Spänningen steg och Erik kände hur varje muskel arbetade i kroppen. Han kände sig kristallklar i hjärnan trots alkoholintaget.

Knivskarp!

Han tog klivet ut på det minerade området genom att säga:

”Hur har du det med kärlekslivet då?”

Sven ryckte till och höll på att spilla ut whiskyn i soffan.

”Vad menar du”, sa han gällt.

”Man hör ju en del”, flinade Erik. ”Om både det ena och det andra och allt kanske inte är rumsrent.

Sven kämpade för att förstå hur deras trevliga samvaro hade tagit den här vändningen. Hans berusade hjärna hängde inte med, fattade inte alls vad Erik ville. Han stjälppte i sig whiskyn och fyllde själv på glaset från den nästan tomma flaskan på bordet. Handen darrade och några droppar rann utanför, bildade en liten pöl på bordet. Valhant försökte han torka upp med skjortärmen och höll på att välla sitt glas.

”Varför så nervös”, log Erik kallt. ”Jag frågade ju bara hur du har det med kärlekslivet numera. Någon ny minderårig som du knullar kanske?”

”Vad...”, var allt som kom över Svens läppar.

Han tog en stor klunk av spriten och skakade på huvudet. Blicken klarade inte riktigt att fokusera Eriks kalla ansikte, irrade från sida till sida. Rodnaden spred sig ner över halsen och den darrande handen förde glaset mot munnen. Sedan blickade han ner i golvet en stund innan han sa:

”Det...det är nog dags att gå hem nu. Det är ju travlopp i morgon.”

Han vacklade till när han skulle resa sig, berusningen hade slagit till ordentligt. Försiktigt trängde han sig förbi soffbordet och stod sedan stilla en stund för att återfå balansen.

”Sätt dig”, röt Erik.

Sven ryckte till av den skarpa rösten och vände sig mot Erik. Med vädjande ton sa han:

”Äh, du, vad fan. Skit i vad du har hört.....ähhmmm....det är ändå inte så.”

”Sätt dig!”

”Okey okey”, sa Sven uppgivet och satte sig längst ut på soffkanten.

”Nu är det du som lyssnar”, sa Erik hårt. ”Jag vet att du knullar minderåriga och jag har anmälningssplikt i egenskap av skolan rektor men jag har ännu inte gjort något åt det! Jag vet också att du säljer tips om uppgjorda travlopp, vilket är minst lika olagligt som att ge sig på minderåriga. Dessutom var det för dina flickaffärer som din fru kastade ut dig!”

”Va fan”, sludrade Sven. ”Men va fan, skit i det du, du har inga.....bevis.”

”Jag har bevis”, sa Erik. ”Och möjlighet att få dig bakom lås och bom för ett bra tag framöver.”

”Men....Gabriel då?”

Erik gav blanka fan i Gabriel liksom han gav fan i Sven och hans affärer. Men han lutade sig fram, såg Sven i ögonen och sa lent:

”Ja, visst vore det synd om grabben. Jag tror knappt han skulle fixa att gå kvar på skolan efter det. Troligtvis skulle han börja dra med buset på stan, stjäla bilar, supa och slåss. Som alla andra jävla DAMP-ungar. Verkligen synd, men, men....”

Han inväntade Svens reaktion med iskallt lugn. Nu kände han sin makt, kroppen var fylld av kraft och njöt i fulla drag. Kände hur han växte inför det där kräkets ögon, hur han fyllde rummet. Sven irrade med blicken och det riktigt syntes hur han försökte tänka. Hur de dimmiga hjärncellerna försökte samarbeta och förstå. Till sist sa han sluddrande:

”Men schnälla Erik, så kan du inte göra. Inte Gabriel...schnälla....inte polisen.”

”Det kan jag och det ska jag”, sa Erik med is i rösten, ”om inte....”

Han lät frågan vara hängande i luften och njöt av anblicken av den förtvivlade kusken. Njöt av sin totala makt, hur han hade mannens öde i sina händer. Han väntade, skulle det ta så lång tid att fatta? Till sist verkade Svens blick få liv, något rörde sig innanför pannbenet och han höjde blicken mot Erik.

”Du...du....vad vill du?”

”Jag vill vara med på ett uppgjort lopp eller fler. Jag vill vinna ett par hundra tusen innan sommaren. Och du ska fixa det!”

Eriks röst var hård som granit, liksom blickarna som spändes i den berusade, förvirrade kusken. Sven hickade ett par gånger och lutade sedan huvudet mellan benen och spydde på mattan. Erik suckade, nu var han tvungen att städa efter den ynklige jäveln. Han avvaktade en stund till och sa sedan kallt:

”Du har till den förste juni på dig att fixa pengarna åt mig. Den andre juni kontaktar jag polisen. Jag har både bevis och vittnen så du kommer garanterat att åka in. Och när allt blir känt kommer nog din fru att ha en del att säga också. Om inte annat när det går åt helvete för Gabriel. Tack vare dig!”

Sven reste sig mödosamt och vacklade ut. Erik hörde ytterdörren slå igen, reste sig lugnt och följde efter. Öppnade dörren och såg den berusade, tillintetgjorda stjärnkusken stå

och spy i rabatten. Påskliljorna täcktes av det äckliga slemmet, av resterna från frugans middag och av whiskyn blandad med ölen. Erik gjorde en grimas och ropade:

”Jag kommer till travbanan i morgon så får vi talas vid om detaljerna.”

Sedan stängde han dörren och tog itu med städningen.

Han log hela tiden.

Majkvällen var lite kylig men vacker. Dagens studiebesök var avklarade och nu låg kvällen öppen för 1 C. De hade ätit middag ihop med sina lärare och satt nu samlade i det största rummet på vandrarhemmet. Det var bara Klara som saknades, hon skulle hälsa på sin kusin, hade hon sagt, och försvunnit iväg direkt efter maten. Per satt för sig själv på en säng och läste, han hade fått följa med trots att han inte gick kvar i klassen. Det var ju trots allt han som varit en av dem som dragit det tyngsta lasset i planeringen av studieresan. Men det krävde sin tribut, skolböckerna fick följa med på resan och han tänkte stanna hemma och plugga i kväll.

”Ska vi försöka ta oss in på krogen”, frågade Lasse rakt ut i rummet. ”Är det nån av er som har falskleg? Jag har ett som knappt går att skilja från ett äkta, en kille jag känner fixade det för tvåhundra.”

Några till hade samma kontakt i kompiskretsen och plockade leende fram sina.

”Krogen alltså”, flinade Lasse, ”nån mer som vill med och chansa på att komma in?”

En stund senare försvann merparten av klassen stimmande och uppspelade ut från vandrarhemmet med siktet inställt på Gamla stans krogliv. Nu skulle det drickas öl och festas ordentligt, morgondagen var långt borta i den stunden och stämningen var på topp.

Gabriel slet fram sin väska så snart de andra hade gått och drog fram en flaska. Han viftade med den framför de andra som satt kvar i rummet.

”Kolla här”, flinade han. ”En sjuttis Absolut. Är det nån mer som har nåt med sig?”

Det var det förstås. Upp langades flaskor av diverse slag, vin, vermouth, gin och hembränt. Bristen på falska leg skulle inte hindra dem från att bli fulla och snart steg stämningen rejält bland de som blivit kvar. Bara Per såg avvisande ut och vände sig demonstrativt mot väggen med sin bok.

”Kom igen Per”, sa Peter. ”Sista natten med gänget, vi måste ju fira av dig nu när du har övergett 1 C.”

”Ja, en liten grogg måste du ta”, sa Lena, eller vill du hellre ha ett glas vin? Jag har vitt vin. Här, ta ett glas”

Per visste det inte, men klassen hade planerat att få honom full i kväll. Kanske var det inte enbart goda avsikter bakom den planen, han hade väl aldrig varit populärast i klassen, och de ville gärna se den präktige strebern bli aspackad.

”Du får fan inte säga nåt till rektorn”, hotade Gabriel. ”Då jävlar åker du på stryk.”

Per hade inga planer på att säga något. Även om han råkade ha rektorn till morbror innebar det inte att han gillade honom eller att han skvallrade. Men han ville inte heller dricka sig full ihop med det här gänget och han måste plugga.

Tjatet fortsatte, alla åtta som var kvar var på honom. ”Här, ta en liten grogg. Här, lite vin och en avskedsskål, snälla.” Det som avgjorde det hela var när Gabriel sa:

”Så det duger inte att parta med oss din stropp? Är det din hjärnskrynkla till farsa som förbjudit dig?”

Då var det som om en spärr släppte och han såg sin hand sträckas ut och ta plastmuggen som sträcktes fram. Det råkade bli en med gul vätska i, en grogg gjord på hembränt och citronsoda. Det smakade skit men han svepte den inför sin förvånade publik och sträckte sedan fram muggen för påfyllning.

Efter en halvtimme var stämningen och ljudnivån hög i rummet och plötsligt knackade det på dörren.

”Ni får dämpa er”, hördes en ilsken röst. ”Det här är ingen partylokal”

”Kom vi drar ut på stan”, viskade Gabriel.

Med ryggsäckarna packade fulla av flaskor smet gänget ut. Nu måste de hitta en park eller något annat ställe där de fick festa ifred. Ingen av dem kände till Stockholm så de irrade planlöst omkring en stund tills de äntligen hittade ett undanskymt område med parkbänkar där de kunde fortsätta sitt festande.

Den ljusa majkvällen övergick i skymning och Per gjorde flera försök att bryta upp men hindrades av de andra. En ny plastmugg eller en flaska hittade snabbt vägen till hans hand och tillvaron snurrade. Röster blandades med skratt och mitt i alltihopa njöt han, det var skönt att bara släppa taget och hänga på. Plugga kunde han göra i morgon kväll, han behövde det här, behövde få kännas någon sorts samhörighet.

Utan att de förstod hur det hade gått till satt de plötsligt där ensamma, Per och Gabriel. En halvfull flaska Absolut stod mellan dem och vid Pers fötter låg en flaska rött vin med korken påskruvad.

”Va fan, vart tog dom vägen”, mumlade Gabriel medan han reste sig och vacklade bort mot ett träd för att pinka.

Pers lyfte sin dimmiga blick och flinade snett.

”Skit i dom. Här ta lite vin.”

Med viss svårighet fick han upp skruvkorken och halsade först själv ur flaskan innan han räckte den till Gabriel.

”Smakar piss för fan, jag vill ha sprit. Är groggvirket slut?”

”Tror dom andra snodde med det”, svarade Per och tog en djup klunk rödvin.

”Va fan”, vrålade Gabriel, ”jävla idioter. Jag hatar dom och hela jävla skolhelvetet... fan...”

Per nickade insiktsfullt, han kände likadant. Med viss möda fokuserade han de två rödhåriga killarna som satt bredvid honom. Efter en stund blev dom till en person och han lyfte vinflaskan mot munnen.

”För jävligt”, instämde han. ”Hela skiten liksom...”

”Ska du säga din pluggnörd”, orerade Gabriel vidare. ”Du som fixar det...men jag....hatar skiten. Jävla Gamen....skolan...allt...jag ska fan...”

Där tog orden slut och Gabriel försjönk ett fundersamt stirrande på sina skor. Per log, ikväll mådde han bra och ville inte ägna skolan en tanke.

”Fan...skit i det nu”, blev hans djuplodande svar på Gabriels svammel.

De satt tysta en stund och begrundade livet genom alkoholdimmorna som sänkte sig över parkbänken.

”Ja ä hungrig”

Gabriels ord fick Per att vakna till. Mat, ja han var också hungrig, en korv med mos skulle sitta fint. De hade ju passerat en korvkiosk på vägen om han inte mindes fel.

”Kom”, sa han och hjälpte Gabriel på fötter. Nu gällde det att skärpa sig. Med samlade krafter fick de ihop sina saker och drog sig mot den hägrande korvkiosken. Fyllehungern slet i dem båda och Gabriel muttrade irriterat där han vinglade fram bredvid Per. Plötsligt stannade han och grep Per i armen.

”Kolla...va fan...Rikard. Vad gör den idioten här?”

Per lyfte blicken och mycket riktigt, där stod Rikard och Klara hand i hand på andra sidan gatan. Ilskan sköt upp som en blixtn i Per, han tålde inte åsynen av nazistidioten.

Gabriel skrek: ”Du din jävel....nu ska du få stryk...jag ska fan...”, tog ett par vingliga steg ut på trottoaren och gick rakt på en papperskorg. Han föll och hörde kraset när en flaska gick sönder. Rikard och Klara kastade en blick på Gabriel och försvann

snabbt från platsen.

”Din fega jävla nazist...kom hit så...”

Han höjde blicken mot Per och såg något blixtra till i hans hand. Vad var det? En kniv? Handen försvann snabbt ner i fickan och Per tycktes plötsligt ha nyktrat till när han sa:

”Upp nu för fan, polisen kommer.”

Han hjälpte Gabriel upp och de försvann fort in bland träden, undan polisbilen som sakta kom glidande. Kvar på trottoaren låg en sönderslagen vinflaska.

De kröp in bakom några buskar och Per höll triumferande upp spritflaskan mot den darrande Gabriel.

”Här, ta en sup och lugna ner dig.”

Gabriel förde flaskan mot munnen och drack i djupa klunkar, sänkte flaskan och började snyfta.

”Helvete....jag hatar den jäveln....och.....allt.....jag ska visa dom....jag har...”

Sedan la han sig ner på backen och slocknade.

Per försökte ruska liv i Gabriel men förgäves. Vad skulle han nu göra? Han kunde knappast lämna honom här. På vingliga ben tog han sig bort till korvkiosken och köpte korv med mos och två läsk, sedan satte han sig hos den medvetslösa Gabriel. Såg solen gå upp över huvudstaden och nyktrade sakta till.

En timme före frukost vandrade de båda festprissarna hemåt för att inställa sig och genomlida bakruset under en intensiv dag med flera studiebesök.

”Väldigt så lugn klassen har varit idag”, sa Stina till Isak när dagen led mot sitt slut.
”Till och med Gabriel har varit tyst hela dan.”

”Ja, det tar på krafterna med studieresor”, flinade han till svar.

Erik var nöjd, allt hade gått som han ville. Påtryckningarna på den olycklige Sven hade hittills resulterat i sextiotusen kronor i vinstpengar. Sven hade förbjudit honom att visa sig på travbanan då de uppgjorda loppen kördes. Sagt att han omöjligt kunde ta med Erik i gänget som spelade, i stället fixade han pengarna åt Erik på andra sätt. Nu hade Erik fått ihop drygt hundratusen kronor totalt så drömmen höll snabbt på att bli verklighet. Han fortsatte med sin hårda stil mot Sven, så att det var den första juni som gällde och att han räknade med att ha fått sina hundrafemtiotusen då, annars blev det polisanmälan. Att han själv medverkat genom att ta emot pengar fanns det inga bevis för och förresten hade ju Sven mer att stå till svars för, otukt med minderåriga var ett allvarligt brott.

Erik hade inte pratat mer med kuratorn om någon anmälan och hon hade inte tagit upp det, men om det blev aktuellt skulle han helt enkelt ge henne order att anmäla. Då slapp han göra det själv och Sven skulle ändå åka dit.

Nu var det i mitten av maj så det återstod bara två veckor för Sven att skaka fram de återstående pengarna. Erik hade nöjt sig med hundrafemtiotusen och prutat på de tvåhundratusen han krävt från början. Sven hade nästan gråtit när summan kom på tal, sagt att det var omöjligt att få fram så mycket pengar på så kort tid, så Erik gick med på att pruta lite. Men nittiotusen till skulle han ha innan sommarlovet.

Givetvis hade han hållit sitt löfte till Sven. En assistent var anställd och det fungerade bra för Gabriel. Ingen skulle minsann kunna anklaga honom för att inte stå vid sitt ord. Han träffade Sven en gång i veckan. Åkte ut till travbanan under förespegling att diskutera Gabriels utveckling, men syftet med besöken var att visa Sven att han hade ögonen på sig och hämta de pengar som var hans rättmätiga del av fuskloppen. Sven tyckte inte om Eriks besök, han var nervös och stirrig och darrade nästan vid åsynen av sin sons rektor. Mumlade om att han snart skulle få stora problem med att ordna fram summorna Erik skulle ha. Det var tydligen en väldigt sluten grupp som var involverad i fuskloppen, ett par kuskar och några hästägare samt deras bulvaner, och de hade strikta regler för hur de skulle satsa på de hästar som var menade att vinna. Hela tiden fanns risken för att fusket skulle upptäckas och det krävdes mycket planering och skicklighet för att få de uppgjorda loppen att se korrekta ut. De körde visst något som kallades "Head to head", som innebar att kuskarna valde vem som inbördes kommer först i mål av två utvalda hästar. För att få riktigt höga odds var det tvunget att en helt otippad häst

vann och det innebar att flera hästar i varje lopp måste dra benen efter sig. Det hade redan börjat spekuleras i att allt inte stod rätt till med travloppen och Sven hade desperat påpekat att de var tvungna att dra ner på verksamheten snart. Han hade mumlat om att Unibet hade börjat fatta misstankar och att STC hade börjat kolla videoupptagningar. Erik sa att han struntade i hur de gjorde, sina pengar skulle han ha. Sven fick väl ta ett lån så länge för att betala Erik och vinna tillbaka pengarna senare.

”Det är ett billigt pris för din sons välgång”, brukade han påpeka när Sven knorrade.

Erik visste inte hur han mådde nu för tiden. Å ena sidan var han överlycklig, nu skulle hans livsdröm bli verklighet, men samtidigt var han spänd och nervös. Det var så mycket som kunde gå fel in i det sista och han skulle inte känna sig säker förrän han satt på planet. Han tänkte en hel del på sin familj också, på hur det skulle kännas att förlora dem. Frugan gick väl an, de hade inget gemensamt längre och dessutom misstänkte Erik att hon träffade en annan karl. Det gjorde inget, tvärtom, då brydde hon sig mindre om Eriks förehavanden och skulle inte bli ledsen när han stack. Det var mest barnen han funderade på. Han insåg att han knappast varit en närvarande pappa när de växte upp och det fick han igen nu när han märkte att kontakten med dem inte var den han önskade. På gott och ont kanske i en sådan här situation, det fanns inte så mycket att sakna då, varken för dem eller för honom. De kunde ju få komma och hälsa på framöver, när han ordnat allt för sig. Kanske kunde han fixa jobb åt dem i Colombia, om de ville alltså, det skulle ju vara en nyttig erfarenhet med en tids utlandsjobb.

Skolan och jobbet kände han enbart lättnad över att slippa, men visst gnagde samvetet lite vid tanken på att bara strunta i allt och lämna Hagtorp åt sitt öde. Han skulle åsamka skolan problem, det insåg han, de kunde knappast få tag i en lika duglig och stark rektor och det innebar stora risker för skolans existens. Själv hade han, trots ständiga hot om nedläggning, lyckats hålla skutan flytande och skulle säkert ha klarat av det några år till. Med viss skadeglädje insåg han att personalen kanske skulle sakna kon när båset blev tomt. Han hade varit schysst och förvarnat om tre månaders ledighet, lika lång som hans uppsägningstid var, och de skulle få klart besked genom den avskedsansökan han tänkte posta när han åkte. Han hade en hel del sparad semester och komptid att ta ut, utöver sina ordinarie fem veckor och hade skyllt på hjärtat igen, sagt att han behövde vila ordentligt och ingen hade haft något att invända mot det. Tvärtom hade Johanna visat ett hastigt påkommet drag av vänlighet och till hans förvåning sagt:

”Jag har vetat hela tiden att du inte borde börjat jobba så snart efter din infarkt och jag har varit orolig för dig. Så njut nu av din ledighet och vila ordentligt. Vi klarar oss ska du se, det är ju ganska lugnt sommartid ” Den enda som knorrade var BG, han hade gnällt över att Erik behövdes när det gällde antagningarna till höstterminen vilka skulle vara klara i slutet på juni. Men Erik sa att det kunde studierektorn klara lika bra, och att han själv skulle gå igenom ansökningarna och säga sitt innan han gick på semester.

Den där BG var en osmidig, envis gnällspik vars beslut i viktiga frågor oftast var till nackdel för skolan. Enligt Erik så hade BG vanligtvis ingen aning om vad han gjorde utan fattade bara kortsiktiga, populära beslut och vågade inte gå emot politikerna. En smilfink som fick Erik att tvingas ta de hårda smällarna när det väl gällde. Full av principer dessutom, Erik hade det där bråket om avgångsvederlaget i färskt minne. I slutänden hade det kostat skolan mer än det hade gjort om de gått med på de tolv månader som Eva krävt. BG hade hela tiden vetat att hennes bud var förhandlingsbart,

men ändå envisats med att stå fast vid tre månader.

Nu skulle han inte tänka mer på skolan, den var snart ett avslutat kapitel.

Erik tittade i almanackan och log. Avslutningen var den tionde juni, om knappt en månad, och samma dag satt han på planet.

Till Colombia!

Han hade mycket att stå i nu. Passet var redan klart och uppehållstillstånd skulle han få hjälp av Peter att fixa på plats, han åkte dit som turist till att börja med hade de kommit överens om. Peter kollade runt efter bostad, men den första tiden kunde han bo hos sin vän så det var ingen fara. Peter bodde i en stor villa med sin infödda fru och deras barn var utflugna, så plats fanns. Jobb var det ingen panik med, Erik räknade med att kunna leva på sina pengar under minst ett år, antagligen längre om han var sparsam. Lite saker måste ju köpas till det nya hemmet, men kostnadsläget i Colombia var fullt acceptabelt och Peter hade kontakter inom alla möjliga områden.

Det han nu skulle ägna dagen åt var att fixa ett bankfack där han kunde disponera sitt kapital, växla pengar och köpa biljett. Lika bra att växla in en del i colombianska peso direkt. Han vågade inte gå till sin vanliga bank utan hade bestämt sig för att åka de tio milen till en större stad, där ingen kände honom, för att hyra bankfacket. Sedan skulle han beställa flygbiljetten, SAS flög till Bogota via Madrid klockan 15 10 och det var viktigt att han fick plats på fredagsflyget eftersom han ville åka direkt efter avslutningen.

Han skulle hinna precis, avslutningen började klockan tio i kyrkan och höll på i drygt en timme. Då skulle han redan ha väskorna packade i bilen och åka direkt till flygplatsen från kyrkan, istället för att följa med tillbaka till skolan för att dricka det traditionella avslutningskaffet tillsammans med avgångseleverna. Johanna var redan informerad om hans påhittade läkarbesök klockan tolv, han kunde därför tyvärr inte delta efter kyrkan.

”Det är okey”, sa hon bara. ”Eleverna får ju betygen i kyrkan, och du kan säga vad du har att säga till dom där, som du brukar. Jag ska meddela dom sen att du åkt till doktorn.”

Värst vad hon hade blivit tjänstvillig numera, inget blängande eller vassa kommentarer. Kanske hade mensen gått över.

Han tog en titt i kalendern, det såg lugnt ut idag. Skoljobbet fuskade han över så mycket det gick, han hade ingen koncentrationsförmåga och kände sig inte det minsta motiverad längre. Men det var relativt lugnt nu, alla möten med politiker var slut för säsongen. Antagningarna till hösten var inte aktuella förrän skolan hade slutat och då

var han redan borta. Några möten var det förstås, vanliga veckomöten och så hade fackföreträdarna kallat till MBL-förhandling. Det gällde assistentens tjänst igen, de gav sig visst inte. Men nu skulle han gå med på alla deras krav och säga att förändringarna skulle ske till hösten. Att studierektorn fick ta tag i det under sommaren, förnya tjänsten och försöka få henne anställd med bidrag. Den lysande idén om att plocka pengar ur fortbildningskassan hade stött på patrull förstås. Men det struntade han i nu, hans syfte var uppnått och han lämnade åt de kvarvarande att reda upp i röran.

Han flinade lite för sig själv, när lärarpaketet insåg att deras fortbildningspengar var i farozonen hade de plötsligt velat gå på alla möjliga kurser. Den ena efter den andra hade begärt sina rättmätiga tusenlappar för att åka på någon konferens eller kurs. Där skulle de sedan sitta och sucka över det meningslösa i att offra en hel helg på att lyssna till trista föreläsare som stod där och petade med diagram och overheadbilder. Men visst fick de åka, Erik struntade fullständigt i vad de gjorde så länge det inte gick ut över undervisningen. Möjligtvis kunde han ge tillstånd till att åka på kurs under någon studiedag, men det var i praktiken bara möjligt under höstlovet. De som åkte över helgerna fick bara kompensation timme för timme och vann inte några extra lediga dagar på att utbilda sig. Hans funderingar avbröts av Johannas röst i snabben:

”Erik, glöm inte mötet med studierektorn angående hans uppgifter under din ledighet”

Visst sjutton, det hade han förstås glömt.

”Hur dags är det”

”Klockan två”

Erik tittade på klockan och insåg att han måste sätta fart om han skulle hinna det han tänkt idag. Han greppade luren och ringde till Forex, beställde colombianska peso för tiotusen svenska kronor. De kunde hämtas om tre dagar så tjejen som tog emot beställningen. Sedan ringde han tre olika banker i grannstaden och beställde samma summa peso på varje ställe. Bäst att sprida ut det lite, ta växlingarna i omgångar och i olika banker. Därefter ansökte han om ett konto hos Skandiabanken, där han tänkte deponera en del av pengarna. Lite nervöst var det att resa med en massa kontanter på sig, han visste inte heller hur mycket han fick föra ut ur landet. Han fick fundera lite, kanske kunde han pytsa in en större summa på kontot dagen innan han åkte.

Ja, det var mycket att tänka på.

Om han skyndade sig skulle han hinna till grannstaden och köpa sin flygbiljett och vara tillbaka till två. Han ville inte göra det på telefon, vem som helst kunde kliva in, folk hade ju ingen som helst hyfs. Så han drog på sig kavajen och kollade en sista gång i plånboken att de trettontusen kronorna låg där, gick vägen om Johanna och sa:

”Jag har ett viktigt ärende, men är tillbaka till två”

”Jaha, vart ska du då” frågade hon nyfiket.

Det har du inte med att göra, höll han på att säga. Han tittade tyst på Johanna en lång stund, plötsligt kom han inte ihåg vart han skulle. Johanna tittade förvånad på sin chef som stod där och stirrade rakt fram med tomma ögon. Hon viftade lite med handen framför honom.

”Erik”, sa hon försiktigt. ”Hur är det?” Stackarn, han mådde nog inte bra. Hon hade lagt märke till att han ofta var frånvarande och disträ. Lade ifrån sig viktiga papper överallt, sist hittade hon en konfidentiell elevmapp på toaletten efter att han varit där. En annan dag låg det en massa resebroschyrer om Sydamerika vid kaffebryggaren på kontoret, när han suttit där och jobbat en helg. Han kom inte ens ihåg att de var hans, men Johanna hade sett dem på hans kontor veckan innan. Då hade hon frågat om han skulle åka till Sydamerika på semester, men han hade bara glott på henne och rodnat lite innan han till sist frågade vad hon menade. Portföljen glömde han överallt och det var åtskilliga gånger Johanna hade tagit med den från kafferummet och ställt in den på hans kontor. Han blev så generad när man sa något om hans glömska, så Johanna brukade

hålla tyst om att hon plockade efter honom som om han vore en liten unge. Ett tag hade hon varit irriterad på honom, knappt orkat vara trevlig ens, men nu tyckte hon bara synd om honom. Hon förstod hur svårt han hade det efter att ha lyssnat på vad han pratade om i telefonen en dag då han glömt stänga av snabben. Hon hade inte hört allt, men förstätt att han var i penningknipa. Han hade låtit riktigt hotfull i telefon och sagt något i stil med att ”Jag MÅSTE få mina pengar innan förste juni, annars går det åt helvete ska du veta”. Hon undrade vem han pratat med, men det verkade vara någon han lånat ut pengar till. Då kunde hon förstå hans stressade beteende bättre, hon visste själv hur jobbigt det var att vara pank. Dessutom visste hon att Eriks fru inte jobbade, men gärna spenderade pengar. Stor villa hade de också och Eriks bil hade nog kostat en del. Alla trodde han tjänade massor av pengar bara för att han var rektor, men Johanna visste att hans lön bara låg tio-femtontusen kronor över lärarnas löner. Då fick man dessutom tänka på att han var ensam familjeförsörjare.

Hon ömmade allt lite för sin chef, han var ofta som ett stort barn som ville verka stark och tuff. Visst kunde han vara vansinnigt irriterande, men innerst inne var han snäll. Vid ett par tillfällen hade han hjälpt Johanna med saker hon annars inte skulle ha klarat ut. Hon fick tjänsten här på skolan tack vare honom, trots att hon saknade formell kompetens. Det hade tusslats om att det berodde på hennes bröst, men det vägrade hon tro på. Folk var bara avundssjuka och hon var fast förvissad om att Erik hade sett hennes potential. Och det hade ju gått bra för henne. Hon, och ingen annan, var Eriks högra hand och egentligen den som styrde skolan, brukade hon tänka. Så hon höll sin chef om ryggen, det gjorde hon.

Erik vaknade till inför Johannas oroliga blickar och mumlade fram ett otydligt:

”Hmm...jo, jag ska till tandläkaren...och sen banken”

Sedan gick han snabbt därifrån med en isande känsla i kroppen. Han måste behålla kontrollen nu, fick inte balla ur! Det var bara drygt tre veckor kvar.

Han svor ilsket när bilen hostade till och stannade, skulle biljäveln krångla nu också. Han vred om nyckeln och bilen hoppade igång igen. Med en rivstart drog han iväg bort mot huvudvägen.

Johanna stod i fönstret och suckade, skakade oroligt på huvudet och tänkte:

”Jag måste göra något, hjälpa honom på nåt sätt. Kanske kan jag börja med att ringa hans fru och prata, jag gör det i morgon”

Han kände sig nöjd nu. Han hade varit hos två olika färghandlare för att köpa det som behövdes. Nu låg påsarna gömda i skrivbordslådan, under troféerna.

Äntligen skulle han få ge Gamen det hon förtjänade och visa de andra hur det kunde gå om man jävlades med honom. Ingen skulle kunna bevisa att det var han som låg bakom, men alla skulle förstå budskapet.

Resten av grejerna hade han hittat hemma i garaget, småsaker som ingen skulle sakna.

Han hade redan all utrustning som krävdes för det andra, det som skulle få hela systemet att braka ihop, och ingen skulle kunna spåra honom.

De trådlösa nätverkskortet var billiga numera, han hade åkt till en datorbutik långt hemifrån under påsklovet och köpt ett. Programmet var hemtankat och sparat på disketten som låg i jackfickan och väntade på rätt tillfälle. Han visste redan hur han skulle gå till väga för att installera det.

Det mesta var förberett, nu gällde det bara att ta sig in i serverrummet.

Det var ett problem, men han skulle lösa det.

Han var oövervinnlig.

Han log vid minnet av tillfället som uppenbarat sig, hur han hade kommit över lösenordet och hur oförsiktiga somliga var.

Han hade gått till skolan för att sondera under påsklovet och upptäckt att städerskan var i full gång med att storstäda. Snabbt hade han gripit tillfället och obemärkt slunkit in i lärarrummet när hon var i förrådet och ställde tillbaka städgrejerna.

Gömt sig på toaletten och väntat tills hon gått.

Sedan hade han haft tid på sig att leta och som han hoppats hade han funnit det han sökte i skrivbordet hos Algot som var dataansvarig. Det hade tagit en stund, listan var väl gömd. Till sist hade han hittat den fasttejpade under en skrivbordslåda och hans behandskade hand hade darrat lite när han skrev av de lösenord han behövde.

Han var säker på att ingen hade sett honom, skolan låg tom och öde och han hade gått bakvägen genom parken.

Nu var det bara serverrummet kvar och sedan allt arbete förstås, men det skulle han njuta av, det var värt varenda timme. Han var tvungen att vänta ännu några dagar innan han kunde sätta igång.

Ännu ett datum ringades in i almanackan.

Serverrummet.

Plötsligt mindes han.

Nu visste han hur han kunde få tag i en huvudnyckel, att han inte hade tänkt på det förut!

De skulle snart få erfara vem de hade att göra med.

Den kalla, hungriga tomheten inom honom lindrades en aning vid tanken på hur imponerade de skulle bli av hans begåvning och den makt han besatt.

Han hade nästan lust att bli avslöjad, bara för att få njuta av deras skräckblandade beundran fullt ut.

Klara hade just duschat när det ringde på dörren. Utanför stod Rikard med en påse i handen och ett stort leende på läpparna.

”Nu ska vi fira,” sa han glatt och räckte över påsen till henne. ”Jag har just fått veta att polisutredningen är nedlagd och att det inte blir något åtal.”

Klara bara stirrade på honom innan beskedet gick in. Några sekunder senare kastade hon sig i hans famn och sa:

”Grattis! Jag visste väl det. Kom in!”

En titt i påsen avslöjade champagneflaskan och räkorna och hon frågade förvånat:

”Hur fick du tag i champagne?”

”Mamma köpte ut, hon tyckte att det var värt att firas. Nu kanske allt fixar sig, det känns som en sten fallit från bröstet. Åke, han polisen, ringde och sa att de lagt ner det eftersom det inte skulle hålla för åtal. Han sa att polisen hade trott på att jag var oskyldig sedan det sista förhöret, men att de inte skulle gå vidare med det eftersom det inte hänt något mer på ett tag. Så nu jävlar ska jag ta ett snack med skolan.”

Rikard hade sökt om till ettan på Klaras bestämda inrådan. Hon hade envisats med att han skulle det, att han inte fick ge upp utan måste fortsätta att kämpa. Skolan kunde knappast neka honom att börja igen nu när han inte längre var misstänkt. Han tänkte hänvisa till polisen om de knorrade, i alla fall skulle han visa rektorn svart på vitt att åtalet var nedlagt.

Han hade funderat hela våren på vad han ville göra med sitt liv. Besökt arbetsförmedlingen flera gånger, men jobb var omöjligt att få för en utbildad sjuttonåring och andra utbildningar lockade inte. Han ville bo kvar här så länge Klara bodde i stan, han behövde henne så mycket. Humöret hade pendlat upp och ner, ibland hade han varit lite hoppfull och ibland djupt nere i ett svart hål. Det var Klara som hade varit det enda ljuset i livet under lång tid, ända sedan Helen hade dött. Visst betydde Lasse och de andra i gänget en hel del fortfarande, men de träffades inte så ofta längre. Klaras ultimatum och rädslan för att åka fast om han blev inblandad i något, hade fått honom att ligga lågt. Sina åsikter stod han fast vid, men bedrev ingen aktiv kamp längre. Skrev lite emellanåt, debatterade på nätet och kände sig allmänt kluven inför situationen.

Gänget hade varit på honom, velat ha med honom ut på lite kul, men de hade till sist köpt hans argument att han inte ville dra blickarna till sig utan vänta tills allt blåst över.

Att det var viktigt för honom och för kampen att han fick ordning på sitt liv innan han blev aktiv igen. Nu var han nära, nu fanns snart inga hinder kvar.

Lättnaden över att ha klarat sig från rättsliga åtgärder spred sig i hela kroppen. Han drog en djup suck och bestämde sig för att vara försiktig i framtiden, mycket försiktig.

”Ska vi skåla nu då”, sa han och log varmt mot tjejen han älskade. ”Skåla för att jag börjar få flyt och för att du har stått ut med mig?”

”Det tycker jag,” log Klara ”Öppna flaskan så hämtar jag glas.”

Hon hade redan dukat fram bröd, smör och ost och tinat upp räkorna. De slog sig ner i hennes rum och Rikard öppnade flaskan och sköt korken rakt upp i taket. Det blev ett märke efter champagnekorkprojektilen och de skrattade medan de försökte fånga upp den sprudlande drycken i de smala glasen. Sedan skålade de högtidligt och Rikard sa:

”Vilken tur jag har haft. Nu känns det som om livet har vaknat igen. Du måste berätta för Stina att jag slipper åtal och att jag vill tillbaka till skolan. Hon har ju trott på mig och kan kanske hjälpa mig om det blir strul.”

”Ring henne och berätta själv, då blir hon säkert glad. Jag vet inte vad det är med henne numera, hon verkar helt nere. Hennes lektioner börjar kännas meningslösa att gå på, så hon kanske inte är en sån bra lärare som hon verkade vara i början. När vi var i Stockholm var hon gladare, då var det riktig fart på henne. Det verkade som om dom var ute och festade också, hon var ganska seg när vi var på Gröna Lund. Men annars har hon varit frånvarande och verkar skita i att planera lektionerna, hon bara ger oss uppgifter och smiter sen.”

”Trist, hon var ju rätt kul och verkade vettig”, suckade Rikard och sträckte ut sin långa kropp i sängen. ”Men hon kanske har problem hemma, eller nåt. Hoppas det fixar sig under sommarlovet, för jag får väl henne nästa termin. Jag ska försöka få fart på henne igen om jag kan.”

”Hoppas det, vi ska väl ha henne en del i tvåan också.”

Snart glömde de sin lärare och ägnade sig åt varandra istället. Klara kramade sin älskade kille och la huvudet på hans breda bringa. Men även om hon var glad för hans skull fanns det ett litet gnagande korn av tvivel inom henne. Skulle hon fixa hans åsikter, hon delade inte hans antipati mot invandrarna. Vad han tyckte var väl en sak, men ibland blev hon nästan rädd för hans glödande hat. När han var tillsammans med någon i gänget blev han som en annan person, en hon inte gillade. Det brinnande hat och den

hårdhet han då visade skrämde henne och fick henne att nästintill känna avsmak. Hon undvek att prata politik eftersom också det lockade fram den sidan hos honom. Så hon tassade som en katt runt allt som påminde om ämnet invandring och kollade till och med TV-programmen innan han skulle komma för att undvika något som kunde tända den skrämmande gnistan.

Den Rikard hon älskade var den stora, kramiga, snälla, intelligenta killen och hon ville inte ha något med den hatiska, brinnande och hårda Rikard att göra överhuvudtaget. Ville inte se den varma blicken bli kall och höra rösten förvandlas till is, det fick rädslan att krypa utmed hennes rygg. Hon ville kunna lita på sin kille, känna sig avspänd och trygg med honom. Lita på att han inte gjorde något dumt och riskerade hela deras tillvaro. Hon hade valt att tro på hans oskuld när det gällde attentaten mot Alfhild, valt att lita på hans övertygande ord. Men ibland gnagde tvivlet, åt sig in och fick magen att dra ihop sig, svetten att bryta fram och sömnen att hålla sig borta om nätterna. Många var de tillfällen då hon legat sömnlös och funderat. På dem båda, på sitt eget omdöme och på hur hon skulle göra för att få veta, känna, bli övertygad om att Rikard inte ljög. Hon måste få veta säkert utan att han skulle känna sig ifrågasatt av henne, den tjej han påstod sig älska. Den enda person han sade sig lita på. Om han var oskyldig kunde hennes öppna tvivel förstöra hans liv, få honom att rasa totalt och ge upp allt, det visste hon. Men om han ljög för henne skulle hennes liv bli ödelagt istället.

Det fanns tillfällen då hon hade misstänkt att Rikard ljugit för henne, gånger då hans beteende gjort henne tveksam och ibland hade han sagt saker som låtit märkliga. Allt sammantaget hade sått frön av tvivel och ökat känslan av misstänksamhet. Ändå visste hon inte om det var själva känslan som gjorde att hon misstolkade hans uppträdande och ordval eller om det var orden och uppträdandet som väckt känslan.

Hon suckade tyst, kände den välbekanta knuten i magen och hur vanmakten fyllde henne. Hur skulle hon göra, vad skulle hon tro på?

Högt sa hon:

”Du måste gå till skolan så snart som möjligt och få besked, det är bara ett par veckor kvar nu.”

”Jag ska, måste bara samla ihop mig först, smälta det här”, mumlade han med ansiktet begravt i hennes hår. ”Du luktar gott.”

”Kan du inte komma med på måndag, jag börjar sent då och kan hänga med till rektorn?”

”Nej, jag vill ta den skitstöveln mellan fyra ögon. Men jag lovar, jag ska gå dit så snart som möjligt. Nu gör vi nåt annat än pratar skola.”

Klara svalde sina tvivel och kröp in i Rikards stora, varma famn. Lät sig försvinna bort och dras med i de heta famntagen. För en stund fanns bara de två och efteråt låg de

tysta, var och en i sina tankar, tills Rikard sa:

”Jag älskar dig Klara, det är tack vare dig jag har fixat det här.”

Klara svarade inte, men i den stunden litade hon på sin älskade, kände glädjen över att vara älskad och njöt av att livet hade börjat ljusna igen.

Erik började bli irriterad på Johanna, han fattade inte vad som tagit åt henne. Nu när han hade en massa saker som måste göras och ville vara ifred sprang hon hos honom i ett kör. Hittade på alla möjliga anledningar till att komma in på kontoret och satte sig ofta ner och pratade långa stunder. Undrade hur han mådde och vad han skulle göra i sommar, hur det var med frun och familjen och en massa annan skit. Han blev mer och mer nervös och tankarna på att hon misstänkte något lämnade honom inte. Därför vågade han inte heller fräsa ifrån, utan gjorde allt för att verka vänlig och lugn, trots att han kokade inombords.

Det var tusen saker som måste fixas de här sista dagarna. Nu var det bara en dryg vecka kvar och han hade fått ytterligare femtiotusen av en alltmer nervös och förtvivlad Sven. Kusken hade gnällt och bett att få slippa de återstående tusenlapparna men Erik var stenhård. Tydligen hade de uppgjorda loppen lagts ner, rädslan för avslöjande hade gjort att de inte vågade köra längre. Nu hade STC satt in en utredningsgrupp som skulle titta närmare på saken och Sven var livrädd för att något skulle komma fram.

Det gjorde inte saken bättre att Sven tvingats fiffla inför gruppen som varit inblandad i fuskets för att Erik skulle få sina pengar. Alla Svens pengar hade försvunnit ner i Eriks fickor men det hade inte varit tillräckligt utan han hade varit tvungen att försnilla från de andra vinnarna. Dessutom var han pank och på ruinens brant, gnällde han om. Men det gav Erik blanka sjutton i, pengarna skulle fram och han hade rått Sven att låna resten på banken. Han hade hotat med att ringa polisen redan efter helgen, då tidsfristen, löpte ut om inte pengarna kom.

Nu kände han sig stressad. Det var en del telefonsamtal han måste ringa som absolut inte var avsedda för andras öron och inte kunde ringas hemifrån. Igår hade Johanna stövlat in när han pratat med Sven, bara klivit rakt in utan att knacka, trots att Erik hade den röda lampan tänd utanför dörren. Hon hade kommit när Erik ringt Sven för fjärde gången den dagen och var mitt uppe i redogörelsen för de efterverkningar som skulle drabba kusken vid en anmälan. Då hade han skrikit åt Johanna, vrålat ett ilsket:

”Ut! Försvinn, jag är upptagen.”

Johanna hade snabbt smitit ut igen, men Erik hade tappat tråden. Börjat svamla inför Sven och glömt vad han skulle säga. Inte bra! Sedan var han tvungen att försöka ställa allt till rätta med Johanna, han hade tagit ett långt snack med henne efter fiket. Då hade

hon börjat fråga om hans ekonomiska situation och fått Erik att bli iskall av rädsla. Hur mycket visste hon? Vad hade hon hört? Han hade samlat ihop de sista resterna av självbehärskning och anlagt en förtrolig ton, sett Johanna djupt i ögonen och sagt att det var lite körigt nu men att det var på väg att fixa sig. Dragit en vals om ungar som

kostade, men att frugan hade jobb på gång. Att han lånat ut en del till sin måg och fått vänta på pengarna och att villans värmepanna dessutom hade lagt av.

”Vilken otur, och du som knappt har komp och semester att täcka upp dina tre lediga månader med. Du behöver ju verkligen ledigheten och så blir det dessutom mindre i lön för dig”, sa Johanna bekymrat.

”Det ordnar sig, det ordnar sig”, svarade en genomsvevrig Erik med lugnande röst. ”Jag kommer ju att få mina pengar snart och om det skulle bli för tufft får jag väl komma tillbaka innan. Vi har ju ingen vikarie på min tjänst, så...”

Johanna lät sig lugnas för stunden och Erik pustade ut. Vågade han lita på att hon trodde honom? Han måste skärpa sig, lugna ner sig och klara av de här sista dagarna. Sedan kunde han koppla av, lägga skiten bakom sig och börja leva.

Det mesta var klart nu. De pengar han redan fått var växlade och låg i bankfacket, ett konto var öppnat, aktierna sålda och biljetten i tryggt förvar, inlåst i skrivbordslådan. Hemma hade han börjat packa i smyg. Köpt sig ett par nya resväskor som han förvarade i bagageluckan och plockade in när han var ensam hemma. Som tur var hade de en ingång direkt till hallen ifrån garaget, så han slapp smyga med väskorna inför nyfikna grannar. Han smusslade undan lite av sina kläder i omgångar och höll på att sortera ut de viktiga handlingar han behövde ta med. Frugan var ofta borta, förmodligen hos sin älskare, och det passade Erik perfekt. Ändå hade hon frågat om ett par av hans skjortor, undrat vart de tagit vägen. Och den nya kostymen, varför hängde inte den i garderoben? Han hade svamlat något om kemtvätt och skolavslutning, ett misstag insåg han genast eftersom han aldrig förr hade lämnat något till kemtvätt. Det hade frugan alltid skött om. Han riktigt kände hennes misstänksamhet krypa in under skinnet, men skicklig retoriker som han var, hade han vänt allt mot henne istället.

”Du är ju aldrig hemma”, hade han sagt med klagande röst och gett henne en mörk blick. ”Jag har länge undrat vad du gör nuförtiden. Och varför får jag inte träffa den där Vanja som du påstår att du umgås med och sover över hos ibland? Duger jag inte att visa upp eller ljuger du för mig? Du kanske har en älskare, är otrogen med nån karl? Om det är så lämnar jag dig direkt, bara så du vet det!”

Bra Erik, berömde han sig själv i efteråt. Nu har du hittat en anledning att dra, hon kan gott tro att hennes otrohet var skulden till att jag försvann.

Frugan blev tyst som avsett, hon rodnade och stammade fram ett:

”Inte är jag otrogen inte, din dummer, det är ju dig jag älskar. Jag lovar att jag ska stanna hemma lite mer, jag är ledsen om jag har försummat dig. Vi kan väl äta något gott i helgen och bara rå om varandra?”

Förbannat!

Det sista han ville var att ha henne drällande hemma. Han hade saker att fixa, papper att gå igenom och nervositeten inför flykten gjorde att han ville vara ensam. Dessutom hade han Sven att göra upp med en gång för alla. Pengarna skulle överlämnas senast söndag och det skulle ske på travet hade Erik bestämt. Så han stålsatte sig, ordnade anletsdragen och log ansträngt mot sin fru:

”Förlåt om jag var burdus älskling, men jag blev bara lite orolig. Du får så gärna umgås med Vanja, hur mycket du vill, och du får ha överseende med mig. Jag är inte riktigt mig själv just nu, det är så pressande på jobbet. Och du behöver inte tänka på att hålla mig sällskap, jag måste ändå jobba hela tiden fram till lovet. Sen kommer det att lugna ner sig och vi kanske kan åka nånstans när jag får semester. Vad sägs om västkusten? Bara du och jag i två veckor, vi kan hyra en stuga.”

Frugans min avslöjade att tanken på två veckor ensam med Erik i en stuga var outhärdlig, men hon log stelt och sa:

”Visst Erik, det låter underbart. Men lova mig att säga till om du tycker att jag försummar dig.”

”Det lovar jag, om du lovar mig att stå ut med mitt ständiga jobbande den närmaste tiden.”

Hon log sitt stela leende, nickade och gick sin väg. Erik pustade ut och gick raka vägen till arbetsrummet. Med darrande hand slog han upp en rejäl rackare och svepte den stående. Sakta spred sig lugnet inom honom och han slog upp en till. Välsignade whisky!

Med en djup suck sjönk han ner i rummets enda fåtölj och blickade ut mot försommargrönskan utan att registrera blomsterprakten i grannens välskötta rabatter. Spriten fortsatte sitt välgörande arbete och svepte in hans överhettade hjärna i ett behagligt dis. Han satt där länge, drack mer whisky och lät sommarskymningen sänka sig över rummet. Tankarna kunde inte riktigt fly bort trots spriten, kanske började flyktplanerna bli för verkliga nu för att fungera som den avkoppling de brukade göra.

Nu, när han bara hade några dagar kvar i denna ogästvänliga stressfyllda verklighet, kunde varken dofter eller bilder från Colombia hitta in i medvetandet. Han saknade det, hade verkligen behövt den mentala utflykten just nu. Han tröstade sig med att det skulle bli bättre snart, mycket snart. Om ett par veckor skulle han uppleva allt det han drömt om, då skulle drömmarna vara hans verklighet. Äntligen!

Telefonsignalen återförde honom brutalt till det halvmörka arbetsrummet. Med en suck lyfte han luren och hörde Svens uppgivna stämma. Vad fan gjorde karln? Han var

tillsagd att inte ringa hem till Erik.

”Vad vill du”, frågade Erik med is i rösten.

”Jag har fixat det sista nu, men måste träffa dig i kväll. Hinner inte på söndag, det har kört ihop sig.”

Erik stönade, klockan var redan halv elva. Vad skulle han säga till frugan om att han stack iväg? Han kunde inte ta bilen heller efter all whisky han druckit. Men om han fick de sista pengarna i kväll slapp han tjafsa med Sven fortsättningsvis och kunde istället ägna energin åt annat.

”Jag kan inte komma ut till dig i kväll, du får komma hitåt. Men inte hem till mig, vi får ses nån kilometer härifrån. Har du allt nu då?”

Erik var hård på rösten, det gällde att visa vem som bestämde och Sven insåg tydligen det eftersom han svarade:

”Okey, jag åker då. Vart ska vi ses? Är där om drygt en halvtimme.”

”Jag går norrut, så ses vi utmed vägen.”

”Okey”, blev svaret och det sa klick i luren. Erik drog ett djupt andetag och bad en tyst bön om att det inte skulle vara något strul på gång. Han orkade inte mer trassel nu, allt han ville var att bli klar med det han måste inför resan. Få sätta sig i flygplansfåtöljen och beställa in en tredubbel whisky av den finaste sorten medan planet lyfte mot hans nya liv.

Som svar på frugans fråga om vart han skulle skyllde han på huvudvärk och sa att han behövde en promenad. Han promenerade raskt med oron gnagande inombords. Som ett mantra lät han ordet ”Colombia” upprepas för varje steg. Det hjälpte till att hålla takten och fick oron att dämpas lite. Han traskade på i den småkyliga försommarnatten med mantrat rullande i huvudet och visste knappt vart han befann sig när en mötande bil bromsade in. Dörren till passagerarsidan öppnades inifrån och Svens röst sa uppmanande:

”Hoppa in!”

Under tystnad körde han en bit och stannade i en parkeringsficka, slog av motorn och vände sig mot Erik. Hans blick glödde i skymningsljuset och Eriks oro vaknade till liv igen. Med tillkämpat lugn frågade han:

”Har du pengarna?”

Utan ett ord överlämnade Sven ett kuvert och Erik grep det med darrande hand. Det kändes märkligt tunt, inte som en sedelbunt med fyrtio tusenlappar. Nervöst slet Erik

upp kuvertet och frågade:

”Vad fan är det här, ett skämt eller?”

Sven svarade inte och Erik drog upp papperet som låg i kuvertet, stirrade på namnen som stod skrivna och begrep ingenting. Vad var det här? Ilskan steg i honom och han röt:

”Vad i helvete, vad fan är det här? Jag ska ha mina fyrtiotusen annars vet du vad som händer!”

”Det där är en deltagarlista från rektorsutbildningen det är du påstått dig ha gått den”, svarade Sven med ett otäckt lugn i stämman. ”Jag har kollat upp dig och vet att du varken har utbildning eller kompetens för ditt jobb. Ändå lämnade du in ett betyg från det året och den skola vars deltagarlista du har i handen. Märkligt nog finns du inte registrerad någonstans, varken som deltagare eller som utexaminerad. Kan du förklara det?”

Erik hade inget svar. Det betyg som lett till hans rektorstjänst var resultatet av en skicklig förfalskning och ett inbetalt arvode på femtusen kronor. Sedan hade det bara rullat på. Erik hade fått erbjudandet om det falska betyget för femton år sedan, då han befunnit sig i en besvärlig situation som arbetslös och på ruinens brant. Så han hade tagit erbjudandet och sökt ett skolledarjobb sextio mil bort. Då, liksom nu, var det brist på rektorer och ingen hade kollat upp några referenser så han fick jobbet. På den vägen var det och det hade fungerat.

Tills nu, när den här lille skiten till kusk hade nosat upp det enda som fanns att hitta om honom. Inte för att det spelade någon större roll om han var utbildad eller inte. Minst hälften av alla rektorer saknade skolledarutbildning, men Erik hade lämnat ifrån sig ett falskt dokument för att få sin tjänst. Ett förfalskat betyg, han av alla människor, som alltid hade ivrat för vikten av dokumenterade och rättvisa betyg. Det skulle bli en godbit för lokalpressen, det förstod han mycket väl. Men det spelade heller ingen roll,

de fick väl hänga ut honom, han skulle ju ändå dra. Som om Sven förstått Eriks tankegångar sa han:

”Jag har en kompis på tidningen och han har redan storyn klar. Den går i tryck i morgon om jag säger till.”

I morgon? Nej, inte redan då, det skulle ställa till en massa problem, kanske till och med förhindra Erik att genomföra sin plan. Hans omtöcknade hjärna klarade inte av det här, hur skulle han ta sig ur det? Stammande sa han:

”Men dina brott är värre. Tänk på det! Jag kanske blir avskedad, i värsta fall, men du hamnar i fängelse.”

”Jag vet”, svarade Sven. ”Jag erbjuder dig därför en deal, du får behålla det du har fått men det blir inga mer pengar. Du håller tyst och jag håller tyst, och sen ses vi aldrig mer. Du sätter inte din jävla fot på travbanan igen och jag lägger mig inte i ditt jobb.”

Han fortsatte i nästintill vädjande ton:

”Du måste fatta att jag är livrädd för att du ska fortsätta med din utpressning. Jag klarar helt enkelt inte av att ge dig mera pengar, så jag var tvungen att hitta på något. Vill du sätta dit mig så gör det, men om du gör allvar av dina hotelser så lovar jag dig att jag inte blir den ende som råkar illa ut. Ska jag falla så ska jag förbanne mig dra med dig i fallet.”

Han tystnade och Erik insåg att kusken inte visste något om flyktplanerna. Han hade ingen aning om att hans sons rektor skulle nöja sig med de överenskomna pengarna och att de var avsedda att finansiera Eriks flykt från hemlandet. Sven kände inte till att de båda aldrig mer skulle ses efter terminens slut och att besöken på travbanan snart var ett passerat stadium. För Sven var Erik ett ständigt hot, en vanvettig, penninghungrande däre, som hade hans och Staffans öde i sina händer och antagligen var fullt kapabel att sätta sina hotelser i verket när som helst.

Erik fick ingen reda bland tankarna och förbannade alkoholen som låg som en dimma över hans vanligtvis snabba och rakbladsvassa tankeförmåga. Det enda han förstod just nu var: Inga mer pengar var lika med inget strul och att fortsatt press på Sven kanske kunde leda till mer pengar, men samtidigt till en massa skrivelser. Som i sin tur kanske ledde till att hans flykt uppdagades och resultatet vad gällde honom själv skulle bli detsamma om han anmälde Sven som hämnd. Han kunde kanske få dit Sven för otukt men om travbluffen avslöjades skulle antagligen han själv dras i det också, utpressningen skulle avslöjas och då var det definitivt kört. Inget jobb, inga pengar och ingen flykt, Erik ville inte ens tänka tanken. Snabbt räknade han i huvudet och kom

fram till att han idag hade cirka hundrafemtiotusen totalt, med aktieförsäljningen och de tidigare vinstpengarna. Med en djup suck bestämde han sig för att det fick räcka, så han sa:

”Okey då, vi säger väl så. Men om jag får läsa en enda jävla rad i tidningen om mig själv så ska jag se till att du får skaka galler under lång tid. Då ska jag viga mitt liv åt att sätta dit dig, bara så du vet det.”

Han såg Svens uppenbara lättnad och ångrade sin kapitulation för en sekund, men han orkade inte mera. Orkade inte uppståndelse och bråk, han orkade knappt genomföra det som krävdes för komma iväg som planerat. Med en sista ilsken blick på kusken fräste han:

”Är det fullständigt klart?”

Sven bara nickade och startade motorn. Erik klev ur bilen med känslan av att ha

blivit lurad. Med tunga steg traskade han den långa vägen hemåt, medan han nedkallade förbannelser över sin egen flatthet, travkuskar, betyg och den frestande bärnstensgula drycken i flaskan hemma i skåpet.

Han lovade sig själv, dyrt och heligt, att aldrig mer dricka en droppe efter den tredubbla whiskyn på planet.

Det var en varm, strålande sommardag men solen nådde inte in i Stina denna onsdagsförmiddag. Hon var tvungen att åka till skolan idag och fixa de sista betygen, om två dagar var det avslutning och allt skulle vara inskrivet i eftermiddag. Helst av allt ville hon stanna hemma och fortsätta med det hon hållit på med hela helgen. Sitta och stirra ut genom fönstret och vandra oroligt fram och tillbaka nattetid. Hennes energi var helt slut och hon förstod att det måste vara något allvarligt fel. Nu var hon tvungen att göra något, men vad? I natt hade hon bestämt sig för att ett miljöombyte var det första steget men hon orkade inte träffa folk. Då mindes hon den där stugan i skogen där hon varit en midsommar för evigheter sedan. Mindes lugnet och friden där och hur vistelsen hade fyllt henne med energi. Stugan tillhörde en gammal kompis och i morse hade hon ringt, försökt förklara sin situation och frågat om hon kunde hyra stugan ett par veckor.

”Visst”, sa Maja. ”Minns du var nyckeln ligger? Du kan vara där till mitten på juli om du vill, jag ska ändå iväg på semester och det är bara bra att det finns folk i stugan. Jag tycker att det låter som om du håller på att gå in i väggen. Åk dit och tänk över ditt liv i lugn och ro och ring bara om det är något.”

Stina tänkte åka dit direkt efter avslutningen men först var det några arbetsdagar att ta sig igenom. På onsdag nästa vecka började hennes ledighet men hon tänkte sjukskriva sig igen så hon slapp de sista dagarna. Hon suckade och satte nyckeln i tändningslåset, nu var det dags att åka till skolan.

Hagtorpskolans tråkiga byggnad lystes upp av rabatternas blommor och av alla sommarklädda och färgglada elever. Luften var fylld av sommarlovsstämning och soliga leenden mötte den dystra Stina som skyndade upp till lärarrummet och tog fram pärmarna.

”Är du bättre nu”, hördes Giselas deltagande röst från andra sidan gången. Hon betraktade oroligt Stinas glåmiga ansikte och undrade:

”Hur är det fatt?”

”Inget vidare”, mumlade Stina och vände sedan blicken demonstrativt mot pärmerna.

”Säg till om jag kan göra något för dig”, envisades Gisela.

”Mmm”, var allt Stina orkade säga till svar. Hon uppskattade Giselas omsorger men ville bara vara i fred. Orkade inte prata med någon, all kraft gick åt till att hålla henne på benen och utföra det hon måste. Med pennan i handen plockade hon fram betygsglistorna

och slog upp elevernas resultat över uppgifterna de gjort under kurserna för att väga samman till betyg. Hon började med SP1 C i samhällskunskap, satt en stund och betraktade de ifyllda sidorna med omdömen och poäng. Såg sin egen handstil och elevernas namn och insåg plötsligt att namnen som stod skrivna på listan var totalt obekanta för henne. Hon kramade hårt om pennan och blundade, vad var det som hände? Öppnade ögonen och gjorde ett nytt försök, men bokstäverna som bildade alla dessa namn var som främmande tecken, hon kunde inte få ut något av dem. Hon reste sig på darrande ben och gick ut på toaletten. Betraktade sitt bleka ansikte i spegeln och blev rädd för de två tomma hål som föreställde hennes ögon. Vad var det som hände med henne? Lite kallt vatten i ansiktet och en stund med djupa andetag fick henne att våga sig in till lärarrummet igen. Hon var tvungen att fixa det här!

Ett par timmar senare hade hon hittat ett system, fått hjärnan att motvilligt konstruera något som kunde föreställa tankar. Med många års vana i ryggmärgen lyckades hon plita ner betyg för varje elev utan att veta vilka personer namnen stod för. Elever som hon haft sedan hon började, som hon kunnat namnen på och lärt känna ganska väl, var totalt raderade ur minnet.

Som en formaterad hårddisk.

Så hon gissade och la betygen i överkant, hellre ett MVG än ett VG och absolut hellre ett G än ett IG. När det sista betyget var inskrivet pustade hon ut och lät tårarna komma, satt så ända tills hon hörde någon öppna dörren. Nu var det bara det sista kvar, att föra in betygen. Det skulle ske hos Johanna så hon tog sina listor och gick ut i solen. Först måste hon ha en cigarett så hon smet runt knuten och gömde sig, tände en cig och lät darrningarna i kroppen ebba ut.

Per klev in till Johanna och hälsade glatt. Johanna hade just avslutat inmatningen av en bunt betyg och pustade ut en stund. Det var alltid hektiskt de sista dagarna, men idag kändes det ovanligt tungt. Hon hade huvudvärk och ont i halsen, antagligen hade hon blivit smittad av sin dotter. Detta var den absolut sämsta tiden att insjukna, Erik skulle bli galen om hon var borta, han var stressad nog som det var. Men hon log tillbaka mot Per, väl medveten om att han var Eriks släkting och gullgosse. Det var en duktig grabb, det visste Johanna, snygg och trevlig dessutom, en riktig svärmorsdröm.

”Jo, jag undrar om du kan hjälpa mig med en sak”, frågade han och la huvudet på sned på det där charmiga sättet som var typiskt för honom.

”Ja, vad gäller det?”

”Jo, jag hade tänkt söka några stipendier för sommarkurser jag har anmält mig till och behöver låna Stipendieboken.”

”Men den står inne hos Inger och hon är ledig på onsdagar, kan du inte komma

tillbaka i morgon?”

”Tyvärr, förlåt om jag är till besvär, men jag måste skicka in ett par av ansökningarna redan idag. De måste vara inne senast i morgon om jag ska ha någon chans att få stipendierna. Jag är verkligen ledsen att jag är ute i sista minuten, men det har varit så mycket med skolan nu.”

Pers varma, mjuka leende och vädjande röst fick Johanna att ge med sig. Dessutom var han ju Eriks systerson, så hon nickade och sa:

”Okey, jag kan hämta den åt dig. Men du måste lova att lämna igen den under dagen.”

”Vad snällt! Självklart lämnar jag igen den idag, ska bara sitta ett par timmar i biblioteket och skriva ner lite adresser ur den.”

Johanna tog nycklarna och försvann bort till Ingers rum. Hostade och stönade över den tilltagande huvudvärken, dags att ta en tablett igen. Hon fick se till att köpa mer värktabletter så hon kunde hålla sig på benen de här sista dagarna innan avslutningen. Hon påminde sig om att försöka ringa Eriks fru igen om det blev en lugn stund. Ingen hade svarat när hon hade försökt hittills och om ingen var hemma idag heller så fick hon nog vänta tills efter avslutningen, de här sista dagarna var kaotiska och hon fick knappt en minuts lugn och ro.

Stina såg en bekant gestalt på håll när hon gick mot expeditionen, kunde det verkligen vara han? Hon stannade och väntade in den stora gestalten tills hon såg att det verkligen var Rikard som kom klivande med resoluta steg med expeditionsbyggnaden som mål. Vad gjorde han här?

”Hej Stina”, sa Rikard glatt när han kom ikapp henne. ”Hur är läget, skönt med sommarlov va?”

”Rikard, vad gör du här? Vågar du dig in i lejonets kula igen?”

”Javisst, har du inte hört nyheten? Jag är ju friad från misstankar och tänker börja om igen till hösten. Har inte Klara sagt något?”

”Nej, men jag har varit borta några dagar, så..., Men vad kul Rikard. Jättegrattis! Och välkommen tillbaka.”

”Ja det är just det vi ska se om jag är”, sa Rikard bistert och tittade in genom Eriks fönster. ”Jag har sökt om till ettan och ska ta ett snack med rektorn nu. Han verkar upptagen så jag får väl ta en sväng förbi Johanna först, tänkte få mina betygsdokument utskrivna så jag kan se vilka kurser som är klara.”

”Klart du måste få börja igen, jag ska lägga ett ord för dig om det behövs.”

”Tack, men nu är det bäst att ta tjuren vid hornen. Men jag kan lova att jag ska ge den jäveln vad han tål och lite till, om han nekar mig att komma tillbaka. Håll tummarna för mig.”

Rikard såg på Stina och hon rös av hans hårda blick. Den grabben var definitivt inte att leka med om något gick honom emot, insåg hon. Hon undrade vad han skulle ta sig till om Erik sa nej, skulle han ge rektorn samma behandling som han gett invandrargänget under mörka nätter.

”Lovar att hålla tummarna”, sa Stina och bad en tyst bön att killen skulle få en chans till. Hon klev in genom dörren och höll på att krocka med Per. Vid åsynen av honom överfölls hon av dåligt samvete, hon hade knappt pratat ett ord med honom sedan studieresan. Så hon log och sa:

”Hej Per, är allt väl? Går det bra med allt dubbelpluggande?”

”Det går utmärkt. Jag tycker faktiskt bara att det är kul, inte ens det minsta jobbigt. Nu har jag lånat den här” sa han leende och visade upp Stipendieboken. ”Jag ska söka lite stipendier till sommarkurser, jag har hittat några bra fysik och kemikurser som jag vill gå.”

”Lycka till Per, men glöm inte att vila lite också.”

Per bara skrattade och gick. Stina skakade förundrat på huvudet och häpnade som alltid över grabbens studielust och förmåga. Han skulle definitivt komma långt i karriären om han fortsatte så. Dessutom verkade han tycka det var kul att plugga extra. Kanske var det precis det han behövde, rejäla utmaningar, något som dagens skola var lika dålig på att erbjuda som den var på att ta hand om de studiesvaga.

”Vi fostrar en generation medelmåttor”, tänkte hon med en suck ”Inga svaga och inga genier, de som klarar av att anpassa sig till gymnasiets fyrkantighet är medelmåttorna.”

Johanna hostade och snorade vid sitt skrivbord. Hon såg eländig ut, fäste sina feberblanka ögon på Stina, suckade uppgivet och tog emot bunten med betyg.

”Du låter inget vidare, du borde åka hem och krypa i säng”, sa Stina.

”Det går inte”, suckade en trött Johanna. ”De här dagarna bara måste jag stå på benen, det är ju jag som ansvarar för att betygen fixas. Ingen annan kan det här programmet och sen ska alla betyg skrivas ut. Om jag bara klarar att hålla mig uppe tills

fredag kan jag dra täcket över huvudet sen och se till att bli frisk.”

Hon tog emot Stinas papper och började mata in betygen i datorn medan Stina väntade ute vid skrivaren. Efter en stund rasslade skrivaren igång och Stina fick kolla av och signera vartenda inmatat betyg. Plötsligt rös hon till av känslan att vara iakttagen och tittade upp. Där stod Gabriel och hans röda kalufs lyste i solskenet som strömmade in genom fönstret. Han stod tyst och stirrade på henne med händerna hängande utmed sidorna.

”Hej Gabriel”, sa Stina och försökte sig på ett leende. ”Söker du också Johanna?”

”Nej”, svarade han kort. ”Vad skriver du in på mig då, ett IG eller?”

Stina suckade och nickade.

”Tyvärr, men du kan ta igen det nästa termin. Nu har du ju din assistent till hjälp.”

Gabriel vände på klacken och försvann med något som lät som ”Ni kan dra åt helvete”. Stina skakade på huvudet i vanmakt. Hon orkade inte, hade nog med sin egen frustration. Orkade inte dela Gabriels också. Planlöst plockade hon i pappersbunten och bet i pennan när Rikard dök upp. Han kom ut från Johannas rum och hajade till när han såg henne. Han stannade tvärt och vände om igen.

”Gick det bra”, ropade hon mot hans rygg. ”Får du komma tillbaka?”

”Vet inte”, blev svaret, men han vände sig mot henne igen. ”Jag hittar varken Erik eller Johanna, ingen av dom verkar vara här.”

”Jodå, Johanna var här nyss, hon kanske bara är och snyter sig.”

De hörde toalettdörren slå igen och Rikard försvann. Stina samlade ihop betygen och satte in dem i rätt pärmar. Sedan var hon klar och hon hoppades innerligt att allt var rätt. Att hon inte hade missat något eller gett någon fel betyg. Hon litade inte på sitt tomma huvud, det kändes som om hjärnan bestod av ett vakuum, fullständigt rent på information och konstruktiva tankar. Nu struntade hon i allt, tänkte åka hem igen så hon stack in huvudet till Johanna och sa:

”Jag mår inte heller bra och är egentligen sjukskriven, men nu har jag fixat betygen så jag åker hem igen. Ska försöka komma till avslutningen.”

”Lyckliga du som kan åka hem”, suckade Johanna och återgick till sin dator.

”Krya på dig”, sa Stina och gick.

Hem?

Att åka till den trista lägenheten var det sista hon ville, men hon visste inte vart hon annars skulle ta vägen.

Hon ville bara bort.

Från allt!

Hon hade sommarstugan, en tillflyktsort för ett par veckor. Där skulle hennes fortsatta liv avgöras, där hoppades hon få sin tomma hjärna att vakna till liv en smula och hitta lösningar på situationen.

Men till hösten?

Ville hon komma tillbaka hit? Vad skulle hon annars göra? Här fanns jobbet, hennes vikariat som hade blivit en fast tjänst efter Evas uppsägning. Det hade dragit ut på tiden, blivit något tjafs med Evas avgångsvederlag, men under våren hade Stina blivit en tillsvidareanställd lärare. Tanken på resten av livet innanför Hagtorps väggar lockade knappast, men hade hon något val?

Det var det hon skulle ta reda på under veckorna i stugan hon lånat, huset mitt ute i skogen vid den lilla mörka tjärnen, där hon varit en förtrollad midsommarnatt för några år sedan. Kanske skulle hjärnan vakna, tankarna lägga sig till ro och lösningar formuleras under vistelsen där?

Stina vandrade mot bilen innesluten i sin glaskupa och åkte tillbaka till sitt ensamma hem.

Erik var stressad, mer stressad än han någonsin hade varit och för en stund oroades han av att hjärtat inte skulle orka. Han försökte slappna av, andades djupt och trevade efter sin medicin i fickan. Han måste orka, i morgon bar det av, i morgon kväll satt han på planet på väg mot paradiset.

Allt var klart, väskorna packade och pengarna hämtade. I bagageluckan på mercan låg hans framtid, en framtid som rymdes i två resväskor. Pengarna hade han petat in bakom fodret i väskan till handbagaget. Han skulle själv bära sin framtid, hålla den tätt tryckt mot kroppen, väskan med trettiotusen kronor i colombianska peso. Resten hade han satt in på sitt nya konto. Väl framme tänkte han hyra ett bankfack, ta ut pengarna från kontot och förvara dem i facket.

Peter hade lovat att hämta honom på flygplatsen i Cartagena och sedan skulle han bo hos dem tills han hittat ett litet hus eller en lägenhet. Det var bara ett dygn kvar nu och han hade allt svårare att hålla nerverna i schack. Frugan hade reagerat och Johanna hade undrat, sagt saker som:

”Vad är det med dig Erik?” och ”Jag är orolig för dig, vad är det som är fel. Det märks att det är något som trycker dig.”

Han hade skyllt på jobbet och på hjärtat och sagt att det snart skulle bli bättre. Bara avslutningen var över. Vilket ju var sant, då skulle allt bli bra för honom, men de andra skulle bli chockade. De skulle säkert sakna honom. Då, när det var så dags.

På jobbet var det dessutom rena snurren, som alltid dagarna innan avslutningen. Eriks oförmåga att koncentrera sig gjorde inte saken bättre. Han lyckades strula till allting, hade förlagt sina nycklar och slarvat bort papper. Igår hade dessutom den där Rikard klivit in som om han ägde stället och härjat om att han var frikänd och ville börja till hösten igen. Lika jävla kaxig som vanligt, slängde upp nåt papper från polisen där det stod att det inte fanns bevis nog att väcka åtal utan att polisutredningen hade lagts ner. Krävt att få börja igen, gå om ettan. Det hade han väl kanske rätt till, men Erik retade sig på hans kaxighet. Dessutom hade han redan sagt till skolchefen och intagningsnämnden att Rikard var ett avslutat kapitel. Så han hade svarat:

”Tyvärr, intagningarna är redan klara och du kom inte med.”

”Men jag är friad, skolan gjorde fel som stängde av mig och dessutom var det sagt att avstängningen bara skulle kvarstå tills allt blev utrett. Det är utrett nu och jag vill börja igen!”

Den lille kaxige nazistskiten hade låtit riktigt hotfull och hans ögon hade blixtrat av vrede, men Erik var inte den som lät sig skrämmas. Så han pekade på dörren och sa:

”Försvinn!”

Men grabben rörde sig inte ur fläcken, bara satt där och glodde med sin feberartade blick. Erik hade gormat lite till och grabben hade gormat tillbaka. Sagt att:

”Du ska inte tro att du kan neka mig det jag har rätt till, jag ska nog fan se till att du kommer att ångra dig i så fall.”

Erik hade suckat och gått ut för att få hjälp av Johanna med att få iväg honom. När de kom tillbaka hade han gått sin väg tack och lov. Bråk var det sista Erik behövde.

”Har du skrivit klart stipendielistan än”, hade Johanna frågat. ”Den måste vara klar innan du går.”

”Ja ja, du ska få den snart. Måste bara anteckna vad som blev sagt med nazisten så jag kan dra det för Bert-Göran. Vad är det grabben heter nu igen?”

”Rikard Skog”

Erik skrev upp namnet, fick inte glömma att nämna det här för skolchefen. Visa att han, Erik, alltid stod för det han sagt. Sedan krafsade han ner några namn till på stipendielistan, tog såna som lärarna föreslagit. De kunde väl skriva sin jävla lista själva när det ändå var de som bestämde och hade koll på eleverna. Men det hörde till traditionerna att rektorn skrev listan och stoppade den i ett kuvert som förseglades och som skolchefen öppnade i kyrkan. Sedan gjordes det stor sak av vilka som blivit utvalda och namnen lästes nerifrån, så att den som fick högsta stipendiet lästes upp sist. Lika löjligt som något TV-program, Oskarsgalan eller vad det hette. Det var bara trumvirvlarna som saknades.

Men han slapp alltihopa snart, i morgon var det över! Erik log medan han slickade igen kuvertet med stipendielistan.

I morgon!

Då började livet!

Han kunde inte koncentrera sig alls under eftermiddagen så han gav sig av efter fikat. Det var svårt att stå ut med personalens stress och tjat, deras frågor om nästa termins planering och vad som skulle göras under de två studiedagarna som var inplanerade veckan efter avslutningen. Flera påpekade det meningslösa i att sätta igång med höstterminsplaneringen då, de ville hellre ta den under studiedagarna i augusti och Erik förstod dem. Själv kunde han inte tänka överhuvudtaget, hjärnan var i totalt kaos och han bad tysta böner om att klara av morgondagen. Det var tradition att han höll ett tal i

kyrkan, önskade avgångseleverna välgång i livet och annat tjafs. Idag borde talet vara

färdigskrivet, men inte ett ord hamnade på papperet när han försökte sig på att skriva det. Lika bra att ge upp, han fick åka hit tidigare i morgon och rafsade ner några stolpar att improvisera efter. Med en suck plockade han ihop sina saker, letade en stund efter nycklarna utan framgång och stack in huvudet till den snorande, febriga Johanna:

”Jag åker hem och jobbar klart så jag får sitta i lugn och ro. Hur dags är du här i morgon? Jag måste hit tidigt men jag har förlagt nycklarna.”

Johanna lyfte sina glansiga ögon mot honom och kraxade:

”Om jag står på benen är jag här halv åtta. Ska försöka, men jag mår uruselt. Om du vill kan du kvittera ut en extra nyckel tills du hittar dina.”

”Vore kanske bra”, svarade Erik och rafsade ner sitt namn på kvittensen Johanna gav honom ihop med nyckeln.

Nu skulle han hem, vad han nu skulle där att göra. Allt var förberett och hans nerver klarade inte av frugans tjat. Så han tog vägen om havet och tillbringade ett par timmar med att strosa utmed stranden, tänkte med visst vemod på att det var sista gången han kände doften av just det här havet.

Han ångrade sig inte, nej det gjorde han inte, ändå var det någon sorts sorg han kände nu när han stod i begrepp att ge sig av för alltid. Sverige var allt bra vackert, i alla fall på sommaren. Men nu väntade hans nya liv, det drömliv han levt i så länge. Han fyllde lungorna med ett sista djupt andetag av den tångdoftande havsluften och gick tillbaka till bilen. Startade den och körde iväg och plötsligt hackade motorn till och dog.

”Förbannat”, svor han och vred om nyckeln igen. Motorn hostade ett par gånger men hoppade sedan igång.

”Se nu till att fungera ett dygn till”, sa han till sin bil och klappade på instrumentbrädan. ”I morgon kväll får du pensionera dig, men först ska du ta mig till Arlanda.”

Han fylldes av spänning inför morgondagen.

Allt skulle gå bra och hans nya liv skulle bli underbart.

Sommarmorgonen grydde tidigt, men nu var han klar. Han hade just kommit innanför dörren och låst den om sig. Han darrade av upphetsning, allt hade gått bra förutom en sak. Gamen hade låst sin bagagelucka och han hade inte lyckats öppna den. Men det var det enda som var kvar att göra och han skulle klara det också, dagen hade bara börjat.

Han satte sig på sängen och log vid tanken på det han hade utfört i natt.

Serverrummet hade inte varit några problem, han hade vetat vart han skulle hitta den nyckelknippa han behövde, och han hade börjat där i natt.

Öppnat routerportarna som gjorde det möjligt att använda VNC, det fjärrstyrningsprogram han skaffat sig. Program hade han laddat ner gratis från Internet och det var litet nog att rymmas på en diskett.

Sedan inväntade han rätt tillfälle att installera det på Johannas dator, och som han hela tiden hade vetat uppenbarade sig tillfället vid rätt tidpunkt.

Han ägde kraften, han fick alla tillfällen han behövde, han var oslagbar.

De skulle inte tro att han tänkte acceptera ett ofullständigt betyg, att han lät dem förstöra hans framtid.

Det var löjligt enkelt att koppla upp sig mot betygsdatorn. Han tog sin bärbara dator och cyklade ut till stadens industriområde. Sökte tills han fann ett öppet nätverk där i sommarnatten. Gömde sig bakom en lagerbyggnad och satte igång.

Lösenordet kunde han och betygsprogrammet dök snart upp på skärmen.

Han började med sitt eget betyg, ändrade det till MVG rakt över.

Sedan fortsatte han, alla elever fick MVG i alla ämnen.

Han kände sig som en Gud som besatt makten att styra över andras liv och det han gav till dem i natt var gott. De förtjänade det inte, men han måste, annars hade de förstått att det var han som var Gud. Men han hade ingen tanke på att låta sig avslöjas, även om tanken på att alla skulle få veta vem han var lockade.

De skulle beundra honom och de skulle frukta honom.

Visst skulle det upptäckas, men det var meningen, en del av planen.

Ingen skulle kunna bevisa att det var han, ip-adressen pekade mot företaget vars öppna nätverk han lånat för några timmar.

Han kikade upp mot lokalen framför sig. Det stod AB Kreativa lösningar på skylten, ett passande namn.

Det skulle bli kaos när det upptäcktes att det stod MVG på alla kurser i allas betyg.

Antagligen skedde det redan innan kyrkan, rektorn skrev ju under alla avgångsbetyg.

Men effekten skulle bli densamma när han tvingades berätta om varför eleverna inte fick sina betyg. Han skulle få stå där i kyrkan och svettas, försöka förklara och förstå, stå till svars för det skitsystem som kunde slås ut på några ögonblick.

Själv skulle han bli omskriven i pressen och kunde kanske i ett väl valt ögonblick berätta om varför han gjort detta, skriva ett anonymt brev till skolan och tidningen.

Få njuta av sin makt och sin oövervinnlighet utan att avslöja sig, bli omskriven, beundrad och fruktad.

Tanken fick huden att pirra och hjärtat att slå hårt, han fylldes av styrka och en varm känsla av tillfredsställelse.

Han reste sig och betraktade sig själv i spegeln, ögonen som mötte honom var som svarta brunnar fyllda av kraft.

Nu var det bara Gamen kvar, för henne hade han planerat något alldeles extra.

Hon skulle suddas ut, försvinna och han besatt makten att utföra det.

Han öppnade väskan och tog upp det grova stålröret som var fyllt med svartkrut.

Tändningen hade han konstruerat av en glödlampa till en liten ficklampa och kablarna från den skulle anslutas till lampan i gamredets bagage. När hon öppnade bagageluckan skulle strömmen tända bomben istället för lampan.

Käringen hade låst bakluckan när han var där i natt, så arbetet blev ogjort.

Egentligen var det ingen brådska, det kunde göras när som helst, men hans lust att ge henne det hon förtjänade var så stark.

Tanken på den stora smällen, på blodet och Gamens död fick hans blod att sjunga.

Hon var inte värd att leva, hon var ond. Han gjorde mänskligheten en tjänst som såg till att hon försvann.

Under dagen kanske bagaget var öppet. Avslutningsdagen.

Han skulle försöka få tillfälle att aptera bomben, det var gjort på några minuter.

Han njöt av tanken på sin oerhörda makt och på den kraft han besatt.

Han var Gud under denna magiska dag.

Erik hade inte sovit en blund under natten utan legat och vridit sig i sängen medan tankarna snurrade. Han var spänd som en fiolsträng och vid fyratiden gav han upp och gick ner i köket och bryggde kaffe. Där satt han sedan och försökte sortera alla tankar på det som väntade. Väskorna var färdigpackade och inlåsta i bagaget, allt var klart för hans flykt. Nu var det bara skolavslutningen som skulle genomlidas. Frugan sov och han tänkte smita innan hon klev upp, orkade inte träffa henne. Samvetet gnagde, han kände både lättnad och sorg över att rymma ifrån familjen. Men han tvekade inte, han skulle åka. Att lämna jobbet kändes inte som någon förlust, tanken på att aldrig mer behöva kliva upp inför en tung arbetsdag var bara enbart njutningsfylld. Breven var färdigskrivna och låg i innerfickan på kavajen, ett med uppsägningen och ett till frugan. De skulle postas från Arlanda och på måndag skulle alla veta varför han hade gått upp i rök. Sedan fick de tycka vad de ville, men han tänkte skriva till frugan igen och berätta var han fanns när han väl fick en adress.

Klockan kröp fram men till sist blev den sju och han begav sig mot Hagtorp för sista gången. Han hade lite att göra, betyg att skriva under och talet att förbereda, allt måste vara klart till halv tio.

Den gula postlådan vid expeditionsbyggnaden drog blickarna till sig och en ingivelse fick honom att plocka upp de två kuverten ur innerfickan och stoppa dem i lådans gap. Lika bra att få det gjort så det inte glömdes bort. Lite kul var det dessutom att breven blev postade här, utanför skolan. De skulle inte komma fram förrän på måndag i alla fall.

Skolan låg öde och tom, inte en människa syntes till och för ett kort ögonblick kände han vemod över att aldrig mer få se de välkända byggnaderna. Men stinget av vemod försvann när han klev in på sitt kontor. Plötsligt såg han hur trist och slitet rummet var, institutionsbruna möbler, smutsgula väggar och blekta ljusbruna gardiner. Med en suck av välbehag tänkte han på sin framtid och satte sig tillrätta för att skriva sitt livs sista välgångstal till avgångselever. Han hade god lust att berätta för de nybakade studenterna om sin framtid på andra sidan Atlanten, uppmana dem att göra verklighet av sina drömmar i stället för att leva sina liv som plikttrogna arbetare, vars enda nöje i livet var TV-programmen och fem futtiga semesterveckor. Han log vid tanken, men insåg att det kanske inte var så klokt. Istället fick han rapa upp något om fortsatta studier och önska dem lycka till.

Kanske borde han ta med något om betygsresultat, han hade visst fått en sammanställning av Johanna i förrgår, då alla betyg var inmatade. Han hittade papperet efter en stunds letande, men insåg snabbt att det inte var någon uppmuntrande läsning. Genomsnittet hade sjunkit ganska mycket sedan förra året och han konstaterade skadeglatt att det inte längre var hans ansvar att göra något åt det. Kanske skulle han istället skälla på de bakfulla ungarna som tog klivet ut i verkligheten denna förmiddag.

Säga att de måste skärpa sig om det skulle bli något av dem och att de skulle bli varse att arbetslivet var betydligt tuffare än den skyddade lekskola som gymnasiet urartat till.

Nej, han fick nog köra den gamla vanliga stilen, ett urvattnat, poänglöst svammel om sommaren och framtiden och sedan en avslutning där han önskade dem all lycka i livet.

Han grep pennan och det blev tomt i huvudet.

Vad var det här, skulle han inte ens klara av att rafsa ihop sitt årliga standardsvammel?

I samma ögonblick ringde telefonen.

”Erik Andersson, Hagtorp” svarade han mekaniskt medan pennan började rita flygplan på papperet, av sig självt.

”Hej Erik, det är Johanna”, kraxade en stämma i luren. ”Jag är jättesjuk, har feber och orkar inte gå ur sängen.”

”Vad fan”, svarade han upprört. ”Men du måste, jag fixar inte betygen och allt själv.”

”Jo då, det är inte så svårt, bara att skriva ut dom. Gå in på mitt konto och logga in med lösenordet ”dumskalle” sedan öppnar du programmet, tar fram klass för klass och skriver ut”, kraxade den ansträngda rösten vidare och avbröts av en skrällande hostattack. Erik suckade, det var ju själva fan. Sista dagen skulle han få stressa som en idiot.

”Men, jag har ju talet att skriva”, protesterade han lamt medan han lyssnade till Johannas hostande. När hon hämtat andan sa hon:

”Det kan du göra medan skrivaren jobbar. Du fixar det”

”OK då, vad sa du att lösenordet var?”

Han fick instruktionerna ännu en gång av en alltmer hostande Johanna och antecknade det hon sa. Sedan kom han till och med ihåg att önska henne god bättring innan han slängde på luren och med en suck ställde kosan mot Johannas kontor och dator. Han följde instruktionerna och snart rasslade skrivaren igång med den första klassens betyg. Han klickade upp resten av ettorna och lämnade skrivaren åt sitt öde,

medan han gick iväg till pentryt för att sätta på lite kaffe. Han behövde styrka sig och längtade efter en stadig whisky istället för kaffe.

”Snart Erik, snart”, sa han uppmuntrande till sig själv och tänkte drömmande på ett till bredden fyllt plastglas i flygplansfätöljen, fyllt av den finaste sorten de hade ombord.

Sedan återvände han till sitt författande, men papperet lyste lika tomt som förut, sånär som på några illa tecknade flygplan. Inga ord rann genom pennan, lika bra att peta i de utskrivna betygen i kuvert så länge. Till och med det måste han göra till skolans alla sexhunderttrettiofem elever. Det gick ju inte! Nej, det fick räcka med avgångseleverna i år, de andra fick sina utan kuvert. Inget att göra åt, han fick förklara att Johanna insjuknat och att han inte haft någon annan till hjälp under morgonen. Majvor på ekonomiavdelningen var dessutom ledig idag, av alla jävla dagar, och studierektorn hade meddelat sin ankomst till klockan tio utanför kyrkan. Han skulle väl kunna kommendera in vaktmästaren eller någon annan till hjälp, men orkade inte, ville inte ha någon där överhuvudtaget så han fick fixa det själv. En tur till skrivaren visade att ettornas betyg var klara och han slängde bunten på bänken bredvid. Klassföreståndarna fick, som brukligt var, sortera dem i kyrkan när de delade ut betygen till sina klasser innan eleverna marscherade ut till tonerna av någon sommarpsalm. Kanske lika bra att köra treornas nu så han kunde skriva under dem sedan medan han filade på talet i huvudet. Han kom till och med ihåg att fylla på papper i skrivaren, tänkte lättad att han hade lite kvar av sin organisationsförmåga i alla fall, sedan satte han igång skrivaren igen. En kaffepaus måste han ha nu, medan han väntade.

Magen sved till vid första klunken och han kom ihåg att han inte ätit en bit sedan i går kväll. Det enda som stod till buds var torra skorpor, han knaprade på ett av dessa kulinariska lågvattenmärken medan han drömde om en riktig brakmiddag på någon av de restauranger han tänkte besöka så snart han landat i Cartagena. Tills dess fick han nöja sig med den plastinslagna, smaklösa flygplansmaten och det SAS hade att erbjuda i dryckesväg.

”Snart, Erik, snart”, sa han högt för sig själv och tuggade på den torra skorpan.

”Vad sa du”, frågade en röst bakom honom. Han hoppade högt och tappade skorpan. Där stod Stina och betraktade honom med genomträngande blick. Vad gjorde hon här?

”Ja snart är det sommarlov”, fortsatte hon. ”Men det är en sak jag vill prata med dig om redan nu. Har du tid?”

”Nej”, svarade han kort medan han böjde sig efter de torra bitarna av dagen frukost. ”Jag är ensam här, Johanna är sjuk och jag har fullt upp. Vi får ta det på måndag.”

”Det tar bara en minut”, envisades hon. ”Jag pratade med Rikard igår kväll, han ringde. Vad menar du med att han inte får börja igen?”

Erik suckade, kunde han inte slippa, bara få vara ifred. Han orkade inte.

”Nej, det är redan klart”, sa han ilsket. ”Intagningarna är färdiga och det bestämdes redan i våras att han inte är välkommen tillbaka. Jag kan inget göra åt det, intagningsnämnden och skolchefen har sagt sitt och de var eniga.”

”Men så var det inte sagt”, envisades hon upprört. ”Det var bestämt att det var en

tillfällig avstängning som skulle pågå tills allt blev utrett. Det är utrett nu så då ska avstängningen hävas.” Stina lät ilsken och han hade varken ork eller tid att tjafsa så han gjorde tonläget förbindligt och sa:

”Ja det har du rätt i förstås. Men jag kan inte riva upp beslutet hur gärna jag än vill. Då måste vi ta ett snack med skolchefen först och det får vi i så fall göra nästa vecka.”

”Men han kommer väl idag, på avslutningen?”

”Ja, men idag finns ingen tid för det, jag ska ta upp det med honom på måndag så får vi se vad han säger. Blir det bra?”

Erik log och spelade tillmötesgående. Han hörde skrivaren tystna och bad inom sig att den här ettriga skatan skulle försvinna. För säkerhets skull nickade han ett par gånger, la handen på hennes axel och upprepade:

”Vi löser det på måndag, blir det bra?”

Hon blängde på honom och mumlade något som lät som ett okey.

På måndag.

Stina suckade och tänkte på att hon ändå måste pallra sig hit då, hon som hade tänkt vara sjuk. Nåja, det fick väl gå bestämde hon sig för och gick in till postfacken.

Erik tog chansen och smet in på Johannas kontor och väntade på att Stina skulle gå. Han tog buntan med betyg och bläddrade förstrött. Fina betyg den här grabben hade, och den här tösen också. Bara MVG.

Han bläddrade vidare och kände iskylan sprida sig genom kroppen.

Vad var detta? Bara MVG överallt!

Han glodde dumt på skrivaren en lång stund, som om det var den som hade blivit galen. Sedan slet han blicken från det gråa belätet och tittade på skärmen där samma MVG glödde mot honom med sina blåa siffror.

Vad i helvete?

Han rusade ut, förbi en häpen Stina och grep buntan med ettornas betyg. Samma sak där! Svetten bröt fram och han hörde Stina fråga:
”Är det nåt fel?”

Han var nära att svara ett upprört:

”Ja, titta här, vad fan är detta”, innan han insåg att det skulle innebära trubbel. Trubbel

som skulle kosta en massa tid och troligen få honom att missa planet. Om han missade planet skulle hans brev kanske hinna fram innan han hunnit boka om flighten och försvinna, vilket skulle innebära en jävla massa mer trubbel.

Han rös vid tanken och besinnade sig i sista stund. Slet blicken från pappersbunten, log ansträngt och sa:

”Nej då, absolut inte. Jag läste bara fel. Allt är i sin ordning.”

Sedan försvann han snabbt in på sitt rum och bläddrade vidare bland betygen med darrande händer. Hur i helvete hade detta hänt? Vartenda betyg hade MVG rakt igenom. Totalt omöjligt, vad hade gått fel? Var det Johannas feberyra som var upphovet till detta gigantiska misstag? Handen var på väg att gripa telefonluren för att ringa och skälla på henne när insikten om följderna började nå hans hjärnceller.

Inga betyg, en massa frågor, utredningar, ilska elever, upprörd skolchef, förbannade lärare, tidningsskriverier, listan blev oändlig och det skulle ta hela sommaren innan det var utrett. Om det överhuvudtaget gick att reda ut.

Vad fan skulle han göra?

Hjärtat pumpade för högttryck och han kände hjärnan gå upp i varv. Tänk Erik, tänk!

Han satt blickstill en lång stund medan signalsubstanser skickades med ilfart mellan hjärncellerna under det grånande håret.

Så kom han på det, han måste hålla färgen. I alla fall tills de kom ut ur kyrkan. Låtsas att allt var i sin ordning, även om det blev tumult. Sedan fick han försvinna snabbt som blixten, ut ur kyrkan, in i bilen och iväg!

Talet!

Han fick bädda för det genom talet.

Prata utifrån elevernas fantastiska resultat, hur stolt han var, hur duktiga de var och något om att det hade lönat sig att satsa hårt på rekryteringen av behöriga lärare. Ge allihop en bild av att allt stämde, om så bara för en stund, tills han hunnit smita.

Plötsligt började han skratta.

Vilket skådespel! Där skulle han stå och rapa ur sig en massa skit som vanligt, men den skiten skulle leda till att den pressbevakade avslutningen gav honom ära och

berömmelse. Reportern på plats brukade inte bli långvarig utan skulle nog hinna åka sin väg innan totalt kaos utbröt. Tidningen skulle sedan skriva om den fantastiska Hagtorpskolan som under Erik Anderssons ledning hade spottat ur sig genier vars slag

aldrig förr skådats.

Om enbart avgångseleverna fick ta del av sina betyg i kyrkan kunde det fungera, deras betyg låg inuti igenklitrade kuvert och bara ett fåtal av eleverna brukade slita upp dem inne i kyrkan. Dessutom delades betygen ut som sista punkt på programmet innan eleverna tågade ut. Han skulle kanske hinna smita iväg innan kaoset var totalt, och talet ihop med betygen, skulle bli hans sista ironiska hälsning till det skolsystem han innerst inne föraktade. Han flinade igen vid tanken på att han skulle "glömma" alla de andra betygen med hänvisning till Johannas sjukdom och den arbetsbörda han haft under morgonen. Beklaga sin glömska där i kyrkan, men säga att ettorna och tvåorna skulle få sina betyg vid avslutningskaffet och att han då tänkte hålla ett extra tal, riktat enbart till dem, som plåster på sår.

Erik kunde knappast sluta skratta. Till sist torkade han sina tårade ögon och satte fart.

Skrev sitt tal som ett rinnande vatten och när klockan var en kvart i tio var allt klart. Han grep bunten med de kuvert som innehöll det största skämtet i skolans historia och gav sig iväg till kyrkan.

Leende undrade han hur allt kunnat gå så galet, vem som var orsaken.

Han kände tacksamhet emot personen ifråga.

Han pustade ut medan han gick i sakta mak uppför den grusade gången mot kyrkan.

Nu var allt klart.

Han hade inte sovit en blund men kände sig laddad med energi. Kraftfull, oövervinnlig och starkare än någonsin.

Allt hade fungerat perfekt, hans makt var obegränsad.

Att aptera bomben hade varit en barnlek och bara tagit några minuter.

Han hade anlönt tidigt, gömt sig i buskaget bredvid kyrkans parkering och väntat.

Snart blev han rikligen belönad, precis som han hade väntat sig.

Han var Gud och styrde alla händelseförlopp, fick allt att ske enligt sin vilja.

I skydd av buskarna såg han Gamen parkera sin lilla fula, gula bil. Hon var ute i god tid precis som han hade räknat med, han kände hennes vanor. Hon hade klivit ur och försvunnit upp mot kyrkan, buskarna hade dolt den magra gestalten så snart hon tagit ett par steg utanför den asfalterade planen.

Ingen hade synts till och klockan visade att det var tjugo minuter kvar innan kyrkklockorna ringde in till avslutningshögtiden, ännu var det gott om tid.

Han hade varit snabb, smitit fram mellan buskarna och funnit hennes bagagelucka öppen. Det var meningen att det skulle ske nu, det förstod han i det ögonblicket.

Hennes tid var ute, nu skulle hon snart få sona sina synder och det var han som var både domare och bödel.

Han, den allsmäktige, med kraft att styra över liv och död.

Han hade nästintill missat att han måste koppla bort strömmen innan apteringen.

Insikten hade kommit till honom när han skymtade solens första strålar över björkarna utanför fönstret och då förstod han att det hade funnits en menig med hans misslyckande tidigare i natt.

Han hade stoppat den stora skruvmejseln, skiftnyckeln och tången i fickan innan han gick hemifrån. I handen bar han påsen med det redskap som skulle befria världen från en del av dess ondska. Han ville inte benämna det som bomben, i hans tankar var det ett redskap ämnat för välsignelse, likt ett radband av pärlor vid bönen.

Handen som höll skruvmejseln hade snabbt hittat spärren till motorhuven och några sekunder senare var batteriet urkopplat.

Vaksamheten skärpte hans sinnen, gjorde att han uppfattade minsta ljud eller rörelse.

Några knips med tången och sladdar som tvinnades hade fullbordat apteringen i bagageutrymmet.

Han hade snabbt tryckt fast kablarna till batteriet, hade inte bekymrat sig om att skruva fast dem, innan han försiktigt stängde motorhuven.

Hon skulle ju aldrig mera köra sin bil, aldrig mera plåga någon.

Han smet in på kyrkogården i samma ögonblick som bilar började anlända till parkeringen. Bakom en hög, mossbelupen gravsten gömde han verktygen och de sladdstumpar som blev över.

Han hade lyckats.

Det kändes som om han svävade fram och han log inombords när han lugnt gick grusgången fram.

Det låg en uppsluppen stämning över kyrkbacken, sommarlovsstämning. Stina njöt av denna speciella dag, det hade hon gjort sedan hennes barn var små och under varenda avslutning därefter som lärare. Känslan av det annalkande lovet och den långa sommaren var löftesrik. Som om den innehöll en evig räcka med sköna, lata dagar och solsken. Att verkligheten sällan blev sådan glömdes alltid bort under den korta stund som avslutningen pågick. Hon blickade ut över eleverna, sina ettor och de andra vackert klädda ungdomarna, som stod där på kyrkbacken och väntade in processionen med de nybakade studenterna. För denna förmiddag hade hon stoppat undan sina egna problem och gladdes med ungdomarna. Alla var där, hon skymtade Rikard som stod med armen runt Klara, och hon tänkte att det var modigt gjort av honom. Stina vinkade åt honom och mindes Eriks löfte, så hon gick fram till det omslingrade paret.

”Hej Rikard, kul att se dig här”, log hon. ”Jag pratade med Erik i morse och han lovade ta upp ärendet angående din antagning med skolchefen för att se om det gick att ändra. Erik skulle prata med honom på måndag, så ge inte upp än.”

Rikard nickade och log lite snett.

”Tack”, sa han ”Men jag betvivlar att han går med på det, jag har ju haft mina duster med den mannen också och han verkar ännu mer tjurskallig än rektorn.”

Rikard såg inte glad ut noterade Stina, han verkade orolig och arg. Inte så svårt att förstå efter den behandling han varit utsatt för från skolan och dess ledning, och dessutom från en del av lärarna. Hon log uppmuntrande mot honom och vinkade sedan till Isak som banade sig väg genom flocken. Han slöt upp vid hennes sida och frågade:

”Har du sett min klass?”

”Där borta, jag tror allihop har kommit.”

”Hur mår du”, frågade Isak. ”Vad har det varit för fel på dig? Eller du kanske bara skolkade dom här sista kaotiska dagarna?”

”Nej, skolkade gjorde jag inte, men jag mår inte bra. Känner mig helt slut. Oss emellan så vet jag inte om jag kommer tillbaka efter lovet, kanske skulle jag må bäst av att dra någon annanstans.”

Stina suckade när hon påmindes om verkligheten och hon såg Isaks undrande blick.

”Vart ska du då ta vägen?”

”Ingen aning, jag gör väl en bankstöt och drar utomlands”, skrattade Stina. ”Ska du med?”

”Varför inte”, flinade Isak. ”Du gör stöten så köper jag biljetterna. Deal?”

”Visst”, skrattade Stina och tänkte att det onekligen var en frestande tanke. Om det inte vore för problemet med bankstöten, hon betvivlade att hon skulle klara av något sådant. Antagligen skulle det bli några år på Hinseberg istället. I och för sig ett öde som knappast kunde vara mycket sämre än interneringen på Hagtorp.

Stämningen förändrades bland eleverna och Stina skymtade avgångsklassernas procession nere i backen. De tågade två och två med fanbäraren i spetsen, allvarsamma, bleka och finkladda. Stundens allvar präglade de annars uppsluppna ungdomarna, den här dagen var första klivet ut i den bistra verkligheten. Nu var de vuxna, nu skulle de fatta egna beslut och ta hand om sig själva, börja bygga sin framtid. Som alltid tårades Stinas ögon när hon såg studenterna, hon rördes av deras sammanbitna allvar och hon visste att många av dem var villrådiga och rädda för vuxenlivets krav. De var så vackra idag, så stiliga och värdiga, trots den bakfylla som antagligen härjade i kroppen. Hon log mot dem och fångade blicken hos en del som log lite tillbaka, leenden som var spända, som förmedlade känslor av stolthet och villrådighet.

Sist i tåget kom Erik ångande med en stor bunt kuvert under armen. Han var svettig och stressad men verkade uppåt värre. Mungiporna gick nästan från öra till öra och Stina slogs av att hon aldrig förr sett honom så glad. Han hade verkat betydligt mer bekymrad när hon träffade honom tidigare idag. Men han hade kanske hunnit med allt han måste göra, trots Johannas frånvaro. Kände sig antagligen lättad över att allt var klart inför avslutningen och över de lediga månader som låg framför honom. Han nickade glatt åt lärarna som väntade på att få komma in och ta plats i kyrkan.

”Välkomna kära kollegor”, frustade han fryntligt. ”En strålande examensdag, eller hur?”

Han möttes av förvånade blickar och en och annan instämmande nick, men Stina kostade på sig ett leende, hon ville ta udden av sin ilska vid deras tidigare möte.

”Du ser ut att ha hunnit allt själv, inte dåligt. Skönt att få koppla av ordentligt sen, eller hur?”

”Det kan du skriva upp”, frustade Erik till svar och torkade svetten ur pannan med sin näsduk. ”Nån som sett skolchefen än?”

Bert-Göran hade inte syns till, men det hörde inte till ovanligheterna att han var försenad. Så de tågade in efter eleverna och bänkade sig hos sina klasser utan högste tuppens närvaro. Orgeln drog igång ”Den blomstertid nu kommer” med sina heta pipor.

Stina blundade och sög in känslan av sommar. Psalmen hade blivit sommarens startpunkt för henne, nu var det sommar på riktigt.

Dagens program var inskrivet i bladet som låg i kyrkbänkarna. Stina sneglade i programmet medan prästen hälsade välkomna och började hålla sin anpassade skolavslutningspredikan. Efter prästen skulle skolchefen prata och Stina hade hört både elever och lärare stöna över hans tal som innehöll förmaningar och svammel över den viktiga och utomordentliga utbildning som erbjöds ungdomarna. Dessutom brukade han orera om Skolverkets roll, om program mål och styrdokument och ordagrant citera bitar från deras hemsida. Hans tal var alltid långa och framhölls som skräckexempel av eleverna under retoriklektionerna i svenskan.

Prästen avslutade med en välsignelse och en önskan om lycka och framgång till det vita havet av mössor i de främsta bänkarna. Stina såg sig omkring, det var många föräldrar på plats och presskillen från lokalbladet var där. Orgeln drog igång en ny psalm och falska stämmor föll in i lovsången om sommaren och Gud. När de sista tonerna ebbat ut klev skolchefen upp i predikstolen.

Bert-Göran, eller BG som han kallades, var en kortväxt man. Lite smått korpulent och det hår han saknade på huvudet komprimerades av ett välansat, men genröst skägg. Han hade en ettrig framtoning med en röst som var förvånansvärt mörk men lika vass som hans kroppsspråk. Stina hade aldrig pratat med honom men kunde villigt stämma in i uppfattningen om att han liknade en terrier. Han hade omdöme om sig att vara rigid och envis som en åsna, en man som inte drog sig för att smutskasta andra om det gav honom fördelar. Hon mindes det hon hört om honom angående förhandlingen av det omtalade avgångsvederlaget, hur han gjort allt för att skapa ett försvar för sitt skamligt låga bud. Hon lyssnade en stund till hans svada men släppte snart uppmärksamheten, då var det trevligare att betrakta den stilige länge prästen som stod i bakgrunden med korslagda armar. Hon tyckte sig se ett roat småleende i hans vackra ansikte.

Eleverna började snart vrida sig i bänkarna och viskningarna gav ekon i det vackra kyrkorummet. Bara studenterna satt tysta, gripna av stundens allvar och antagligen trötta efter nattens festande. Till sist avslutade BG sina förmaningar och organisten spelade upp ännu en psalm. Deras skolchef klev ner från predikstolen och anslöt sig till en leende Erik som såg riktigt stilig ut i sin ljusa kostym. Erik var gott och väl huvudet högre än BG och höll fortfarande pappersbunten med betyg under armen, medan han strålade ut över havet av vita mössor och sommarklädda undersåtar.

Kyrkan var pyntad med blommor och den var fantastisk vacker. Väggar och tak pryddes av välbevarade målningar med religiösa motiv och Stina försvann in i dem en stund. Förundrades över konstnärernas skicklighet och över de akrobatiska arbetsställningar som krävts vid utsmyckandet av det kupade kyrktaket. Hon drogs tillbaka till verkligheten av Eriks myndiga stämma i mikrofonen.

”Välkomna allihop! Studenter, elever, lärare, föräldrar och vår skolchef Bert-Göran. Vi på Hagtorpskolan utser varje år några stipendiater som ett bevis på vår uppskattning av elevernas strävan. Det är en ära att erhålla ett stipendium, det visar att man kämpat

duktigt och uppnått ett bra resultat. Stipendierna delas vanligtvis ut till avgångselever, men ett par utvalda elever ur de lägre klasserna får varsitt stipendium. Dessa elever har under året utmärkt sig på ett sådant sätt att vi vill stimulera till att han eller hon fortsätter i samma stil under resten av sin tid på skolan. Det är alltid en stor ära att erhålla ett stipendium när man slutar skolan, men äran att få ett under pågående utbildning är ännu större. Att välja stipendiater är alltid svårt och vi lägger ner många timmars möda på att utse de elever som lyst starkast, jobbat hårdast och haft mest framgång. Noggrannhet i urvalet är viktig, vi slarvar inte, efter samråd med era lärare utser jag stipendiaterna och skriver ner deras namn. Därefter försluter jag kuvertet och kommer nu att överlämna det till vår skolchef som får äran att läsa upp namnen.”

Här avbröt han sig, visade upp det förseglade kuvertet och bugade sig lätt mot Bert-Göran som sträckte på sig och bugade lätt tillbaka. Ett spel för gallerierna, ett spel de båda tyckte var löjligt, men som krävdes av dem i egenskap av ledare. Bert-Göran log, men fnös föraktfullt inom sig. Han tyckte inte att de hållningslösa ungarna var värda några stipendier, dagens elever var slappa och respektlösa. Det var annat på hans tid då man varit tvungen att kämpa hårt, och inte kunde glida genom gymnasiet utan att lyfta en penna. Men han höll god min i spelet och anlade en högtidlig min.

Erik fortsatte.

”Den som får ett stipendium ska vara stolt. Av skolans sexhundratrettiofem elever är det bara tio som får äran. Jag överlämnar nu kuvertet till vår skolchef och han kommer, som brukligt är, att läsa listan nerifrån, vilket innebär att den som sist får sitt namn uppläst är den som vi ansett vara den mest framgångsrika eleven under året. Varsågod Bert-Göran.”

Erik överlämnade kuvertet med en djup bugning och tystnaden i kyrkan var total. Alla väntade med spänning medan skolchefen bröt förseglingen och drog fram papperet. Med låtsad vördnad inledde han genom att säga:

”Tack Erik för förtroendet. Jag börjar med avgångseleverna och jag läser nerifrån som Erik sa. Allt för att hålla spänningen på topp, eller hur?”

Stina fick känslan av att titta på TV, någon fånig gala som hon inte mindes namnet på, men eleverna hade tydligen gripits av stundens allvar och satt som tända ljus. Namn efter namn lästes upp och Stina kände igen dessa som de riktiga stjärnorna. Inget namn förvånade henne, men hon kände ett sting av sorg vid tanken på att det fanns andra som hade kunnat få uppmuntran av äran och de fattiga kronor stipendierna erbjöd. Elever som kämpade hårt, men ändå inte nådde riktigt upp i topp. Till sist hade alla åtta avgångseleverna varit framme, tagit emot sina kuvert och bockande eller nigande tagit Bert-Göran i hand.

”Nu är det spännande”, gläfsste terriern. ”Nu är det en elev ur tvåan och en ur ettan kvar. Vi börjar med den framstående personen ur årskurs två.”

Stina suckade lite när hon såg vem som klev kyrkogången fram. En uppblåst streber i NP2 A, en elev med klockrena betyg, men i total avsaknad av social kompetens. Varför var det flest killar som premierades, hennes uppfattning var att tjejerna lade ner mer engagemang i skolan. Skulle hon ta upp den frågan på måndag? Nej, det var ingen idé, då hade hon annat att strida för. Då skulle hon kämpa för Rikards rätt och sedan skulle hon åka hem.

”Det bli nog Per som får det sista”, tänkte hon. ”Han är duktig, begåvad och rektorns systerson.”

”Så till det sista namnet, det stipendium som går till den mest lysande stjärnan på Hagtorp. En person som kommer att gå långt här i livet.”

Här gjorde BG en lång konstpaus och Stina fick känslan av att det bara var trumvirveln som fattades. Till sist harklade han sig och sa pompöst:

”Får jag be Rikard Skog att komma fram.”

Det blev dödstyst i kyrkan innan reaktionerna kom. Först surrade det som om en bisvärm kommit lös, sedan ökade ljudnivån gradvis till gränsen för otillåten decibelnivå. Ett och annat ”Vad i helvete” dånade vanvördigt genom Guds hus. Erik fattade ingenting och stirrade på BG som tydligen undrade vad som skedde. Om det var hyllningar eller protester som ljud och fick resonansen i kyrkan att studsas runt med upprörda ekande ord. Han kände vagt igen namnet han nyss läst upp, men kunde inte placera det. Han viskade upprört till Erik:

”Vad fan, blev det fel?”

Erik stod fortfarande och stirrade tomt på BG. Hur hade detta hänt? Var det ett verk av samma terrorist som ändrat betygen? Omöjligt, kuvertet hade legat inlåst i kassaskåpet sedan han hade slickat igen det.

Då började sakta en tanke spira. Han slet listan ur BG:s hand och mycket riktigt. Där stod Rikard Skog skrivet med Eriks handstil, lite snett placerat på papperet. Han hade helt enkelt skrivit namnet på fel papper när han frågat Johanna om nazisten namn. Då hade han hållit på med stipendielistan och Rikard hade av misstag hamnat på den. Erik stönade, hur fan gjorde han nu? En blick ut över den stormande församlingen sade honom att han måste göra något, så han höjde händerna. Sorlet dämpades sakta och en person lösgjorde sig från bänkraden längst ner och gick gången framåt.

Rikard!

Stum av häpnad såg Erik hur Rikard bugande tog den förvånade BG i hand och grep sitt stipendiekuvert med den andra handen. Därefter höjde Rikard handen med stipendiet, log ut mot publiken och sa:

”Tack!”

Tystnaden lade sig. Ingen förstod något av det som skett.

Hade skolan utsett Rikard som ett tecken på att han var välkommen tillbaka och menat det som en ursäkt för den orättfärdiga avstängningen?

Eller var allt ett misstag?

Stina höll händerna för ansiktet och gjorde allt som stod i hennes makt för att inte börja gapskratta. Istället kom tårarna och hon kände att det var nog nu. Hon orkade inte längre. En strof började ta form i tankarna, letade sig fram i kaoset och fyllde henne med nyfiket hopp. Hon välkomnade den, satt alldeles stilla och lät strofen rensa bort alla tvivel.

”Bryt upp, bryt upp, den nya dagen gryr. Oändligt är vårt stora äventyr.”

Erik grep tillfället av paralyserat lugn för att snabbt påannonsera nästa punkt. Han skymtade BG i ögonvrån, såg sin chef stirra tomt framför sig med hopsjunkna kroppshållning. Din lille skit, tänkte han. Det kommer mer och betydligt värre saker som du ska få reda ut när jag har stuckit. Men han log glatt ut mot församlingen och sträckte på sin långa kropp. Ögonen glittrade och han fylldes av styrka och kraft, strålade mot folket och sa:

”Tack Bert-Göran för din värdefulla insats. Nästa punkt på programmet är musik. Några av våra musikbegåvade elever ska framföra lite klassiska alster.”

En blick ner i programmet gav honom namnet på den första musikern som snart kom klivande uppför kyrkgången med fiolen i ett fast grepp och darrande ben. Snart ljudet det plågade gnisslet och dränkte alla uppblossande protestyttringar. Erik drog sig undan och BG kom efter.

”Vad fan”, var allt han fick ur sig.

”Ssshhh”, svarade Erik och höll fingret för munnen. ”Lyssna, visst är det vackert.”

BG verkade inte instämma utan gjorde en plågad grimas, men satte sig sedan med en suck. Han hade ingen aning om vad det var som hände runt honom. Om det var ett skämt eller om den här galne hade rektorn kokat ihop något? Av alla rektorer han ansvarade för hade han alltid tyckt att Erik var den snurrigaste, men samtidigt den bäste när det gällde att driva skolan. Men det här skulle han få stå till svars för på måndag.

Det blev mer filande och klinkande, det mesta plågsamt, men även en del som gick att lyssna på. Erik tänkte i sitt stilla sinne att han aldrig begripit hur någon kunde låta de stackars ungarna spela inför publik när de inte kunde spela. Han visste inte riktigt vem som ansvarade för spektaklet och inte brydde han sig heller. Det var bara en halvtimme kvar nu, sedan var han en fri man. Leendet satt som klistrat och kraften som fyllde honom skulle lätt ha kunnat lyfta honom rakt upp mot kyrkans kupade tak. Låtit honom flyga runt ett par varv och sedan pila ut genom kyrkportarna. Det skulle ha varit en syn det. Han skrockade tyst vid tanken och fick en vass blick från BG.

Jävla stropp, tänkte Erik flinande. Du ska få lite att reda upp efter mig, inte mer än rättvist efter allt jag tagit hand om på grund av alla dina idiotbeslut.

Till sist var spelelandet över och det var dags för Eriks avslutande tal. Han reste sig, tackade de duktiga musikanterna och justerade in mikrofonen. Han njöt av situationen och av tanken på att sätta myror i huvudet på den imbecilla församlingen som fyllde

kyrkan. Handen gled snabbt över den högra byxfickan. Jo då, bilnycklarna låg där. Bäst

att vara snabb sedan, dra direkt vid betygsutdelningen. Han harklade sig, log mot publiken, sträckte på sin fullvuxna kropp och började.

”Innan jag inleder mitt tal till studenterna vill jag be ettorna och tvåorna om ursäkt. Jag har inte med era betyg hit till kyrkan, men ni kommer att få dom vid avslutningskaffet. Jag har varit ensam om allt arbete under morgonen eftersom Johanna är sjuk, så jag glömde helt enkelt bort att ta med dem på grund av stressen. Som kompensation lovar jag att hålla ett tal, enbart för era årskurser, vid kaffet. Jag hoppas ni har överseende med er rektors glömska. Försök att se det som att inte ens er rektor är ofelbar.”

Han skrockade lite godmodigt och log lite generat mot eleverna. Det hördes några missbelåtna stön från de drabbade, men klassföreståndarna tystade ner protesterna. Lärarna var ivriga att få ett slut på babblandet och ge sig iväg till det hägrande kaffet.

Erik gjorde en lång konstpaus, väntade in deras fulla koncentration och fortsatte:

”Kära studenter, övriga elever, personal och föräldrar. Vi har idag samlats här för att se ännu en kull nybakade studenter ta steget ut i livet, och för att inleda de veckor som utgör ett välförtjänt sommarlov för er andra. Jag måste få säga att jag är stolt. Stolt över att få vara er rektor, stolt över att få erbjuda arbetsmarknaden dessa fantastiska förmågor som ni utgör. Det är ofta tungt att vara rektor, men denna dag är en av de lyckligaste i mitt liv. När jag ser er fantastiska ungdomar framför mig sväller mitt hjärta av glädje och stolthet.”

Hela församlingen satt knäpptyst. Det här var ett ovanligt tal, ett tal som inte liknade något annat som kommit över rektorns läppar genom åren. Studenterna satt blickstill, sög i sig varje stavelse och undrade vad det var som gjorde dem så speciella jämfört med föregående års avgångsklasser. Erik gjorde en liten paus och fortsatte:

”Vi på Hagtorp utgör ett fantastiskt team, skolledning, lärare och inte minst ni duktiga elever. Tillsammans har vi utfört något oerhört, tillsammans har vi lagt grunden till något som kommer att fortleva, växa och imponera. Ni lärare har lyckats fullt ut i år, med att inspirera och använda er skicklighet för att finna det rätta pedagogiska spåret. Ett spår vi fortsättningsvis kommer att rulla vidare på. Ni elever har förstått allvaret, ni har kämpat och ni har lyckats. Jag som rektor har fått bära frukten av min strävan att göra Hagtorp till en kvalitetsskola. Jag har dessutom fått bekräftat att min målsättning att enbart anställa behöriga lärare har lett till det fantastiska resultat som nu har

uppnåtts. Jag ska inte bli långrandig, utan avsluta med att säga att jag är övertygad om att jag är den stoltaste rektor som idag står i en kyrka.”

Nu hade BG reagerat, han kunde inte avhålla sig från att viska till Erik, fråga vad han svamlade om. Erik låtsades inte om den lille terrierlika mannen utan fortsatte sitt pompösa tal.

”Jag tackar er! Tack för ett fantastiskt samarbete, tack för er strävan att uppnå Hagtorpsskolans klara mål, tack för att jag har fått förmånen att vara er rektor. Gå nu ut i livet med högburet huvud och låt ingen ta ifrån er det ni idag har visat att ni kan prestera. Kunskap och flit, dessa två ord har ni visat att ni förstått innebörden av.

Fortsätt så! Jag önskar er all lycka i livet och vet att ni alla kommer att lyckas med vad ni än företar er.”

Tystnaden som följde på Eriks ord var kompakt. Vad hade han sagt egentligen? Var det ett tal menat till uppmuntran? Han som annars bara gnällde på dem. Eller var det ett tal som var avsett att imponera på föräldrarna, ett nytt grepp som han läst om i någon utbildningsblaska. Eller det kanske var Skolverket som hade kommit med något nytt direktiv? Skit samma vilket, nu var det sommarlov och de ville ha sina betyg. Treornas lärare reste sig och började dela ut kuverten. Några ivriga plugghästar slet upp sina betyg och de förvånade ropen började eka i kyrkan.

Erik smet snabbt utmed väggen och ut genom kyrkporten. Nu var det bråttom!

Med handen hårt om bilnycklarna ilade han kvickt nerför grusgången, mot den hägrande friheten och sitt nya liv. Bakom honom hördes BG:s ilskna rop.

”Erik för helvete, Erik vänta! Vad fan pågår, vänta!”

Erik sprang för livet och kastade sig in i bilen, fumlade nervöst med nyckeln och svettades ymnigt. För säkerhets skull låste han om sig och struntade fullständigt i sin chefs ilskna bankanden och skrik. Till slut gled nyckeln in och han vred om den med en suck av lättnad. Om inte idioten flyttade på sig blev han överkörd.

Inget hände. Bilen var stendöd, bara ett ödesdigert klick hördes istället för ljudet av den malande startmotorn. Han försökte igen och igen och igen.

Helvete!

Han vrålade rakt ut. Nu såg han rött, han skulle iväg! Måste iväg! Med ett vrål vräkte han upp bildörren och fällde omkull sin chef. BG låg där på asfalten och gapade. Erik gav honom en spark och vrålade:

”Håll käften!”

En bil, han måste ha en bil.

Där kom Alfhilds magra, torra gestalt gående och Erik skrek:

”Det gäller livet! Ge mig dina nycklar!”

Hon stannade och stirrade paralyserat på sin rektor som börjat lasta resväskor ur bagaget på sin bil.

”Hör du inte käring? Ge mig bilnycklarna!”

Alfhild var inte den som lydde order. Utom från chefen förstås, det satt i ryggmärgen att lyda sin överordnade, så hon grep mekaniskt sin nyckelknippa och kastade den till Erik som tog emot den i en perfekt lyra. Utan ett ljud greppade han väskorna och sprang mot Alfhilds lilla bil medan han stönade inombords. Hoppas skrället håller till Arlanda. Han var genomsvett och hjärtat rusade.

”Inte nu, snälla hjärta håll ut”, bad han inom sig. Han snarare hörde än såg hur resten av hopen kom efter honom. Bert-Göran började om med sina tirader, skrek hotfullt:

”Du stannar här Erik, annars.....stannar och förklarar dig!”

Nästan framme vid bilen kände han ett ryck i högra armen. Han vände på huvudet och såg BG stå där och slita i väskan, den som innehöll hans trettiotusen kronor. Erik höll krampaktigt emot, men med en resväska i varje hand och en ursinnig chef som slet och drog förlorade han kampen. Väskan med pengarna gled ur hans svettiga hand och fick BG att tappa fotfästet. Med Eriks pengar i famnen ramlade skolchefen bakåt och rullade in bland de blommande spireabuskarna.

”Jag skiter i dom, måste bort,” hann Erik tänka medan han tryckte in knappen till bagageluckan på Alfhilds lilla bil.

Den blåvita polis bilen rullade i maklig takt längs gatorna bland villakvarterens prunkande trädgårdar. Edbom suckade. Han hade missat dotterns student för två år sedan och i år tog grabben studenten. Trots att han lyckats fixa ledigt idag i utbyte mot midsommardagen satt han ändå här i bilen. Wallbom hade blivit sjuk och han själv inkallad till tjänstgöring.

”Vad är det”, frågade Larsson, hans kollega i sätet bredvid. ”Gillar du inte blomsterprakten? Eller stönar du för att du är tvungen att ställa upp på att spana efter småungar utan cykellys?”

Det hade varit en händelsefattig dag. Nattpatrullen hade tagit ett par fulla ungdomar i färd med att pinka i torgets fontän, men dagens bilpatrullerande i den sommarvarma

staden hade varit lugnt. De hade stannat och köpt glass och torget hade legat helt öde, så de konstaterade att folk antagligen var på skolavslutningar eller ute i sina

sommarstugor.

”Grabben tar ju studenten idag”, suckade Edbom. ”Dom är väl i kyrkan nu och lyssnar på tråkiga tal.”

Larsson förstod kollegans tungsinne. Även om skolavslutningstal inte var det han helst lyssnade till en vacker sommardag så visste han vad det betydde för ungarna att deras föräldrar fanns hos dem en sådan här dag, dagen då livet började på allvar. Han hade själv vuxna barn som ofta fått sakna sin far på grund av hans ständiga tjänstgöring.

”Vi kan väl ta en sväng förbi kyrkan så du kan gå ut och klappa om grabben. Jag stannar i bilen och har koll på radion under tiden.”

Edbom log tacksamt mot sin kollega och svängde ut på genomfartsleden. Kyrkan låg bara ett par minuters väg bort.

Eldpelaren kom först, sedan ljudet. Smällen var fruktansvärd. De paralyserade åskådarna såg hur Erik lyftes upp och slets i bitar. Ett samfällt skrik ljöd över kyrkogården. Ett vrål av rädsla, fasa och panik.

Sedan blev allt stilla.

Med vrålade sirener körde Edbom uppför grusgången och tvärnitade vid kyrkporten. De båda poliserna kastade sig ur bilen och betraktade förödelsten. En man kom springande mot poliserna, stannade och flämtade:

”Ni kom snabbt, jag ringde precis. Det är jag som är kyrkogårdsvaktmästare och jag såg alltihop. Det måste ha varit en bilbomb eller nåt sånt...”

Han sträckte fram en påse mot poliserna och fortsatte sin andtrutna monolog:

”Dom här sakerna hittade jag bakom en gravsten och jag såg vem som la dit dom.”

Vaktmästaren nickade mot en lång, smal kille som stod lutad mot kyrkans vita vägg med ett leende på läpparna.

”Han, den långa där. Per heter han, son till han psykologen. Jag kände igen grabben när han satt i kyrkan, syrran bor granne med dom.”

Edbom och Larsson tittade i påsen, nickade mot varandra och såg sedan ut över den chockade människohopen på gräsmattan. Det hördes snyftningar och hulkanden från folk som spydde. En avsliten arm vinkade makabert i ett träd. Edbom sträckte sig efter radion i bilen och hans röst ekad spöklikt när han begärde förstärkning. Larsson fixerade Per med blicken och närmade sig honom försiktigt.

Stina kräcktes liggande på asfalten. Hon reste sig mödosamt och mötte Rikards ögon.

”Nej, Rikard....varför,” kved hon.

Sorgen djupnade i ögonen som mötte henne och han vände sig bort.

”Far åt helvete”, fick hon till svar.
